EDITURA UNIVERS

Fugara pe ape — cel mai remarcabil roman al lui Grin — este realizat printr-o interesantă sinteză dintre procedeele romanului gotic îmbinate cu o investigaţie psihanalitică, atribuindu-i o alură de science fiction; cele două tendinţe determină oarecum aventura, care este în egală măsură în afara lui Harvay — eroul principal — şi înăuntrul său, ceea ce-i conferă o vagă tentă onirică. Toate personajele, indiferent ce anume reprezintă, au *ceva* care le scoate din obişnuit şi banal; romanul, ca de altfel întreaga operă a scriitorului, nu reprezintă decît o încercare de evadare din banal, o capacitate aproape infantilă de a vedea universuri misterioase.

Pentru cititorul român întîlnirea cu cartea lui Grin va fi pe cît de neaşteptată, pe atît de plăcută.

Lei 6,50

172

1971

FUGARA PE APE ● ALEXANDR GRIN

ALEXANDR GRIN

FUGARA PE APE

COLECŢIA MERIDIANE

Coperta de: *Micu Veniamin*

După volumul:
А. ГРИН
ИЗБРАННОЕ
Издательство «Правда»
Москва 1957

Alexandr Grin

Fugara pe ape

Roman

În româneşte de *Ion Covaci*

Editura UNIVERS

Bucureşti — 1971

TIPARUL EXECUTAT LA:

ÎNTREPRINDEREA POLIGRAFICĂ „13 DECEMBRIE 1918"

Coli tipo: 9; comanda nr. 882

Era Dezirada...
O, Dezirada, cît de umbrită ne-a fost bucuria, cînd văzurăm crescînd din mare coastele tale acoperite de mancenilieri...

L. CHADOURNE

CAPITOLUL I

Mi s-a povestit că nimerisem la Lyss datorită unei afecțiuni acute, din acelea care survin pe neașteptate. Lucrurile s-au petrecut în timp ce călătoream. Cînd m-au luat din tren și m-au dus la spital eram fără cunoștință, pradă febrei.

După ce pericolul a trecut, doctorul Philatre, care se străduise, amabil, să-mi îndulcească ultimele zile petrecute în salon, s-a îngrijit sămi caute o locuință, ba mi-a găsit și o slujnică. Îi eram foarte recunoscător, mai cu seamă că ferestrele apartamentului dădeau spre mare.

Într-o zi Philatre îmi spuse:

— Dragă Harvey, am impresia că, fără să vreau, te rețin în orașul nostru. Ai putea să pleci, după ce mai prinzi puteri, fără să-ți faci cine știe ce probleme pentru că am închiriat în numele dumitale odăile astea. Totuși cred că înainte de a-ți relua călătoria ai nevoie de un anumit confort, de o scurtă escală spirituală.

Era fără îndoială o aluzie. Îmi amintii de lungile noastre discuții în legătură cu fascinația *Neîmplinirii*. Puterea acesteia asupra mea

fusese ştirbită întrucîtva de marile dureri pe care le îndurasem, dar eu mai auzeam totuşi, uneori, în suflet, paşii ei de oţel, care nu făgăduiau să se stingă.

Trecînd dintr-un oraş în altul, din ţară-n ţară, eram robul unei forţe mai drastice decît o pasiune sau o manie.

Mai devreme sau mai tîrziu, în pragul senectuţii sau în floarea vîrstei, cornul Neîmplinirii răsună, şi noi scrutăm atenţi împrejurimile, străduindu-ne să ne dăm seama de unde vine chemarea. Atunci, lucizi deodată în mijlocul lumii noastre, într-o tardivă şi penibilă deşteptare, drămuind fiecare zi, ne cercetăm adînc viaţa, încercînd cu toată fiinţa noastră să prindem de veste dacă nu cumva începe să se împlinească Neîmplinirea. Nu i se limpezeşte oare chipul? Nu ajunge oare să întindem braţele ca s-o prindem, statornicindu-i trăsăturile fugare?

Dar timpul îşi urmează iarăşi calea şi noi plutim în voia valurilor pe lîngă înaltele ţărmuri de ceaţă ale Neîmplinirii, sporovăind despre treburile zilei.

Despre toate acestea i-am vorbit deseori lui Philatre. Dar pe acest bărbat simpatic nu-l atinsese încă ultima fluturare de mînă a Neîmplinirii, de aceea spusele mele nu-l prea impresionau. Nu e mai puţin adevărat însă că îmi punea mereu întrebări legate de acest subiect. Asculta răspunsurile mele destul de calm, dar foarte atent, dîndu-şi seama de tulburarea mea şi încercînd s-o pătrundă.

Aproape că mă restabilisem, dar cum mă resimţeam încă de pe urma îndelungatei inactivităţi fizice, am socotit util sfatul lui Philatre şi, după ieşirea din spital, m-am instalat în apartamentul acela de pe strada Amilego, una din cele mai frumoase din Lyss. Era o casă clădită pe colţ, în partea de jos a străzii, pe dreapta cum cobori spre chei, în spatele docurilor, locul cimitirului naval şi al liniştii, o linişte abia tulburată de zgomotele portului, care ajungeau pînă aici stinse şi vagi.

Ocupam două odăi încăpătoare: una cu un uriaş geam spre mare şi o alta, de două ori mai spaţioasă. În cea de a treia, spre care cobora scara, se instalase fata în casă. Mobila străveche, pretenţioasă şi îngrijită, casa bătrînească şi curioasa dispoziţie a încăperilor se potriveau cu relativa acalmie din această zonă a oraşului.

Camerele, cu ferestrele dispuse spre răsărit şi sud, erau scăldate de lumină tot timpul zilei şi în pacea lor patriarhală domnea împăcarea senină a anilor de mult apuşi cu pulsul neistovit, mereu proaspăt, al soarelui.

Pe proprietar l-am văzut o singură dată, cînd i-am plătit chiria. Era un tip greoi, cu o fizionomie de cavalerist şi nişte ochi blajini, albaştri, holbaţi fără încetare asupra celui cu care stătea de vorbă. Trecînd să-şi încaseze chiria nu arătă nici un fel de curiozitate sau însufleţire, de parcă m-ar fi întîlnit în fiecare zi.

Slujnica, o femeie de vreo treizeci şi cinci de ani, înceată în mişcări şi parcă mereu la pîndă, îmi aducea de la restaurant prînzul şi cina,

deretica prin camere şi apoi se retrăgea la ea ştiind că n-am s-o mai deranjez şi că nu mă atrag de fel taclalele, născocite mai cu seamă pentru ca, flecărind şi scobindu-te în dinţi, să te poţi lăsa în voia cursului capricios al gîndurilor.

M-am instalat deci acolo şi am rămas în casa aceea numai douăzeci şi şase de zile. De cîteva ori m-a vizitat doctorul Philatre.

CAPITOLUL II

Pe măsură ce se înmulţeau discuţiile noastre despre viaţă, spleen, călătorii şi impresii, esenţa şi tipul Neîmplinirii mele se dezvăluiau tot mai limpezi. Nu ascund că ea era enormă şi poate de aceea atît de obsedantă. Robusteţea şi supleţea ei aproape arhitecturală proveneau din nuanţele de paralelism. Numesc astfel jocul nostru dublu cu fenomenele cotidiene şi cu simţămintele. Pe de o parte le suportăm firesc, în virtutea necesităţii : le suportăm convenţional, ca pe nişte asignate pe care urmează să le convertim în aur, dar cărora, pe de altă parte, le refuzăm orice credit, pentru că intuim metamorfoza lor posibilă. Cărţile, muzica, tablourile au confirmat de mult acest dezacord şi, deşi comparaţia e perimată, o folosesc pentru că nu găsesc alta mai potrivită. În cutele ei zace tot aleanul lumii. Asta aminteşte de patetismul idealistului, pe care disperarea îl face adesea să decadă, numai de dragul unor noi emoţii.

În mijlocul monstruoaselor manifestări ale legilor vitale, în cursul încleştării dintre aceste legi şi spiritul meu, căutam, fără să bănuiesc multă vreme acest lucru, o alcătuire distinctă şi neaşteptată : un izvod sau o cunună a evenimentelor, în care ele să se împletească firesc, tot atît de invulnerabile în faţa scormonitoarelor priviri ale spiritului pizmaş ca cele mai tulburătoare patru versuri din poezia preferată. Versurile de acest fel sînt întotdeauna numai patru.

Se înţelege că-mi descopeream dorinţele treptat şi uneori nici nu le observam, pierzînd astfel momentul potrivit pentru a le smulge acestor plante primejdioase rădăcinile. Ele crescuseră de aceea luxuriante, îngropîndu-mă sub frunzarele lor umbroase. Întîlnirile mele, situaţiile în care nimeream aduceau nu o dată cu un început înşelător de melodie, cu acele acorduri pe care toţi oamenii doresc să le asculte înainte de a închide ochii. Oraşe şi ţări apropiau din cînd în cînd de pupilele mele lumea fascinantă a unui miraj straniu şi îndepărtat, abia însăilat din lumini, dar totul pierea, se destrăma ca un fir de tort putred, întins de o suveică năprasnică. Neîmplinirea spre care eu întindeam braţele putea să-mi răsară în cale numai din propria-i voie, altfel n-aş fi recunoscut-o şi, acţionînd după un model oarecare, aş fi riscat desigur să imaginez nişte decoruri lipsite de viaţă. O impresie similară lasă parcurile artificiale, comparate cu imaginea întîmplătoare a unui crîng, scoasă deodată de soare, grijuliu parcă, dintr-un sipet de preţ.

În felul acesta mi-am înțeles Neîmplinirea lăsînd-o să pună stăpînire pe mine.

Despre toate acestea și încă despre multe altele, legate de năzuințele omenești în genere, îi vorbeam lui Philatre, cînd atingea acest subiect.

După cum am spus, înclinația mea tainică spre himere nu înceta să-l preocupe. Eram pentru el ca o specie de lalea înzestrată cu miros. Comparația, deși ar putea părea izvorîtă din îngîmfare, e în esență foarte potrivită.

Între timp doctorul îmi făcuse cunoștință cu Sters, a cărui casă am început s-o frecventez. În așteptarea banilor, pe care-i cerusem printr-o scrisoare procuristului meu Lerh, îmi potoleam setea de mișcare petrecîndu-mi serile aici sau făcînd plimbări în port, unde, în umbra uriașelor pupe înșiruite de-a lungul țărmului, priveam cu atenție cuvintele acelea tulburătoare — semne ale Neîmplinirii : „Sidney", „Londra", „Amsterdam", „Toulon"... Trecusem, sau aș fi putut să trec prin aceste orașe, dar numele acelor porturi însemnau pentru mine un alt Toulon și nicidecum același Sidney care există în realitate ; inscripțiile cu slove aurite închideau în ele o lume a tainelor.

Nădejdi împarte răsăritul,

scrie Mons,

În poala zilei răbdătoare,
Plînge și iartă asfințitul...

Asemeni „răsăritului" lui Mons, portul făgăduiește necontenit ; lumea lui e plină de un mister tulburător, lăsat de macaralele gigantice în piramidele de baloturi, împrăștiat printre catarge, strivit între chei și părțile metalice ale navelor, unde, în umbra prăpăstiilor adînci dintre bordurile înghesuite unul în altul, doarme, tăcută ca o carte închisă, apa verde a mării. Neputincioși să aleagă între zbor și prăbușire, plutesc în rotocoale norii de fum ai uriașelor coșuri ; încordată și ferecată în lanțuri zace aici forța mașinilor, capabile să prefacă, printr-o singură mișcare, în dulbine apele calme de sub pupa.

Intrînd într-un port, mi se pare că deslușesc în zare, în spatele promontoriului, țărmurile unor țări spre care sînt îndreptate bompresurile corăbiilor în așteptarea ceasului plecării ; vuietul, strigătele, cîntecele, urletul diabolic al sirenelor — toate sînt numai pasiune și făgăduință. Iar deasupra portului, în țara țărilor, în pustiurile și codrii inimii, în cerurile spiritului strălucește Neîmplinirea — misteriosul, năzdrăvanul cerb al eternei vînători.

CAPITOLUL III

Nu știu ce se întîmplase cu Lerh, dar n-am primit din parte-i un răspuns atît de grabnic pe cît mă așteptam. Abia spre sfîrșitul șederii mele la Lyss mi-a răspuns, după cum îi era obiceiul, printr-un mandat de o sută de lire, fără alte explicații.

Treceam des pe la Sters. Aflam în aceste vizite o plăcere nevinovată, aidoma aceleia produse de

răcoarea unei comprese aplicate pe un ochi bolnav. Amfitrionului îi plăcea jocul de cărţi, mie de asemeni şi, cum în fiecare seară mai venea la el cîte cineva, eram foarte bucuros să-mi pot folosi o parte din acuitatea simţurilor, potenţată de boală, ghicind cărţile adversarului.

În ajunul zilei cînd se dezlănţuiră întîmplările graţie cărora m-am apucat să scriu aceste pagini, plimbarea mea matinală în port se prelungi pentru că, făcîndu-mi-se deodată foame, m-am aşezat la o măsuţă pe terasa unui birt obişnuit, perdeluită de nişte plante asemănătoare iederei, cu frunze albe şi albastre. Am mîncat un clean prăjit, stropindu-l cu un vin rosé uşor.

Abia după ce mi-am potolit foamea am observat că la ţărm, în partea opusă birtului, acostează un vapor şi, din clipa cînd pasagerii începură să coboare pe scară, mă adîncii în contemplarea busculadei stîrnite de dorinţa fiecăruia dintre ei de a se vedea cît mai repede acasă sau la hotel. Urmării vălmăşagul acela de scene surprinzînd semnele de oboseală, de iritare, de furie reţinută sau vădită, caracteristice oricărei mulţimi ale cărei mişcări iau deodată cu totul alt curs. Printre trăsuri, rude, hamali, chinezi, pasageri, comisionari şi cerşetori, între munţi de bagaje, în huruitul de roţi am remarcat un model de linişte deplină, de absolută siguranţă de sine, o demonstraţie de calm nefiresc aproape în aceste împrejurări. Nu mai văzusem ceva care să se poată compara — prin perfecţiune şi pitoresc totodată — cu modul cum cobora scara vaporului acea tînără necunoscută, nu prea bogată după toate aparenţele, dar

care părea că stăpîneşte taina de a-şi supune lucrurile, oamenii şi locurile.

Chipul ei îmi atrăsese atenţia încă din clipa cînd răsărise pe punte între saci de voiaj şi pălării aşezate strîmb. Cobora încet, pătrunsă de o îngîndurată curiozitate faţă de cele ce se petreceau în jur. Mulţumită siluetei suple, sau cine ştie prin ce altă minune, izbutea să evite sistematic ghionturile celor ce-o înconjurau. Nu ducea în mînă nimic, nu se uita împrejur, privirile ei nu căutau în mulţime pe nimeni. În felul acesta se coboară numai pe scările unei case luxoase, spre uşa slugarnic deschisă. Cele două valize pluteau în urma ei pe umerii a doi hamali tuciurii. O mişcare scurtă a mîinii calm întinse şi geamantanele fură lăsate de-a dreptul pe caldarîm, nu departe de vapor, iar ea se aşeză pe ele, privind în faţa ei cuminte şi liniştit, ca un om pe deplin convins că şi de aici înainte totul va decurge potrivit dorinţei sale, dar fără cea mai mică osteneală din parte-i.

Această politică, dezastruoasă pentru mulţi, se justifică în cazul ei fără întîrziere. Se pomeni înconjurată numaidecît de comisionari şi de cîţiva indivizi cu aspect mai îngrijit sau mai îndoielnic, care făceau un tărăboi nemaipomenit. Părea că va avea de îndurat soarta unei rochii curate şi bine călcate, care atîrnă liniştită în cuier, şi deodată e smulsă de acolo de o mînă grăbită.

Eroare... Senină, plimbîndu-şi cu demnitate privirile peste chipurile celor din jur, ea spuse cîte ceva fiecăruia, izbucni deodată în rîs, apoi se întunecă pe neaşteptate, întinse leneş mîna, luă

cartea de vizită a unuia dintre comisionari, o parcurse, apoi i-o restitui nepăsătoare și, plecîndu-și cu drăgălășenie capul într-o parte, începu să citească o alta. Ochii îi căzură pe paharul cu limonadă strecurat în fața ei de un vînzător ambulant; cum era forte cald, după ce se gîndi o clipă, luă paharul, bău, apoi îl înapoie cu același aer al omului care se simte la el acasă — aer care, de altfel, n-o părăsise nici o clipă. Cîteva brațe păroase, întinse spre geamantanele ei, se agitau în aer așteptînd momentul să le înșface și s-o ia la goană, dar toate acestea nu păreau s-o intereseze prea mult din moment ce încă nici nu se hotărîse la ce hotel să tragă. În jurul ei se îmbulzea un grup de tipi serviabili, interesați sau numai curioși, cărora însă li se transmise curînd, ca prin farmec, calmul ei flegmatic. Fiii unei lumi hărțuite, care storceau fiecare clipă ca pe o lămîie, stăteau în juru-i cu ochii dați peste cap de nerăbdare, dar ea ședea înainte pe geamantanele acelea, ocrotită de acea pavăză nevăzută pe care ți-o oferă demnitatea dacă e înnăscută și se integrează în așa măsură personalității, încît devine instinctivă, ca respirația.

Urmării scena fără să mă clintesc. În jurul fetei zgomotul se potoli treptat; se crease o atmosferă plină de atîta respect și bună-cuviință, încît ai fi zis că sosise fiica unui fantastic comandant al tuturor porturilor lumii. De fapt, însă (mintea omenească asociază involuntar puterea cu luxul), ea purta o pălărie simplă din batist, o bluză din același material, cu guler marinăresc și o fustă de mătase albastră. Geamantanele ponosite păreau strălucitoare numai pentru că ea se așezase pe ele. Chipul ei fermecător, cu o expresie fermă, genele lungi ale ochilor întunecați, calmzîmbitori, te făceau să-ți închipui simțămintele stîrnite de o astfel de înfățișare. O mînă mică și binevoitoare, lăsată pe capul unui cîine lățos — iată imaginea pe care ți-o sugera scena aceea, în care se simțea tumultul surd al Neîmplinirii.

Abia realizasem acest lucru, cînd fata se ridică ; întreaga ei suită, cu zarva și geamantanele, se năpusti spre o trăsură pe spatele căreia scria „Hotel Douvre". Apropiindu-se, fata împărți niște mărunțiș, apoi se așeză pe banchetă surîzînd mulțumită. Părea că tot ce se petrece o amuză nespus.

Un comisionar sări pe capră alături de vizitiu, trăsura se urni, mulțimea de coate-goale, care se năpustise după ea, rămase în urmă, iar eu, petrecînd cu ochii colbul ridicat de roți, mă gîndii, ca de-atîtea ori, că prin fața mea trecuse poate din nou capătul firului care m-ar fi putut duce spre ținta mult visată.

Mărturisesc că eram tulburat, și asta nu numai pentru că avusesem revelația acelei făpturi de o seninătate cuceritoare și — după cum mă lăsau să deduc primele impresii — de o armonioasă integritate. Scurtul ei popas pe țărm îmi stîrnise iar nostalgia acelei cununi a trăirilor, a vînturilor melodioase, dorul de a găsi piatra prețioasă ascunsă în prundiș. Mi se părea că ființa aceea e însemnată de o lege aparte, capabilă să-ți metamorfozeze existența cu forța unui seism al

conştiinţei şi că, stînd în umbra unui astfel de destin, aş fi putut avea, în sfîrşit, revelaţia Neîmplinirii. Dar curînd mă năpădiră, mai triste decît aceste gînduri — triste pentru că erau dureroase ca nişte răni vechi pe vreme urîtă — amintirile a zeci de întîmplări asemănătoare, care se dovediseră a fi doar năluciri. Da, amăgirea se repeta într-una, luînd forma unui gest, a unui cuvînt, a unei privelişti şi, de regulă, lăsînd în urma ei dezastrul. Dacă aş fi vrut, aş fi putut găsi fata aceea foarte uşor. Aş fi putut născoci un interes comun sau un pretext plauzibil, ca să n-o las să scape din raza privirii mele, descoperind poate, în felul acesta, firul unei ape încă ascunse. Aş fi putut da celei mai fine vibraţii a sufletului omenesc o formă elocventă şi cuviincioasă. Dar nu mai aveam încredere nici în mine, nici în alţii, nici în mirajul oricît de magnific al făgăduielilor neaşteptate.

Din toate aceste considerente am renunţat la acţiune şi m-am întors acasă, petrecîndu-mi restul zilei printre cărţi. Citeam distrat, pradă unei tulburări care mă bîntuia ca un vînt năprasnic. Se lăsase noaptea, cînd, în fine, ostenit, am aţipit în fotoliu. Retrăii, între vis şi realitate, începutul crizei din tren. Revăzui năframa roşie a amurgului fluturînd în geamul vagonului care gonea peste stepele nisipoase. Stam din nou pe bancheta aceea, cu ochii pe jumătate închişi, zărind ca prin ceaţă profilurile straniu metamorfozate ale vecinilor de compartiment, răsărind unul în spatele altuia ca pe o medalie. Deodată, cuvintele începură să sune strident, pre-

tăcîndu-se, mi se păru, în ţipete; apoi buzele celor ce vorbeau prinseră să se mişte fără zgomot, iar ochii lor ardeau aprinşi, apoi — nimic. Vagonul se înălţă în zbor şi pieri.

Altceva nu-mi mai aminteam, febra îmi întunecase mintea. Nu ştiu de ce acest episod îmi revenea în seara aceea atît de obsedant în minte, eram gata să admit că între el şi scena de pe ţărm există o inexplicabilă legătură. Somnul îşi ţesea plăsmuirile crepusculare. Începui să mă gîndesc iar la fata aceea, de data aceasta cu un regret tardiv.

Îşi aveau oare locul în jocul acela al meu cu mine însumi banala precauţie, vanitatea deşartă, sau chiar îndoiala? Nu pierdusem oare prilejul de a pătrunde printr-o poartă larg deschisă numai pentru că-mi stăruiau în minte, prea proaspete, marile şi micile deziluzii ale trecutului? Nu-mi astupasem oare urechile la auzul unui sunet autentic, a unui ton pur, numai pentru că-mi aduceam aminte de vechile cacofonii? Dar dacă, de data asta, auzisem adevărata orchestră?

În urma cîtorva prefaceri seculare, dorinţele omeneşti vor atinge limpezimea sintezei artistice. Ele vor curma supliciul pe care-l trăim contemplîndu-ne viaţa prin pînza confuză, părăsită de lumină, a tulburărilor nervoase. Pentru oamenii viitorului ea se va contura precis, ca o insectă sub chihlimbar. Unor astfel de oameni eu le-aş apărea ca „Duranda“ lui Lethiers faţă de Leviatanul de oţel al liniei transatlantice. Neîmplinirea se ascunsese printre munţi şi eu

n-aveam dreptul să nesocotesc nici unul din drumurile care duceau spre acest crîmpei de zare. Nu trebuia să-mi scape nici un indiciu, trebuia să folosesc fiecare rază care ar fi răzbătut printre nori sau prin frunzişul copacilor. De dragul unui vis total trebuia deci să mă abandonez total hazardului.

Hotărîrea pe care izbutisem de bine de rău s-o iau, mulţumită acestei întorsături a gîndurilor, abia începuse să se cristalizeze, cînd auzii telefonul sunînd. Îmi alungai începutul de somn şi ridicai receptorul. Era Philatre care, după ce mă întrebă de sănătate, îmi propuse să ne întîlnim a doua zi la Sters. Acceptai.

Apoi, prins în vîrtejul unui ciudat amalgam de simţăminte care mă sufocau, de parcă mi-aş fi ţinut răsuflarea, formai numărul hotelului „Douvre". În atare situaţii, ai impresia că toţi cei din jur, chiar şi cei care n-au nici în clin nici în mînecă cu ce se întîmplă, îţi intuiesc precis starea sufletească. Cele mai indiferente răspunsuri par insinuări. Nimic nu te poate apropia atît de mult de viaţa cuiva ca telefonul, care te fereşte de ochii interlocutorului şi — la simpla dorinţă — te îndepărtează de el la fel de mult pe cît te apropiase, dîndu-ţi senzaţia că nici n-ai vorbit cu nimeni. Aceste digresiuni redau poate mai bine starea de nelinişte în care începui noua convorbire.

Am fost laconic. Îi rugai s-o cheme pe *Ana Makfersohn*, care sosise în cursul zilei cu vaporul „Grandeville". După o scurtă tăcere, glasul rece al unui funcţionar îmi aduse la cunoştinţă

că în hotel nu există nici o doamnă cu acest nume, iar eu, care prevăzusem un astfel de răspuns, îi risipii nedumerirea descriindu-i exact costumul şi înfăţişarea necunoscutei.

Interlocutorul meu se gîndi o clipă în tăcere. În fine, spuse :

— Vorbiţi pesemne de domnişoara care tocmai a plecat spre gară. S-a înscris în registrul nostru sub numele de Bice Senieli.

— Perfect, răspunsei, mult mai înciudat decît mă aşteptam. Am încurcat numele pentru că, de fapt, fac un comision. Am fost rugat de asemeni să mă interesez...

Îmi întrerupsei fraza la mijloc şi pusei receptorul în furcă. Raţiunea se revoltase pe neaşteptate împotriva acelor vorbe fără noimă, pe care începusem să le depăn în virtutea inerţiei. Ce s-ar fi schimbat dacă aş fi aflat încotro plecase Bice Senieli ? Şi astfel ea şi-a continuat drumul — senină stăpînă a vieţii, aşa cum fusese pe ţărm — iar eu m-am cufundat în fotoliu, închizîndu-mă în mine însumi şi încercînd să mă delectez cu o carte, ale cărei prime pagini prevesteau plictiseala ce mă aştepta de-a lungul celorlalte cinci sute.

Eram singur în liniştea măsurată de bătăile ceasului. Tăcerea galopa. Treceam din nou în lumea contururilor vagi. De două ori mă încercă somnul, apoi nu l-am mai simţit şi nu-mi mai amintesc cînd m-a furat.

Adormii, aşadar, pe nesimţite şi mă trezii o dată cu răsăritul soarelui. Primul meu gest

a fost un surîs. Îmi îndreptai spinarea, dar recăzui imediat în fotoliu mut de uimire, cuprins de o pură și neasemuită încîntare în fața neașteptatului spectacol ce mi se oferea.

Dormisem în odaia al cărei perete dinspre mare era de fapt, după cum vă spuneam, un glasvand enorm, care se întindea de la cornișa de sub plafon pînă-n podea, iar în lățime aproape că atingea pereții laterali. Cele două canaturi se puteau deschide astfel, încît geamurile glisante să fie ascunse privirii. Afară, sub fereastră, zidul avea o ieșitură îngustă, plină cu flori.

Cînd m-am trezit, soarele, abia răsărit deasupra mării, pătrundea în cameră o dată cu reflexele valurilor, care jucau pe ecranul peretelui din spate.

Pe plafon și pe pereți dansau năluciri solare. Mreje aurii se roteau în vîrtejuri, închipuind desene ciudate. Evantaie strălucitoare și ovaluri sprințare, linii de foc alergînd dintr-un colț în altul păreau zborul unui stol impetuos, care-și înfățișa privirii aripile de aur numai cînd atingeau suprafața peretelui. Aceste covoare pestrițe, țesute de zînele luminii, al căror tremur zburdalnic, neîncetînd nici o clipă să însăileze arabescuri orbitoare, atinsese o repeziciune frenetică, acopereau totul împrejur — sub tălpi, deasupra capului. O mînă nevăzută desena slove stranii, neînțelese, ca o limbă a muzicii. Odaia prinsese viață. Aveai impresia că, neputînd rezista asaltului razelor răsfrînte de ape, va începe dintr-o clipă în alta să se rotească în tă-

cere. Pînă și pe mîinile și pe genunchii mei lunecau fără încetare pete de lumină. Și toate acestea își schimbau necontenit și pe nesimțite înfățișarea, de parcă în mreaja scînteietoare și tremurîndă s-ar fi zbătut niște fluturi străvezii. Rămăsesem vrăjit, nemișcat între lumina albastră a mării și cea aurie care inunda încăperea. Fremătam de bucurie. Mă ridicai și, cu sufletul ușor, pătruns de o subtilă și inexplicabilă încredere, vorbii minunilor din jur: „Vouă, semne și figuri, care-mi dansați prin odaie cu înțelesurile voastre necunoscute și mă îmbucurați totuși cu bucuria aceasta gravă și singuratică, pînă încă n-ați pierit, vă încredințez rugina Neîmplinirii mele. Scăldați-o în lumina voastră și faceți-o să dispară!"

Abia sfîrșii, conștient că mai tîrziu îmi voi aminti zîmbind de acest capriciu, cînd mreaja aurie dispăru; numai într-un colț, lîngă ușă, mai tremură o vreme umbra curbată a geamului, deschis în calea acelor scîntei, dar se topi și ea. Pieri și starea aceea sufletească pe care mi-o dăduseră zorii, pieri, cu toate că urmele ei nu s-au șters din sufletul meu nici pînă azi.

CAPITOLUL IV

Seara m-am dus la Sters. Ne-am adunat trei în seara aceea la el: eu, Anderson și Philatre.

În drum am străbătut cheiul pînă în locul unde acostase în ajun vaporul acela. În această zonă nu mai era nici o urmă de navă, iar acolo unde şezuse ieri necunoscuta zăceau acum nişte tăvălugi.

Totul trecuse deci, strălucise o clipă şi trecuse, de parcă nici n-ar fi fost. Retrăind cele întîmplate, plămădeam în văzduh chipuri, împărţindu-le în grupuri ca în scena din ajun; printre ele lucea — întocmai ca ieri — apa serii şi stelele luminilor din radă. Printr-un efort de concentrare izbutii să revăd fata aceea aproape aievea; prin asta n-am făcut însă decît să-mi accentuez nemulţumirea, pentru că toate impresiile se conturau acum mai precis. Începea, se vede, acea originală „migrenă a inimii", un simţămînt pe care îl cunoşteam foarte bine. Deşi nu-i acordam prea multă importanţă, găseam că o asemenea întorsătură a gîndurilor acţionează ca un motiv muzical preferat. Era într-adevăr un astfel de motiv şi eu, dezvoltîndu-l întrucîtva, rămăsei o vreme sub influenţa lui.

De fapt, eram cum nu se poate mai nemulţumit de mine însumi pentru că întrerupsesem convorbirea cu hotelul. Nu o dată îmi dăunase această grabă, tendinţa de a substitui ceea ce scapă pentru moment raţiunii printr-o acţiune pozitivă. Regretele erau însă tardive: nu mai puteam cere nişte informaţii la care renunţasem o dată şi apoi parcă nici nu mai voiam asta. În plus, dimineaţa fermecătoare, plimbarea, faptul că mă mai întremasem, precum şi obiceiul meu de a pune pe seama întîmplării tot ceea ce

nu e în întregime determinat de voinţă prevalară asupra erorii din ajun. Socotii în minte suma de care mai dispuneam şi pe care urma să mi-o expedieze Lerh: vreo patru mii. În aceeaşi zi primisem o scrisoare. Lerh mă anunţa că, fiind plecat pînă nu de mult într-o călătorie de afaceri şi neaşteptîndu-se la o cerere urgentă de bani din parte-mi, scăpase din vedere să dea dispoziţiile necesare, dar că, imediat ce se înapoiase, îmi expediase, potrivit rugăminţii mele, o mie. Puteam fi deci liniştit.

De pe chei am luat-o spre Sters, unde i-am găsit pe Philatre şi Anderson, care sosiseră înaintea mea.

Sters, secretarul comitetului pentru irigaţii, era un bărbat înalt şi blond. Capul lui frumos, cu o barbă cîrlionţată, tunsă scurt, glasul puternic şi zîmbetul cu adevărat bărbătesc ce-i mijea din cînd în cînd în colţul mustăţilor lăsau o impresie de forţă.

Ochelarii rotunzi, aducînd cu ochii unei păsări, şi pometii roşii ai lui Anderson, inspector la şcoala tehnică, se potriveau cu şuviţele rebele de păr ce-i acopereau capul. Era bine făcut, dar nu prea înalt.

Doctorul Philatre, un tip de statură potrivită cu mişcări domoale, îmbrăcat totdeauna simplu, dar cu gust, mă primi cu un zîmbet prevenitor şi, după ce-mi strînse mîna cu putere, spuse:

— Arăţi bine, arăţi foarte bine, Harvey.

Ne-am instalat pe terasă. Casa era singuratică, aşezată în mijlocul unei grădini, la marginea oraşului.

Sters cîştigă de trei ori la rînd. La a patra mînă îmi căzură nişte cărţi destul de bune ca să mă consider servit. În sufragerie, în timp ce punea faţa de masă şi aranja tacîmurile, slujnica discuta cu sora gazdei despre cină.

Eram preocupat de cărţi, dar, cum începuse să mi se facă foame, am fost foarte bucuros s-o aud pe Delia Sters fixînd ora cinei la unsprezece, adică peste un ceas. Mă întrebam dacă vom avea şi de data asta la masă pateuri cu şuncă. Îmi plăceau grozav şi nu mai mîncasem nicăieri altele la fel de gustoase ca aici. Delia mă asigura că e vorba de o simplă întîmplare.

— Ei, mă întrebă Sters, care împărţea cărţile, cîte? Nici una? Bun. Le dădu celorlalţi cărţile cerute, apoi, examinîndu-şi-le pe ale sale, declară: Şi eu sînt servit.

Anderson şi Philatre pasară.

— Luptaţi-vă voi, spuse doctorul, noi o să ne uităm ce face de data asta Harvey.

Conveniserăm să nu jucăm pe mize prea mari, dar n-aveam noroc în seara aceea şi eram cam iritat de faptul că pierdusem de cîteva ori la rînd. De data asta însă aveam o carte destul de bună: careu de decari cu şesari. S-ar fi putut ca jokerul să nimerească la Sters, de aceea trebuia să fiu cu ochii în patru.

Începu obişnuitul tîrg: eu — rar şi impasibil, Sters — scurt şi sec, dar ambii cu solemnitatea a doi orbi care se conduc reciproc spre o groapă, fiecare străduindu-se să-şi păcălească victima.

Anderson se amuza grozav văzînd cît de încordaţi aşteptau deznodămîntul; Philatre aduna cărţile de pe masă.

Intră Delia, o fată cu faţa ofilită, bronzată şi sceptică, la fel de blondă ca frate-său, şi începu şi ea să privească duelul acesta între doi bărbaţi care, cu privirile pironite unul asupra celuilalt, se străduiau să-şi sporească pierderea sau cîştigul — nici unul nu ştia ce anume.

După anumite amănunte, abia vizibile, în comportarea lui, simţeam că Sters stă foarte bine. Oare mai bine decît mine? Poate vrea pur şi simplu să mă sperie? Cam aceleaşi întrebări îl frămîntau, probabil, şi pe el.

Pe Delia o strigă cineva din sufragerie. Ieşind, îmi aruncă:

— Harvey, ai grijă să nu pierzi.

Mării miza. Sters tăcea, gîndindu-se dacă să plătească sec sau să pluseze. Eram într-o dispoziţie splendidă, dar ascundeam cu grijă acest lucru.

— Sec, spuse în cele din urmă Sters. Ce ai?

Mă invită să-mi etalez cărţile. În clipa aceea, părăsind brusc sfera jocului, conştiinţa mea se umplu de o linişte poruncitoare şi, o dată cu cuvintele lui, auzii glasul cristalin al unei femei rostind răspicat: „Fugara pe ape“. O voce ca un clopoţel în noapte. Apoi nu mai auzii nimic, decît vuietul stîrnit în urechile mele de bătăile puternice ale inimii şi trosnetul cărţilor, pe muchia cărora îşi trecea degetele doctorul Philatre.

Uimit de această întîmplare, care, în mod atît de evident, nu avea nici o legătură cu cele ce se petreceau, îl întrebai pe Anderson :

— Ați spus ceva în clipa asta ?

— O, nu ! răspunse el. Niciodată nu-mi deranjez partenerii în timpul jocului.

Chipul nedumerit al lui Sters era chiar în fața mea. Rămăsese nemișcat. De altfel, eu și Sters, absorbiți de înfruntarea noastră, am fi putut rosti doar cifre. În timp ce toate acestea îmi treceau prin minte, timbrul acelei voci pline de viață îmi stăruia melodios în urechi.

Îmi etalai cărțile fără nici un interes pentru joc, pierdui în fața celor cinci trefle ale lui Sters și renunțai să continuu. Halucinația aceea — sau orice altceva o fi fost — îmi tăiase cheful de pocher. Anderson atrase atenția asupra înfățișării mele, spunînd :

— Ți s-a întîmplat ceva, Harvey ?

— Mi s-a întîmplat ceva foarte interesant, răspunsei, voind să aflu părerea celorlalți. În timp ce jucam, combinațiile mă absorbiseră cu desăvîrșire. După cum știți, nu te poți gîndi la altceva cînd ai în mînă un careu. Ei bine, la un moment dat am auzit aceste trei cuvinte, spuse înăuntrul sau în afara mea : „Fugara pe ape". Le-a pronunțat o voce feminină necunoscută. Iată de ce mi-a pierit cheful.

— Asculți, Philatre ? întrebă Sters.

— Da. Ce anume spui că ai auzit, Harvey ?

— „Fugara pe ape", repetai eu nedumerit. Niște cuvinte tot atît de clare ca ale dumitale.

Toți părură foarte interesați. Nu mult după aceea, la cină, continuarăm să comentăm întîmplarea. Despre lucruri de felul acesta cel mai bine se vorbește seara, cînd nervii sînt în alertă. După cîteva observații banale, făcute pe un ton cvasiironic, care arătau limpede că numai politețea o împiedică să ne ia în rîs, Delia amuți și începu să asculte, cu sprîncenele critic ridicate.

— Să încercăm să stabilim, spuse Sters, dacă n-au existat agenți auxiliari ai halucinației dumitale. Și mie mi s-a întîmplat o dată să aud, în somn, un fel de discuție. Niște cuvinte nedeslușite, care păreau că vin din spatele unui zid. După intonație sensul lor părea de reproș și justificare. Auzeam cînd niște bombăneli, cînd note plîngărețe sau mînioase. Am trecut în dormitor. Din robinetul prost închis curgea în picuri repezi apa, iar în sobă bolborosea și șuiera, tînguindu-se, vîntul. În felul acesta, înțelegînd ce se întîmplă, am izbutit să-mi risipesc iluzia. De aceea n-ar strica să ne punem întrebarea : n-a trecut oare cineva, din întîmplare, pe lîngă terasă ?

În timpul jocului, Anderson stătuse cu spatele spre casă și cu fața spre grădină ; el spuse că n-a văzut pe nimeni și n-a auzit nimic. Philatre declară același lucru și, cum nimeni în afară de mine nu auzise nimic, totul se restrînse la persoana mea. Întrebat cum am reacționat, am răspuns că fusesem, e adevărat, tulburat, dar că acum mă străduiesc să înțeleg despre ce e vorba.

— De fapt, spuse Philatre, cuvintele auzite de Harvey pot fi explicate numai prin funcționarea atît de tainică a mecanismului nostru psihic — acest ciudat ceasornic cu cadran și minutare nevăzute. Ce cuvinte s-au rostit, acolo, pe terasă, înainte ca dumneata să fi auzit glasul acela ?

— Sters m-a întrebat, pare-mi-se, ce cărți am, propunîndu-mi să etalăm.

— Așa... Philatre se gîndi o vreme. Fiți atenți ce ar ieși : „Ce ai ?" Iar răspunsul, auzit numai de Harvey, a fost : „Fugara pe ape".

— Dar întrebarea mi-a fost adresată mie, spusei.

— Da, numai dumneata ai știut de răspuns. El îți era adresat, și ni l-ai repetat nouă.

— Asta nu e o explicație, obiectă Anderson, după ce toți zîmbiră.

— Desigur, nu e o explicație. Fac o simplă asociație, care mie mi se pare interesantă. De acord, întîmplarea poate fi explicată prin dedublarea conștiinței după Ribot, sau prin inactivitatea parțială a unei zone a creierului, asemănătoare cu colțișorul pe care-l ocupă în noi somnul, cînd, considerați ca un întreg, sîntem treji de-a binelea. Așa cel puțin afirmă Bischer. Dar analogia e evidentă. Ea se impune de la sine și, oricît ar fi răspunsul de enigmatic — dacă admitem că a fost un răspuns — interesul tainic al lui Harvey e dat de acele cuvinte misterioase, chiar dacă sensul lor concret ne scapă. Oricît de mult ar monopoliza cărțile atenția jucătorului, în joc e angajat numai centrul, nu și periferia ei.

Ea e acolo, în umbră, în mijlocul unor fenomene ascunse de umbră. Cuvintele lui Sters : „Ce ai ?" puteau să incite o zonă din regiunea *umbrită*, înainte ca centrul atenției să fi reacționat ca atare. Asociația, oricare ar fi fost al doilea ei termen, a putut fi instantanee, producînd acele cuvinte neașteptate, asemănătoare fisurilor făcute în sticlă de o piatră în cădere. Direcția, conturul, numărul și lungimea fisurilor nu pot fi calculate dinainte, nici reduse, pe cale inversă, la rezistența sticlei față de piatră. Cuvintele misterioase ale lui Harvey nu sînt decît o bizară spărtură în sfera inconștientului.

Poate că acesta era adevărul, dar, cu toată coerența tabloului psihic schițat de Philatre, mă simțeam profund rănit în amorul propriu. Am spus :

— De ce tocmai cuvintele lui Sters au provocat această spărtură ?

— Dar atunci ale cui ?

Aș fi vrut să obiectez că, admițînd influența unei gîndiri străine, el o leagă copilărește de distanță, de parcă o astfel de înrîurire ar fi imposibilă în afara mesei care-i desparte pe jucători, dar, nevoind să prelungesc discuția, observai numai că atare explicații au nevoie ele însele de explicații.

— Desigur, aprobă Sters. Dacă acceptăm ca îndoielnic faptul că întrebarea mea obișnuită a desprins din sfera subconștientului lui Harvey o reprezentare neobișnuită, trebuie să luăm totul de la capăt. Și cum e într-adevăr îndoielnic, nici restul nu stă în picioare.

Discuţia mai continuă o vreme în felul acesta, enervînd-o la culme pe Delia, care ne ceru în cele din urmă să schimbăm subiectul, sau să luăm nişte picături calmante. Nu mult după aceasta îmi luai rămas bun de la gazde şi plecai. O dată cu mine ieşi şi Philatre.

Păşind în cadenţă, ca soldaţii, dădurăm în tăcere cîteva colţuri şi ieşirăm în piaţă. Philatre mă invită la o cafenea. Era o idee atît de ciudată pentru starea mea de atunci, încît am acceptat. Ne-am aşezat la o masă, lîngă estradă, şi am cerut un vin. Pe estradă se perindau dizeuze şi dansatoare. Philatre începu din nou să dezvolte subiectul fisurilor în sticlă, apoi trecu la întîmplarea cu naturalistul Weitorn, care, stînd în grădină, auzise o discuţie între albine. Îl ascultam destul de atent.

Zgomotul unui scaun care cădea şi o comandă a cuiva din spatele meu se contopiră deodată cu ritmul obsedant al dansului. Atrag atenţia asupra acestui moment, pentru că din clipa aceea am început să simt nevoia imperioasă de a pleca imediat de acolo. A fost o dorinţă cu totul spontană. Nici că se putea ceva mai neplăcut, mai chinuitor şi mai agasant decît o astfel de stare în muzica aceea veselă, sub lumina feerică. Fără să mă ridic încă, am privit atent înlăuntrul meu, încercînd să determin cauza acelei dorinţe şi întrebîndu-mă dacă nu cumva mă obosise prea mult Philatre. În acelaşi timp simţeam şi nevoia de a rămîne — tocmai cu el aici, în această cafenea, care-mi plăcea. Dar nu mai puteam rămîne. De remarcat că m-am supus straniului meu

simţămînt cu ciuda care te încearcă în faţa unei piedici inoportune. Îmi consultai ceasul şi sub cuvînt că începuse să mă doară capul ieşii, lăsîndu-l pe doctor să bea de unul singur.

Ajuns pe trotuar, m-am oprit descumpănit, ca un om care se străduieşte să ghicească uşa pe care trebuie să intre şi, după un moment de gîndire, am luat-o spre port, unde nimeream invariabil cînd mă plimbam fără vreun scop anume. Hotărîi în sinea mea că ieşisem din cafenea din pricina unei simple indispoziţii. De fapt nu mai regretam că-l părăsisem pe Philatre.

„Fugara pe ape"... Niciodată nu mai meditasem atît de stăruitor la un capriciu al conştiinţei, o toană cu un sens atît de confuz — un foşnet auzit în spate, dar care nu te lasă să ghiceşti ce ţesătură anume foşneşte. O briză nocturnă, risipind părelnic zăpuşeala, răsucea în vîrtejuri sub felinarele albe puful alb al plopilor. Acesta se aşternea în port peste praful de cărbune adunat lîngă stîlpii de beton şi lîngă ziduri într-o cantitate atît de mare, încît ai fi zis că nordul se contopise cu sudul într-o iarnă fantastică, toridă. Tocmai treceam printre două diguri, cînd, în spatele celui de-al doilea, observai deodată o navă zveltă cu pînze, a cărei carenă aducea cu a unui iaht. Putea să aibă un deplasament de vreo sută cincizeci de tone. Era cufundată în somn.

Pe punte nu se vedea nici ţipenie de om. Abia cînd mă apropiai zării la babord marinarul de cart. Şedea pe un scaun pliant şi dormea, rezimat de copastie.

Mă oprii nu prea departe de corabie. Totul era pustiu în jur și tăcut. Sunetele orașului se contopeau într-un zgomot unic, confuz și monoton, aidoma huruitului îndepărtat al unei trăsuri ; în apropierea mea numai plescăitul apei și scîrțîitul vreunui otgon mai tulburau liniștea. Examinai mai cu de-amănuntul nava. Corpul ei brun, puntea albă, catargele înalte, armonia și eleganța siluetei stîrneau respectul. Era o navă-gentleman. Lumina lămpii cu arc de pe dig proiecta contururile ei distincte pe zarea amurgului, unde, în depărtare, se profilau vag corpurile negre și coșurile vapoarelor. Pupa corăbiei se ridica mult deasupra cheiului mai puțin înalt în acest loc. Cele două parîme de acostare formau cu linia apei un unghi ca un colț de streașină.

Îmi plăcea atît de mult această navă frumoasă, încît mă dorii o clipă stăpînul ei. Urcai în gînd sus, la mine, în cabina *mea,* unde mă aștepta — așa mi se năzări — fata *aceea.* Nu pricepeam ce rost au toate astea, dar o vreme îmi menținui cu tot dinadinsul iluzia.

După cum am mai remarcat, amintirea acelei fete nu pierise ; ea era asemeni tuturor amintirilor păstrate în sufletul meu, dar mult mai vie, mai pregnantă. O contemplam încă din cînd în cînd, ca pe un tablou fascinant. De data asta însă ea îmi fulgeră prin minte mai distinctă ca oricînd. În sfîrșit, gîndurile mele își schimbară cursul. Voind să-i aflu numele, înconjurai corabia aceea. Ajuns în fața pupei, îmi ridicai privirile și citii acest semicerc de litere aurii :

"FUGARA PE APE"

CAPITOLUL V

Am tresărit. Sîngele îmi zvîcnea în tîmple gata să le spargă. Nu numai uimirea — un simțămînt mult mai complex îmi tăiase deodată răsuflarea, oprindu-mi bătăile inimii, care reînviară apoi, mult mai puternice. De două ori a trebuit să-mi trag sufletul înainte de a putea citi încă o dată și înțelege acele cuvinte uluitoare, care-mi ciuruiseră creierul asemeni unei rafale de gloanțe. Explozia în plină realitate a cuvintelor acelora stranii, auzite în timpul jocului, a fost la fel de neașteptată ca un atac pe la spate. Amețisem pur și simplu, în vîrtejul unor gînduri care-și pierduseră deodată orice noimă. Eram ca un cîine, care, pierzînd urma, se învîrtește adulmecînd în jurul ultimei amprente a labei.

În fine, străduindu-mă să alung aceste gînduri, cum ai îndepărta cu mîna un frunziș care-ți închide îndărătnic perspectiva, am pus piciorul pe una din parîmele legate de pupa navei, ca să mă pot apropia mai mult de inscripția aceea care mă atrăgea ca un magnet. Atîrnam deasupra apei, mîngîiată de o lumină îndepărtată. Inscripția strălucea în fața mea, la o distanță de șase-șapte picioare. O rază luneca luminînd-o din plin. Cuvîntul „Fugara" zăcea în umbră, „pe" — la granița dintre lumină și întuneric, iar cuvîntul „ape" era luminat atît de puternic, încît se distingeau pînă și fisurile în stratul de vopsea aurie.

Încredințîndu-mă că e vorba de o realitate, mă retrăsei și mă așezai pe o bintă din apropiere,

să-mi mai adun gîndurile. Mi se învolburau în creier atît de încîlcite, încît numai printr-o uriaşă încordare a voinţei, de care acum nu eram capabil, le-ai fi putut subsuma unuia singur, esenţial. Acesta de fapt nici nu exista. Stăteam acolo cu privirea aţintită asupra petelor adînci şi albastre de beznă, printre care licăreau luminile radei. Nu luam nici o hotărîre, dar ştiam totuşi cum voi acţiona şi asta mi se părea pe deplin firesc. Eram decis, în mijlocul incertitudinii, şi plin de siguranţă în necunoscut.

Mă ridicai şi, apropiindu-mă de scară, strigai :

— Hei, voi, de pe punte !

Marinarul de vardie dormea sau poate mă auzise, dar lăsă chemarea mea fără răspuns.

N-am repetat-o. Nu simţeam în momentul acela obişnuita reţinere dinainte de a păşi în mod samavolnic pe domeniile altuia. Văzînd că marinarul rămîne nemişcat, urcai scara şi mă pomenii curînd pe punte. Cartnicul dormea într-adevăr, aplecat deasupra unui cheson, cu capul pe mîini. Nu mai văzusem niciodată un simplu marinar, care să fie îmbrăcat ca necunoscutul acela. Costumul lui scump, dintr-o mătase fină, cenuşie, cămaşa imaculată, cravata albastră, străpunsă de un ac cu briliant, chipiul alb, tot de mătase, ghetele elegante şi inelele de pe mîna lui arămie, care trădau posibilitatea de a plăti mulţi bani pentru podoabe — toate acestea nu se potriveau de fel cu slujba de simplu marinar. Ca de altfel nici mîinile bronzate, delicate şi fără bătături şi faţa uscăţivă, îndărătnică, tresărind în somn, încadrată de barba neagră, pieptănată

cu grijă. Şovăind să-l trezesc, am trecut încet spre scara ce cobora în cabina din pupa. Prin tambuchiurile ridicate ale acesteia răzbătea lumina. Speram să găsesc pe cineva acolo. Pusesem deja piciorul pe prima treaptă, cînd o mişcare uşoară, abia simţită, mă ţintui locului. Mă întorsei şi mă pomenii faţă-n faţă cu cartnicul.

Abia terminase de căscat. Îşi înfundase mîna stîngă în buzunarul de la pantaloni ; dreapta şi-o trecu încet peste ochi, alungînd somnul, apoi o lăsă în jos, frecînd cu degetul mare vîrfurile celorlalte degete. Era un tip înalt, mai înalt decît mine, lat în umeri şi puţin cam adus de spate. Cu toate că genele lui plecate simulau nepăsarea, sub ele lucea o satisfacţie prost ascunsă : era convins că m-a dat gata. Eu însă nu eram nici speriat, nici descumpănit. Îl privii drept în ochi, înclinîndu-mă politicos.

— Ce căutaţi aici ? mă întrebă el sever, pronunţînd rar cuvintele, de parcă ar fi fost rînduite undeva în faţa lui şi el le-ar fi citit unul cîte unul. Cum aţi ajuns pe punte ?

— Pe scară, răspunsei prietenos, fără să mă aştept la nimic rău, întrucît presupuneam că înfăţişarea mea era, pretutindeni şi oricînd, destul de grăitoare. V-am strigat, dar dormeaţi. Am urcat şi, nevoind să vă trezesc, m-am gîndit să cobor.

— De ce ? Ce căutaţi jos ?

— Mi-am închipuit că voi găsi pe cineva acolo. După cîte văd, adăugai răspicat, va trebui să mă prezint : Tomas Harvey.

Cartnicul își scoase mîna din buzunar. Ochii lui grei se treziseră de-a binelea. Citeam în ei nehotărîrea, un amestec de indiferență flegmatică și furie.

— În regulă. Eu sînt căpitanul William Hess. Cărei împrejurări îi datorez o vizită atît de *matinală?*

Dar nici o atitudine, fie ea chiar mai puțin amabilă, nu m-ar fi putut descuraja în clipele acelea. Îmi recăpătasem echilibrul sufletesc ; cineva mă ocrotea în această aventură, care nu-și dezvăluise încă întreaga semnificație.

— Căpitane Hess, spusei eu zîmbind, dacă socotim ceasul al treilea din noapte ca începutul zilei, am apărut desigur mult prea devreme. Mă tem că explicațiile mele nu vă vor satisface. Trebuie totuși să vi le dau. Am fost bolnav un timp și, după părerea medicilor, starea mea s-ar ameliora și mai mult printr-o scurtă călătorie. Se pare că o croazieră pe o navă cu pînze, o existență simplă, chiar întrucîtva lipsită de confort, ar fi un fel de adevăr fiziologic dur, absolut necesar uneori trupului, exact cum un adevăr aspru e tămăduitor cîteodată pentru suflet. Astăzi, plimbîndu-mă, am zărit corabia domniei-voastre. Trebuie să recunosc că m-a cucerit. N-am putut amîna întrevederea cu dumneavoastră, pentru că nu știam cînd o să ridicați ancora și mă temeam că mîine n-am să vă mai găsesc. Oricum, vă cer scuze. Sînt gata și plătesc oricît veți găsi de cuviință. În această privință nu veți avea pricini de nemulțumire. Îmi este, de asemeni, absolut indiferent încotro mergeți. Sper că m-ați înțeles și că am

lămurit această regretabilă încurcătură. Restul depinde de dumneavoastră.

De fapt, în timp ce spuneam cele de mai sus, Hess îmi și răspunse. Răspunsul se putea ghici din jocul de expresii ce i se citea pe chip, al căror sens general mi se părea potrivnic. Dar discuția abia începuse și nu pierdui încă speranța.

— Sînt aproape sigur că am să vă refuz, spuse Hess, cu atît mai mult cu cît corabia nu-mi aparține. Stăpînul ei e Brown, directorul companiei navale „Armatorul". Poftiți, dacă doriți, jos. Acolo vom putea vorbi mai în tihnă.

Spuse asta pe tonul respectuos și glacial al omului nevoit să facă ceva care-i displace. Gestul mîinii lui în direcția scării fu precis și sec.

Ajunserăm într-o încăpere viu luminată, în care afară de noi doi nu mai era nimeni. Privirea pe care o aruncai în fugă prin cabină nu se soldă cu nici o impresie care să-mi contrazică buna dispoziție, dar nici nu-mi lămuri nimic, deși, coborînd, crezusem că altfel vor sta lucrurile. Confortul și dezordinea făceau aici casă bună. Pășeam pe un covor minunat, interiorul era elocvent pentru bogăția proprietarului navei. Ne-am așezat pe un divan nu prea mare și aici, în plină lumină, l-am examinat pe Hess mai amănunțit.

Puteai să-l studiezi mult și bine și să rămîi totuși deconcertat. În descrierea fizionomiei, autorii sînt de regulă acaparați de trăsăturile feței. Rari sînt aceia care recunosc însemnătatea profilului. Cu toate acestea, profilul e un lucru remarcabil pentru că el e baza siluetei — una

din cele mai exacte reprezentări grafice ale întregului. Nu o dată profilul îmi dezvăluise un al doilea om, ca o a doua intrare, dintr-o cu totul altă direcție, în aceeași încăpere. Eu socot profilul la fel de important ca și comentariul și-l omit numai atunci cînd profilul și chipul, cu toate secțiunile intermediare, sînt compensate de o contragreutate psihologică. Dar asta se întîmplă atît de rar, încît constituie o excepție. Chipul lui Hess nu putea fi inclus în rîndul acestor excepții. La el profilul începea de la rădăcina părului, străbătînd fruntea bombată și nervoasă, continua cu linia aproape verticală a nasului prelung, cu buza de sus melancolică și cu cea de jos repezită cu încăpățînare înainte, sfîrșind cu tăietura abruptă și dură a bărbiei. Linia flască a obrazului, pe care ochii se sprijineau parcă, întîlnea în partea inferioară mustața lui neagră. În ansamblu, după limbajul fizionomiștilor, chipul lui avea o expresie obstinat-depresivă. Dar cînd îl aveai în față, larg, încruntat, cu ridurile jucînd nervos pe frunte, nu-i puteai nega o complexitate aparte, atrăgătoare. Ochii lui negri, frumoși priveau autoritari și gravi de sub curbura sprîncenelor joase. Nu pricepeam cum se poate împăca acest chip viril și pătimaș cu tonul lui atît de flegmatic, încît pînă și fluxul gîndurilor, care se simțea în spatele vorbelor lui, părea placid. Efectul neplăcut al acestor contradicții nu se lăsă prea mult așteptat.

— Și cum vă spuneam, reluă Hess, după ce ne așezarăm, nu pot lua un pasager la bord, decît cu avizul lui Brown. În ce mă privește, sincer vorbind, sînt împotriva admiterii pasagerilor pe navele de transport. Nu te alegi de pe urma lor decît cu tot soiul de necazuri și cu o groază de bătaie de cap. În plus, ieri mi-am concediat echipajul și nu știu dacă voi putea încropi prea curînd un altul. S-ar putea ca „Fugara" să zacă o lună în port înainte de a ridica din nou ancora. Vă sfătuiesc deci să vă adresați altui căpitan.

Tăcu, fără să dea vreun semn că ar intenționa să reia convorbirea. Tocmai mă gîndeam ce-mi mai rămînea de spus, cînd pe punte răsunară pași și un puternic „ha-ha !", însoțit probobil de un gest larg, de bețiv.

Văzînd că nu mă ridic, Hess se încruntă, măsurîndu-mă atent cu privirea din cap pînă-n picioare, și spuse :

— S-a întors, în sfîrșit, Butler. Vă rog să nu vă deranjați. Mă întorc numaidecît.

Ieși, pășind greoi și larg, cu capul aplecat, de parcă i-ar fi fost teamă să nu se lovească de vreo grindă. Rămas singur, începui să examinez cu atenție cabina. Navigasem pe diverse ambarcațiuni și de aceea eram încredințat că, cel puțin prin construcția ei, această navă nu era destinată transportului de cafea sau bumbac. Despre asta vorbeau atît aspectul ei exterior, cît și interiorul salonului. Marile hublouri, așa-zisele „luminatoare", de peste două picioare diametru, absolut improprii cargoboturilor, scăldau ziua salonul în lumină accentuîndu-i eleganța. Ramele și șuruburile hublourilor se remarcau printr-o lucrătură fină, artistică. Oglinda venețiană, în-

tr-o ramă masivă de argint, canapelele nu prea mari, îmbrăcate în mătase scumpă, cenuşiu-aurie, lambriurile de palisandru ale pereţilor, galeriile, draperiile grele, covorul indian şi cele trei lămpi electrice cu abajururi mate, acoperite cu meşteşugite reţele de bronz, erau obiecte de adevărat lux, în măsura în care acesta e posibil din punct de vedere tehnic pe o corabie. Pe masa bine lustruită, care răsfrîngea lumina lămpii — o vază de cristal fumuriu cu trandafiri proaspeţi. Împrejurul ei, între şerveţele mototolite şi pahare de vin pe jumătate pline încă, zăceau farfurii murdare. Pe covor erau împrăştiate mucuri de ţigări. Din uşa întredeschisă a bufetului atîrna o cîrpă murdară.

Se auziră paşi. Nevoind să mai lungesc discuţia, mă ridicai şi-l întrebai pe Hess, de îndată ce reintră în odaie, dacă ar avea ceva împotrivă ca, după ce voi fi obţinut consimţămîntul lui Brown, să-mi rezerve, în schimbul unei remuneraţii frumoase, o cabină separată la bordul „Fugarei".

— Cu mine credeţi că nu merită să mai staţi de vorbă ?

— Am avut impresia, observai, că din anumite considerente, care pentru dumneavoastră sînt probabil întemeiate, nu priviţi favorabil rugămintea mea.

Hess şovăi. Îmi dădui seama că intenţia mea de a lua legătura cu Brown îi rănea amorul propriu. Am perseverat, formulîndu-mi, politicos dar ferm, hotărîrea de a acţiona chiar în pofida lui.

— Cum credeţi, spuse el. Eu rămîn la vorba mea.

— Nu vreau să vă contrazic, replicai. Starea aceea de binevoitoare însufleţire mă părăsise, lăsînd locul iritării. Cînd pierzi cauza într-o instanţă, trebuie să te adresezi alteia.

Spusesem, îmi dădeam seama, mai mult decît trebuia, dar nu regretam. Atitudinea lui Hess îmi displăcea profund.

— Pierzînd cauza într-o instanţă *inferioară !* izbucni el deodată. Flegma lui pieri brusc, ca o perdea smulsă de vînt ; chipul i se înviora într-un mod neplăcut, plin de aroganţă. Ce mai tura-vura ? Eu sînt căpitanul şi, cel puţin deocamdată, stăpînul acestei corăbii. Faceţi cum vă taie capul ! Tonul lui devenise inadmisibil de tăios şi altădată l-aş fi potolit probabil cu o singură privire mai atentă, dar acum eram, nu ştiu de ce, încredinţat că toate acestea vor trece şi curînd va trebui să navighez împreună cu acest om pe corabia lui — „Fugara pe ape". Hotărîi de aceea să nu-i dau alte pretexte de a mă jigni. Îmi săltai uşor pălăria şi clătinai scurt din cap.

— Nădăjduiesc să găsim totuşi o soluţie, spusei, întinzîndu-i mîna pe care el o strînse cu o răceală desăvîrşită. V-am deranjat mînat de cele mai curate intenţii. Sper ca eventuala noastră reîntîlnire să nu vă supere.

„Discuţia e încheiată şi n-ar strica să te cari de aici", spuneau ochii lui. Am urcat pe punte, unde dădui peste un bărbat destul de vîrstnic, cu faţa ciupită de vărsat şi o pipă între dinţi. Se sprijinea de catarg. Aruncîndu-mi o privire nepă-

sătoare, omul i se adresă lui Hess, care ieşise o dată cu mine:

— Totuşi trebuie să mă duc. Poate că de data asta îmi merge. Ce zici?

cu duşmănie.

— Nu-ţi dau nici o leţcaie, replică Hess tăios,

— O să-mi dai solda, perseveră ursuz omul cu pipa, altfel va trebui să ne despărţim.

— Butler, ai să-ţi primeşti solda mîine, cînd ai să fii mai treaz, altfel iar rămîi fără o para.

— Aşa-a!... ţipă Butler, care era, după cîte-mi dădeam seama, secundul lui Hess. Frumoasă predică! Va să zică, faci pe tutorele cu mine, tu, despre care şi o mîţă moartă ştie că te vînturi prin toate crîşmele prezentului, trecutului şi viitorului?! Pot să-mi fac praf banii cum mă taie capul!

Hess nu răspunse, dar ocările care-i stăteau pe limbă îi schimonosiseră chipul şi toată furia acestei încărcături nexplodate se revărsă asupra mea. Gentlemanul ostil, dar calm dispăruse. Tonul cu care mi se adresă acum Hess amintea de o ocară.

— Ei, spuse el, stînd lîngă scara pe care eu începusem să cobor, nu-i aşa că „Fugara" e tot atît de frumoasă ca şi „Dantelăreasa din Kent"? („Dantelăreasa din Kent" era o navă scufundată cu un secol în urmă de piratul Kid al doilea, din pricina frumuseţii ei răpitoare, care cucerise lumea.) Mulţi recunosc asta. Dacă v-aş fi spus povestea ei, dacă i-aţi cunoaşte valoarea, dacă aţi fi văzut-o plutind şi aţi fi petrecut numai o zi pe puntea ei, nu m-aţi fi rugat, m-aţi fi implo-

rat să vă iau la bord. N-aveţi gusturi rele dumneavoastră!

— Căpitane Hess! strigai eu înfuriat, mai cu seamă că Butler, care venise mai aproape, pufnise în rîs. Dacă îmi va fi dat cu adevărat să navighez alături de dumneata, pe această corabie, şi se va întîmpla să intri în cabină la mine, mă voi strădui să-ţi mai cizelez grosolănia, printr-o atitudine în orice caz mai civilizată.

Hess îmi aruncă o privire batjocoritoare, dar numaidecît după aceea chipul lui căpătă o expresie rătăcită. Nu mică îmi fu uimirea cînd îl auzii bîlbîindu-se, grăbit şi emoţionat:

— Da... Am greşit, iertaţi-mă. Sînt foarte prost dispus astăzi. Turbez, nu alta! N-are de ce să vă pară rău, chiar dacă nu izbutiţi să-l convingeţi pe Brown. Între altele, împrejurările sînt de aşa natură, încît oricum nu putem fi tovarăşi de drum. Vă doresc numai bine.

Nu ştiu ce mă impresionase mai neplăcut: mitocănia lui sau această din urmă stranie efuziune. Dînd din umeri, am coborît pe ţărm, unde, după ce m-am îndepărtat destul de mult, mi-am întors din nou privirea spre marile catarge ale „Fugarei", convins că Hess, sau Brown, sau amîndoi vor trebui să-mi împlinească în cele din urmă dorinţa.

Am luat-o spre casă, fără să mă uit prea bine pe unde merg; pierdusem noţiunea spaţiului şi timpului. Tulburarea nu-mi trecuse încă. Jocul presimţirilor, al căror sens îmi scăpa de îndată

ce încercam să le supun unei analize mai amănunţite, se făcea auzit numai în adîncul inimii, refuzîndu-se conştiinţei. Un şir de stări nemaitrăite, din care nu mă atrăgea nici una, îşi făceau simţite prezenţa în gîndurile mele prin îmbinări ciudate de cuvinte, aidoma celor bolborosite în somn, şi n-aveam puterea să le alung. De un singur lucru eram sigur, în ciuda raţiunii, fără să văd însă vreo explicaţie şi neavînd nici o dovadă: că între această corabie a lui Hess şi necunoscuta Bice Senieli trebuie să existe o legătură. Poate că, dacă n-aş fi fost atît de tulburat, această idee mi s-ar fi părut o superstiţie absurdă, dar în starea de atunci toate reprezentările mele aveau forţa de convingere a catastrofei sau spaimei.

Trăii o noapte groaznică. Visai mult, nişte vise încîlcite şi grele. Chinuit de sete, mă trezeam, beam puţină apă, adormeam iar, urmărit de cortegiul acela de gînduri epuizante, asemănătoare unei probleme în formularea căreia s-ar fi strecurat o eroare. Era un duel al simţămintelor, după întîmplările acelea care le tulburaseră cursul firesc.

La nouă dimineaţa eram în picioare. Luai un taxi şi dădui adresa lui Philatre. Numai cu el puteam vorbi despre noaptea aceea; pentru mine era imperios necesar, vital, să ştiu cum priveşte el o atare întorsătură a poveştii cu „spărtura în sticlă".

CAPITOLUL VI

Cu toate că era destul de devreme, Philatre nu se lăsă aşteptat prea mult. Trei minute după ce m-am instalat pe un fotoliu, în cabinetul lui, îşi făcu apariţia într-un costum de dimineaţă, prevenindu-mă că la zece trebuie să fie la spital. Înfăţişarea mea îi atrăsese de îndată atenţia.

— Am impresia că s-a întîmplat ceva cu dumneata, spuse el.

— Între birourile Trustului Minier şi locul acela unde cheiul face un colţ, am răspuns, e ancorată o superbă navă cu pînze. Am văzut-o aseară, după ce ne-am despărţit. Se numeşte „Fugara pe ape".

— Cum !? exclamă Philatre, chiar mai uluit decît mă aşteptam. Sper că e o glumă! Dar... dă-mi voie! În fine, te ascult.

— Corabia nu s-a clintit de acolo.

Ne privirăm o vreme în tăcere.

Philatre îşi plecă în cele din urmă ochii, ridicîndu-şi în schimb sprîncenele. Pe chipul lui expresiv trecu un fior nervos. Mă privi din nou.

— Da, e tare, observă el. Presupun că există şi o urmare.

Simţind bănuiala lui disimulată că eu aş fi putut vedea „Fugara" încă ieri, înainte de a fi ajuns la Sters, mă grăbii să-l previn asupra adevărului şi-i relatai discuţia cu Hess.

— Vei fi de acord sper, adăugai, că această călătorie era tot ce-mi doream. Nu există altă soluţie. Se vede că trebuie să mă îmbarc, dacă

nu vreau să încerc tot restul vieţii o căinţă zadarnică şi stupidă.

— Fără îndoială, spuse Philatre, întinzîndu-şi ţigara în aer spre o scrumieră imaginară. Toate bune şi frumoase, dar, oricum o întorci, e o situaţie delicată. E vorba între altele şi de bani. Cred însă că te pot ajuta. Întîmplarea face s-o fi tratat pe soţia lui Brown într-un moment cînd toţi ceilalţi medici susţineau că nici un tratament nu-i mai poate ajuta. În ciuda lor, sau poate din simpatie pentru mine, femeia s-a vindecat. După cum văd, pentru a-şi motiva refuzul, Hess încearcă să se ascundă în spatele lui Brown, şi ăsta e semnul cel mai sigur că Brown o să te trimită înapoi la Hess. De aceea am să te rog să-i înmînezi armatorului scrisoarea pe care am s-o scriu chiar acum.

Acestea fiind spuse, Philatre se aşeză prompt la masă şi luă tocul în mînă.

— Mă gîndesc cum să încep, spuse el întorcîndu-se spre mine.

Îşi trecu mîna peste frunte şi începu să scrie, repetîndu-mi textul cu voce tare, pe măsură ce scrisul acoperea coala de hîrtie.

— Trebuie să ţii seama, spuse el la un moment dat, oprindu-se din scris, că Brown e omul acţiunii şi al profitului, un tip foarte deosebit de noi doi şi tot ce după părerea lui aduce a capriciu îl face să devină inabordabil. Şi acum să continuăm : „...Cîndva, într-o zi la fel de fericită pentru mine ca şi pentru dumneavoastră, mi-aţi promis că îmi veţi împlini orice dorinţă. Am nădăjduit din tot sufletul că o astfel de clipă

nu va sosi niciodată ; mi se părea că a vă deranja ar fi din parte-mi un egoism de neiertat. Se întîmplă însă ca pacientului şi rudei mele...“

— Această inexactitate diplomatică sau, mai bine zis, nevinovată minciună, n-are, sper, nici o importanţă ? mă întrebă Philatre. Apoi continuă să scrie şi să repete cu glas tare : „...rudei mele Tomas Harvey, aducătorului prezentei, să i se fi recomandat o călătorie pe o navă obişnuită cu pînze. În convalescenţă, acest lucru i-ar fi foarte util şi necesar. Amănuntele vi le va expune personal. După cîte am înţeles, el ar fi dispus să facă o croazieră-două într-o cabină...

— Mi se pare ciudat şi să rostesc aceste cuvinte, se întrerupse Philatre, necum să le aştern pe hîrtie : „a corăbiei «Fugara pe ape», care vă aparţine. M-aţi îndatora în mod deosebit prin concursul acordat lui Harvey. Nădăjduiesc că sănătatea nespus de graţioasei dumneavoastră soţii continuă să nu inspire nici un fel de îngrijorare. Primiţi vă rog etc...“, încheie Philatre, acoperind plicul cu rîndurile lăbărţate ale adresei.

Îmi întinse scrisoarea şi se aşeză alături de mine.

În timp ce el scria, începuse să mă chinuiască teama că nava lui Hess plecase. Îi mărturisii doctorului îngrijorarea mea.

— Iartă-mă, Philatre, spusei apoi, nu mai am răbdare.

Mă ridicai. Adînc îngîndurat, cu privirile aţintite asupră-mi, se ridică şi doctorul. Îmi atinse uşor umărul, de parcă ar fi vrut să mă opreas-

că, apoi își retrase încet mîna și începu să se plimbe încoace și încolo prin încăpere. În cele din urmă, se opri lîngă masă, distrat, cu ochii în podea, frecîndu-și palmele.

— Parcă ar mai fi ceva de spus, nu crezi ?

— Da, recunoscui, dar ce ? Ca și dumitale, îmi place să ghicesc. Dar să ne apucăm acum de o treabă ca asta ar fi același lucru cu a încerca să desenezi pe întuneric după natură.

— Din nefericire ai dreptate. Da... Mie nu mi s-a întîmplat niciodată ceva asemănător. Te asigur că toate acestea mă copleșesc și mă intrigă din cale-afară. Sper însă că o să-mi scrii din drum, nu ? Aș vrea să știu ce se întîmplă cu dumneata.

Îi promisei, adăugînd :

— Ce-ar fi să-ți faci geamantanul și să vii cu mine ?

Philatre își dădu brațele în lături zîmbind.

— E ispititor, spuse el, dar... dar... Ochii i se opriră o clipă pe un portret nu prea mare, așezat între obiectele de bronz de pe masa de scris.

Abia acum remarcai și eu acest portret — fotografia unei tinere și frumoase femei, cu privirea ațintită drept înaintea ei și capul ușor aplecat într-o parte.

— Nimic nu mă mai poate consola, spuse Philatre, aprinzîndu-și țigara și aruncînd apoi cu un gest brusc chibritul. Oricît de originală, de ascetică, în felul ei bine înțeles, ar fi lumea dumitale interioară, dumneata, Harvey, vrei să vezi cu ochii dumitale chipul surîzător al fericirii. Nu nega... Pe acest drum pe mine nu mă așteaptă însă nimic, pentru că deși simplă și foarte concretă dorința mea nu poate fi împlinită de nimeni niciodată. Am vindecat mulți oameni, Harvey, dar pe propria mea soție n-am izbutit s-o tămăduiesc. Ea e vie și totuși moartă. Acesta e portretul ei. Nu se va mai întoarce. Restul n-are pentru mine nici un sens.

Spunînd acestea și preîntîmpinîndu-mi cuvintele sau chiar tăcerea, care, oricît de sinceră, n-ar fi făcut decît să îngreuneze și mai mult această clipă, în care mi se oferea pe neașteptate prilejul de a privi în inima lui, Philatre sună și porunci valetului să tragă trăsura la scară. Nu ne luarăm definitiv rămas bun. Rămaserăm înțeleși să-l informez despre rezultatele întrevederii cu Brown.

Ieșirăm apoi împreună, despărțindu-ne abia pe peron. Sărind pe capră, Philatre porni, apoi se întoarse, strigîndu-mi din mersul trăsurii :

— Da, cu asta, nu...

Restul se pierdu în vînt.

CAPITOLUL VII

Birourile companiei lui Brown „Armatorul" erau situate, ca mai toate birourile de acest fel, pe chei, foarte aproape, așa că nu merita să merg cu automobilul. Concediai șoferul și, abia ajuns pe chei, aruncai o privire neliniștită spre digul lîngă care ancorase ieri „Fugara". Deși acum era destul de departe de mine, îi zării ime-

diat catargele și bompresul în același loc în care le lăsasem azi-noapte. Mi se luă o piatră de pe inimă.

Era o zi fierbinte, înăbușitoare, ca aerul de deasupra unei plite încinse. Ostenisem. Încetinii pasul și intrai sub umbrarul de pînză al unei taverne portuare, să-mi mai astîmpăr setea.

Între puținii mușterii era și un marinar, care perora foarte agitat, cu un pahar în mînă. De enervare uitase de el. Din cînd în cînd da să bea, dar uita iar și vorbea mai departe unui grup de marinari, strînși în jurul mesei din colț, subliniindu-și spusele prin gesturi repezi, nestăpînite. Tocmai mă așezasem la bar, cînd auzul îmi fu izbit de numele Hess, rostit de marinarul în cauză. Uitînd la rîndu-mi de pahar, mă întorsei să trag cu urechea.

— N-am să-l uit, spunea marinarul. Navighez de douăzeci de ani. Am văzut atîția căpitani, că dacă ai sta să-i aduni aici pe toți n-ar avea loc nici stînd într-un picior. Hess ăsta e însă dracu gol! Să te ferească Dumnezeu să slujești sub comanda lui. Dacă nu te are la inimă scoate și sufletul din tine. Vă spun verde: omul ăsta nu-i în toate mințile. O dată i-a tras dulgherului o scatoalcă peste ureche, că omul a căzut lat și nu s-a putut ridica de jos vreun ceas: se văita numai. Pînă și eu am feștelit-o pentru că am cutezat să-i răspund. Asta cu toate că știu să-l ating pe om cu vorba, de se face pămîntiu, fără să-i dau motiv să se lege de mine. Și faptul că-i lipsește o doagă n-ar fi cine știe ce nenorocire, dar e și viclean, nemernicul. Nimic

nu i se citește pe mutră cînd te cheamă. Nu știi: te cinstește c-un pahar sau dă cu tine de pămînt. Îi căşunează așa, din senin. Cîteodată vorbește calm și cumpătat, ca omul, dar ajunge să nu-i placă privirea sau chiar tăcerea ta (știți, o tăcere de-aia: „mai bine tac, știu eu de ce") și gata: te-ai dus pe copcă! Umblă vorba că nu-i prima oară cînd îl lasă echipajul la mijlocul cursei. Da lui mult îi pasă: plină lumea de fraieri.

Marinarul tăcu și rămase cu gura căscată, privindu-și paharul cu o uimire dușmănoasă, de parcă l-ar fi văzut în el pe căpitanul care-i stîrnise atîta ură, apoi îl goli dintr-o sorbitură și începu să-și umple cu furie pipa. Toată astea începuseră să mă intereseze.

— De care Hess vorbiți? întrebai. Nu cumva despre cel a cărui corabie se numește „Fugara pe ape"?

— Ba tocmai despre el, domnule, răspunse marinarul privindu-mă drept în ochi, surprins. Va să zică, știți și dumneavoastră ce fel de om e, de-i cumva om și nu cîine turbat.

— Da, am auzit de el, spusei alimentînd discuția ca să aflu cît mai multe despre omul în compania căruia intenționam să călătoresc cine știe cît timp. Dar personal nu l-am cunoscut. Să fie chiar o fiară, o canalie?

— Adevărul... începu marinarul înecîndu-se și congestionîndu-se la față, cu încetineala solemnă a unui jurămînt, vrînd pesemne să adauge „adevărat", cînd, din spatele meu, curmîndu-i vorba, o voce tăioasă strigă pe neașteptate:

— Vax!

De grupul nostru se apropie un marinar îngrijit îmbrăcat, arătînd ce-i drept cam din topor, dar părînd totuşi om cu scaun la cap.

— Vax ! repetă el, adresîndu-mi-se mie, dar cu ochii la celălalt. Nu ştiu ce aveţi cu căpitanul Hess, dar eu — şi dumneavoastră vedeţi că nu-s nici un fel de şef, ci tot un simplu marinar ca gură-spartă ăsta, preciză el pironindu-şi privirea dispreţuitoare asupra precedentului orator care înlemnise — eu susţin că Hess e întîi de toate un marinar adevărat şi în al doilea rînd un om excelent şi bun la suflet. Am fost în slujbă la el din ianuarie pînă în aprilie. Am făcut împreună două curse la Gor-Sain. De ce am plecat după aceea e treaba mea, Hess n-are nici o vină. Nu există om în echipaj căruia să-i fi spus vreo vorbă urîtă. Chit că ai noştri... ce să mai umblăm cu cioara vopsită, ştiţi şi dumneavoastră, oamenii-s de tot felul. Domnul de colo zice că Hess l-a mardit pe dulgherul ăla, iar pe ceilalţi i-a făcut piftie... Cine să creadă asemenea năzbîtii ? Primeam o mîncare mai bună decît pe navele de război. Duminica — o sticlă de whisky la trei oameni. Nostromului şi lui Butler cel iute la mînie — primul secund — căpitanul le-a tras chiar în faţa mea o săpuneală zdravănă numai pentru că acesta din urmă îl ameninţase pe bucătar cu pumnul. „Dracu să te mai înţeleagă", a ridicat Butler din umeri. Cîteodată Hess ne aduna pe toţi şi ne citea nişte istorii nemaiauzite. Cînd izbucnea vreo ceartă, el o ţinea una şi bună : „Fiţi buni unul cu altul, răul numai rău aduce."

Încheind, deşi avea pesemne încă multe de spus în favoarea lui Hess, marinarul îşi roti privirea asupra tuturor celor de faţă, dădu din mînă a lehamite şi, cu o expresie de răbdătoare dezaprobare, începu să-l asculte pe furiosul denigrator al căpitanului.

Amîndoi păreau foarte sinceri. Cuvîntarea apărătorului îl făcu pe celălalt să turbe de furie. Într-un minut urlă nu mai puţin de vreo zece nume invocînd absenţa lor semnificativă. Se jură, apoi ne propuse să mergem cu el pe nu ştiu ce corabie, unde sînt oameni care suferiseră de pe urma lui Hess abia cu un an în urmă, şi sfîrşi printr-o întrebare insinuantă : de ce slujise apărătorul lui Hess atît de puţin pe „Fugară"?

Celălalt replică demn, dar cu tot atîta vehemenţă, că se îmbolnăvise şi de aceea ceruse să i se facă socoteala imediat după sosirea la Lyss. Răcnind care mai de care, începură să invoce amîndoi aceiaşi martori ; reieşi limpede că ambii cunoşteau o mulţime de foşti marinari de-ai lui Hess. Îşi aruncară nesfîrşite reproşuri, epitete, sudalme. Începu o ceartă înverşunată în care preopinenţii, bătîndu-se cu pumnii în piept, se bombardau reciproc cu fapte. Dar oricît m-ar fi atras această înfruntare, era timpul să mă grăbesc spre Brown.

Birourile companiei „Armatorul" erau cu trei case mai încolo. Intrai într-o odaie răcoroasă, cu storurile trase în partea expusă soarelui. Printre mesele de lucru, rafalele maşinilor de scris şi schimburile monosilabice de cuvinte

ale funcționarilor îmi ieși în întîmpinare un tip ursuz, cu ochelari în ramă de aur.

Trecură cîteva minute de așteptare pînă ce individul, după ce raportase despre prezența mea, reapăru din cabinetul lui Brown. Morga posomorîtă îi pierise ca prin farmec; îmi deschise ușa cu o plecăciune respectuoasă. În cabinet mă aștepta unul din principalii proprietari ai firmei, omul cu care trebuia să tratez.

CAPITOLUL VIII

Am fost foarte încîntat că văd un adevărat om de afaceri, un businessman veritabil, a cărui simplă prezență crea o dispoziție tonică, de lucru, dîndu-ți sentimentul precis al clipei care trece. Cum vorbeam cu el pentru întîia oară în viață, iar el nu mă cunoștea de fel, nu exista riscul ca discuția noastră să depășească tonul unei convorbiri de afaceri trecînd la acela îndoielnic, compătimitor, aproape inevitabil cînd e vorba de o croazieră în scopuri curative. Altfel, date fiind circumstanțele, aș fi putut fi bănuit de extravaganță, ceea ce în mod sigur ar fi stîrnit rezerva armatorului. Dar lui Brown nu-i prea plăcea să despice firul în patru. Ca interlocutor, el era omul privat în mod cronic de orice clipă liberă și care, dacă jertfește vreuna aproapelui, o face numai de dragul unei scrisori, obligat moralicește să facă un serviciu.

Avea un păr roșcat, tuns perie. Capul lui uscățiv și prelung, cu ceafa netedă, buzele strînse sever, dinadins parcă, privirea la fel de severă, pătrunzătoare, a ochilor negri îngustați lăsau impresia unui aparat matematic de precizie. Era înalt și deșirat, hotărît și imprevizibil în mișcări, elegant îmbrăcat. Cînd vorbea, ținea tot timpul în mînă un creion pe care-l mîngîia cu buricele degetelor, cînd foarte repede, cînd lin, de parcă ar fi dirijat cu el topica și pronunția cuvintelor. Parcurgînd cu ochi nepăsători scrisoarea, își coborî colțul gurii rase într-un zîmbet studiat, se răsturnă în fotoliu și, cu o voce puternică, bine formată, îmi declară că e oricînd încîntat să-i facă un serviciu lui Philatre sau amicilor acestuia.

— Dar, adăugă Brown și degetele lui alunecară spre capătul de sus al creionului, e o inexactitate la mijloc. Această navă nu e proprietatea mea, îi aparține lui Hess și, deși nu-l cred capabil — Brown întoarse creionul și-l sprijini cu un capăt de bărbie — să-mi respingă rugămintea de a vă rezerva o cabină, ați face mai bine să discutați cu el personal.

I-am răspuns că această discuție avusese loc și că Hess refuzase să mă ia la bordul „Fugarei". Adăugai că mă adresez lui, lui Brown, numai în urma declarației lui Hess că nava i-ar aparține. Îi prezentai toată afacerea făcînd abstracție de multiplele ei ciudățenii, lăsînd impresia că e vorba de un caz banal, de o încurcătură întîmplătoare.

În ochii lui Brown luciră gînduri de nepătruns pentru mine. Își trecu preocupat de trei

ori la rînd degetele de-a lungul creionului, de parcă și-ar fi trecut în revistă ideile cele mai însemnate ; fruntea i se încreți ; nu mai rămase nici o îndoială asupra încurcăturii în care se afla. În sfîrșit, reluîndu-și înfățișarea obișnuită, mă introduse în miezul chestiunii.

— În legătură cu Hess, spuse Brown îngîndurat, trebuie să vă spun că omul ăsta mi-a impus aproape propria lui corabie. Hess a lucrat cîndva la mine. Da, juridic eu sînt proprietarul acestei nave, care m-a plictisit din cale afară. Și s-a întîmplat astfel pentru că William Hess are o diabolică forță de convingere, mai bine zis capacitatea de a-i vîrî omului pe gît lucruri care nu-l interesează în nici o privință. A împrumutat cîndva o sumă enormă. Ca să salveze corabia de sechestru, Hess a izbutit să-mi smulgă încuviințarea de a o trece în registrul meu. Potrivit deci actelor de vînzare-cumpărare, această corabie care nu m-a costat nici o para chioară trece drept a mea, dar atît și nimic mai mult. L-am cunoscut cîndva pe tatăl lui Hess. Fiul a izbutit să evoce umbra dispărutului — un om foarte cumsecade și de loc prost — și m-a conjurat să salvez „Fugara pe ape". După cum vedeți — Brown arătă cu creionul peste umăr, spre perete, unde, în rame elegante, se lăfăiau vapoarele lui în număr de peste zece — oricît aș fi vrut n-aș fi putut obține nici un profit din această afacere și de aceea nu văd nici un păcat în faptul că v-am povestit toate astea. Avem deci un atu împotriva nazurilor lui Hess, un atu pe care ni-l dă tocmai natura relațiilor dintre mine

și el. Veți întreprinde fără îndoială această călătorie : am să-i scriu lui Hess un bilet, al cărui conținut îi va da prilejul să vă rezerve o primire amabilă. Hess e un tip complex, foarte dificil. Vă sfătuiesc să fiți mereu în gardă, căci cu el nu știi niciodată la ce te poți aștepta.

Îl ascultam pe Brown fără să mă simt de loc stînjenit. În sufletul meu era bine închisă ușa aceea în spatele căreia se zbătea zadarnic senzația nedelicateții, ba chiar, strict vorbind, a silniciei la care a trebuit să recurg în aceste circumstanțe speciale.

Terminînd de vorbit, Brown se întoarse spre masă și acoperi cu scrisul lui lăbărțat o foaie de blocnotes, pe care o închise apoi în plic, cu mișcări sigure, liniștitoare. Îl întrebai dacă nu cumva cunoaște istoria corăbiei. După o scurtă tăcere, Brown răspunse :

— Hess a dobîndit nava de la o persoană particulară. Nu v-aș putea spune precis de la cine și la ce preț. E o corabie frumoasă, nimic de zis. Acum e utilată în parte pentru transportul de mărfuri, dar de fapt e o vilă plutitoare. E foarte rapidă și dacă plecați mîine, dumneavoastră, ca amator, veți încerca plăcerea de a pluti ca pe o enormă patină. Desigur, dacă veți avea vînt bun. Brown se uită la barometru. Și cred că o să aveți.

— Hess mi-a spus că o să rămînă aici o lună.

— Asta i s-a năzărit în clipa aceea. Cînd a fost azi pe aici spunea că mîine ridică ancora. Cunosc și itinerarul : Hel-Hiu, Touz, Kasset, Zurbagan. O să treceți și prin Dagon, ca să încăr-

cați niște articole de fierărie. Dagonul e la numai cîteva ore distanță.

— Bine, dar nu i-a mai rămas nici un marinar ?

— O, nu vă faceți griji din pricina asta. Pentru oricine altcineva poate că ar fi o dificultate, dar pentru Hess e tot atît de simplu cum e să-și ia chipiul din cui. Sînt convins că și-a burdușit cabina echipajului cu fel de fel de derbedei, din aceia cărora ajunge să le faci cu ochiul ca să apară nu unul, ci o legiune.

Îi mulțumii lui Brown care-mi strînse mîna cu putere în semn de drum bun și ieșii, hotărît să nu precupețesc nici un efort pentru a mai îndulci situația, evident penibilă, în care se găsea Hess.

CAPITOLUL IX

Fără să știu prea bine cu ce să încep, mă apropiai de corabie și constatai că Brown avusese dreptate : pe punte se zăreau cîțiva marinari. Nu era însă vorba de frumosul și alesul popor al navelor bine gospodărite : Hess angajase primii oameni care-i ieșiseră în cale.

Îl găsii pe căpitan în cabina lui. Stătea la o masă, verificînd împreună cu Butler hîrtiile și socotind la abac.

— Sînt foarte încîntat că vă văd, spuse Hess, după ce le dădui binețe și mă așezai pe un scaun.

Pe chipul lui Butler miji un zîmbet. Avui impresia că la adresa lui Hess. Ați fost pe la Brown ?

Îi dădui scrisoarea. El o desfăcu, o citi, se uită întîi la mine, apoi la Butler, care privea în altă parte, și își drese glasul.

— Prin urmare v-ați aranjat, spuse el zîmbind și ascunse scrisoarea în buzunarul de la jiletcă. Mă bucur sincer pentru dumneavoastră. Îmi e penibil să-mi amintesc de discuția noastră de azinoapte, pentru că mi-e teamă că m-ați înțeles greșit. Consider o mare cinste faptul că v-am cunoscut. Dar principiile mele sînt într-adevăr împotriva prezenței pasagerilor pe navele de transport. Acest lucru trebuie interpretat exclusiv ca o chestiune de disciplină și nicidecum altfel. Sînt convins că relațiile dintre noi vor fi dintre cele mai bune. Văd că iubiți marea. Marea !... E destul să rostesc acest cuvînt ca să mă văd purtat pe ape, scrutînd zările. Rămase o vreme pe gînduri, apoi continuă : Dacă Brown o dorește atît de mult, cedez fără supărare și — banda cîrma ! Mîine în zori ridicăm ancora. Prima escală la Dagon. De acolo luăm niște marfă pentru Hel-Hiu. Cînd vreți să vă mutați pe corabie ?

I-am răspuns că ași dori să-mi aduc lucrurile neîntîrziat.

Tonul lui Hess, aproape prietenos, duioșia cu care vorbise despre mare, grosolănia de ieri și politețea de astăzi mă făcură să cred că, după toate aparențele, am de-a face cu un dezechilibrat, un impulsiv, care știe totuși să se stăpînească. Îmi exprimai dorința de a afla ce sumă îi dato-

ram şi de asemeni, dacă se poate, de a arunca o privire în viitoarea mea cabină.

— Scade din total şi adaugă comisioanele, îi spuse Hess, ridicîndu-se, lui Butler.

Mă conduse apoi printr-un coridor, deschise o uşă şi, oprindu-se în prag, mă invită cu un gest larg să intru.

— E una din cele mai bune cabine, spuse el urmîndu-mă. Iată lavoarul, biblioteca, dulăpioare şi poliţe pentru diverse lucruri. Masa e comună, dar la dorinţa dumneavoastră stewardul vă va aduce aici tot ce poftiţi. Cu marinarii nu mă prea pot lăuda. I-am angajat pentru o singură cursă. Dar valetul s-a nimerit a fi bun, un mulatru foarte vrednic. A mai lucrat la mine şi înainte, pe „Erigonul".

Eram — e caraghios s-o spun — mişcat, atît de mult se deosebea atitudinea căpitanului de tonul grosolan, ostentativ flegmatic, iar mai apoi chiar foarte dur, din noaptea precedentă. Drepturile lui indiscutabile de proprietate mă descumpăniseră ; dacă i-ar fi venit în minte să şi le etaleze cu tot dinadinsul aş fi găsit probabil de cuviinţă să-i cer scuze pentru că i-am impus prezenţa mea sub acoperirea pretinselor drepturi ale lui Brown. Dar să dau înapoi, adică să renunţ la călătorie, nu mai puteam. Speram că perspectiva profitului îl va îmbuna pe Hess. Spre marea mea satisfacţie, căpitanul aduse imediat vorba despre bani, element care rezolvă cel mai sigur toate situaţiile încîlcite.

— În ce priveşte banii, am hotărît astfel, spuse el ieşind din cabină : veţi plăti pentru masă,

casă şi călătorie două sute de lire. Dacă vi se pare cumva prea scump, mai putem discuta.

Mi se păru că văd scînteind în ochii lui voluptatea de a fi pronunţat această cifră nebunească. Uluit, îl privii ţintă, fără să-mi manifest însă în nici un fel uimirea. Îmi dădui imediat seama că acesta e atuul meu. Plătindu-i lui Hess două sute de lire, puteam să nu mă mai consider obligat faţă de el, avînd în vedere cît de chibzuit îşi evaluase bunăvoinţa.

— De acord, spusei, găsesc suma rezonabilă. Face.

— Aşa ... răspunse Hess, indispus parcă deodată. Urmă un moment de încordare, căruia el îi puse capăt imediat, începînd să se plîngă de scăderea frahturilor. Apoi, trezit parcă la realitate, se scuză : Înainte de ridicarea ancorei ai întotdeauna atîta bătaie de cap... Deci aşa rămîne...

Ne despărţirăm. Eu mă îndreptai spre casă, de unde-l sunai imediat pe Philatre. Se bucură aflînd că totul e în regulă. Convenirăm să ne întîlnim la ora patru după-amiază pe bordul „Fugarei", unde eu speram să ajung mult mai devreme. Apoi pregătirile îmi ocupară tot timpul. Luai micul dejun şi-mi împachetai lucrurile, copleşit de nişte gînduri pe care nici un om de acţiune n-ar fi dat nici două parale. Dădui apoi dispoziţie să mi se ducă bagajele şi pornii spre corabie, unde ajunsei tocmai în momentul cînd Hess cobora pe ţărm. Era însoţit de Butler şi de al doilea secund, Sincreyt, un tip cu o mutră vicleană, antipatică. Văzîndu-mă, Butler se în-

clină respectuos. Hess dădu şi el de mîntuială din cap, se întoarse, îl luă de braţ pe Sincreyt şi începu să discute cu el. Sincreyt îmi aruncă o privire cercetătoare, apoi toţi trei dispărură sub bolta Pasajului celor trei mile.

Pe corabie eram, se vede, aşteptat. În uşa cambuzei apăru pentru o clipă un cap cu bonetă, care se ascunse imediat, răsărind apoi pe umerii purtătorului său, un mulatru sprinten, care-mi luă lucrurile şi le duse în cabina ce-mi fusese rezervată.

În timp ce mulatrul îmi desfăcea bagajele, iar eu, cufundat în fotoliu, îi dădeam indicaţii, stăturăm puţin de vorbă. Valetul se numea Horaţio, ceea ce mă amuză, fiind o foarte oportună aluzie la una din cele mai des citate opere ale lui Shakespeare. Horaţio întări cele spuse de Brown în legătură cu itinerarul. Nu remarcai în flecăreala lui nimic anormal referitor la corabie. Neobişnuit era doar ceea ce se petrecea înăuntrul meu. Corabia pornea goală spre Dagon, unde urma să încarce trei sute de lăzi cu articole de fierărie. Scoţîndu-şi naiv şi cu ifos în afară pieptul zdravăn, acoperit cu un maiou rar din fibre de cocotier, şi umflîndu-şi-l ca un cocoş, dezvelindu-şi la fiecare cuvînt dinţii puternici, Horaţio îşi dădu în cele din urmă drumul la gură. Această intimitate se stabilise graţie unei monede de aur şi a permisiunii de a termina ţigara de foi care tocmai mi se stinsese. Prevestirea unui uragan m-ar fi neliniştit mai puţin decît ceea ce-mi fu dat să aud.

— Trebuie să vă spun, domnule, începu Horaţio, frecîndu-şi palmele, c-o să-i întindem o distracţie pe cinste. Dacă ceea ce am prins eu cu urechea e adevărat, n-o să vă prea plictisiţi la noi. La Dagon, căpitanul vrea să îmbarce cîteva dame, nişte siniorine... una şi una. Cunoştinţe de-ale dînsului. S-au pregătit deja pentru ele două cabine pline cu oglinzi, săpun bun, parfum, colonie, albituri fine. S-a cumpărat şi mult vin. Băutura o să curgă gîrlă : şi pentru mine, şi pentru marinari.

— Nu-i rău, spusei, începînd să mă dumiresc cam ce soi de siniore vrea să îmbarce Hess la Dagon. Sper că nu e vorba de rude de-ale căpitanului ?

Întreaga fizionomie expresivă a lui Horaţio, de la bărbie pînă la albul ochilor daţi peste cap, rîdea cu subînţeles. Plescăi din limbă, clătină din cap, şi-l trase apoi între umeri şi izbucni în hohote.

— N-am să iau parte la petrecerea voastră, spusei, dar Hess e liber, fireşte, să se distreze cum îi place.

Cu aceasta îl concediai pe mulatru şi începui să reflectez asupra celor aflate.

Cunoscînd obiceiul slugilor de a umfla orice bîrfă, precum şi pe acela de a scorni, în speranţa unui bacşiş, tot felul de braşoave cu care speră să-ţi facă plăcere, mă mărginii deocamdată să iau notă de veselele proiecte ale lui Hess şi, cum nu mult după aceea mi se servi masa în cabină (căpitanul se dusese să mănînce la hotel), golii farfuriile, foarte mulţumit de singurătate şi de

bucatele acelea. Tocmai îmi fumam țigara de foi cînd Horațio bătu la ușă introducîndu-l pe Philatre, care nu mai putea de cald. Doctorul lăsă pe cușetă o cutie și un pachet. Îmi luă mîna cu stînga lui, acoperindu-mi-o prietenește cu palma celeilalte.

— Ce să fie asta ? exclamă el. Am crezut cu adevărat numai citind la pupa cuvintele acelea și văzîndu-te aici în carne și oase. Sînt pe deplin convins, dar e greu de spus în ce constă miezul acestei convingeri. În cutia asta vei găsi niște cărți pentru pasiențe și ciocolată — nimic altceva. Știu că-ți plac pasiențele, chiar dumneata mi-ai spus : „Piramida“ sau „Roșu și negru“.

Eram mișcat. Printr-o tacită înțelegere ocolirăm în discuția noastră întîmplarea cu „Fugara pe ape“, de parcă ne-am fi temut să nu-i spulberăm contururile stranii și fragile. Vorbirăm în schimb despre Hess. După întrevederea mea cu Brown, Philatre vorbise și el, la telefon, cu armatorul obținînd o caracterizare și mai completă a căpitanului.

— Pare-se că nu trebuie să ai încredere în el, spuse Philatre. Bineînțeles că te urăște, dar are nevoie de bani. Așa că, deși se va feri să te insulte, mi-e teamă că ura tot ai să i-o simți. Brown a insistat să te previn. Scandalurile lui Hess sînt foarte frecvente și groaznice. Se înfurie cît ai zice pește și e treaz numai la zile mari, iar banii altuia îi consideră drept ai săi. Să știi de asemeni că, după cîte am putut deduce din aluziile lui Brown, Hess a pus mîna pe „Fugară“ printr-unul din acele mijloace tenebroase, prin

care legea e violată, dar tace. Ce zici de toate astea ?

— Mă frămîntă acum două feluri de gînduri. Sînt în situația omului căruia i s-a înmînat o casetă, cu mențiunea că are dreptul să o deschidă abia cînd va ajunge la destinație. Gîndul la conținutul casetei e din prima categorie. Cea de a doua — gîndurile banale ale călătorului, îngrijorat pe deasupra și de faptul că relațiile sale cu cei în compania cărora urmează să trăiască sînt de pe acum nu prea strălucite.

Philatre rămase cu mine aproape o oră. Trecurăm curînd la intrigile care se urzeau împotriva lui la spital. Îi făgăduii din nou să-l țin la curent cu peripețiile călătoriei. Dar acele trei cuvinte : „Fugara pe ape“ erau mereu prezente în discuția noastră banală, cu toate că nici unul din noi nu le pronunțase. Dialogul gîndurilor noastre era cu totul altul. Urmele mărturisirii de azi-dimineață mai persistau în tulburarea ce-l stăpînea. Gîndurile mele bîjbîiau în necunoscut. Și dincolo de cuvinte, fiecare intuia taina celuilalt mai precis decît din cea mai contagioasă și captivantă confesiune. Îl petrecui pînă pe chei.

— Să-ți fie inima ușoară și vînt bun ! îmi ură Philatre la despărțire.

Dar puternica și calda lui strîngere de mînă, privirea lui spuneau mult mai multe, spuneau exact ceea ce doream să aud. Nădăjduiesc că și el a înțeles urarea mută, ascunsă în răspunsul meu :

— Orice s-ar întîmpla, îmi voi aminti întotdeauna de dumneata.

Îl urmării cu privirea pînă dispăru. Urcai apoi pe punte și mă așezai la pupa, sub tendă. Curînd auzii pași. Nu departe de mine se oprise șovăitor Sincreyt. Neavînd nimic împotriva unei discuții cu el, mă întorsei, dîndu-i a înțelege printr-un zîmbet că-i ghicisem intenția. Se apropie. Abia atunci băgai de seamă că-i cam afumat, dar, conștient el însuși de asta, încercă să se țină bine. Se prezentă, mormăi ceva despre vreme, apoi, convins pesemne că pentru mine lucrul cel mai important e să capăt un sentiment de siguranță, aduse vorba despre Hess.

— Am auzit, începu el privindu-mă cercetător, că nu prea v-ați înțeles cu căpitanul. Ce-i drept, nu-i ușor să-i intri în voie. Dar dacă izbutești, omul ăsta-i în stare să-ți dea și cămașa de pe el. Să știți că-i țin partea fără nici un gînd ascuns. Aveți de-a face cu un adevărat marinar, credeți-mă. Poate c-ați auzit despre el și lucruri urîte ; pot să vă asigur că toate sînt calomnii. Nimic de zis, e un tip vanitos și cam impulsiv, al dracului de iute din fire, dar încolo — un om minunat ! La pocher se prinde și cu diavolul în persoană. E strașnic la treabă, dar nici la bar nu se-ncurcă : poate chefui trei nopți în șir. Știți, avem și bibliotecă pe vas. Vreți să v-o arăt ? Căpitanul e un cititor pasionat ; a cumpărat el însuși o mulțime de cărți. Om cu carte, ce mai ! Merită să stai de vorbă cu el.

N-aveam nimic împotriva propunerii lui. Îl urmai. Sincreyt mă introduse într-o cabină mare, tapisată cu mătase chinezească înflorată. În colț, un lavoar de marmoră cu oglinda în montură de argint și o trusă de toaletă. Pe masa de lemn negru, minunat lucrată, diverse obiecte de bronz, hărți marine, un binoclu, un ceas cu armătură de cristal. Pe pereți — fel de fel de aparate meteorologice. Covorul scump, cușeta așternută cu albituri fine și o plapumă de mătase — totul vădea atracția pentru lucrurile frumoase, cunoașterea efectului lor subtil. Într-o nișă cu ușile întredeschise se zărea un teanc de cărți rînduite cu grijă. Alte cîteva erau risipite pe un mic divan. O ladă plină cu cărți ocupa spațiul dintre perete și cușetă. Priveam în jur nedumerit : încăperea nu prea semăna a bibliotecă. Într-adevăr, Sincreyt spuse aproape imediat :

— Ei, ce ziceți de căpitanul nostru ? Asta e cabina lui. V-o arăt pentru că e un model de bun-gust. Uitați-vă numai ce de cărți. Ceva de speriat cît citește ! Vedeți, pretutindeni cărți din cele mai variate domenii.

Nemaiputîndu-mi stăpîni iritarea, îi declarai răspicat că e împotriva principiilor mele să pătrund într-o locuință străină fără acordul și știința stăpînului.

— Numai dumneata ești vinovat, adăugai. N-am știut unde mă duci. Ce, asta-i bibliotecă ?

Sincreyt tăcu încurcat, uimit pesemne de reacția mea.

— Bine, mormăi el în cele din urmă cu glas stins. Mi-ați făcut observație. O observație justă, mă rog, dar să știți că eu am dublura cheilor de la toate încăperile și de altfel... Neștiind ce să mai spună, încheie : Toate astea-s fleacuri !

Da, fleacuri, repetă el convins. Aici sîntem toți de-ai noștri.

— Să trecem în bibliotecă, propusei, curmîndu-i explicațiile încîlcite.

Sincreyt închise ușa și mă conduse dincolo de salon, într-o încăpere căptușită de jur împrejur cu rafturi. Apreciai dintr-o privire numărul cărților la vreo trei mii. Pentru a asigura stabilitatea tomurilor în timpul tangajului, de-a lungul polițelor și peste cotoarele cărților erau prinse benzi mobile de aramă. În afara biroului de stejar cu serviciul respectiv de scris și a unui scaun pliant, mai erau aici niște lăzi pline cu reviste și broșuri.

Sincreyt mă informă că biblioteca a rămas de la fostul stăpîn al corăbiei, dar că, de un an de cînd face el serviciu aici, Hess o îmbogățise cu vreo trei sute de volume.

— Brown nu merge cu dumneavoastră ? întrebai. Sau i-a împrumutat pentru o vreme corabia lui Hess ?

La întrebarea mea șireată, pusă cu intenția de a-l face să-și dea drumul la gură, secundul răspunse evaziv, așa că părăsii subiectul și începui să examinez cărțile. În spatele meu Sincreyt exclama tot timpul : „Poftim ! O carte atît de nouă și cu paginile deja tăiate !" Sau : „Și unei universități i-ar sta bine o astfel de bibliotecă !" Încerca totodată să aducă vorba despre mine, dar eu, știind că oamenii de felul lui folosesc orice cuvînt de prisos în scopurile lor, m-am mărginit la latura aparentă a situației, plîngîndu-mă, pentru variație, de surmenaj.

Iubesc cărțile. Îmi place să le țin în mînă citindu-le în treacăt titlurile, care sună ca niște glasuri din spatele unei uși secrete. Sau dezvăluie naiv conținutul volumului. Erau cărți în spaniolă, franceză, engleză, germană și chiar în rusă, din cele mai variate domenii : istorie, matematică, filozofie, ediții rare cu descrieri ale străvechilor călătorii și bătălii navale, cărți de navigație și îndreptare. Cele mai numeroase erau însă romanele. Alături de Thackeray și Maupassant străluceau pestrițe copertele nerușinate ale maculaturii de alcov pariziene.

Între timp, se înserase. Luai cîteva cărți despărțindu-mă de Sincreyt și mă îndreptai spre frumoasa mea cabină. Petrecui aici vreo două ceasuri admirînd cărțile de joc — darul lui Philatre. Priveam zîmbind desenul de pe spatele cărților. Pe reversul unei perechi era zugrăvită o corabie în miniatură, care plutea cu toate pînzele sus în bătaia vîntului aprig ; desenul de pe spatele celorlalte înfățișa o splendidă natură moartă, o cupă de aur, plină ochi cu un vin purpuriu, între catifele și flori. Philatre alesese cărțile ținînd seama de preferințele mele. Făcui imediat o pasiență dificilă și-mi ieși, dar, bănuiesc, numai printr-o eroare involuntară.

La șapte și jumătate Horațio veni să mă anunțe că Hess mă invită la cină.

Cînd am intrat, căpitanul, Butler și Sincreyt erau strînși de-acum în jurul mesei, în salonul comun.

CAPITOLUL X

Hess mă salută scurt. Îmi dădui seama că nu-i în apele lui, pentru că evita sistematic să mă privească în ochi.

Butler, cel mai simpatic tip din această societate, încercă, tuşind stînjenit, să lege o conversaţie generală pe tema călătoriei, dar Hess îl întrerupse cu consideraţii de natură economică, privind proviziile şi taxele portuare. La întrebările mele legate de călătorie Hess răspundea laconic prin „da," „nu" sau „o să vedem". În timpul mesei nu mi se adresă nici o singură dată în mod special. În faţa lui trona o enormă carafă cu rachiu, pe care căpitanul o goli metodic, fără grabă, pînă la ultimul strop. Convorbirea lui cu secunzii mă convinse că membrii echipajului angajat de curînd, în pripă, meritau numai pe jumătate numele de marinari, restul fiind pur şi simplu lepădături de-ale portului, care reclamau o supraveghere neadormită. Discuţia mai antrenă o serie de nume şi probleme care-mi erau cu totul străine. Butler şi Sincreyt beau şi ei, dacă nu chiar atît de mult ca Hess, totuşi destul de zdravăn. Nimeni nu insistă să beau mai mult decît aş fi dorit. Am băut puţin. Servind, Horaţio se agita mult mai sîrguincios cu tacîmurile mele vrînd, probabil, să arate cum trebuie să te porţi cu musafirii. Observînd acest lucru, Hess îl privi cam chiorîş, dar nu spuse nimic.

Din tot ce s-a vorbit la această masă penibilă şi posomorîtă, îmi reţinură atenţia numai următoarele cuvinte ale lui Sincreyt :

— Luiza scrie că a invitat-o pe Mary şi pentru că aia probabil n-o să se poată despărţi nici în ruptul capului de Iulia, va trebui să le dăm două cabine.

Toţi izbucniră în hohote de rîs, cu gîndul la cine ştie ce amintiri hazlii.

— Vom lua la bord cîteva femei, spuse Hess insinuant, sculîndu-se de la masă şi pîndindu-mi expresia feţei. Vă deranjează ?

Am răspuns că mi-e indiferent.

Sus pe punte răsună un strigăt ; nu un strigăt de artag, ci unul care vădea că sus treaba se cam încurcase, cum se întîmplă adesea pe o corabie. Butler ieşi să vadă despre ce e vorba. Curînd ieşi şi Sincreyt, lăsîndu-mă singur cu căpitanul care stătea în picioare şi fuma. Profitai de absenţa secunzilor, ca să-i dau banii. Luă bancnotele cu un gest aparte, arogant, îi numără cu foarte multă grijă şi se înclină ostentativ. În ochii lui sclipi o luminiţă veselă, plină de tîlc.

— O partidă de şah ? mă întrebă el curtenitor. Bineînţeles dacă vă face plăcere.

Acceptai. Ne aşezarăm la măsuţa de şah. Erau nişte figuri splendide, de fildeş, artistic lucrate. Mă arătai uimit că văd pe un vas de transport atîtea lucruri frumoase.

Hess era cu siguranţă beat — o beţie banală şi firească pentru el, care nu se manifesta de-

cît prin vocea lui, care, în luptă cu stomacul, se făcuse întretăiată.

— Da... spuse el, toate astea au înghițit parale, nu glumă. După cum desigur ați observat, „Fugara pe ape" e o brigantină, dar de un tip deosebit. E construită după gusturile personale ale unui... care apoi s-a ruinat. Și așa — Hess răsuci între degete dama — cu femeile astea o să se cam lase cu gălăgie, alergătură, țipete, în fine — cu deranj. Ce părere aveți de călătoriile în compania femeilor ?

— Nu mi-am făcut o părere în legătură cu atare împrejurări, răspunsei eu mutînd.

— Nu m-ar mira să vă placă, continuă Hess, făcînd și el o mutare, dar atît de distrată încît partida mi se păru de-acum jucată, nu m-ar mira — spun asta fără nici o intenție de a vă jigni — avînd în vedere felul mai mult decît original în care v-ați făcut apariția aici. Ghicesc felul omului dintr-o privire.

— Nădăjduiesc că n-ați invitat aceste femei pentru mine ?

Hess nu răspunse. Avea de furcă, pentru că îl încolțisem cu dama și calul. Deodată răsturnă piesele și se declară învins. Asta se întîmplă de două ori la rînd. În fine, la a treia partidă, îl ademenii cu o falsă speranță, apoi îl făcui mat în șapte mutări. Era roșu de enervare. Cînd mătură piesele în sertarul măsuței, mîinile îi tremurau.

— Sînteți un jucător de temut, declară el. A fost pentru mine o adevărată plăcere să joc cu dumneavoastră. Și acum să vorbim despre

afaceri. Mîine ajungem la Dagon, luăm de acolo niște marfă, apoi ne îndreptăm spre Hel-Hiu. N-ați mai fost la Hel-Hiu ? E în drum spre Zurbagan, unde vom ajunge abia peste douăzeci, douăzeci și cinci de zile.

Cu asta discuția se încheie. Mă retrăsei în cabină, zicîndu-mi că societatea căpitanului e cam agasantă. Restul serii îl petrecui în fața unei cărți, dar uitînd deseori de ea, pradă gîndurilor. Am adormit tîrziu. Prima noapte pe corabie trecu totuși cu bine. Rar, cînd mă trezeam, ca să mă întorc pe partea cealaltă sau să-mi potrivesc perna, simțeam legănarea lină a cabinei și adormeam apoi iar, cu gîndurile pierdute în necunoscut, în vag, în inedit.

CAPITOLUL XI

A doua zi mă trezii cu noaptea-n cap, fără să-mi fi făcut somnul.

Îmi dădui imediat seama că „Fugara" ridicase ancora. Cabina se înălța și cobora în ritmul molcom al valurilor abrupte. De prin colțuri începuse să se audă zăngănit și scîrțîit. Era corelația aceea nevăzută dintre lucruri, căreia îi datorăm nu rareori senzația mișcării. Plescăitul apei care se lovea de bord, sărind apoi, respinsă, în lături, șocurile intermitente, variabilitatea greutății propriului corp, care se făcea cînd mai greu, cînd mai ușor, însoțeau fiecare elan al

corăbiei. Pașii celor de pe punte răsunau aidoma pașilor cuiva care ar umbla pe un acoperiș, undeva deasupra capului tău. Ieșii din așternut și privii prin luminator marea, posomorîtă din pricina vîntului și a ploii mărunte. După bucuria ce mă cuprinsese îmi dădui seama cît de adînc mă stăpînea, încă ieri, neîncrederea, o neîncredere instinctivă, a cărei pricină conștiința n-o poate formula clar din lipsă de date sigure. Mă îmbrăcai și sunai să mi se aducă cafeaua. Horațio apăru prompt, anunțîndu-mă că bucătarul abia începuse să încingă plita, drept care îmi propuse niște vin ; eu însă hotărîi să aștept cafeaua și refuzai vinul, mulțumindu-mă cu o jumătate de pahar de punci rece, pe care îl țineam și acasă la mare cinste. Întrebînd cam pe unde sîntem, aflai că, dacă n-ar ploua, orașul Lyss s-ar mai zări încă la un ceas distanță.

— Avem vînt bun, adăugă Horațio. Căpitanul Hess e de cart, așa că va trebui să luați micul dejun fără el.

Spunînd asta, mă privi drept în ochi, pasămite fără nici un gînd ascuns, dar eu îmi dădui seama că omul ăsta dibuiește toate dedesubturile.

Primele ceasuri ale unei călătorii pe mare au întotdeauna, indiferent dacă plouă sau nu, ceva sărbătoresc, febril. Ieșii de aceea, nerăbdător, pe punte. Mă cuprinse senzația atît de cunoscută și îmbătătoare a navei în plin avînt — un simțămînt care nu e lipsit de un fel de mîndrie fără pricină și de conștiința unei pitorești complicități. Am fost întotdeauna un prost cunoscător al navigației cu vele ; nu mă prea pricep nici la manevrele fixe, nici la cele mobile, dar priveliștea pînzelor destinse deasupra capului e atît de sublimă, încît simplul fapt că le privești și te miști o dată cu ele constituie o satisfacție dintre cele mai dezinteresate și care nu necesită nici un fel de cunoștințe speciale. Străvezii, strînse de capetele vergilor în unghiuri ascuțite, curburile splendide ale pînzelor se îngrămădesc deasupra și împrejur. Zborul lor e închis între greementele neclintite. Velele poartă impetuos înainte corpul navei, ce coboară și suie lin, iar vîntul, năpustindu-se în ele, lovindu-le cu furie și umflîndu-le, pare a fi pierdut orice speranță de scăpare. „Fugara" gonea sub vîntul aspru și prielnic cu o iuțeală de aproximativ cincisprezece mile marine, după cum arăta lohul, pe care îmi întîrziase o clipă privirea. Sub vălurile sure ale cerului se ascundea făgăduiala timidă a unei raze de soare. În jurul busolei se preumbla Hess. Mă văzuse, dar, avînd aerul că nu mă bagă în seamă, se întoarse cu spatele și începu să discute cu timonierul.

Rămăsei pe punte mai bine de o jumătate de ceas, apoi coborîi jos, unde îl găsii pe Butler, cu care mă întreținui în așteptarea micului dejun. Mă așteptam să încerce să mă descoasă, dar omul se purtă, de parcă m-ar fi cunoscut de cînd lumea și acest fel al lui de a fi îmi plăcu. Nu peste multă vreme apăru și Sincreyt, ud și înfrigurat ; beția de ieri i se citea pe chipul palid ; mîinile îi tremurau. Dacă ursuzul Butler vorbea puțin, Sincreyt vorbea în schimb mult și plicticos. Mi-i vorbi de rău, în mod meschin,

pe fiecare dintre marinari, dîndu-mi explicații pe care nimeni nu i le ceruse. Îi aminti apoi lui Butler amănuntele mesei de ieri, de la hotel, hazardîndu-se în aprecieri asupra unor oameni și relații care-mi erau complet necunoscute. Era încă pradă surescitării de după chef. Voind să aflu precis direcția și toate escalele vasului, mă adresai lui Butler cu rugămintea de a-mi detalia cursa, pentru că nu mă bizuiam pe cele spuse de Hess.

Fără să-i dea timp lui Butler — căruia părea că-i e totuna dacă vorbește sau nu — să scoată o vorbă, Sincreyt îmi propuse pe loc să mergem împreună în cabina lui Hess, unde era o hartă amănunțită. Nu voiam să intru în felul ăsta la Hess față de care trebuia să fiu prudent, chiar cînd era vorba de fleacuri, și cu atît mai mult în compania lui Sincreyt, ale cărui maniere mă dezgustau pur și simplu și ezitai, dar, după o scurtă gîndire, hotărîi că, decît să-l rog pe Sincreyt să-mi facă un serviciu aducînd harta sus, e mai bine să cobor. Mă ridicai de la masă și-l însoții în cabina căpitanului. Aici Sincreyt scoase dintr-o mapă de mușama cîteva hărți marine, căutînd-o pe cea trebuincioasă.

— Am auzit, spuse el, că vă este cu totul indiferent încotro mergem, așa că la început m-a mirat dorința dumneavoastră.

— Îmi e cu adevărat totuna, răspunsei, încruntîndu-mă la vederea zîmbetului lui slugarnic, dar asta nu exclude de loc o curiozitate legitimă.

Sincreyt izbucni într-un rîs nefiresc și potrivit ca nuca-n perete, încît îmi venea să-l bat pe umăr, spunîndu-i: „Mata cauți să te dai bine pe lîngă mine pentru orice eventualitate, lucru de care, scumpule, îmi dau însă foarte bine seama".

Stam lîngă masă, aplecat deasupra hărții Desfășurînd-o, Sincreyt îi netezi colțul de sus, făcînd pentru asta o mișcare spre dreapta. Privind mașinal în direcția aceea, am văzut deodată, alături de serviciul de scris, sub sticlă, o fotografie. Era imaginea fetei din port.

CAPITOLUL XII

O recunoscui numaidecît, mulțumită iscusinței fotografului, precum și darului pe care-l au unele chipuri de a putea fi recunoscute fără greș pe orice fotografie, chiar una slabă, pentru că trăsăturile lor sînt gravate în memorie de mîna sigură a unei impresii formate în împrejurări neobișnuite. Dar aceasta nu era o fotografie slabă. Necunoscuta ședea sprijinindu-se pe brațul drept; stînga se odihnea pe genunchii strîns lipiți. Capul, lăsat într-un fel aparte, drăgălaș, pe umăr, îndulcea rigiditatea pozei. Purta o rochie de culoare închisă, cu decolteul dantelat. Zîmbea cînd fusese fotografiată și umbra surîsului mai stăruia pe chipul ei luminos.

Principala mea grijă era în momentul acela ca Sincreyt să nu-mi surprindă direcția privirii.

Îmi plecai imediat ochii, continuînd însă să văd portretul printre meridiane și paralele și încetînd să mai înțeleg vorbele secundului. Mi se părea insuportabil să știu gîndurile lui Sincreyt oprite, chiar numai pentru o clipă, alături de ale mele, asupra acestui portret.

Deși o văzusem o singură dată, de la distanță, și nu schimbasem nici o vorbă cu ea, fata aceea îmi lăsase o amintire cu totul deosebită. A-i vedea portretul, chiar aici printre lucrurile lui Hess, echivala pentru mine cu o întîlnire adevărată. Senzația de-atunci se repeta, dar acută și dureroasă, asociată nefiresc cu personalitatea căpitanului.

— Asta e direcția curentului. Chiar pe vînt slab se pot face...

— Între zece și douăsprezece mile, răsună glasul lui Hess din spatele meu. Nu-l auzisem intrînd. Sincreyt, continuă Hess, cartul dumitale a început acum patru minute. Du-te, am să-i arăt eu harta.

Sincreyt își privi ceasul, apoi se repezi spre ușă și dispăru.

Chipul ars de vînt al lui Hess mai păstra urmele acelei nopți grele. Fuma o țigară de foi. Fără să-și scoată pelerina de ploaie, își împinse chipiul pe ceafă, se sprijini cu o mînă de hartă și, mișcînd pe deasupra ei capătul aprins al țigării, îmi explică semnificația liniilor punctate, a celor roșii și a diverselor semne. Din toate astea am înțeles numai că e vorba să sosim la Hel-Hiu peste cinci-șase zile. Apoi își scoase pelerina și chipiul și se așeză, întinzîndu-și picioarele. Stăteam cu spatele la portret pentru a evita o discuție care, chiar întîmplătoare fiind, mi s-ar fi părut penibilă. Simțeam că Bice Senieli mă tulbură încă prea mult pentru ca acest lucru să-i poată scăpa unui pehlivan ca Hess. Eram victima acelei autosugestii obsesive, care se soldează de obicei exact cu rezultatul pe care ai fi voit să-l eviți.

Hess îmi studia nasturii de la jiletcă. Ridicîndu-și încet capul și întîlnindu-mi, în cele din urmă, privirea, căpitanul tuși, își șterse ochii și alungă cu mîna fumul de țigară.

— Cum vă place Sincreyt ? mă întrebă el, întinzînd mîna spre masă pentru a scutura scrumul.

Am știut atunci, deși nu-mi schimbasem poziția, că ochii lui, trecînd în fugă peste masă, se opriseră o clipă pe portretul acela. Privirea lui distrată nu spunea nimic deosebit. Începui să-l privesc cu totul altfel, în lumina legăturii misterioase pe care o întrezărisem subit între el și fata *aceea* și, în dorința imperioasă de a pătrunde înțelesul acestei legături, dar a-l pătrunde fără să recurg la întrebări, atribuii privirii lui cele mai diverse semnificații. Orice s-ar spune, Philatre se dovedise pătrunzător atunci cînd presupusese că „mă așteaptă o aventură“, iar el spusese asta. Eu însumi, descoperind portretul acela, am fost ferm și pe deplin convins că toate acestea vor sfîrși într-o „aventură“.

Răspunsei la întrebarea în legătură cu Sincreyt :

— Sincer e, ca orice cunoştinţă din prima zi a unei călătorii, un om ca oricare altul, cu mîini şi cu cap.

— Un om de nimic, spuse Hess. Acreala lui înrăită pieri; căpitanul stinse ţigara, apoi zîmbi deodată şi mă întrebă grijuliu cum mă simt în general pe corabie.

Răspunzînd cum se cuvenea, adică politicos, dar nespunînd nimic în fond, mă ridicai, presupunînd că Hess va voi să ia micul dejun. Dar la această aluzie căpitanul clătină negativ din cap, se îndreptă de spate, apoi scoase din sertarul de jos al biroului o vioară.

Văzînd asta, am cedat ispitei de a rămîne şi-mi reluai locul pe scaun. Privindu-mă gînditor, de parcă aş fi fost o partitură, căpitanul atinse strunele, acordă uşor vioara şi-şi potrivi arcuşul spunînd:

— Dacă o să fie prea insuportabil, vă rog să mi-o spuneţi fără jenă.

Aşteptai în tăcere. Imaginea acestui om cu faţa îngălbenită şi ochii umflaţi, care-şi potrivise vioara sub bărbie făcînd din cap o mişcare ca s-o ţină mai comod, îmi provocă un zîmbet, pe care Hess îl surprinse şi zîmbi la rîndu-i, condescendent şi jenat. Nu mă aşteptam la o interpretare prea grozavă din partea mîinilor lui mari şi am fost uimit cînd primul tact demonstră o virtuozitate remarcabilă. Era un studiu de Chopin. Cîntînd, Hess se ridicase în picioare, cu privirea aţintită într-un colţ din spatele meu. Rătăcind prin odaie, ochii lui se opriră pe portretul acela, apoi asupra

mea şi în fine, cînd termină bucata, se plecară în jos.

Spencer recomandă organizarea concertelor de vioară în încăperi căptuşite cu scîndurele subţiri de brad, dispuse la o jumătate de picior de perete, pentru a asigura rezonanţa, după el absolut necesară, dacă se ţine seama de intensitatea limitată a sunetului viorii. Dar nu oricărei compoziţii i se potriveşte această reţetă. Există lucruri a căror forţă stă în conţinutul lor. O şoaptă poate fi mai cutremurătoare decît tunetul, iar acesta din urmă poate stîrni uneori doar o explozie de rîs. Studiul patetic pe care-l ascultasem şi maniera vijelioasă a lui Hess izbutiseră să creeze întreagă acea tensiune pe care o atribuim de obicei numai orchestrelor. De două ori îşi pierduse Hess echilibrul din pricina tangajului, dar îşi reluase nerăbdător, de fiecare dată, acordurile întrerupte. Am auzit gemete ascuţite sau pline de mîndrie, tînguiri şi chemări; apoi cîteva bombăneli, un zîmbet, melodia muribundă a unor vremi apuse. Hess îşi desprinse vioara de sub bărbie acordînd-o iar, posomorît, apoi se aşeză privindu-mă întrebător.

Îi lăudai interpretarea. Chiar dacă se simţea măgulit, nu se trădă prin nimic. Apucînd din nou instrumentul, se lansă în nişte fioriturì sălbatice, în disonanţe enervante şi scîrţîitoare, şi se arătă atît de ipocrit pasionat de ele, încît îmi dădui imediat seama că trebuie să plec. Omul mă zvîrlea afară.

Văzînd că mă ridicasem hotărît de pe scaun, Hess lăsă arcuşul în jos şi-mi dori o zi cît mai plăcută. Vorbise pe un ton oarecum zeflemitor,

căruia însă nu-i mai dădui nici o atenție. Eu însumi doream să rămîn singur, ca să pot reflecta la cele întîmplate.

CAPITOLUL XIII

În căutarea prilejului de a dezlega enigma acelui portret, — deși nu aveam în acest sens nici un fel de nădejdi cît de cît sigure și nici vreun plan anume — urcai pe punte și mă lungii într-un șezlong.

Singurul om pe care puteam să-l atrag, fără să-mi calc pe inimă, într-o discuție asupra chestiunii care mă interesa era Butler. Îmi aprinsei o țigară și începui să-l aștept. Presimțeam că trebuie să-și facă apariția.

Între timp vremea se schimbă în bine. Vîntul se făcu mai puțin tăios, umezeala pieri, lumina crescu în intensitate; deși soarele nu țîșnise încă dintre nori, aerul era ceva mai cald.

Butler apăru într-adevăr, după vreun sfert de ceas, dacă nu afumat, în orice caz după ce-și alungase beția grea de ieri printr-un păhărel de dimensiuni utile.

Păru mulțumit că mă vede. Fără să mai pierd vremea, îl tratai cu o țigară de foi și, pe un ton vioi, îi istorisii o anecdotă. Cînd, în fine, băgai de seamă că-și părăsise expresia oarecum rigidă, schimbînd-o cu una degajată și izbutind să pronunțe coerent fraze destul de lungi, îi declarai că

„Fugara pe ape“ e cea mai grozavă corabie din cîte mi-a fost dat să văd.

— Ar fi fost și mai grozavă, spuse Butler, pentru noi bineînțeles, dacă ar putea lua mai multă marfă. Are o singură cală. Dar nici asta nu e calculată pentru traficul de mărfuri. Am mai făcut noi cîte ceva — am desființat despărțiturile interioare, mărindu-i în felul ăsta capacitatea — dar și așa e cu neputință să bagi în ea mai mult de două sute de tone. Acum, cînd navlul e mare, se mai poate trăi, dar anul trecut, bunăoară, Hess a făcut o groază de datorii.

Aflai de asemeni că nava fusese construită de Ned Senieli cu paisprezece ani în urmă. La auzul numelui de Senieli mi se puse un nod în gît. Îmi păstrai totuși impasibilitatea atentă a feței.

— E construită pentru călătorii de agrement, spunea Butler. A făcut o dată chiar înconjurul lumii. Vedeți dumneavoastră, neamul răposatei neveste a lui Senieli se trage din primii coloniști, întemeietorii orașului Hel-Hiu. Aceștia au fost debarcați cîndva, foarte demult, pe țărm, de o corabie care se numea ca și a noastră, „Fugara pe ape“. Așadar, e vorba și de o chestiune de familie, nava a fost botezată de nevasta lui Senieli. Acum cinci ani, cînd prețul bumbacului a început să scadă, Ned Senieli s-a ruinat. I-a vîndut corabia lui Hess, care a fost de altfel de la început căpitanul „Fugarei“. Eu sînt aici de curînd, toată povestea de la el o știu.

— Așadar, întrebai, Hess a cumpărat corabia după falimentul lui Senieli ?

Încurcat, Butler începu să-şi lipească în tăcere, cu salivă, foaia de tutun ce se dezlipise. Ieşi din situaţie cu multă stîngăcie :

— Acum, pare-se, corabia e a lui Brown, spuse. De altfel problemele financiare nu mă privesc.

Gîndindu-mă că în zilele următoare vom putea sta de vorbă mai pe îndelete, renunţai să-l mai descos în legătură cu corabia. Cine a spus A o să spună şi B, dacă nu-l baţi la cap. Trecui la Hess, exprimîndu-mi — pe un ton foarte neutru dacă te gîndeşti la tîlcul ascuns al cuvintelor mele — părerea de rău că acesta nu are copii şi că, pe cît se pare, trăieşte cam alandala, străin de omeneştile griji familiale.

— Copii ? întrebă Butler, căscînd nişte ochi cît cepele. Era nemaipomenit de uimit. Gîndul că Hess ar putea avea copii îl uluise de-a dreptul. Dar el n-a fost niciodată însurat ! De unde naiba vi s-a putut năzări aşa ceva ?

— O simplă prezumţie. Nu ştiu de ce, dar eram convins că e căsătorit.

— Niciodată. Poate că v-aţi gîndit la asta văzînd pe biroul lui portretul unei domnişoare. E fata lui Senieli.

Tăcui. Butler prinse să-şi studieze vîrful cizmei. Îl urmăream cu atenţie. Pe faţa lui colţuroasă, nemişcată, miji un zîmbet — un început de zîmbet.

Nu mă aşteptam la dezvăluiri edificatoare. Simţeam că ajunsesem la un pas de lămurirea unei împrejurări importante, asupra căreia, fiind vorba de ceva absolut intim, era foarte puţin probabil ca Butler să se întindă la vorbă, mai cu seamă

faţă de un om pe care nu-l cunoştea aproape de loc. După zîmbetul ce i se insinuase pe faţă, eu însumi aş fi socotit orice atare lămuriri drept o trădare.

Butler trase cu voluptate din ţigară, îşi scutură scrumul căzut pe genunchi şi se îndepărtă pretextînd că are treabă.

Eu mai rămăsei. Mă gîndii că poate ar fi trebuit să-i povestesc lui Butler scena aceea cînd, pe cheiul din Lyss, o văzusem pe Bice Senieli, dar îmi dădui seama că de fapt eu nu ştiu nimic despre relaţiile dintre el şi Hess. Ar fi putut să-i relateze discuţia căpitanului, provocînd astfel noi complicaţii. În afară de asta, sosirea aproape concomitentă a corăbiei şi a fetei la Lyss nu era oare rezultatul unei înţelegeri ? Într-un fel, discuţia cu Butler mă adusese pînă în faţa unei uşi închise, fără să-mi ofere însă şi cheia. Aflînd cîte ceva, ştiam, de fapt, ca şi înainte, foarte puţine în legătură cu problema de căpetenie : de ce împodobeşte fotografia lui Bice Senieli biroul lui Hess ? Relaţiile dintre oameni sînt de o extraordinară diversitate. Ştiam cazuri cînd senzaţia stîrnită de o situaţie care părea la început foarte bizară se risipise mulţumită celei mai simple explicaţii — un fleac oarecare. Pe de altă parte era clar că din moment ce Hess păstrează portretul fiicei lui Senieli, al acestei fete foarte frumoase şi deosebit de atrăgătoare, înseamnă că simte ceva pentru ea. Cu toate acestea era straniu să admiţi posibilitatea unui ataşament între doi oameni atît de deosebiţi unul de altul.

Fără să ajung la concluzii categorice, adică intuindu-le de fapt, dar lăsîndu-le minate de îndoială, observai că meditațiile mele asupra lui Bice Senieli deveniseră pătimașe și pline de zbucium. Amintirea ei mă tulbura : dacă impresia lăsată doar în treacăt de personalitatea ei era atît de persistentă, atunci cunoștința directă putea dezlănțui un sentiment mult mai puternic și chinuitor, probabil, ca o boală. Nu o dată mă frapase această asimilare totală a unei ființe de către alta — de obicei de către o femeie sau o fată. Mi s-a întîmplat să nimeresc în situații care mă obligau să-mi analizez trăirile cu cea mai mare luciditate, dar niciodată n-am putut stabili unde e adevăratul început al acestei atracții devorante, atît de puternice, încît renunți din capul locului la încercarea de a o supune voinței : o întîlnire, o privire, o strîngere de mînă, timbrul vocii, rîsul, o glumă pot fi un adevărat balsam, atît de eficace în vraja aceea exercitată de ființa unică, ce ți-a oprit în loc întreaga viață, încît o singură bucurie echivalează cu mîntuirea. Dar eu eram încă foarte departe de această minunată primejdie și liniștit, dacă putea fi numită liniște această visare îndărătnică, lipsită de dorința devorantă a întîlnirii.

Între timp soarele răzbise în sfîrșit prin pătura cețoasă de nori ; pe marea scînteietoare juca în vîrtejuri spuma. Coborîi curînd în cabina mea, unde, netulburat de nimeni, citii aproape trei ceasuri. Citeam două cărți : una era în sufletul meu, pe cealaltă o țineam în mînă.

Se apropia ora mesei. Potrivit obiceiului statornicit pe corabie, masa se servea la ora 13. Tangajul era mai domol și mai lin. Hotărîi să mănînc de unul singur, pentru că masa se nimerise în orele de cart ale lui Butler și ar fi urmat să prînzesc cu Hess și Sincreyt. Niciodată nu m-am simțit bine în compania unor oameni, care, dintr-un motiv sau altul, mi se păreau dubioși, fără să le pot spune în față acest lucru. Asta în ce-l privește pe Hess. Cît despre Sincreyt, zîmbetul lui alunecos ca o tîrîtoare și privirea deșucheată îmi erau de-a dreptul insuportabile.

Îl chemai pe Horațio și-i dădui instrucțiunile de rigoare, aflînd totodată că masa se va servi mai devreme, pentru că se apropia Dagonul, unde, după cum am mai spus, Hess trebuia să încarce marfă.

Curînd mi se servi masa în cabină. Mîncai, apoi, pentru că sus se simțea o agitație neobișnuită, urcai pe punte.

CAPITOLUL XIV

„Fugara" se apropia de un golf larg, tăiat în adîncul țărmului. Dinspre uscat răzbătea vuietul confuz și intermitent al valurilor. Hess, Butler și Sincreyt stăteau lîngă parapet. Echipajul manevra fungile și brațele trecînd de la catarg la catarg.

Portul ne oferea priveliştea sumbră a coşurilor sale de fabrică încinse cu valuri de fum negru. Ţărmul, cu faţadele lui terne, apeductele, podurile, macaralele, cisternele şi antrepozitele înghesuite printre linii de tren, părea din pricina prafului de cărbune şi a funinginii o uriaşă şi stranie umbră. Gemetele fierului lovit te impresurau de pretutindeni; duduitul ciocanelor pneumatice, ţîrîitul de greier al celor obişnuite, schelălăitul pătrunzător al fierăstraielor, huruitul sincopat al căruţelor — toate acestea formau, dacă le ascultai fără să te străduieşti să distingi sunetele, un singur urlet. Printre vaietele metalelor îşi zvîrleau pufăind în văzduh aburul putred sute de coşuri de tot felul. Ciocanele uriaşe înconjurate de antrepozite şi diverse instalaţii păreau nişte instrumente de tortură — atît de multe căngi, cîrlige şi lanţuri se bălăbăneau printre aceste parodii ale turnului Eiffel. Lîngă ele, în nori de praf negru — şlepurile şi vapoarele de pe care se descărca lignit.

„Fugara" ancoră. Pînzele căzură deodată, apoi se făcură nevăzute. Mă apropiai de Butler şi-l întrebai dacă rămînem mult la Dagon. Mă asigură că în curînd vor începe să încarce. Într-adevăr, nu trecu nici o jumătate de oră şi un remorcher trase spre noi barcazul patrat şi greoi, din cala căruia docherii începură să care lăzi grele de lemn. Puntea curată a „Fugarei" se umplu de praf şi gunoaie. Coborîi în cabină, de unde o vreme ascultai amalgamul acela monoton de sunete: tropăit de picioare desculţe, bufniturile lăzilor azvîrlite pe planul înclinat, şi

voci răguşite. Asta ţinu vreo două ore, apoi, în sfîrşit, se înscăună o relativă linişte. Toţi lucrătorii, văzui asta prin hublou, coborîseră într-un şaland, pe care remorcherul îl tîrî spre port.

Nu mult după asta o barcă de închiriat, condusă de un vîslaş îndemînatic, lunecă spre scara de frînghie ce atîrna în partea unde era cabina mea. Barca trecu atît de aproape de hublou, încît îi putui examina, în fugă bineînţeles, pasagerii. Erau trei femei: una roşcată, slăbuţă, cu buzele strînse şi nişte ochi care clipeau necontenit, o blondă enormă cu un aer arogant şi o a treia, palidă, cu părul negru, cu trăsături nervoase şi colţuroase. Ţinîndu-şi echilibrul cu braţele, cele trei femei se ridicaseră în picioare şi, cu ochii ţintă în sus, zbierau nişte saluturi disperate. Purtau mantii dantelate pe umeri şi nişte pieptănături vulgar înfoiate, care fac impresie de obicei în anume locuri bine ştiute. Excesiv pudrată, cu mîinile în şolduri, fîţîindu-se teatral, în rochii de mătase, plină de inele şi salbe, această ilustră societate trecu repede prin faţa ecranului rotund al hubloului. Remarcai în barcă numeroase cutii de carton şi geamantane. Hess avea oaspeţi.

Îmi puteam uşor imagina, chiar fără să urc pe punte, scena primirii. Pentru asta nu trebuia să fi studiat neapărat moravurile. În timp ce eu le urmăream în gînd jocul vulgar de-a bunele maniere, galanteria lor nefiresc îngroşată, auzii întreg alaiul coborînd. Cînd paşii mărunţi ai femeilor şi aceia greoi ai bărbaţilor trecură pe lîngă uşa mea, unul din ei spuse ceva cu voce scăzută. Urmă o explozie de rîs.

În cabina lui Hess se afla portretul necunoscutei. Alături începea orgia. Navigam pe o corabie cu o istorie bizară și un căpitan suspect, înfruntînd fatalitatea, de dragul unui țel confuz, care începuse să se metamorfozeze într-un sentiment la fel de straniu în atare împrejurări, ca și dorința mea plină de invidie de a desluși șoaptele de dincolo de perete.

În toate astea se ascundea un enorm și primejdios sarcasm, care mă neliniștea profund. Contînd pe unele trăsături ale caracterului său, speram ca Hess să păstreze în decăderea lui măcar o urmă de eleganță, dar comportarea lui mă îndemna să pun răul înainte și de aceea hotărîrea mea de a mă izola deveni și mai fermă. Cel mai mult mă chinuia gîndul că, ieșind ziua pe punte, riscam să fiu atras fără voia mea în această simandicoasă companie. Îmi mai rămînea dimineața timpurie, somnoroasă și noaptea tîrzie.

În timp ce cugetam la toate astea începu să se lase seara. Zgomotele țărmului se auzeau acum mai surd. Auzii cum, la comanda lui Butler, se ridică velele și se fac manevrele necesare pentru a porni mai departe. Huruitul lanțului ancorei, care se înfășura pe vinci, domină o vreme lumea sonoră a navei. În sfîrșit — volta. Văzui țărmul negru presărat cu lumini rămînînd la babord și oceanul desfășurîndu-și în fața noastră orizontul pur, învăpăiat de razele asfințitului. Privind prin hublou, îmi dădui seama, după mișcarea valurilor care veneau spre mine, dar lovindu-se de bord treceau mai departe, în urmă, ocolind geamul, că „Fugara" aleargă destul de repede.

Din sufragerie se auzi strigătul triumfător al unei femei, apoi hohotul prelung al lui Sincreyt. Pe coridor trecu în fugă Horațio, zăngănindu-și tacîmurile. Cineva îl admonestă. Apoi lîngă ușa mea răsunară pe neașteptate pași. Cel de dincolo bătu. Îi deschisei promt.

Era parfumatul Sincreyt, căruia prima „atmosferă" îi dăduse curaj. Din salon răzbătu, prin zvonul conversației gălăgioase, un zdrăngănit de chitară.

Sub privirea mea severă, Sincreyt închise ușa și se înclină cu o politețe exagerată.

— Căpitanul Hess vă roagă să-i faceți cinstea de a pofti la masă, mă înștiință el.

— Transmiteți-i căpitanului recunoștința mea sinceră, am răspuns, dar spuneți-i totodată că refuz.

— Nădăjduiesc să vă pot convinge, continuă Sincreyt, mai cu seamă că în caz contrar am fi cu toții foarte mîhniți.

— Nu cred să mă puteți convinge. Am de gînd să-mi petrec seara de unul singur.

— Cum doriți, bombăni Sincreyt uimit. Ieși apoi, repetînd: Păcat, mare păcat!...

Presimțind că vor urma alte tentative, luai tocul și hîrtia și mă așezai la masă.

Începui să-i scriu lui Lehr, cu gîndul să expediez scrisoarea la prima escală. Îmi trebuia o sumă foarte mare.

Scrisesem mai bine de o pagină, cînd cineva bătu din nou, insistent, la ușă. În cameră, fără să mai aștepte permisiunea mea, pătrunse Hess.

CAPITOLUL XV

M-am întors spre el cu sentimentul acela neplăcut, de dependență, pe care-l încearcă oricine cînd gazdele încep să uite bunele maniere.

Hess era în smoching. Aspectul exterior impecabil, pe care i-l asigura costumul, era contrazis vehement de fața lui convulsionată de beție. Era înfiorător de beat. Apropiindu-se atît de mult, încît, de teama mișcărilor lui nesigure, mă ridicai și făcui un pas înapoi, Hess se sprijini cu mîna dreaptă de birou, proptindu-și stînga în șold. Străduindu-se să se țină drept, răsufla nervos și izbutea să-și păstreze echilibrul în tangaj doar îndoind mereu unul din genunchi. Nici nu se sinchisi de faptul că scriam scrisoarea aceea.

— Nu vreți să vă distrați puțin ? mă întrebă el, făcîndu-mi complice cu ochiul în timp ce privirea lui ascuțită și rece, absolut străină de invitația aceea, mă studia cu atenție. Doresc să avem relații simple, prietenești. N-are nici un haz să trăiești izolat.

— A fost pe aici Sincreyt, am răspuns cît am putut mai pașnic, v-a transmis desigur răspunsul meu.

— Nu l-am crezut pe Sincreyt, altfel n-aș fi aici, declară Hess. Mai dați-o încolo ! Știu că sînteți supărat pe mine, dar orice ceartă trebuie să aibă un sfîrșit. La noi, sus, e mare bairam.

— Căpitane Hess, spusei, alegîndu-mi cu grijă cuvintele, pentru că simțeam că încep să-mi

ies din fire. Nu voiam să mă las pradă mîniei, dar trebuia să pun capăt agresiunii lui impertinente curmînd scena aceea, care începuse să mă coboare în propriii mei ochi. Căpitane Hess, vă rog să țineți minte că eu nu vă sînt tovarăș de chef. Felul cum vă petreceți timpul are probabil, pentru dumneavoastră, un sens și o justificare. Mai mult nu-mi pot îngădui să vă judec purtarea. Sînteți gazda mea și sînteți la dumneavoastră acasă. Dar și eu sînt la rîndul meu un om liber și, dacă n-ați înțeles încă asta pe deplin, mă văd nevoit s-o repet și să vă dovedesc că sînt în dreptul meu.

Mă așteptam ca la auzul celor de mai sus să mormăie o scuză și să plece. Hess nu se clinti, păli numai. O ură nedisimulată, violentă îi scăpăra în priviri. Oftă, băgîndu-și mîinile în buzunare.

— M-ați jignit, spuse el încet. Încă nimeni... V-ați dat în vileag disprețul și vă asigur că ați nimerit drept la țintă. N-am să vă iert asta. Acum aș vrea să știu : cum vă imaginați dumneavoastră relațiile noastre viitoare ? Da, aș vrea să știu ! Cursa mea va dura nu mai puțin de treizeci de zile. Vă dau cuvîntul meu că vă veți căi.

— Relațiile noastre sînt riguros definite, am spus eu, nevăzînd de ce aș folosi alt ton decît el. Ați primit două sute de lire și nu m-am tocmit cu dumneavoastră. În schimb eu am primit această cabină. Dar societatea dumneavoastră pe deasupra nu credeți că ar fi o compensație prea puțin atrăgătoare ?

A fost un moment în care, urmărind expresia feței lui, m-am gîndit că o să fiu nevoit să-i fac vînt pe ușă. Dar el se stăpîni. Privindu-mă fix în ochi, își băgă mîna în buzunarul dinăuntru al smochingului, izbutind să-i stăpînească astfel tremurul, și spuse solemn :

— Am să vă arunc banii ăia în față chiar acum.

Scoase apoi mîna, care se dovedi a fi goală, o lăsă în jos furios și, repetînd că o să-mi înapoieze banii, adăugă : „Nu veți mai avea prilejul să vă împăunați cu banii dumneavoastră !" Și ieși, trîntind ușa.

Închisei imediat cabina cu cheia și rămăsei o vreme lîngă ușă, ascultînd atent.

În sufragerie se făcuse liniște, numai chitara se mai auzea, melancolică. Deodată începură să se foiască și să vorbească toți o dată. Horațio zbură din nou pe coridor strigînd : „Vineee ! Vineee ! Vineee !" Totul arăta că beția nu contenise, ba, dimpotrivă, lua proporții. Auzii apoi o ceartă și pe cineva, o femeie, plîngînd amar. În cele din urmă, prinseră să cînte în cor.

Plictisindu-mă să tot ascult, mă așezai pe scaun și căzui pe gînduri. Hess avea dreptate, era greu să te aștepți la ceva bun în aceste condiții. Hotărîi că dacă în ziua următoare toată această mizerie nu se va schimba măcar într-un simulacru de liniște, cel mai bun lucru pentru mine ar fi să cobor la prima escală. Eram foarte alarmat de comportarea lui Hess. Deși nu vedeam pricina directă a urii lui, îmi dădeam totuși seama că așa era normal să fie. Căpitanul era foarte firesc

în ura lui. El nu mă înțelegea pe mine, eu — pe el. Din cauza caracterului lui eram acum în stare de război. Mînios, sub impresia penibilă a dezgustătoarei scene de mai înainte, mă culcai, dar fără să mă dezbrac, pentru că nu știam ce se mai poate întîmpla.

Întins pe pat, închisei ochii, dar nu-mi fu dat să adorm. În starea mea de atunci somnul nu era decît o născocire frumoasă, dar naivă. Am stat mult timp în această poziție, rememorînd încă o dată evenimentele serii și gîndindu-mă la explicația de mîine cu Hess, pe care o socoteam inevitabilă. Sfîrșii prin a spera că mîine, cînd Hess se va trezi — dacă o să izbutească pînă atunci — am să-l determin să-și răscumpere ieșirea sălbatică de care, poate, se căiește de pe acum. Cît de puțin îl cunoșteam !

CAPITOLUL XVI

Trecuse vreun sfert de oră de cînd, liniștindu-mă oarecum, îmi imaginasem această posibilitate. Deodată tămbălăul se mută în coridor. Toți, sau aproape toți, părăsiseră salonul și se agitau acum în fața ușii mele, răcnind amenințător sau țipînd speriați. Desluşeam fiecare cuvînt.

— Lăsați-o în pace ! strigă o femeie.

Alta repetă cu răutate :

— Proasto ! Ești o proastă ! Cine dracu te-a pus să vii cu noi ?

Se auzi un hohot de plîns, apoi un tropăit de pași și deodată un țipăt groaznic, isteric:

— Nu pot! Nu pot! Duceți-vă, duceți-vă dracului! Dați-mi pace!

— Vorba! răcni Hess. Pesemne că îi astupase gura. Vino-ncoa! Ține-o, Sincreyt!

Țipete, apoi tăcere, izbituri cu picioarele în perete, gîfîituri. Toate acestea arătau că cei de dincolo voiau să reprime prin forță încăpățînarea sau alt gen de împotrivire a cuiva. Apoi un țipăt lung, isteric, întrerupt de răcnetul lui Hess: „Mușcă, drăcoaica!" Zgomotul unei palme grele răsunînd printre hohote lungi de plîns care se prefăcură curînd într-un urlet de groază. Deschisei ușa.

La apariția mea neașteptată respingătorul tablou încremeni pentru o clipă. În planul din fund, în ușa salonului, stătea posacul Butler, cu brațul petrecut peste mijlocul blondinei aceleia surescitate și privind la ceea ce se întîmplă cu nepăsarea unui trecător de pe stradă. Hess o tîra spre salon pe subțirica brunetă. Femeia era cu corsajul desfăcut, iar rochia îi alunecase de pe umeri. Complet buimăcită și beată, cu ochii închiși, plîngea cu sughițuri. Deodată, încercînd să se smulgă din mîinile lui Hess, căzu aproape peste Sincreyt, care, văzîndu-mă, îi lăsă liberă cealaltă mînă. Roșcata se fîțîia disprețuitoare, cu mîinile în șolduri, privind-o pe victimă de sus și fumînd cu gesturi sfidătoare, de bețivă.

— E timpul să încetați scandalul! spusei ferm. Ajunge cu neobrăzarea! Dumneata, Hess, ai lovit această femeie.

— Marș de aici! țipă el cu ochii în podea.

În același timp își retrase mîna, și femeia, care nu se aștepta să-i dea drumul, făcu o piruetă și se izbi cu spatele de perete. Ochii i se dilatară sălbatic. Arăta jalnic. Era palidă, aproape vînătă.

— Animalule! Vorbea înecîndu-se și horcăind, arătîndu-l pe Hess cu degetul. El e! Tu, netrebnicule! Ascultați cum a fost! se întoarse ea spre mine. Am făcut o prinsoare. Eu am pierdut. Cel ce pierdea trebuia să bea o sticlă întreagă. Nu mai pot bea. Mi-e rău. Am băut atîta, că mucoșii ăștia nici nu se puteau ține de mine. Dar cu sila nu se poate. Sînt bolnavă.

— Vii odată? întrebă Hess apucînd-o de gît.

Ea țipă și-l scuipă în față. Izbutii să opresc în aer mîna ridicată a căpitanului, numai pentru că pumnul lui trecuse pe lîngă mine.

— Plecați, plecați de aici! strigă speriat Sincreyt. Nu e treaba dumneavoastră!

Mă luptam cu Hess. Văzînd că-i luasem apărarea, femeia se ascunse în spatele meu. Încovoindu-se, Hess reuși, printr-o sforțare disperată, să-și smulgă mîna dintr-a mea. Era în prada unei furii oarbe. Îi tremurau umerii și brațele, chipul i se schimonosise. Își luă avînt să mă lovească, dar nimeri în cotul mîinii mele stîngi, cu care îmi acoperisem fața. Atunci, regretînd sincer că nu-mi pot păstra mai departe atitudinea pașnică, măsurai din ochi distanța și-i trimisei o directă la figură. Hess se prăbuși cît era de lung, lovindu-se rău la ceafă.

— Gata, ajunge! strigă Butler.

Femeile se făcură nevăzute, țipînd. Butler se interpuse între mine și căpitan. Sincreyt îl ridicase de subțiori și acum se străduia să-l sprijine de perete. În sfîrșit, Hess deschise ochii și putu sta pe picioare. Convingîndu-mă că-i încă viu, reintrai în cabină și răsucii cheia.

Toți trei vorbiră între ei dincolo de ușă. Din timp în timp îi auzeam înjurînd cu sete. Discuția se prefăcu apoi într-o șușoteală suspectă. Unul dintre ei — probabil Sincreyt — își manifestă la un moment dat uimirea printr-o scurtă exclamație, după care urcă sus, destul de grăbit. Între timp eu îmi încărcai revolverul : trebuia să fiu pregătit pentru orice eventualitate. Deși nu puteam admite ca o femeie — indiferent de reputația ei — să fie maltratată, în sufletul meu plutea un fel de drojdie tulbure, o cumplită lehamite.

Se auziră pașii lui Sincreyt, care se întorcea. El era, pentru că, apropiindu-se, spuse tare :

— Orice s-ar zice, pasagerul nostru e un tip curajos. Și dacă e să fim drepți, dumneata ai început.

— Da, mi-am cam ieșit din fire, răspunse oftînd Hess. Ei, ce să-i faci, mi-am luat pedeapsa, și pe bună dreptate. N-am voie să-mi dau drumul chiar în halul ăsta. M-am purtat infect, e adevărat. Ce credeți că aș mai putea face ?

— Ciudată întrebare ! În locul dumitale aș aplana conflictul pe loc.

— Bagă de seamă, Hess, spuse Butler. Apoi adăugă, coborînd vocea : Mie puțin îmi pasă, dar nu uita ce ți-am spus.

Hess rîse încetișor :

— Exact, spuse el. Asta am să și fac numaidecît.

Apoi, cu hotărîrea caracteristică firilor impulsive, deschise, se apropie și bătu în ușă cu pumnul.

— Cine bate ? întrebai, încurajînd jocul lor ridicol.

— Sînt eu, Hess. Deschideți fără teamă. Regret tot ce s-a întîmplat.

— Dacă te căiești cu adevărat, am răspuns eu, necrezînd o iotă din declarația lui, poți să mi-o spui foarte bine și mîine.

Se auzi un scîrțîit ciudat, care amintea un scrîșnet din dinți.

— Ascultați, spuse Hess posomorît, cu o voce surdă. Vă jur. Credeți-mă. Îmi e rușine de mine. Sînt gata să fac orice, numai să vă pot strînge imediat mîna.

Știam că cei învinși sînt cuprinși deseori de respect și, oricît ar fi de straniu, chiar de simpatie față de cei ce le-au băgat mințile în cap. Luîndu-mă după tonul și sensul rugăminților insistente ale lui Hess, îmi spusei că ar fi o cruzime inutilă să rămîn neînduplecat.

Deschisei ușa și, fără să las revolverul din mînă, apărui în prag.

Privirea lui Hess îmi spuse totul, dar era deja prea tîrziu. Sincreyt trînti ușa de perete. Cinci sau șase marinari, veniți, se vede, pe furiș, pentru că nu le auzisem pașii, erau gata și așteptau ordinele. Hess își tampona cu batista buza spartă.

— Pare-se că am făcut prostia să vă cred, am spus.

— Ţineţi-l ! le ordonă el marinarilor. Luaţi-i revolverul !

Înainte de a fi înşfăcat de cele cîteva mîini întinse spre mine mă eschivai şi trăsei două focuri, dar Hess se aplecă sărind într-o parte. Loviturile mă împiedicaseră să ochesc. Am fost dezarmat şi ţintuit de perete. Mă ţineau atît de tare, încît nu-mi puteam mişca decît capul.

— M-aţi lovit, spuse Hess. M-aţi jignit fără încetare. Mi-aţi dat a înţelege că v-am prădat. V-aţi purtat cu mine, de parcă v-aş fi fost o slugă. V-aţi făcut luntre şi punte să ajungeţi aici pentru ca acum să încercaţi să mă ucideţi. Eu n-am să mă ating de dumneavoastră. Aş putea să vă pun în lanţuri şi să vă arunc în fundul calei, dar nu voi face acest lucru. O să părăsiţi imediat corabia. Nu cu capul în jos, nu sînt atît de crud, cum flecăresc despre mine diverşi tîmpiţi. Veţi primi o barcă şi vîsle. Dar nu vreau să vă mai văd pe corabia mea.

La asta nu mă aşteptam şi, deşi eram foarte neliniştit, furia mea ajunsese la o limită dincolo de care eram gata să înfrunt toate primejdiile mării şi uscatului, decît să mă mai las batjocorit de Hess.

— Săvîrşiţi o crimă, am spus. Dar nu uitaţi că pînă la Dagon nu sînt mai mult de o sută de mile şi, dacă voi izbuti să ajung acolo, va trebui să daţi seamă în faţa legii.

— Oricînd doriţi, răspunse Hess. Pentru o plăcere atît de rară sînt gata să plătesc cu capul.

Amintiţi-vă totuşi în ce împrejurări bizare aţi apărut pe corabie. Am martori pentru asta. Veţi părăsi „Fugara pe ape“ *în taină*, după gustul dumneavoastră. Şi pentru asta voi avea martori.

Declama, gustînd voluptatea rolului lui de tiran şi luînd-o razna. Mă uitai la marinari. O liotă turmentată şi sinistră, care n-avea nimic de pierdut, chiar dacă li s-ar fi poruncit să mă spînzure. Numai Butler, care rămăsese tăcut deoparte, se încumetă să intervină :

— Nu exagerezi, căpitane ?

Dar privirea lui Hess îl făcu să amuţească. Secundul scuipă scîrbit şi se îndepărtă.

Căpitanul era de-a dreptul iresponsabil. Furia îi luase minţile. Oricît ar părea de ciudat, tocmai cuvintele lui Butler îmi întăriră hotărîrea de a coborî calm în barca aceea. Să mă fi rugat în genunchi şi n-aş mai fi rămas. Indignarea mea depăşise orice limită. Nu-mi mai păsa de nimic.

— Dă-mi o barcă, ticălosule ! strigai.

Urcarăm cu toţii, în grabă, pe punte. Era beznă, dar curînd cineva aduse un felinar. „Fugara“ intră în derivă. Toate astea se făcură fără o vorbă, sau aşa mi se păru mie, în starea aceea de încordată şi dureroasă renunţare. Nişte matrozi îmi aduseră lucrurile. Nu le numărai ; nu-mi ardea de ele. Semnificaţia celor ce se petreceau abia licărea, tulbure, undeva în adîncul conştiinţei mele. Scripeţii se puseră în mişcare. Coborîi în barca suspendată deasupra apei. Marinarul care mă însoţea repeta într-una speriat :

— Aveţi grijă, poftim vîslele.

Cineva îmi aruncă apoi lucrurile. Nu mai distingeam chipurile celor de pe punte.

— Direcția — Scaraoțchi ! strigă Hess.

În așteptarea momentului cînd ne vor lăsa pe valuri, marinarul se ținea de parapet, legănînd încoace și încolo felinarul, a cărui pată luminoasă crea în barcă o ciudată atmosferă intimă. În sfîrșit, barca se clinti și atinse, zguduindu-se, valurile line. Începu tangajul. Marinarul detașă scripeții, apoi dispăru cățărîndu-se pe palanc. Totul se sfîrșise. Luată de valuri, barca se depărtase de corabie. Nava părea o căsuță joasă cu ferestre rotunde, luminînd în beznă.

CAPITOLUL XVII

Fixai vîslele la locul lor, dar rămăsei nemișcat, într-o așteptare involuntară, fără sens. Deodată pe punte se iscă un vacarm de exclamații, țipete și certuri, atît de neașteptat și de zgomotos, încît nu-mi închipuiam despre ce poate fi vorba. În sfîrșit un glas poruncitor de femeie spuse tăios și rece :

— Asta mă privește, căpitane Hess. Ajunge că așa vreau eu !

Restul suna a uimire și furie. Hess strigă :

— Hei, tu, din barcă ! Ia-ți-o ! Apoi, răspunzînd cuiva : Unde dracu o fi ascuns-o atîta timp ?

Mă strigă apoi a doua oară, la fel, fără să-mi pomenească numele.

— Hei, tu, din barcă !

Nu binevoii să-l onorez răspunzîndu-i.

— Ei, drăcia dracului ! tună Hess. N-aveți decît să-i spuneți singură !

— Harvey, răsună în beznă glasul proaspăt, cunoscut parcă, al unei femei necunoscute. Apropie barca de scară ; or s-o coboare îndată. Vin cu dumneata.

Fără să pricep mare lucru, îmi dădui totuși seama, după voce, că nu poate fi cineva din compania lui Hess. N-am mai stat pe gînduri, pentru că nimeni nu preferă o barcă unei corăbii sigure decît în situații-limită, cînd poate e vorba de viață și de moarte. Se auzi scara lovindu-se de bord, desfășurîndu-se și căzînd apoi pieziș în apă. Mă apropiai și o apucai zdravăn. Stătui apoi, cu privirea ațintită în sus, pînă începură să mă usture ochii, dar fără să deslușesc vreun chip.

— Ia-ți prietena, spuse Hess. Ești un mare șmecher, pe cîte văd.

— Al naibii să fiu dacă pricep cum a izbutit să ne facă una ca asta ! exclamă Sincreyt.

N-am auzit pași. În capătul de jos al scării se ivi o siluetă zveltă, cu chipul acoperit de un văl, care după ce-mi făcu semn cu mîna sări cu o mișcare sigură în barcă. Aici era mai multă lumină decît pe punte ; o vedeam în sfîrșit mai bine. Ațintindu-și ochii într-ai mei, femeia își agită nervos mîinile sub mantila ce o acoperea și se așeză pe banca din fața mea. Nu-i vedeam chipul, ascuns de garnitura dantelată a vălului ; simții numai licărul

ochilor ei negri. Ea se întoarse spre corabie. Mai ţineam încă scara.

— Ce s-a întîmplat? întrebai, înlemnit de uimire.

— Ce impertinenţă! strigă Hess de sus. Luaţi-o încotro vedeţi cu ochii şi vă doresc din suflet să hrăniţi cît mai curînd rechinii.

— Ucigaşule! izbucnii. Vei da seama pentru această dublă infamie! Îţi doresc să te alegi cît mai curînd cu un glonţ în frunte.

— Aşa va fi, spuse femeia calmă, distrată aproape. Tresării. Prezenţa ei, mai cu seamă ochii aceia reci, de oţel, sfîrşiră prin a mă tulbura din cale afară.

— Să ne îndepărtăm, spuse ea deodată. Împinge-o cu vîsla.

Proptii vîsla de bordul navei. Barca fu luată de un val. O grindină de batjocuri ne petrecu de sus. Erau prea triviale ca să poată fi reproduse. În fine, glasurile şi corabia rămaseră în urmă. Vîsleam maşinal, cu ochii la nava care, manevrînd velele, se aşternea la drum. Curînd luminile se micşorară, pînă ajunseră ca nişte scîntei.

Vîntul bătea din pupa. După socotelile mele, în două ceasuri trebuia să se lumineze de ziuă. Aruncînd o privire asupra ceasului meu cu cadran fosforescent, constatai că era patru fără cinci minute. Marea, calmă, nu-mi dădea nici un motiv de nelinişte. Nădăjduiam că totuşi aventura se va termina cu bine. Ştiam din discuţiile de pe „Fugară“ că această parte a oceanului, dintre Gariba şi peninsulă, e perfect navigabilă. Dar cel mai mult mă frămînta acum întrebarea: cine era

femeia din faţa mea şi de ce mă urmase în noaptea asta de coşmar?

Între timp, deşi nu se luminase încă de-a binelea, vizibilitatea crescu. Valurile străluceau sticlos şi sumbru. Tocmai voiam să-i adresez însoţitoarei mele cîteva întrebări absolut fireşti şi legitime, dar ea mi-o luă înainte:

— Ce simţi acum, Harvey?

— Mă cunoaşteţi?

— Îţi cunosc numele. Să ţi-l spun şi pe al meu. Mă numesc Fresie Grant.

— De fapt eu ar fi trebuit să vă întreb, spusei, şi mai uimit de calmul ei, cum vă simţiţi, după gestul dumneavoastră disperat, care ne-a adus faţă-n faţă în barca asta blestemată, în plin ocean. Am fost intrigat. Ei bine, acum sînt uluit. Nu v-am văzut pe corabie. Să presupun că aţi fost reţinută cu forţa?

— Cu forţa? rîse ea încetişor şi şiret. O, nu, nu! Nimeni şi niciodată n-a izbutit să mă reţină undeva cu sila. N-ai auzit ce-ţi strigau de pe punte? Ei te iau drept un mare şmecher. Îşi închipuie că m-ai ascuns în cală sau mai ştiu eu unde. Iar eu te-am urmat pentru că nu vreau să te părăsesc lăsîndu-te singur în plin ocean.

— Nu pot afla cine sînteţi decît de la dumneavoastră, spusei. Dacă o să vreţi, o să-mi spuneţi singură.

— Vei afla fără îndoială, Harvey. Să mai aşteptăm totuşi puţin. Vrei?

Bănuind că, deşi dădea dovadă de o uimitoare stăpînire de sine, e încă foarte tulburată, o în-

trebai dacă nu vrea să bem puțin vin ca să-și mai vină în fire. Aveam în cufăr o ploscă plină.

— Nu, spuse ea, mulțumesc. Dar ești desigur curios să-ți vezi nepoftita tovarășă ?! Trebuie să fie pe aici un felinar.

Se răsuci și scoase într-adevăr din cambuza de la pupa un felinar, înăuntrul căreia era fixată o lumînare. Rareori încercasem o emoție comparabilă cu cea de atunci cînd, întinzîndu-i chibriturile, așteptam să se facă lumină.

Zării mîna ei delicată scăpărînd chibritul, apoi armătura metalică a felinarului luminîndu-se viu pe dinăuntru. Umbre legănate alergau prin barcă. Fresie Grant închise capacul felinarului, îl așeză între noi și-și aruncă mantila de pe umeri. Mi s-a gravat pe veci în memorie așa cum am văzut-o, împresurată de reflexele luminii, care se lăsau apoi furate de valuri. Uimirea mea crescîndă o amuza nespus, vedeam asta din zîmbetul duios și cald, plin de un fermecător neastîmpăr, ce-i lumina chipul aproape rotund, cu trăsături perfecte. Dar o luminiță neclintită ardea în ochii ei negri ; dacă erai mai atent distingeai în ei o teribilă, tulburătoare îndărătnicie, o încordare inexplicabilă, o tăcere mai adîncă decît aceea a buzelor încleștate. Perlele pieptenilor contrastau cu părul ei negru. Rochia dantelată, de nuanța fildeșului, care-i dezvăluia umerii mlădioși, de un alb la fel de imaculat ca cel al feței, cădea în jurul taliei asemeni unui evantai larg, răsturnat, din spuma căruia ieșea legănîndu-se piciorul ei mic, încălțat într-un pantofior de aur. Se sprijinea cu ambele mîini de

copastie, ușor aplecată spre mine, îmbiindu-mă parcă să-i contemplu negrăita frumusețe. Părea că nu în mijlocul primejdiilor nopții, ci într-un colț de palat se așezase să se odihnească, ostenită de muzici și gloată, această făptură de vis.

O priveam, minunîndu-mă că nu caut nici un fel de explicație. Totul se învălmășise, totul se metamorfozase înăuntrul meu ; simțurile îmi ofereau încă o imagine corectă a realității, dar ascuțimea lor depășea orice închipuire. Îmi auzeam bătăile inimii în piept, în gît și în tîmple, tot mai repezi și mai liniștite, tot mai repezi și mai liniștite. Apoi deodată mă cuprinse spaima : mă sfîșie o clipă și pieri.

— Nu-ți fie teamă, spuse ea. Glasul i se schimbase, mi se părea cunoscut și deodată îmi amintii *unde* îl auzisem. Te părăsesc acum, dar ascultă bine ce-ți spun. Cum începe să se lumineze, ține-o mereu spre sud vîslind din răsputeri. La răsăritul soarelui vei întîlni o corabie care te va lua la bord. Se îndreaptă spre Hel-Hiu, unde ne vom revedea. Nimeni nu trebuie să știe că m-ai văzut, afară de cineva, nu știu încă cine. Dorești mult s-o vezi pe Bice Senieli și o vei vedea, dar ține minte : *te opresc să-i vorbești despre mine*. Te-am urmat ca să te apăr de spaimă și singurătate.

— Noaptea e neagră, am spus, ridicînd cu greu ochii, pentru că ostenisem tot privind-o. Sînt valuri, numai valuri împrejur.

Ea se ridică și își lăsă mîna pe creștetul meu. Ca o marmură în bătaia soarelui strălucea mîna ei.

— Împărăţia mea sînt valurile, sună răspunsul ei şoptit, şi o mică insulă, una singură, undeva între ele, strălucind tot mai departe, tot mai viu. Sînt zorită, fug... Am s-o revăd la răsăritul soarelui. Adio ! Tot mai împleteşti cununa aceea ? Din lumină sînt oare petalele ei ? Nu ţi-e urît pe calea-ntunecoasă ?

— Ce-aş putea să-ţi răspund ? am spus. Tu eşti aici, acesta e răspunsul meu. Unde e insula despre care-mi vorbeşti ? De ce eşti atît de singură ? Ce te ameninţă ? Ce te apără ?

— Fii pe pace, spuse ea tristă, nu mi-e teamă de beznă. Eu mă supun numai mie însămi şi ştiu ce vreau. Dar e oprit să vorbesc despre asta.

Flacăra lumînării crescu. Lumina orbitoare îmi abătu privirile şi deodată văzui nişte aripioare negre spintecînd valurile aidoma unor ciudate geamanduri. Dansul lor prădalnic în jurul bărcii, vînzoleala lor frenetică stîrneau groaza.

— Ce-i asta ? am întrebat. Cine sînt monştrii ăştia dimprejurul nostru ?

— Nu-i băga în seamă şi nu te teme pentru mine, răspunse ea. Oricine ar fi, în pofta lor lacomă nu mă mai pot atinge şi nici nu-mi pot face vreun rău.

În timp ce ea vorbi astfel, îmi ridicai din nou ochii.

— Fresie Grant, am strigat cu durere, pentru că jalea mă cuprinsese, întoarce-te !

Era pe apă, aproape, la tribord, şi valul o purta încet. Se depărta, pe jumătate întoarsă spre mine şi, ridicînd mîna, mă privea, de parcă ar fi plecat de lîngă patul unui om adormit,

temîndu-se să nu-l trezească din nebăgare de seamă. Văzînd că nu-mi dezlipesc ochii de la ea, dădu din cap şi zîmbi.

Din pricina distanţei îmi era tot mai greu să-i urmăresc fuga repede şi uşoară. Părea o fetişcană zglobie, alergînd printr-o enormă sală întunecoasă.

Aripioarele diabolice ale rechinilor — sau ce alte creaturi care-ţi îngheţau sîngele în vine or fi fost — izbucnite din apă ca nişte dălţi negre, se întoarseră deodată grăbite în direcţia în care pierise Fresie Grant — fugara pe ape — şi, în salturi spasmodice, dispărură şi ele.

Rămăsesem singur, legănat pe valuri, cu ochii la felinarul acela în care lumînarea abia mai pîlpîia. Un stol de gînduri mă străbătu o clipă în zbor, apoi amuţi. Trecu un răstimp în cursul căruia nu izbutii să-mi dau seama unde mă aflu şi ce fac, apoi conştiinţa îmi reveni, fragmentară. Din cînd în cînd mă străduiam să înţeleg, să-mi amintesc cînd şi lîngă cine şezuse în barcă femeia aceea tînără în rochie dantelată. Apoi, agale, începui să vîslesc, pentru că înfăţişarea mării se schimbase. Puteam repera acum sudul. Începuse să se zărească, vag, întinderea valurilor ; departe, deasupra lor, se pusese în mişcare torentul luminos al răsăritului, aruncînd suliţele aprinse ale marelui foc ce se înteţea ascuns încă sub orizont. Norii se perindau prin faţa astrului ce răsărea ca nişte pînze de corabie. Valurile prinseră a străluci ; o briză caldă birui răcoarea din pragul zorilor ; în sfîr-

șit razele dimineții spulberară lumea efemeră a răsăritului și ziua începu.

Pierdusem legătura aceea vie cu scena nocturnă. Distanța dintre mine și ea creștea cu fiecare clipă, ca între un tren și peisajul fermecător zărit o clipă în fereastră și care, abia apărut, se pierde în genunea orizontală a depărtării. Mi se părea că trecuseră de atunci zile întregi, că totul era numai o amintire. Vraja fusese atît de puternică, încît se destrămase. Această distanță enormă se așternu într-un răstimp mai scurt decît i-ar trebui vîntului ca să-ți smulgă din mînă o batistă. Eram incapabil să-mi analizez starea sufletească. Ea parcursese un drum întortocheat și greu, irepetabil chiar în momentele de supremă exaltare. Eram singur în barcă, vîsleam spre sud și, zîmbind îngîndurat, priveam cu atenție apa, de parcă m-aș fi așteptat să disting în ea urma tălpii ușoare a Fresiei Grant.

Mi se făcuse sete și, cum în butoiaș nu era strop de apă, golii o sticlă de vin. Nu-și făcu de data aceasta efectul știut. Starea mea nu era nici normală, nici euforică. N-o puteai asemui decît, poate, cu aceea a unui om proaspăt ieșit din bezna unei peșteri pe iarba ospitalieră.

La orele unsprezece și douăzeci în zare apăruseră focurile și trincile unei corăbii nu prea mari care — după cum indicau velele — se îndrepta spre sud-vest, cu vîntul în travers. Cercetînd nava prin binoclu, calculai că, vîslind perpendicular pe direcția ei, aveam șanse s-o întîlnesc în cel mult treizeci-patruzeci de minute.

Vasul părea să aibă o încărcătură bunicică și plutea lin, ușor bandat.

Curînd îmi dădui seama că cei de pe punte mă reperaseră. Corabia făcu o voltă și porni în întîmpinarea mea, în timp ce eu însumi vîsleam din toate puterile. Puteam distinge, fără binoclu, la distanță de un strigăt, cîțiva oameni care se uitau în direcția mea. Unul din ei, ținîndu-l pe după umeri pe cel de alături, arăta cu luneta spre mine. Apariția vasului mi se păru o vreme ireală : numai cînd începui să disting chipurile îmi revenii, realizînd ce se întîmplă. Nava intră în derivă pregătindu-se să mă ia la bord. Vîslind întins, puteam ajunge la ea în vreo zece minute. Numărai curînd, de aproape, opt oameni, socotind-o și pe femeia care ședea pe parapet, cu un umăr ușor repezit înainte și ținîndu-se de un sart. După expresia fețelor lor îmi dădui seama că erau cu toții extrem de uimiți.

Cînd distanța dintre mine și schooner se micșoră într-atît încît ne puturăm înțelege prin cuvinte, nu-mi fu dat să vorbesc întîiul. Abia deschisesem gura, că cei de pe punte îmi și strigară să mă apropii mai degrabă. Apoi, în exclamațiile pline de compătimire ale micului echipaj, un marinar îmi aruncă parîma de acostare, pe care eu o trecui îndată prin inelul din prova.

— Ceilalți s-au înecat toți ? mă întrebă căpitanul, un lungan, în timp ce urcam scara de frînghie.

— De cît timp pe mare ? se interesă un marinar.

— Să nu vă repeziți la bucate! mă preveni speriată femeia. Era de fapt o tînără fată; peste ochiul stîng își petrecuse o eșarfă neagră. Ochiul sănătos, albastru, mă privea îngrozit și încîntat totodată.

Răspunsei abia cînd, pășind pe punte, mă poticnii din întîmplare și cîteva brațe se grăbiră să mă sprijine.

— Cazul meu e cu totul ieșit din comun, am spus. Lăsați-mă să răsuflu o clipă. Mă așezai pe o găleată răsturnată adusă în pripă de cineva. În ce direcție mergeți?

— Nu e chiar atît de vlăguit, observă căpitanul.

— O ținem spre Hel-Hiu, mă informă singuraticul ochi albastru. Sînteți acum în afară de primejdie. Să vă aduc puțin whisky.

Priveam la oamenii aceia de treabă, pentru care salvarea mea era un adevărat eveniment. Trecu o bună bucată de vreme pînă să se deprindă cu prezența mea, care îi tulburase profund. Abia apoi începurăm să ne explicăm.

CAPITOLUL XVIII

Corabia care mă luase la bordul ei se numea „Scufundarul". Mergea la Hel-Hiu, din San Rioli, cu o încărcătură de bagá. Căpitanul și totodată propietarul navei, Phineas Proktor, avea un echipaj de șase oameni, al șaptelea fiind secun-

dul lui — Ned Tobbogan, un tip foarte scump la vorbă, de vreo treizeci de ani, arătos și oacheș. Fata cu ochiul acoperit era o nepoată îndepărtată a lui Proktor și plecase cu ei în cursă numai pentru că lui Tobbogan, logodnicului ei oficial, îi venise greu să se despartă de ea. După cum aflai mai tîrziu, o pricină nu mai puțin însemnată fusese nădejdea acestuia de a se cununa cu fata la Hel-Hiu. Cu un cuvînt, motive limpezi și binecuvîntate. Dată fiind prezența pe navă a unei femei, chiar dacă era vorba de o rudă, Proktor băga în buzunar solda fostului bucătar, pe care-l concediase sub un pretext plauzibil: gătea Daisy. Dar să mă întorc la povestea noastră.

În timp ce dădeam explicații echipajului, barca mea a fost trasă la pupa prin sistemul de scripeți și așezată alături de cea a „Scufundarului". Bagajul zăcea de mult pe punte, la picioarele mele. Între timp pînzele prinseră vînt și nava își urmă drumul.

— Ei, spuse Proktor, de îndată ce emoția ce-o încercaserăm cu toții se mai potoli, am vrea să știm și noi de dragul cui ne-am oprit din drum?

— Povestea mea, începui, după ce-mi exprimai recunoștința, strîngîndu-i mîna cu putere. nu e dintre cele mai obișnuite. Mă numesc Harvey. Navigam, ca și dumneavoastră, spre Hel-Hiu, pe corabia „Fugara pe ape", de sub comanda căpitanului Hess, care în urma unui scandal monstru m-a debarcat aseară în plin ocean.

În situația mea eram dator să vorbesc deschis, fără să dezvălui totuși dedesubturile în-

tregii afaceri. Totul deveni astfel cît se poate de simplu și de firesc: mă îmbarcasem contra cost (fără să precizez suma, dădui de înțeles că fusese mai mult decît onorabilă și achitată prompt). Ca totul să pară cît mai verosimil am fost nevoit să născocesc și mobilul călătoriei. Adevărul mi-a fost dat să-l spun în altă parte și altcuiva, într-o chipă de... Într-un cuvînt, membrii echipajului de pe „Scufundarul" își umpleau numai din cînd în cînd pipele, ca să-mi poată urmări cu și mai multă însuflețire povestirea. Am fost crezut, pentru că nu le-am ascuns *acel* adevăr pe care-l așteptau ei.

Voiam (așa le-am explicat) să mă documentez asupra practicii comerciale a unei corăbii și, de asemeni, să studiez cererea și condițiile pieței într-o acțiune comercială autentică. Născocirea mea prinse. Proktor, acest lungan pe jumătate cărunt, cu o față calmă, cu pielea obrajilor bine întinsă, mă aprobă pe dată:

— Foarte bine gîndit, domnule. Am fost întotdeauna de părere că, stînd în fotoliu și citind curierul bursei, ajungi să cumperi bumbac în loc de fibre de cînepă sau melasă.

Celelalte fapte nu avură nevoie de deformări, pentru că, de îndată ce le relatai episodul cu femeia beată, caracterul lui Hess deveni ținta unei condamnări vehemente.

— Trebuia să-l ucideți pur și simplu, se revoltă Proktor. Nimeni nu v-ar fi tras la răspundere pentru asta.

— N-a mai apucat... observă un marinar.

— Eu unul n-aș fi coborît niciodată de bunăvoie în barca aia, continuă căpitanul.

— Bine, dar Harvey era singur, se băgă în vorbă Daisy, care stătea pe aproape. Eșarfa aceea o împiedica să vadă, astfel că era nevoită să-și întoarcă mereu căpșorul. Dar tu, Tobbogan, tu ai fi rămas acolo împotriva voinței lor?

— Unchiul a spus asta, obiectă Tobbogan, nu eu.

— Ei, chiar dac-a spus-o unchiul?

— Ce-i cu tine, Daisy? întrebă Proktor. De cînd pui atîta la inimă treburile altora?

— Foarte bine ați procedat, se întoarse ea spre mine. Mai bine mort decît bătut și aruncat peste bord, cînd ai de-a face cu astfel de scelerați. De ce nu-i dați niște whisky? Poftim, a și monopolizat-o!

Luă din mîna distrată a lui Proktor sticla, pe care, absorbit de relatarea mea, căpitanul o strîngea între genunchi, și-mi umplu pe jumătate o cană de tinichea, completînd restul cu apă. Îi mulțumii, menționînd însă că nu sînt chiar atît de slăbit.

— Ei, orișicît, remarcă ea pe un ton critic, care voia să spună că situația mea impune un anumit ritual. O să vă facă bine.

Băui o înghițitură.

— Oho, făcu dezamăgit Proktor, dînd restul de băutură pe gît, se vede că nu sînteți marinar.

Între timp o examinam cu atenție pe fată. Era brunetă, nu prea înaltă, bine legată, dar de o constituție nervoasă, febrilă, ceea ce trebuie înțeles în sensul că era cam repezită în mișcări.

Surîsul ei amintea un bulgăre de zăpadă căzut între trandafiri. Avea mîinile mici și bronzate. Picioarele ei desculțe și subțiri păreau niște ființe vii și independente, pentru că își trecea mereu greutatea de pe unul pe altul, sau și le încrucișa, mișcîndu-și degetele. Remarcai de asemeni privirea plină de adorație a lui Tobbogan. Părea îndrăgostit de o zeiță, care pentru a coborî la condiția muritorilor învățase să aducă whisky și se prefăcea că o doare un ochi. Tobbogan era un tip grav. Chipul lui viril, cu trăsături regulate, avea un aer gînditor. Mișcările lui contraziceau întrucîtva această înfățișare. Astfel, de pildă, el făcea toate gesturile spre sine, nu dinspre sine, iar cînd ședea își cuprindea de obicei genunchii cu palmele. În general lăsa impresia unui om închis. Patru dintre marinarii „Scufundarului“ erau oameni în puterea vîrstei, liniștiți și gospodari. În timpul liber unul fărîmița tutun sau își cosea gulerul bluzei, altul scria o scrisoare, celălalt migălea din nisip și talaj, într-o sticlă largă, cîte un peisaj, lucrînd, ca un japonez, cu niște bețișoare foarte subțiri. Al cincilea, mai tînăr decît ei și mai plin de viață, juca deseori cărți de unul singur, pentru că ceilalți nu se lăsau ispitiți pentru nimic în lume. Îl chema Bolt. Am băgat de seamă toate astea, pentru că am petrecut pe schoonerul acela trei zile încheiate, din care prima sfîrși printr-un somn de plumb provocat de oboseala ce mă răzbise pe neașteptate. Mi se dădu o cușetă în cabina echipajului. După whisky-ul acela, mîncai puțină carne sărată, apoi ațipii ; cînd deschisei iarăși ochii, deasupra mesei se legăna o lampă aprinsă.

În timp ce fumam dus pe gînduri, apăru Tobbogan, care-mi transmise invitația căpitanului de a pofti, bineînțeles dacă mă simt bine, la el în cabină. Urcai pe punte. Valurile crescuseră o dată cu venirea nopții. Escaladîndu-le, schoonerul se apleca mult și pîrîia din toate încheieturile. Coborînd prin tambuchiul îngust pe scara abruptă, îl urmai pe Tobbogan în cabina căpitanului. Era o încăpere curată, sobră și atît de mică, încît între masă și cușetă mai avea loc doar o rogojină ce ținea loc de covor. În încăpere stăruia un puternic miros de tutun.

Imediat ce mă introduse, Tobbogan se făcu nevăzut. Îi pricepui graba cînd îl auzii discutînd pe undeva pe aproape cu Daisy. Abia intrat în cabină, mi-am dat seama că Proktor își dorise de fapt un interlocutor : pe masă, într-o farfurie curată, zăcea o bucată de limbă afumată, tăiată felii, și o sticlă. Bătrînul încercă să mă ducă deschizînd discuția cu o problemă de natură comercială. „N-ați auzit care e situația cu semințele de bumbac ?“ Apoi trecu la ceea ce-l interesa mai mult : povestea mea. Acum, voind pesemne să crească în ochii mei, se exprima mult mai îngrijit.

— Trebuie să ne înțelegem, spuse el, cum să acționăm împotriva lui Hess. Eu vă sînt martor, pentru că eu v-am salvat și, cu toate că e singura întîmplare de acest gen din viața mea, face cît multe altele. Oamenii mei vor depune de asemeni mărturie. Cum spuneți că „Fugara“ mergea la Hel-Hiu, o să vă întîlniți cu canalia aceea destul de curînd. Nu cred să-și fi schimbat ruta, chiar dacă trezindu-se din beție s-o fi speriat de ce-a

făcut. N-are cum să-şi închipuie că aţi nimerit pe schoonerul meu. În cazul că judecata va avea loc după ce „Scufundarul“ va fi părăsit Hel-Hiu, trebuie să-mi daţi de ştire. Asta e un caz penal!

Începu să socotească zilele cu glas tare şi, cum din asta nu ieşi nimic, pentru că era greu de prevăzut ce va mai surveni pe parcurs, îi propusei să aranjăm totul la Hel-Hiu.

— Aşa e şi mai bine, acceptă Proktor. Dar vreau să ştiţi că sînt alături de dumneavoastră, pentru că toată povestea asta e nemaiauzită. S-a mai întîmplat ca oamenii să fie zvîrliţi peste bord, dar nu debarcaţi ca pe uscat la o sută de mile de ţărm. Fiţi sigur, cazul dumneavoastră va face vîlvă, oriunde se ridică o pînză sau se aruncă o ancoră. Hess e un om sfîrşit, ascultaţi-mă pe mine. Şi-a pierdut minţile, dacă a putut face ce-a făcut. Acum însă trebuie să bem, altfel salvarea dumneavoastră n-ar fi deplină. Sînteţi ca nou născut şi veţi primi botezul mării. Stau şi mă minunez de dumneavoastră, observă el turnînd în pahare. Calmul de care daţi dovadă mă uimeşte. Vă jur: am avut impresia că urcaţi pe „Scufundar“ ca la dumneavoastră acasă. E bine să ai nervii tari. Cît despre...

— Vă ascult, spusei. Puteţi să-mi spuneţi orice, nu vă jenaţi.

— Aţi văzut aici o fată, spuse Proktor. Desigur, nu se poate să nu vă fi întrebat de ce... Într-un cuvînt, trebuie spus că o femeie pe o corabie cu pînze e ceva neobişnuit. Ştiu asta.

După cum îmi dădui prea bine seama, căpitanul considera că are neplăcuta obligaţie de a lămuri chestiunea asta după povestea cu gaşca lui Hess. De aceea răspunsei numaidecît:

— Simpatică fată. E poate fiica dumneavoastră?

— E ca şi o fiică pentru mine, cînd e în toane bune. De fapt mi-e nepoată. Vă daţi seama şi dumneavoastră ce înseamnă să iei după tine o fată pe un schooner. E ca şi cum ai naviga cu două cîrme. Numai că ea nu e singură aici. Pe deasupra are un caracter minunat. Cum s-ar zice, Tobbogan a dat un bănuţ şi s-a ales c-o avere. Mă scoate din sărite faptul că, oricum ai întoarce-o, într-o zi tot or să se căsătorească. N-ai ce-i face.

Îl întrebai de ce nu-i place Tobbogan.

— M-am întrebat eu însumi, răspunse Proktor. Iertaţi-mă că vă plictisesc cu problemele mele familiale, dar cîteodată, ştiţi, simţi nevoia să-ţi descarci sufletul. M-am întrebat, cum vă spun, şi singur, dar n-am izbutit decît să-mi fac sînge rău. Un răspuns ca lumea nu se poate da. Sincer vorbind, nu-mi place că se învîrte în jurul ei ca un orb sau un surd. Dacă fata i-ar spune: „Tobbogan, urcă-te pe catarg şi dă-ţi drumul de-acolo cu capu în jos!“, el ar face-o fără să mai stea pe gînduri, pe orice vreme. După mine i-ar trebui un altfel de bărbat. Asta vorbind aşa, între noi, dar de fapt capul face, capul trage.

Între timp romul din sticlă ajunsese la nivelul etichetei şi de aceea părea că tangajul s-a înteţit. Mă clătinam o dată cu masa şi cabina, ca într-un leagăn, depărtîndu-mi în răstimpuri picioarele, ca să nu mă prăbuşesc în gol. Deodată uşa cedă, proiectînd-o înăuntru pe Daisy,

care părea că intrase direct prin peretele înclinat spre mine. Apucîndu-se cu mîna de masă, izbuti să se oprească în poza unui dansator pe sîrmă. Era în papuci, cu o broșă prinsă pe bluza cenușie și într-o fustă neagră. Legătura de la ochi, îngrijit legată, îi acoperea partea stîngă a feței.

— Unchiule, spuse ea ațintindu-și însă asupra mea ochiul acela albastru, Tobbogan îți trimite vorbă că e gata să stea de cart cît o fi nevoie, dacă dumneata n-ai timp. Apoi se însenină și zîmbi.

— Foarte bine, răspunse Proktor, credeam că vrea să mă debarce. Tot avem acum o barcă în plus.

— Și așa, v-ați pomenit la noi, vorbi Daisy privindu-mă sfioasă. Cîte nu se întîmplă pe mare !...

— Se mai întîmplă însă, începu Proktor și — așteptînd ca din gama nesfîrșită de zîmbete de pe chipul fetei să se ivească unul nou, întrebător — adăugă : Se mai întîmplă ca *ea* să plece, iar ei să rămînă.

Daisy roși. Surîsul ei prinse să se stingă și eu, înțelegînd cît de mult ar fi dorit să stea cu noi ca să asculte ce vorbim, spusei :

— Dacă mă aveți în vedere numai pe mine, să știți că societatea nepoatei dumneavoastră nu-mi face decît plăcere.

Vădit mulțumit de răspunsul meu, Proktor se răzgîndi :

— Șezi, dacă vrei.

Ea se așeză lîngă ușă la picioarele cușetei și, ducîndu-și mîna la eșarfă, spuse :

— Tot mă mai doare. Mi-e atît de ciudă ! N-aveți idee cît de caraghioasă mă simt cu mutra asta pocită !...

Nu se putea să nu o întreb și o întrebai ce are la ochi.

— A tras-o curentul, răspunse în locul ei Proktor. Și n-avem pe aici nimic care să aducă a medicament.

— Nu-l credeți, obiectă Daisy, totul a fost mult prea simplu : m-am bătut cu Bolt și el mi-a învinețit ochiul.

Zîmbii neîncrezător.

— Nu, spuse ea, nu ne-am încăierat. Pur și simplu din cauza cărbunelui, mi-a intrat praf de cărbune în ochi.

O sfătuii să-și pună comprese cu ceai tare

După ce-mi ceru indicații amănunțite, fata spuse :

— Cu toate că am un singur ochi, eu sînt prima care v-am văzut. Întîi barca, apoi pe dumneavoastră. Am fost atît de uluită încît mi s-a părut că barca atîrnă în aer !... Avem undeva niște ceai rece. Am să fac cum m-ați învățat, adăugă ea sculîndu-se. Să vă mai aduc o sticlă ?

— N-nu... spuse Proktor, privindu-mă într-un anume fel, căutînd parcă un pretext pentru a spune „da".

Nu voiam să mai beau și de aceea tăcui.

— Nu-i nevoie, repetă Proktor, de data asta cu convingere. Și mîine e o zi și sticlele astea sînt trei de toate. Așa este, ea v-a zărit prima. Abia cînd am adus luneta, v-am văzut cu toții — în picioare în barca aceea, cu mîinile atîrnînd în jos.

Apoi v-ați așezat și ați început să vîsliți cu nădejde.

Discuția mai reveni de cîteva ori la aventura mea, apoi Daisy plecă. Cinci minute după aceea mă ridicai și eu. Proktor mă conduse pînă-n cabina echipajului.

— Din păcate nu vă putem oferi o încăpere mai bună, spuse el. E cam strîmt la noi, dar mai răbdați puțin ; nu mai e mult pînă la Hel-Hiu. O să ajungem, cred, poimîine, pe înserate sau la căderea nopții.

În cabină mai erau doi marinari. Unul dormea, celălalt își înfășura plăselele cuțitului într-o curelușă subțire ca un șnur. Din fericire nu era prea vorbăreț. Adormind, îl auzii fredonînd cu o voce joasă, profundă :

Nesfîrșit e valul
Nepăsător, nu știe
Pămîntul străbătîndu-l,
Nici cerul, nici afundul...

CAPITOLUL XIX

Dimineața vîntul se mai potoli, dar rămase prielnic sub cerul senin. „Scufundarul“ gonea cu unsprezece noduri pe oră. Tangajul era uniform.

Mă deșteptai cu sufletul ușor și, în timp ce mă spălam pe punte, dintr-o găleată, îmi umplui plămînii de mireasma mării. Curînd, în tambuchiul

din pupa apăru capul lui Tobbogan, care-mi strigă chemîndu-mă printr-un semn cu mîna :

— Poftiți ! Cafeaua dumneavoastră e gata.

Îmi îmbrăcai cămașa. Trecînd pe lîngă cambuză dădui cu ochii de Daisy care, cu mînecile sumese, prăjea niște pește. Eșarfa de la ochi dispăruse, iar din umflătură, după cum mă informă chiar ea, rămăsese doar o ușoară îngroșare înăuntrul pleoapei inferioare.

— Am prins igrasie, spuse ea, așa de sîrguincios m-am doftoricit cu ceai.

Exprimîndu-mi satisfacția că din întîmplare îi dădusem un sfat bun, coborîi într-o cabină strîmtă, prevăzută cu un mic hublou tăiat în bordul din pupa. Odăița servea drept sufragerie. Mă așezai la masa simplă de lemn, în fața lui Tobbogan, care mă întîmpină cu o privire prietenoasă, tuși de cîteva ori dregîndu-și vocea, dar sau nu găsi cuvintele potrivite, sau se gîndi că nu-i cazul să fac conversație și de aceea tăcu, aruncînd numai în răstimpuri cîte o privire spre ușă. Își aștepta pesemne porția de pește sau logodnica, mai bine zis pe amîndouă. Îl întrebai ce mai face Proktor.

— Doarme, răspunse Tobbogan măturînd firimiturile de pe masă cu muchia palmei și întorcîndu-se iar, nerăbdător, spre cambuză, de unde răzbătea un miros îmbietor. Era peștele prăjit, pe care Daisy ni-l aduse curînd într-o tigaie sfîrîitoare. Tobbogan își recăpătă pe neașteptate darul vorbirii. Începu să laude peștele, apoi o întrebă de ce umblă desculță.

— Rîndul trecut a călcat într-un cui, spuse el trecîndu-mi tigaia și așternîndu-se pe mîncat.

E foarte imprudentă, adăugă. O dată era cît p-aci să cadă peste bord.

— Îmi place să umblu desculță, recunoscu Daisy, turnînd cafeaua în niște pahare groase, de sticlă. Apoi se așeză lîngă noi și urmă : Am trecut într-o zi printr-un loc unde adîncimea oceanului era de cinci mile. M-am aplecat mult peste bord, să privesc apa. „Poate, m-am gîndit, n-o să văd nimic, dar poate c-o să văd cît e de adîncă..."

— La nord de Poket, preciză Tobbogan.

— Chiar acolo. Deodată am amețit și eram gata să cad ; parcă mă trăgea ceva în jos. Tobbogan, sărind ca o fiară, m-a prins în brațe ca într-un lasso. Erai foarte palid în clipa aceea, Tobbogan.

El o privi. Foamea bărbatului sănătos și duioșia îndrăgostitului îi aruncaseră pe chip o umbră neastîmpărată.

— Puteai să cazi, mormăi timonierul.

— V-a fost frică atunci, în barcă ? mă întrebă fata, jucîndu-se cu un cuțit luat de pe masă.

— Lasă cuțitul ! sări Tobbogan. O să-ți cadă pe picior și iar o să țopăi într-unul singur.

— Ești nesuferit astăzi, remarcă Daisy zîmbind și înfigînd demonstrativ cuțitul chiar lîngă cotul lui. Acesta prinse să vibreze, de parcă ar fi vrut să se smulgă singur din lemn. Uite, așa tremuri și tu. N-aveți cu dumneavoastră ceva de citit ? Cîteodată mă plictisesc grozav fără cărți. Mi-e dor de o carte.

I-am promis o carte, gîndindu-mă că am să găsesc una potrivită.

— În plus, adăugai voind să-i fac o plăcere omului care mă zărise cu singurul lui

ochi valid în mijlocul oceanului, aștept la Hel-Hiu un transport de cărți, din care îți vei putea alege cîteva romane noi.

De fapt o mințeam, hotărît să-i cumpăr acolo cîteva cărți alese de mine.

Daisy roși și cochetă un pic, ridicîndu-și sfioasă pleoapele. Gestul îi reuși perfect : odaia se umplu de o lumină albastră. Tobbogan îmi mulțumi mișcat. Am remarcat că-l bucura sincer plăcerea nevinovată a fetei.

CAPITOLUL XX

Ziua se scurge repede pe o corabie. La început pare lungă : cînd soarele răsare deasupra oceanului timpul se confundă cu spațiul. „Oho, mai e pînă diseară !"... Dar apoi, uitînd de curgerea vremii, constați deodată că masa e servită și noaptea se apropie în goană. După-masă, adică după cartofii cu carne sărată, urmați de compot și cafea, zărind din întîmplare niște cărți de joc, îi propusei lui Tobbogan un pocher. Intenția mea era să le dăruiesc zece-douăzeci de lire, dar astfel încît ele să treacă drept pierdute la pocher. Oamenii m-ar fi refuzat desigur dacă le-aș fi oferit direct banii, iar eu, dintr-un sentiment de recunoștință, nu voiam să plec fără să le las o sumă oarecare. Din unele frînturi de discuție, auzite întîmplător, se putea ghici cu ușurință că afacerile lui Proktor nu mergeau prea strălucit.

La propunerea mea Daisy se prefăcu într-un adevărat semn de întrebare, iar Proktor, după ce cîntări cărțile în palmă, le azvîrli cît colo oftînd :

— Blestematul ăsta de joc m-a costat mult la vremea lui și de aceea am jurat : nu mai joc nici măcar fără parale.

În schimb Tobbogan acceptă. La început crezui că o face din politețe, dar cînd puserăm fiecare pe masă cîteva monede de aur ochii lui trădară jucătorul învederat.

— Jucați, spuse Daisy sprijinindu-și de masă coatele albe, cu gropițe, și culcîndu-și bărbia în palme, eu am să vă admir.

Stătu tot timpul lîngă noi ținîndu-și răsuflarea sau pufnind în rîs cînd vreunul pierdea. Proktor, care stătea și el ca țintuit lîngă masă, uitase pînă și de pipă. După respirația lui sacadată, îți puteai da seama că vechiul nerv al jucătorului vibrează în el, ca o sfoară de undiță întinsă. În sfîrșit ne părăsi pentru că trebuia să intre de cart.

Mă aruncai deci în luptă cu pieptul descoperit și spada frîntă. Mă puteam trișa nepedepsit pe mine însumi ; ideea că fac totul ca să pierd era ultima care i-ar fi putut trece prin cap lui Tobbogan. Pocherul în doi oferă foarte des combinații spectaculoase. Era foarte simplu pentru mine să arunc cărțile pe masă și să mă declar învins cînd Tobbogan miza o sumă prea importantă. Uneori, cînd aveam într-adevăr cărți mai slabe, i le arătam ca să îndepărtez orice suspiciune. La început jucarăm la miză mică. Lui Tobbogan i se dezlegase limba. Rîdea și vorbea de unul singur, iar cînd se întîmpla să cîștige îmi critica savant tactica. Mulțumită mie îi mergea de minune, ceea ce-l făcu să se monteze și mai mult. Optsprezece lire se adunaseră deja în fața lui. Căutai să potrivesc astfel lucrurile încît să ajungă exact la douăzeci. Deodată, cînd îmi veni rîndul să împart cărțile, Tobbogan decartă complet, ceru alte cinci cărți și miză cele douăzeci de lire.

Oricît de grozavă i-ar fi fost mîna sau pur și simplu hotărîrea de a blufa, se întîmplă să am o chintă de toată frumusețea : zece, valet, damă, popă și as de cupă. Și cu astfel de cărți în mînă trebuia să „pierd" !...

— Sec, am spus. Să-ți văd cărțile.

Tobbogan își etală cu o mînă tremurîndă careul și mă privi orbit de succes. Ce lovitură ar fi fost pentru el să-mi vadă cărțile !... Le aruncai pe masă cu fața în jos și împinsei spre el grămăjoara de monede.

— Zdravăn v-am mai curățat ! strigă el, adunînd banii.

Privind din întîmplare spre Daisy, o surprinsei amestecînd cărțile mele cu celelalte. Din obrajii ei roșii de indignare sîngele se retrăgea încet, pierind o dată cu surîsul acela care nu se mai întoarse.

— Ce-a avut ! întrebă Tobbogan.

— Ful de dame cu nouari, răspunse fata. Cît ai cîștigat, Tobbogan ?

— Treizeci și opt de lire ! răspunse acesta rîzînd cu hohote. Și eu care credeam că aveți tot un careu !...

— Dă-i banii înapoi !

— Nu știu ce vrei să spui, observă Tobbogan, dar dacă dumneavoastră doriți...

— Dorinţa mea este, dimpotrivă, să-i păstrezi, spusei. Nu trebuie să vorbeşti aşa, Daisy: e jignitor pentru orice jucător, şi deci şi pentru mine.

— Vezi? răsuflă uşurat Tobbogan. Aşa că mai ţine-ţi guriţa.

Daisy rîse cu înţeles.

— Jucaţi foarte prost, spuse ea, aruncîndu-mi o privire mişcător de mînioasă, la care eu nu putui răspunde decît printr-un: „Iartă-mă, data viitoare voi căuta să joc mai bine".

Răspunsul meu o amuzase, pare-se, grozav, pentru că rîse din toată inima. Adăugai pe un ton glumeţ, dar astfel încît ea să-mi priceapă rugămintea:

— Te rog, Daisy, să nu spui nimănui cît de prost joc. Umblă vorba că, dacă spui aşa ceva, jucătorul în cauză nu mai cîştigă niciodată.

Fără să priceapă nimic, stăpînit încă de febra cîştigului, Tobbogan spuse şi el:

— Pe mine puteţi conta. Am să le spun tuturor că jucaţi formidabil.

— Fie, acceptă fata, am să spun şi eu la fel.

Deşi nu lăsam să se vadă acest lucru, eram foarte tulburat. Curînd, sub pretext că trebuie să aleg nişte cărţi pentru Daisy, ieşii. Găsii două romane şi le dădui unui marinar, rugîndu-l să le ducă domnişoarei.

Restul zilei îl petrecui pe punte, printre parîme.

În jurul cambuzei se tot învîrtea Daisy: spăla rufele.

Aveam vînt potrivit, tangajul era lin. Priveam marea.

Cine a spus că „marea fără ţărmuri e o privelişte plictisitoare şi monotonă"? A spus-o *Mulţime* — cel fără de nume. N-are ţărmuri, acesta e adevărul, dar un adevăr al splendorilor. Zarea e curată, adîncă şi de o rotunjime perfectă. Un cerc de austeră puritate în care domnesc numai valurile — foarte desluşite în preajma navei, ascunse unul în spatele celuilalt în depărtare, iar la orizont abia atingînd conturul limpede al cerului şi tulburîndu-l, încît apare ca privit printr-o lentilă deformată! Nemăsurate sînt spaţiul şi adîncimea, pe care treptat începi să o simţi, să o vezi sub tine fără ajutorul ochilor. În acest dezmăţ al stihiilor mării incomensurabile şi incognoscibile, asemeni veşniciei, e o nelinişte contagioasă, asemănătoare acelei stări aparte în care se deşteaptă instinctul artistic.

Auzind paşi prin preajmă, mă întorsei deodată şi dădui cu ochii de Daisy, care se apropie sfioasă, dar zîmbi numaidecît şi, privindu-mă stăruitor în faţă, se aşeză alături pe o parîmă.

— Trebuie să stăm de vorbă, spuse ea, băgînd mîna în buzunarul şorţului.

Deşi ghicisem despre ce era vorba, făcui pe niznaiul.

— E ceva grav? o întrebai.

Cu obrajii în flăcări ea îmi luă palma şi lăsă deodată în ea, atît de iute încît nu reuşii să-i intuiesc intenţia, un pachet greu. Îl desfăcui. Erau banii — cele treizeci şi opt de lire pe care le pierdusem în favoarea lui Tobbogan. Daisy sări, gata s-o zbughească, dar izbutii s-o reţin. Mă simţeam mizerabil, dar voiam s-o ştiu liniştită.

— Asta-i tot, spuse ea reașezîndu-se supusă pe parîma aceea. Lacrimi de emoție, de care îi era ei însăși ciudă, îi străluceau în ochi. Ascundeți odată banii, să nu-i mai văd! La ce bun toate astea? Mi-ați stricat toată ziua. În primul rînd, cum era să-i explic toate astea lui Tobbogan? Oricum nu m-ar fi crezut. L-am convins cu foarte multă greutate că trebuie să dea banii înapoi.

— Scumpa mea Daisy, am spus mișcat de mîndria ei, sînt vinovat într-adevăr, dar numai pentru că n-am amestecat imediat cărțile. Dacă n-ar fi existat această dovadă, ce-ai mai fi spus?

— Nimic, firește: cîștigul e cîștig. Dar oricum aș fi fost foarte mîhnită. Credeți că nu-mi dau seama ce-ați urmărit? Pentru că nu ne puteți oferi bani, ați vrut să-i „pierdeți" în semn de recunoștință. Nu trebuia s-o faceți, pentru că nimeni n-are nevoie de așa ceva. Iar eu n-aș fi fost atunci nevoită să vă dojenesc. Acum ați înțeles?

— De minune. Cum ți-au plăcut cărțile?

Ea tăcu, neavînd încă putere să treacă așa deodată pe picior de pace.

— Titlurile-s atrăgătoare. M-am uitat numai la titluri, că n-am avut timp. Abia diseară o să mă pun pe citit. Vă rog să mă iertați că m-am aprins în felul ăsta. Acum îmi dau seama, dar ce să-i faci?! Spuneți-mi că nu v-ați supărat și că nu-mi purtați pică.

— Nu m-am supărat, nu mă supăr și nu mă voi supăra pe tine.

— Atunci e-n regulă. Plec. Dar aș vrea să vă mai spun ceva.

— Spune-mi acum, altfel ai să te răzgîndești.

— Nu, cu neputință să mă răzgîndesc. E ceva foarte important. De ce important? Nu pentru că e ceva ieșit din comun, dar, știți, stau și mă întreb mereu: am ghicit oare, sau n-am ghicit? O să vorbim odată despre asta. Acum trebuie să vă dau de mîncare și încă nu-s gata cu nimic. Dar peste o jumătate de oră puteți veni. Pe curînd, mai spuse ea. Apoi se ridică, grăbindu-se spre cambuză, sau altundeva unde o așteptau treburile.

Scena asta mă umpluse de rușine. Fata se dovedise a fi o adevărată doamnă, în timp ce, trebuie să recunosc, eu avusesem intenția să fac pe „domnul". Dar despre ce voia oare să *mai* discutăm? Mă gîndii doar o clipă la asta, apoi uitai curînd. Începuse să se întunece. Ne așezarăm cu toții la cină în fața cambuzei, pe punte, din pricina zăpușelii. Tobbogan mă întîmpină cam rece, dar, cum toți se înțeleseseră tacit să nu mai pomenească de întîmplarea cu cărțile, îmbufnarea îi trecu curînd; numai din cînd în cînd mă mai privea gînditor, spunîndu-mi parcă: „O fi avînd ea dreptate, dar totuși nu-i ușor să dai cu piciorul la atîtea parale, lua-le-ar dracu!" Proktor în schimb era și mai binevoitor ca ieri. Chiar dacă știa ceva de la Daisy, îi plăcuse desigur felul cum procedase fata. La asta făcu probabil aluzie cînd spuse:

— Omul propune, iar Daisy dispune.

Mesenii se înfruptau, Daisy strîngea farfuriile, servea.

— Chiar așa, remarcă unul din marinari. Eu aș fi propus, mă-nțelegi mata, un curcan, iar ea a dispus pește sărat.

— Lasă, spuse altul, mîine te duc la restaurant.

Pe „Scufundar“ se servea un meniu foarte puțin variat, cum se întîmplă de obicei pe corăbiile mici, care, în cursele lor de zece-douăzeci de zile, n-au de unde procura provizii proaspete și, de altfel, n-ar avea nici unde să le păstreze. Conserve, pește sărat, macaroane, compot și cafea — altceva nu aveau, dar astea se consumau în porții uriașe. Pentru pacea lor sufletească și poate pentru împlinirea feluritelor nădejdi, care se dovedesc a fi cel mai adesea deșarte, Proktor turnă fiecăruia cîte un pahar de rom. Soarele asfințise de mult. Ne lumina o lampă cu petrol așezată pe acoperișul cambuzei.

Deodată marinarul de vardie strigă :

— Lumini la babord !

Proktor se îndreptă spre cîrmă. La stînga „Scufundarului“ se zăreau nenumăratele lumini ale unui vapor uriaș. Trecea atît de aproape, încît puteai auzi bătaia arborelui elicei. În spațiile de sub covertă, în plină lumină, ședeau sau se plimbau pasagerii. Trecînd pe lîngă noi, namila cu trei coșuri se îndepărtă, arătîndu-ne pupa presărată cu hublouri luminoase și frîngînd stratul legănat și strălucitor al spumei.

„Scufundarul“ făcu o manevră, în care timp toți fură ocupați la vele, numai eu și Daisy urmăream nava care se îndepărta.

— Pe un astfel de vapor trebuia să nimeriți, spuse fata. E atît de frumos acolo !.... Viață confortabilă, ce mai !... ca într-un mare hotel. Se dansează chiar. N-am fost încă pe un vapor de lux. Am auzit că au și muzică.

— Îți place să dansezi ?

— Îmi plac două lucruri : bomboanele și dansul.

Între timp se apropiase și Tobbogan. Se așeză în spatele ei, cu mîinile în buzunare.

— Mai bine m-ai învăța să dansez, spuse el.

— Așa zici *acum*. Dar știi că nu ești în stare. Am mai încercat o dată.

— Nu știu de ce, recunoscu Tobbogan, dar cînd țin fata de mijloc și izbucnește deodată muzica, picioarele mi se prefac parcă în saci. Stau ca de lemn : nici înainte, nici înapoi.

Treptat se adunară din nou cu toții. Cina se isprăvise. Vorbirăm despre vaporul care tocmai trecuse și fusese recunoscut de Proktor : se numea „Leo“.

— E din Australia, vapor de linie al Companiei Oceanului Pacific. Douăzeci de mii de tone.

— Tocmai ziceam că pe „Leo“ trebuie să fie mai plăcut ca la noi, observă Daisy.

— Mie îmi pare totuși foarte bine că am nimerit la dumneavoastră, spusei, de n-ar fi decît pentru motivul că vaporul acela nu mergea spre Hel-Hiu.

Proktor relată cazul unui vapor care nu se oprise să ia la bord niște naufragiați. Așa veni vorba despre diferite întîmplări de pe ocean. Se înfiripă acea dispoziție de taifas, care te cuprinde în serile calde, pe vreme frumoasă și cînd știi că sfîrșitul călătoriei e aproape.

Dar oricît de eruditi erau acești oameni ai mării în materie de sticle plutitoare, ghețari răsăriți brusc din noapte, răzvrătiri ale echipajelor

sau uragane înfiorătoare, băgai de seamă că nu știau istoria „Mariei Celesta" și nici povestea celor șase naufragiați care rătăciseră timp de cinci luni într-o barcă pe mare și despre care scrisese Mark Twain, punînd astfel bazele celebrității sale.

Abia-mi sfîrșii istorisirea despre „Celesta" și bogata imaginație a lui Daisy ne zăpăci pe toți cu cele mai neașteptate ipoteze. Era extraordinar de emoționată și dădea dovadă de o asemenea inventivitate, încît nu mai pridideam tot născocind la răspunsuri.

— Oare nu s-ar putea, spunea ea, ca totul să se fi petrecut în felul următor, de pildă...

— Oamenii s-au gîndit cincizeci de ani la povestea asta, obiectă Proktor.

Dar la toate obiecțiile Daisy răspundea invariabil :

— Nu mă întrerupeți ! Pricepeți ? Masa era pusă, în cambuză se încingea plita. Eu cred că a dat o boală peste ei. Sau nu, poate c-au văzut un miraj... Un țărm minunat, o insulă, sau niște munți înzăpeziți. Și s-au dus într-acolo cu toții...

— Dar copiii ? o contrazise Proktor. N-ai fi lăsat oare pe vapor copiii și cu ei cel puțin, să zicem, doi marinari ?

— Cum adică ?! Daisy era de neclintit. Copiii doreau cel mai mult să ajungă acolo. Mă rog, dacă aveți o altă explicație, vă ascult.

Ședea cu picioarele sub ea, sprijinindu-se de punte cu palmele și de însuflețire se tot legăna înainte și înapoi.

— Păi, dacă nimeni nu știe nimic ?! răspunse Tobbogan.

— Dacă n-a fost nici ciumă și nici miraj, declară Daisy fără urmă de șovăială, înseamnă că, hotărît lucru, vaporul avea o spărtură în carenă. Da, sigur, voi ați astupat-o cu limba ! Bine... Închipuiți-vă că au vrut pur și simplu să lase o enigmă de dezlegat...

Dintre nenumăratele ei versiuni, presărate cu atîta generozitate, încît o mulțime le-am și uitat, cea în legătură cu „enigma" mi se păru mai interesantă. O rugai să mi-o explice mai pe larg.

— Înțelegeți, au plecat, spuse ea arătînd cu mîna cum au plecat, dar de ce au făcut-o nimeni nu știe, fiecare crede ce i se năzare. Oricît ne-am bate capul, nici dumneavoastră, nici eu, nici el și nimeni pe lume nu e în stare să rezolve problema asta. Ei bine, au făcut-o intenționat ! O fi fost pesemne între ei vreun amator de farse. Căpitanul, bunăoară. „Să lăsăm în urma noastră o amintire, o legendă pe care să n-o poată explica nimeni niciodată !" Așa le-a spus. Apoi au întîlnit o corabie și, înțelegîndu-se cu cei de acolo, s-au mutat pe ea, iar pe a lor au părăsit-o.

— Și pe urmă ? întrebai eu, după ce toți se holbară la ea nepricepînd o iotă.

— Mai departe scrie-n carte, rîse Daisy obosită. Însuflețirea îi pieri ; se lovi ușor cu palmele peste obraji, căscînd ca un copilaș.

— Domnișoara Știe-tot a amuțit, o ironiză Proktor. Nimeni n-a înțeles ce-ai vrut să spui.

— Nu-mi pasă, răspunse Daisy. Dumneavoastră însă ați înțeles, nu-i așa ?

Am spus „da" și am adăugat :

— Cazul e atît de uimitor că orice explicație, oricît de verosimilă, rămîne neconvingătoare, neputînd fi dovedită.

— Sinistră istorie! exclamă Proktor. Am auzit multe povești la viața mea și-mi mai plac și astăzi. Cîte unele te pun pe gînduri. Ați auzit vreodată de Fresie Grant?

— Nu, răspunsei tresărind.

— Nu?

— Nu? repetă Daisy cu un ton mai sus. Haideți să-i povestim lui Harvey despre Fresie Grant. Hai, Bolt, se adresă ea unuia dintre marinarii care stătea lîngă parapet, asta-i specialitatea ta. Nimeni nu povestește ca tine legenda Fresiei Grant. De cîte ori ai spus-o pînă acum?

— De o mie cinci sute de ori, răspunse Bolt, un bărbat vînjos, cu ochi negri și o gură ironică, ascunsă în barba cîrlionțată, de scit.

— Minți, dar cu atît mai bine. Bolt, ai grijă: sîntem în societate, în salon; avem musafiri, așa că te rog să fii la înălțime.

Cu aerul unui povestitor care-și cunoaște valoarea, Bolt se așeză pe un scaun pliant. Își pieptănă barba cu degetele rășchirate, își umezi buzele cu limba, gata să înceapă, apoi se răzgîndi, ne cuprinse pe toți cu privirea, își trecu palma uriașă peste obraz de sus în jos, tuși, dregîndu-și glasul, și se trase mai aproape.

În timpul acestei introduceri eu mă străduii să iau poza străinului complet neavizat.

— Acum o sută cincizeci de ani, începu Bolt, fregata „Amiral Foss" părăsea Bostonul, îndreptîndu-se spre Indii. Pe corabie, între alți pasageri, călătorea și generalul Grant, însoțit de fermecătoarea lui fiică Fresie. Trebuie să vă spun că Fresie era logodită cu un gentleman, care ocupa de vreo doi ani o funcție importantă în India. Ce funcție anume — nu importă. Dacă sînteți de altă părere vă privește: eu habar n-am. Cînd spuneam înainte povestea asta formidabilă, Daisy voia să știe cu orice preț ce funcție avea gentlemanul-logodnic și dacă acum nu mai întreabă...

— O privește direct și personal... îl întrerupse Daisy. Dacă ai uitat urmarea, lasă-mă pe mine. O s-o povestesc eu.

— Bu-u-un... făcu Bolt. Vă atrag atenția asupra faptului că domnișoara s-a bosumflat... Care va s'zică, „Amiral Foss" era pe drum de o lună și jumătate, cînd, într-o bună dimineață, marinarul de vardie zări un talaz enorm gonind spre navă pe marea calmă, sub vîntul blînd de sud-est. Valul venea ca un tăvălug. Toți au fost cuprinși de spaimă, se înțelege, dar se luară măsuri ca nava să se scufunde frumos, să se vadă că mor niște marinari adevărați, nu niște ageamii care n-au văzut în viața lor un val mai înalt de o sută de metri. Dar nu se întîmplă nimic. „Amiral Foss" sui binișor talazul, se opri o clipă cam la înălțimea clopotniței Sfîntului Petru, apoi porni la vale atît de repede, încît, cînd atinse din nou apa, avea o viteză de treizeci de mile pe oră. Noroc că apucaseră să strîngă pînzele, altfel curentul de aer stîrnit de această cursă vertiginoasă ar fi răsucit fregata ca pe un titirez.

Valul trecu, se îndepărtă și altul la fel nu se mai ivi. Pe la apusul soarelui însă, zăriră o insulă neconsemnată pe nici o hartă: în drumul

lui „Foss" nu putea fi la această latitudine nici o insulă. Cercetînd-o prin ochean căpitanul constată că e absolut pustie : nu se vedea nici măcar un copac. Era însă fascinant de frumoasă ; părea o bijuterie, așezată pe o pernă albastră de catifea. Stînci galbene și munți albaștri, de o frumusețe fantastică.

Căpitanul consemnă pe loc întîmplarea în jurnalul de bord, dar nu se apropie de insulă pentru că descoperise o sumedenie de recife și un țărm abrupt, fără un golfuleț sau o limbă de nisip. În timp ce pe puntea de comandă se îngrămădiseră pasagerii, discutînd cu ofițerii despre ciudatul fenomen, apăru și Fresie Grant. Fata îl rugă pe căpitan să oprească lîngă insulă, ca să vadă ce fel de pămînt e acela.

„Miss, îi răspunse căpitanul, pot descoperi pentru dumneata o nouă Americă, te pot face regina ei, dar mi-e peste putință să mă apropii de insulă. Pentru carena adîncă a fregatei mele, brizanții și recifele sînt piedici de netrecut. Dacă trimitem o barcă asta ne-ar putea reține și, cum există primejdia să fim surprinși de acalmie, trebuie să ne grăbim spre curenții din sud."

Fresie Grant, cu toate că era o fată bună, cum ar fi, să zicem, Daisy a noastră... uitați-vă, gentlemeni, ce mutră face !... Așadar, vorbeam despre Fresie. Toți o iubeau pe corabie, dar diavolul acela muieresc o stăpînea și pe ea și, dacă i se năzărea ceva, era mare lucru s-o poți reține.

— Ascultați ! Ascultați ! strigă Daisy, sprijinindu-și bărbia în palmă. Ochii i se dilatară. Acum începe !

— Foarte adevărat, Daisy, spuse Bolt, mușcîndu-și unghia murdară, exact așa a început și ea, ca toate domnișoarele. Cu alte cuvinte, Fresie stătea la prova mușcîndu-și buza de jos. Păcatul îl puse tocmai atunci pe un tînăr locotenent să-i facă un compliment. „Sînteți atît de ușoară, spuse el, că dac-ați dori, ați putea fugi pe valuri spre insulă și v-ați putea întoarce, fără să vă udați măcar tălpile." Și ce credeți ?! „Fie cum ziceți dumneavoastră, sir", spuse fata. Mi-am jurat să ajung acolo și voi ajunge sau voi muri !" Și iată că, înainte ca cineva să poată schița un gest, ea sări pe parapet, stătu puțin pe gînduri, păli, apoi le făcu tuturor cu mîna. „Adio, rosti. Nu știu ce se întîmplă cu mine, dar nu mai pot da înapoi." Cu aceste cuvinte sări și, slobozind un țipăt, se opri pe val ca o floare. Nimeni, nici măcar tatăl ei n-a putut grăi un cuvînt, atît erau de uimiți cu toții. Ea se întoarse și spuse surîzînd : „Nu-i atît de greu pe cît mi-am închipuit. Spuneți-i logodnicului meu că nu mă va mai vedea niciodată. Adio și ție, tată ! Adio, patria mea !"

Toți înmărmuriseră. Și iată, sărind din val în val, Fresie Grant fugea spre insula aceea. Deodată se lăsă așa, ca o ceață, apa se cutremură, și cînd negura se risipi, nu se mai văzu nici fata, nici ostrovul. Cum răsărise din mare, așa se lăsase din nou la fund. Daisy, ia batista și șterge-ți lacrimile.

— Totdeauna mă apucă plînsul cînd ajunge aici, se smiorcăi Daisy, suflîndu-și îmbufnată nasul în batista pe care o trăsese din buzunarul lui Tobbogan.

— Asta-i tot, încheie Bolt. Ce s-a întîmplat apoi pe corabie n-are, desigur, nici o importanță, dar de atunci umblă zvonul că Fresie Grant a fost văzută cînd ici, cînd colo, cînd noaptea, cînd la răsăritul soarelui. E socotită, între altele, protectoarea naufragiaților. Se spune că cine o vede o dată n-o mai poate uita cîte zile trăiește.

Bolt nici nu bănuia că niciodată n-avusese parte de un ascultător mai atent ca mine, dar Daisy remarcase acest lucru. Spuse :

— Ați ascultat ca o pisică la pîndă. Nu cumva ați întîlnit-o pe sărmana Fresie Grant ? Recunoașteți !

Deși întrebarea fusese pusă în glumă, toți marinarii se răsuciră brusc, cu ochii ațintiți la buzele mele.

— Dacă a fost fata aceea, răspunsei pe un ton firesc, neriscînd de fapt nimic, fata în rochie dantelată și cu pantofiori de aur, care mi-a vorbit în zori, atunci înseamnă că ea a fost.

— Drace ! exclamă Proktor. Ei, Daisy, asta ghicitoare pentru tine !

— Chiar așa era îmbrăcată, observă Bolt. Ați mai auzit vreodată povestea asta ?

— Nu, n-am mai auzit-o, răspunsei, simțind imboldul neașteptat de a părăsi masa aceea. Dar mi s-a părut, nu știu de ce, că așa trebuie să fie.

Cu asta conversația luă sfîrșit, toți se împrăștiară. Nu izbutii să adorm multă vreme ; ascultam lungit în cușetă plescăitul apei și sforăiturile marinarilor. Somnul mă ajunse abia o dată cu schimbarea cartului, pe la patru. În dimineața următoare, se treziră cu toții ceva mai tîrziu ca de obicei. Ziua trecu fără întîmplări care să merite

a fi consemnate. Prinsesem un vînt strașnic și Bolt îmi spuse :

— Toți sîntem de părere că ne-ați adus noroc. N-am mai avut tot anul o cursă atît de grozavă.

Încă din zori mă stăpînea nerăbdarea de a ajunge la țărm. Știam că e ultima zi de călătorie : de aceea părea cea mai lungă, ca totdeauna la capăt de drum. Cine nu cunoaște fiorul acela ? Senzația mișcării în picioarele nemișcate ? Distanța capătă o nuanță dușmănoasă. Întreaga noastră ființă se străduiește să mărească viteza corăbiei ; gîndul, care hoinărise de atîtea ori pe țărmul visat, e nevoit să se întoarcă în trupul leneș, tîrîtor, asemeni soarelui care întîrzie cît poate să atingă zenitul, dar, o dată ajuns, asfințește vertiginos, cu viteza unui om care coboară în fugă o scară.

După-amiază, ba urcînd pe punte, ba lîncezind în cabină, o zării la un moment dat pe Daisy, care tocmai ieșise din cambuză să deșerte o găleată cu apă în mare.

— Mi-ați lipsit, mărturisi ea zîmbind stingherită. Apoi grav : Poftiți în cambuză, arunc găleata asta și vin și eu. Aș vrea să stăm puțin de vorbă, deși afară de niște prostii n-o să auziți mare lucru de la mine. Știți, ieri nu v-am spus tot. Lui Tobbogan nu-i place să mă vadă vorbind cu alți bărbați : acum stă la timonă și cică-și aprinde țigara...

Mă conformai ; zăbovii o vreme în cală, apoi, prin dosul unei vele, trecui în cambuză.

Daisy se așeză pe un taburet și mă invită și pe mine să iau loc, lovindu-se cu palmele peste

genunchi. Mă aşezai pe un butoiaş şi mă pregătii să ascult.

— Nu-i prea politicos din parte-mi, spuse fata, dar mă chinuieşte faptul că nu ştiu adevărul întreg. Nu ne-aţi spus totul despre dumneavoastră. Mai precis, aţi trecut sub tăcere un anumit lucru. Dar care e acest *anumit lucru?* Cu dumneavoastră s-a întîmplat ceva pe mare. Nu ştiu de ce anume, dar îmi e milă de dumneavoastră. De ce oare?

— Asta voiai să-mi spui ieri?

— Exact. Am oare dreptul să aflu? Hotărît, nu. Aşa că puteţi să nu-mi răspundeţi.

— Daisy, am spus, încredinţîndu-mă curiozităţii ei naive, pe care şi-o exterioriza desigur numai pentru că nu o mai putea ţine în frîu, şi perspicacităţii ei, ai intuit adevărul. Dar acum sînt într-o stare aparte, cu totul aparte, şi n-aş putea să-ţi spun totul aşa, dintr-o dată. Pot numai să-ţi promit că la Hel-Hiu n-am să-ţi mai ascund nimic din ceea ce s-a întîmplat pe ocean.

— V-aţi speriat de ceva? Tăcu o clipă, apoi adăugă: Nu vă supăraţi pe mine. Uneori îmi căşunează aşa, deodată, cîte una, de rămîn toţi paf. Toată ziua nu mă gîndesc decît la povestea dumneavoastră. Cu toate astea n-aş vrea să rămîneţi cu impresia că sînt o fetişcană curioasă.

Eram mişcat. Ea îmi întinse ambele mîini, le scutură pe ale mele şi spuse:

— Asta-i tot. V-aţi simţit bine la noi?

— Dumneata ce crezi?

— Nimic. Corabia e mică, destul de murdară şi nu prea veselă. Masa lasă şi ea de dorit. Dar ce-i cu rochia aceea dantelată şi cu pantofiorii de aur?

— Nimic. Asta a fost aşa, ca să faci tu ochii mari, i-am răspuns rîzînd. Daisy, tu ai tată şi mamă?

— Am avut, de bună seamă, ca tot omul. Pe tatăl meu îl chema Richard Benson. A pierit fără urmă în Marea Roşie. Mama s-a stins de pneumonie acum cinci ani. Dar am un unchi foarte bun; cam acru, adevărat, dar pentru mine ar trece prin foc şi apă. N-are altă nepoată. Dumneavoastră ce credeţi, a existat oare Fresie Grant? A existat cu adevărat?

— Dar dumneata ce crezi?

— Asta-i bună! Dumneata, dumneata! Dumneavoastră credeţi sau nu în ea? Eu cred din tot sufletul şi am să vă spun de ce.

— Iar eu cred că ar fi putut să existe, îi spusei.

— Nu, iar glumiţi. Eu cred, pentru că întotdeauna după povestea asta îţi vine să faci ceva. De pildă, să trînteşti cu pumnul în masă şi să spui: „Da, omul e o fiinţă neînţeleasă!"

— Şi cine nu-l înţelege, mă rog?

— Nimeni. Nici măcar el nu se înţelege pe sine.

Discuţia noastră a fost întreruptă de un marinar, venit să-şi aprindă pipa de la un tăciune care mocnea. „Curînd o să vă odihniţi", îmi spuse el, apoi începu să scotocească în cenuşă.

Ieşii, petrecut de privirile stăruitoare ale fetei. Ce-o mai fi şi asta? De ce o preocupa atît de mult povestea aceea, pe jumătate ascunsă în umbra zilei, iar pe jumătate în clarul nopţii?

În preajma sosirii la Hel-Hiu, stînd de vorbă cu marinarii, aflai că nici unul din salvatorii mei nu mai fusese pe aici. În viața vapoarelor mici, de felul „Scufundarului", întîlnești nu o dată cîte o odisee de o mie și chiar două-trei mii de mile în lumea largă. Fostul căpitan al „Scufundarului" fusese arestat, pentru un glonț bine țintit, la cazinoul „Fortuna". Proktor era proprietarul acestei corăbii și al unei jumătăți din schoonerul „Himena". După întemnițarea fostului căpitan, el preluase comanda „Scufundarului" și încărcase marfă pentru Hel-Hiu, fără să-i pese de distanță, pentru că voia să-și îndrepte situația financiară.

CAPITOLUL XXI

La zece seara zărirăm luminile farului: ne apropiam de Hel-Hiu.

Stăteam la tribord, urmărind alături de Proktor și Bolt un fenomen straniu. Pe măsură ce lumina farului devenea mai puternică, linia superioară a lungului promontoriu ce despărțea portul de ocean se contura tot mai distinct. Îndărătul ei plutea o ceață aurie, o largă revărsare de lumină. Proporțiile acestui fenomen, caracteristic numai marilor orașe, mi se părură exagerate pentru relativ micul port Hel-Hiu, despre care auzisem că n-are mai mult de cincizeci de mii de locuitori. În spatele promontoriului strălucea un fel de zare galbenă. Proktor aduse ocheanul, dar nu izbuti să deosebească mare lucru în afara construcțiilor de pe promontoriu și-și dădu cu părerea că ar fi vorba de reflexele unui mare incendiu.

— Bine, dar unde-i fumul ? obiectă Daisy, care se apropiase între timp. Vezi doar : e o lumină pură, aproape străvezie.

Începui să disting în pacea serii un zvon nedefinit, un fel de zumzet, deosebii un refren, apoi larma trompetelor și deodată pricepui că e vorba de muzică. Tocmai deschisesem gura să le împărtășesc această ipoteză, cînd atenția tuturor fu atrasă de niște împușcături îndepărtate.

— Trag și cîntă ! exclamă Bolt. Și trag, nu glumă !

Între timp depășiserăm farul.

— Curînd vom afla ce vor să însemne toate astea, spuse Proktor trecînd la timonă ca să conducă nava în radă.

Îl schimbă pe Tobbogan, care veni imediat lîngă noi, arătîndu-se la fel de uimit de iluminația aceea feerică și de pomenitele împușcături.

Corabia făcu o voltă. Pînzele ascunseră un timp portul, de curînd răsărit în fața noastră. Năvălirăm cu toții pe teugă, nepricepînd nimic, uimiți și încîntați de priveliștea ce ni se desfășura în fața ochilor, vie și minunată în bezna spuzită de stele.

Jumătate de orizont ni se arătă iluminată feeric. În văzduh atîrna o enormă plasă aurie. Ghirlande scînteietoare, constelații, trandafiri de lumină. Globurile felinarelor electrice păreau niște perle uriașe între podoabe de aur. Ai fi zis că se strînseseră aici toate luminile lumii. Cora-

biile din radă străluceau presărate cu puncte albe, sclipitoare. Pe un șlep, negru în partea de jos, dar cu puntea luminată ca de incendiu, se învîrtea scînteind o roată doldora de diamante. Cîteva rachete țîșniră dindărătul acoperișurilor spre cerul negru, unde, descriind un arc dulce, se stinseră, spărgîndu-se în stele căzătoare verzi și albastre. Totodată începu să se audă deslușit muzica. Rumoarea mulțimii ce împînzea cheiul o acoperea în răstimpuri, lăsînd să răsune o vreme numai bătăile tobei, pentru ca apoi armonia să se reinstaureze clară peste ape, încît aveai impresia că ți se cîntă la ureche. Era nu o singură orchestră, ci două, trei sau poate mai multe, pentru că uneori se isca un vălmășag de sunete în care numai toba părea că știe ce vrea. În radă și în golf roiau sute de bărci ticsite cu pasageri și felinare. Schimbul înverșunat de focuri reîncepu. Zdrăngăneau chitarele. Chiote și rîs.

— Iată deci cum arată Hel-Hiu ! spuse Tobbogan. Ce primire, domnule !...

Reflexele țărmului erau atît de vii, încît putui distinge chipul radios și uimit, străbătut de un tremur ușor al lui Daisy. Mînca totul din ochi, abia băgînd de seamă cu cine stă de vorbă, și era atît de surescitată că gura nu-i tăcea o clipă.

— N-am mai văzut așa ceva ! Aș vrea să știu... De altfel... O !... O!... O !... Uite încă o rachetă ! Și colo ! Și acum deodată două ! Trei ! A patra ! Urraa ! strigă ea deodată izbucnind în rîs. Își șterse apoi ochii umezi, așezîndu-se pe punte cu fața înmărmurită de uimire.

Focul căzu. Ne apropiarăm cu trinca coborîtă. „Scufundarul" aruncă ancora lîngă o bintă de fier, prin inelul căreia a fost trecută în grabă parîma de acostare. Rătăceam prin forfota aceea dînd mereu peste Daisy, care se ițea la toate bordurile, privind lacomă rada străluminată.

Eram cu toții cam năuci, într-o stare oarecum euforică, de alertă.

— Chiar acum s-a hotărît. îmi spuse Daisy la un moment dat, ciocnindu-se de mine pe punte. Plecăm cu toții, rămîne de veghe un singur marinar. Și dumneavoastră vreți, desigur, să vă vedeți cît mai degrabă pe țărm ?

— Se-nțelege !

— E singura soluție, mă anunță Proktor. Bineînțeles că plecăm, cu mic cu mare, numaidecît. Cînd intri noaptea într-o radă întunecoasă și auzi bătînd ora trei, sigur că n-ai unde te grăbi, dar într-o horă ca asta mă prind și eu !

— Mor de curiozitate, nu alta ! Fug să mă îmbrac. A ! O !... Daisy se repezi poticnindu-se spre parapet. Strigați-i ! Hai să-i strigăm : Hei ! Hei ! Hei !...

Viza un cuter destul de mare la pupa și prova căruia fluturau steaguri, în timp ce împrejurul tendei și al bordurilor atîrnau o mulțime de felinare mici și colorate.

— Hei, voi, de pe cuter ! răcni Bolt, atît de tare încît vesela societate mixtă de jos încetă să mai vîslească. Apropiați-vă, dacă nu vi-i cu supărare, și lămuriți-ne și pe noi de ce n-aveți somn !

Ambarcațiunea porni în chiote și hohote spre „Scufundar". Puntea se lumină deodată ;

ne vedeam unii pe alţii ca ziua-n amiaza mare.

— Dar e un carnaval! răspunsei eu exclamaţiilor lui Daisy. Toţi sînt mascaţi! Nu vezi că femeile-s mascate?

Într-adevăr o parte din bărbaţi formau o adunătură teatrală de indieni, marchizi şi clovni; femeile purtau costume de mătase şi atlaz în diferite stiluri naţionale. Măştile, bărbiile mici, şirete şi braţele lor goale mimau o spaimă ghidușă, de carnaval.

Un tip gătit într-o frumoasă jachetă roşie cu nasturi de argint şi purtînd o pălărie înaltă împodobită cu pană verde se ridică din barcă.

— Gentlemeni, strigă el, scrîşnind cu osîrdie din dinţi şi arătînd spre un pumnal pe care-l şi smulse de la brîu, cum cutezaţi să vă înfăţişaţi aici ca nişte hornari mizerabili, în faţa celor mai orbitori franzelari? Mai bine incendiaţi tot ce arde! Daţi foc la coaja aia de nucă! Ce poftiţi, mă rog, de la noi?

— Spuneţi-ne, strigă rîzînd îmbujorată Daisy, de ce-i atîta lumină şi veselie la voi? Ce se petrece?

— Copii, de unde veniţi? întrebă trist un grăsan beat, într-un fel de halat lung şi larg, cu pompoane albastre.

— Sîntem din Riol, spuse Proktor. Aveţi bunătatea şi vorbiţi niţeluş mai serios.

— Ăştia într-adevăr habar n-au! exclamă o femeie mascată. E carnaval la noi, pricepeţi? Un carnaval sadea, cu toate distracţiile din lume!

— Carnaval! pronunţă Daisy rar şi solemn. Dumnezeule-Doamne!

— E carnaval, gentlemeni! repetă jacheta roşie emfatic. Nicăieri, numai la noi, cu prilejul centenarului urbei! Aţi priceput? Fata nu-i urîtă. Daţi-o-ncoace să cînte şi să joace! Sărăcuţa, cum îi mai sclipesc ochişorii! Ce naiba, doar n-aţi răpit-o!? Văd că nu s-ar da în lături de la o plimbare...

— Nu, nu! ţipă Daisy.

— Păcat că ne desparte apa, spuse Tobbogan, v-aş fi făcut o mască nouă, mai frumoasă!

— Ce Dumnezeu, nu pricepeţi de glumă? întrebă grăsunul beat. Doar e o glumă!

— Eu... înţeleg glumele de carnaval, răspunse Tobbogan ca pentru sine, după un răstimp de tăcere, dar mai ştiu că am auzit lucruri de-astea fără nici un fel de carnaval sau cum i-o mai fi zicînd.

— Te plîngem din suflet! strigară femeile. Păzeşte-ţi bine puicuţa!

— O amintire! strigă jacheta roşie.

Îşi luă avînt şi, deodată, descriind o spirală lungă, o serpentină căzu pe braţul lui Daisy, care o înşfăcă în extaz. Se întoarse apoi, strîngînd în pumn panglica şi topindu-se de rîs.

Între timp compania de pe cuter se îndepărtă blagoslovindu-ne în glumă cu blesteme bizare şi sfătuindu-ne să ne grăbim spre ţărm.

— Poftim, ce chestie! exclamă Proktor, scărpinîndu-se în cap.

Daisy dispăruse.

— Sigur, s-a dus să se îmbrace, observă Bolt. Dar tu, Tobbogan?

— Merg şi eu, spuse Tobbogan încet, cu gîndul în altă parte. Musai să merg. Trebuie să

fie vesel. Ei mai ales o să-i placă grozav.

— Voi mergeți în oraș, hotărî Proktor, iar eu cu băieții rămînem la bar. Sper că veniți cu noi !? Trebuie să vă îngrijiți de un adăpost pentru noapte. Bineînțeles, puteți dormi și pe „Scufundar", dacă doriți.

— Dacă va fi cazul, răspunsei, neștiind ce se putea întîmpla, am să profit de bunătatea dumneavoastră. Lucrurile mi le las deocamdată aici.

— Simțiți-vă ca acasă, spuse Proktor. Loc e destul.

Toți se duseră apoi, veseli și nerăbdători, să se îmbrace. Îmi dădui seama că această sărbătorească bună dispoziție, ivită pe neașteptate după atîta drum prin pustietățile oceanului, avea nevoie de o supapă și de aceea nu mă mira unanimitatea cu care hotărîseră să iasă în oraș.

Văzusem carnavaluri la Roma și Nissa, totuși acesta, mai aproape de tropice și în preajma oceanului, nu era lipsit de interes nici pentru mine. Și mai importantă era însă convingerea mea fermă că o voi întîlni pe Bice Senieli, fata a cărei amintire stăruise în mine în toate aceste zile ca un luminos și confuz vălmășag de gînduri.

A trebuit să mă îmbrac laolaltă cu marinarii. Ne cam încurcam unii pe alții. În cabina strîmtă a echipajului, printre cuferele deschise, n-aveai loc nici să te întorci. Bolt făcu un împrumut la Perlin, Cekker la Smidt. Își numărară banii și se bărbieriră în grabă, spumuindu-și obrajii cu o coajă de săpun. Unul își lega șireturile la ghete, altul își număra banii. Bolt mă felicită cu

prilejul sosirii. Îl luai deoparte și-i dăruii cinci galbeni să le facă cinste tuturor.

Făcîndu-mi complice cu ochiul, marinarul îmi strînse mîna și-mi promise să-și epateze camarazii printr-o comandă senzațională la hotel, destăinuindu-le abia apoi secretul.

Petrecut de urările lor urcai pe punte, unde o găsii pe Daisy într-o rochie nouă de muselină și cu o năframă dantelată auriu-cenușie, la braț cu Tobbogan, care-și purta foarte stîngaci costumul bleumarin larg și cravata zmeurie. Gulerul deschis al bluzei negre, de dril, cu care umbla de obicei se potrivea mult mai bine cu chipul lui regulat, ars de soare. Chipiul cu curelușă și ancoră de aur distona cumplit cu cravata, dar el zîmbea atît de fericit încît n-am fost în stare să i-o spun. Bocănind, ieși din cabină Proktor ; bătrînul rămăsese credincios scurtei lui ponosite de șantung. Aceeași basma albastră împrejurul gîtului, doar chipiul alb cu cozoroc negru și drept mirosea a proaspăt, datorită grijii materne lui Daisy.

Fata era emoționată. Ghicii asta după suspinul ce-i scăpă cînd își îndrepta mînecile și după zîmbetul ei nesigur. Ochii îi străluceau. Nu era pe deplin convinsă că toate îi vin bine.

— Rochia dumitale e foarte frumoasă, i-am spus.

Ea pufni în rîs și-și potrivi cochetă năframa mai aproape de sprîncenele subțiri.

— Adevărat ? întrebă ea. Știți, singură mi-am cusut-o.

— Își coase totul singură, confirmă Tobbogan.

— Ei, dacă, după cum se laudă, o să-i fie nevastă, atunci... Şi Proktor termină ciudat: O fată ca ea nu devine, ci se naşte soţie.

— Haideţi! strigă Daisy, privind fericită spre marinarii care apăruseră şi ei. Mult v-aţi mai dichisit!

— Iartă-ne, Daisy, spuse Bolt. Ne-am parfumat şi ne-am garnisit cu suveniruri pentru domnişoarele localnice.

— Minţi ca totdeauna, răspunse ea. Parcă nu ştiu că eşti însurat... Dar dumneavoastră ce-o să faceţi în oraş?

— O să mă pierd în mulţime; o să casc ochii. Mai întîi intru undeva să cinez, apoi, dacă nu găsesc un han, mă întorc pe „Scufundar".

Între timp marinarii săriră în barca ce fusese lăsată pe apă la pupa. A „Fugarei" atîrna pe scripeţi. Daisy ciocăni în ea cu degetele, spunînd:

— Bîrlogul dumneavoastră... Ce crezi, se întoarse ea spre Proktor, „Fugara" ar fi putut sosi înaintea noastră?

— Sînt convins că Hess e aici, răspunse Proktor, adresîndu-mi-se. Bănuiesc că mîine vă veţi ocupa de chestia asta, puteţi conta pe mine.

Eu însumi aşteptam întîlnirea cu Hess. Mă gîndisem nu odată la ea, dar ştiam acum că acest caz are şi un alt aspect decît cel penal. De aceea, fiindu-i recunoscător lui Proktor pentru simpatia ce mi-o arăta şi pentru mînia lui îndreptăţită, nu intenţionam să mă pripesc şi nici să mă arăt prea nerăbdător.

— Azi nu-i o zi potrivită pentru preocupări serioase, spusei. O să chibzuiesc mîine ce e de făcut.

În sfîrşit coborîrăm cu toţii în barcă. Îndepărtîndu-ne de unicul felinar rămas pe catargul „Scufundarului", loviturile de vîslă contopiră nerăbdarea noastră cu zarva generală a nopţii. În umbra valurilor se bălăceau reflexele felinarelor, spărgîndu-se în scîntei subacvatice. Şerpi de lumină se tîrau dinspre chei în beznă. Muzica răsuna acum clar, ca într-o sală de spectacol. Întîlnirăm cîteva şalupe bogat împodobite. Cutere cu aburi luminate atît de orbitor, încît păreau nişte vesele fantasme plutitoare. Uneori ne apostrofau adevărate coruri de voci; cuvintele erau neinteligibile, dar îmi dădui seama că sîntem beşteliţi pentru sobrietatea bărcii noastre. Lăsînd în urmă un vapor preschimbat în candelabru, ne apropiarăm de chei. Mulţimea se plimba, se foia, se vînzolea. În lumina strălucitoare văzui opt cai cu panaşe, trăgînd un uriaş eşafodaj din turnuleţe şi covoare, acoperite de flori portocalii. Pe platforma atelajului în cauză dansau oameni în surtucuri oranj şi jobene verzi, cu feţele ascunse de măştile comice, cu obraji buhăiţi şi ochelari uriaşi. Printre ei se învîrteau nişte cucoane mascate, în fuste albastre, scurte. Dansau aprig, cu mîinile în şolduri, agitînd lungi eşarfe. Carul era însoţit de purtători de torţe.

— Ce fac? întrebă Daisy. Cine-s ăştia?

Îi explicai ce sînt echipajele de carnaval şi cum se organizează ele în sudul Europei.

— Cîte parale se aruncă pe fleacuri! filozofă Tobbogan.

— Ba nu-s de loc fleacuri! protestă Daisy aprinsă. E sărbătoare. Oamenii au nevoie, mă-

car din cînd în cînd, de cîte o sărbătoare. Sînt atît de frumoase sărbătorile ! Uită-te numai în jur !

— Aşa o fi, observă Tobbogan, după un răstimp de tăcere, dar mă gîndesc că dacă mi s-ar da măcar a mia parte din banii ăştia prăpădiţi de-a surda aş trînti o căsuţă şi mi-aş încropi o gospodărie ca lumea !

— Mă rog, zise Daisy distrată. Nu zic nu. Dar atunci n-am mai fi văzut după douăzeci şi şase de zile de ocean toată frumuseţea asta. Şi cîte ne mai aşteaptă !...

— Ţine-o spre scară ! strigă Proktor unui marinar. Strîngeţi vîslele !

Barca se apropie de locul indicat — o scară de piatră terminată printr-o platformă pătrată — şi fu legată de inelul fixat în lespede. Toţi dădură buzna în sus. Proktor legă vîslele în lanţuri şi închise lacătul. Ne despărţirăm. Nu departe se afla un hotel.

— Am sosit. Şi acum, hotărîţi-vă ce faceţi cu doamna, spuse Proktor depărtîndu-se cu marinarii. Noi avem alte treburi.

— La revedere, Daisy, spusei. Fata ţopăia de nerăbdare.

— Dar... începu ea, trăgînd cu coada ochiului spre Tobbogan.

— Vă doresc distracţie plăcută, spuse marinarul. Să mergem, Daisy.

Ea mai întoarse o dată capul. Îmi făcu semn cu mîna, apoi deodată îi pierdui din vedere în uraganul dezlănţuit al mulţimii. Privii în jur, cuprins de emoţia aşteptării. Pentru întîia oară după trei zile numele acela îmi răsuna din nou

în urechi, ca spus răspicat, undeva în preajmă : Bice Senieli. Şi chipul ei de neuitat îmi apăru ca aievea.

Din clipa aceea gîndul la ea nu mă mai părăsi. Mă amestecai în mulţime, lăsîndu-mă tîrît de curentul principal, care se revărsa la un moment dat intrînd într-o piaţă deschisă dintr-o singură parte. Mă aflam într-un oraş necunoscut — sentiment de un farmec nespus pentru mine — un oraş care pe deasupra mă primea cu luminile unei sărbători necunoscute. Treceam fără grabă prin forfota aceea pestriţă şi molipsitoare. Priveam, fără să întreb nimic. Nu voiam să aflu nimic precis, exact cum, altădată, refuzasem să aflu numele unor flori care mă uimiseră prin farmecul şi originalitatea lor. Ulterior le-am aflat, bineînţeles, denumirile. Dar le-a adăugat oare asta vreo culoare sau vreo petală ? Nu. Atîta doar că pe florile acelea părea a fi căzut un gîndac, — o veşnică pată.

CAPITOLUL XXII

Ştiam că a doua zi dimineaţa voi vedea un alt oraş — oraşul adevărat, cu totul diferit de cel ce mi se înfăţişa acum — desprins din beznă de aurul luminii ce inunda faţadele. Casele erau în cea mai mare parte construcţii de piatră cu etaj, împrejmuite de verande şi balcoane, înghesuite unele într-altele, cu ferestrele şi uşile larg deschise, scăldate

în lumină. Uneori de după colțul unui acoperiș răsăreau, negre, evantaiele palmierilor ; alteori strălucirea lor de un verde orbitor trăda iluminația nevăzută de dincolo de ziduri. Abundența de lampioane de hîrtie pictate în fel și chip, de toate culorile și formele, te împiedeca să distingi trăsăturile autentice ale orașului. Felinarele se legănau deasupra străzilor, pîlpîiau de după balustradele balcoanelor, se înșiruiau în ghirlande pînă departe. Priveliștea străzii — luminile, florile, caii și acel pitoresc vălmășag de chipuri coborîte din mii de basme, cu măști sau fără — amintea pe alocuri de un balet. Larma carnavalului se amesteca cu muzica ce răsuna în toate colțurile urbei. Străbătui de două ori, în lung și în lat, piața aceea înainte de a-mi alege definitiv direcția. Cu cît priveam mai mult în jurul meu înțelegeam tot mai limpede că nu era vorba de o sărbătoare artificială, de o voioșie din obligație sau la comandă : oamenii erau prinși cu adevărat în iureșul carnavalului, iureș care-i antrena irezistibil, astîmpărînd, poate, o sete îndelung refulată de obștească și pestriță uitare de sine.

Intrai în fine pe o stradă lungă din colțul din dreapta al pieței. O brodisem grozav. De cîteva ori am fost nevoit să mă opresc pentru a lăsa să treacă ba o procesiune de călăreți — niște briganzi medievali îmbrăcați în zale — ba niște diavoli în tricouri roșii tronînd pe catîri împodobiți cu zurgălăi și panglici. Alesesem această stradă pentru că urca în adîncul orașului construit în terase. La fiecare colț dădeai de cîteva trepte din dale de piatră, care făceau strada inaccesibilă pentru automobile și echipajele mari de carnaval. Nu eram

însă singurul care căuta un atare avantaj. Mulțimea era atît de compactă încît se circula direct pe partea carosabilă a străzii. Era o mișcare fără nici un Dumnezeu, de dragul mișcării și al spectacolului. Mă depășeau neîncetat cînd un domino, cînd niște clovni, draci, piei roșii, negri „vopsiți" sau adevărați, pe care numai cu greu îi puteai distinge de cei dintîi, femei în zăbranice, gătite cu panglici și pene. Fluturau nenumărate fuste, scurte sau lungi și viu colorate, ninse cu paiete sau garnisite cu blănuri albe. Sclipătul ocheadelor, aerul poznaș al măștilor, grupurile de marinari care-și croiau drum agitînd în văzduh sticle pline sau fugărind pe cineva în mulțime cu hohote și chiote ; oratori beți cocoțați pe postamente bizare, tribuni neascultați de nimeni, dar înghiontiți ca din nebăgare de seamă cu cotul ; clinchetul clopoțeilor, cavalcadele prințeselor sau grizetelor tronînd pe cioltarele de atlaz ale cailor de rasă ; îmbulzeala din fața porților, unde în ceață se zăreau ca la lumina unui fulger chipuri furioase și pumni strînși, bețivi zăcînd pe trotuare, mîțe strecurîndu-se fricoase spre casă, glasuri duioase și strigăte răgușite, cîntece și strune, țocăitul săruturilor și corurile de chiuituri în depărtare — iată priveliștea oferită de Hel-Hiu în seara aceea. Ca un fantastic drapel flutura pînza murdară a chioșcurilor comerciale în care se vindea limonadă, apă cu fistic, apă la gheață, sifon și whisky, vin de palmier și alune, bomboane și confetti, serpentine și pocnitori, petarde și măști, globuri mici de aluat lipicios, precum și niște nuci uscate, cu ghimpi, un fel de ciulini, pe care pînă să-i smulgi de pe haine sau din păr te treceau toate sudorile. Din

cînd în cînd în mulțime apărea cîte un biciclist îmbrăcat în urs, călugăr, maimuță sau Pierrot, de jaboul căruia aceste sfere cu ghimpi, iscusit aruncate, se agățau pe dată. Răsăreau uriași piuind ca niște păpuși de cauciuc sau bătînd în tobe enorme. Pe verande se dansa ; cu greu izbutii să ocolesc un bal improvizat în mijlocul străzii. Din balcoane atîrnau, încurcîndu-ți-se printre picioare, atîtea serpentine încît văzduhul foșnea. Mi se făcură propuneri din cele mai variate : să ciocnesc un pahar, să mă sărut, să joc cărți, să cumpăr, să conduc pe cineva, să dansez ; mîini de femei îmi răsăreau neîncetat în față ispitindu-mă cu gesturi rotunde să mă abandonez plăcerii generale. Văzînd că-mi era din ce în ce mai greu să înaintez, mă grăbii să cotesc într-o ulicioară mai liniștită. Cotii a doua oară și mă pomenii pe o stradă aproape pustie. La dreapta mea, urcînd în direcție inversă pe marginea unei rîpe, se întindea un zid înalt și înclinat din blocuri de piatră brută și care pe măsură ce urca cotea spre stînga. Deasupra lui, pe niște drumuri nevăzute de jos, huruiau roți, licăreau lampioane sau trabucuri aprinse. Nu-mi era de loc clar în ce punct mă aflu față de centrul orașului ; după ce stătui puțin pe gînduri, smulgîndu-mi din costumul de flanelă nucile țepoase și globurile acelea de aluat lipicios, care, între altele fie spus, ar fi trebuit interzise, o luai în sus pe strada slab luminată. La un moment dat, în timp ce treceam pe lîngă o verandă, o femeie pe jumătate ascunsă de întuneric se aplecă spre mine, chemîndu-mă în șoaptă cu glasul tremurător : „Tu ești, Sult ?“ Cînd intrai în lumină, femeia dispăru rîzînd fîstîcită.

Ajuns la capătul străzii nimerii iar în mijlocul vacarmului, ca în plină zi, și al luminii nocturne. O luai imediat la stînga, de parcă aș fi știut că trebuie să ajung în vîrful unghiului format de cele două direcții pe care mersesem anterior. Eram pe o stradă largă, asfaltată. La capătul ei, nu prea departe, se zărea o piață. Într-acolo curgea mulțimea de pe toate ulicioarele. Peste capetele care-mi jucau în față ca într-o încăierare văzui, înălțată deasupra forfotei, o statuie. Era o femeie de marmoră cu fața ridicată spre cer și brațele întinse. Încă în timp ce-mi făceam loc prin mulțime, atitudinea și întreaga ei alură îmi spuseră totul. Ajunsei în sfîrșit atît de aproape, încît putui citi inscripția incrustată pe soclu, la picioarele ei. Erau trei cuvinte „Fugara pe ape“.

Lumea se întunecă deodată. Un cuvînt, un singur cuvînt ar fi putut explica totul. Dar acest cuvînt nu exista. Nimic nu mă putea dezlipi acum de lîngă inscripția aceea. Era tăiată în carnea mea, dar în același timp trebuia să aibă loc întîi acțiunea tainică a timpului pentru ca surpriza să devină accesibilă rațiunii. Ridicai fruntea și examinai statuia aceea. Sculptorul o dăltuise cu dragoste. Îmi dădui seama de asta după senzația sigură că mă aflu în fața unei realizări artistice. Toate liniile acelui trup de fată cu un picior ușor săltat, în timp ce celălalt se sprijinea pe valuri, împingînd corpul înainte, erau sigure și sugestive. Îi simțeam răsuflarea accelerată. Nu era chipul pe care-l știam, nu chiar acela, dar simplul fapt că o recunoscusem numaidecît arăta cît de organic își asimilase artistul tema. Îl vedeam scrutînd mul-

ţimea de chipuri care i se înfăţişaseră şi spunînd : „Iată, acesta trebuie să fie chipul, unicul chip care poate fi sculptat !" O îmbrăcase în ceva insezisabil, într-un vestmînt imaginar, fără formă precisă, o pînză nevăzută cu falduri străvezii, unduitoare, ce se lipeau de trupul ei în bătaia vîntului. Nu sculptase valuri imposibile din marmoră, dar poziţia piciorului zvelt rezemat pe ape, ca într-un început de salt, stîrnea senzaţia imponderabilului. Ochii ei de marmoră — ochi convenţional văzători, dar orbi din pricina neputinţei de a-i dăltui — păreau că privesc printr-o umbră marmoreană. Chipul ei radia. Braţele subţiri, zvîcnind înainte cu forţa unui impuls interior — simbol al fugii — erau superbe. Una din mîini, cu palma întoarsă în sus, avea degetele uşor îndoite, cealaltă părea că atinge într-un gest graţios şi nerăbdător clapele unui pian nevăzut, al sufletului.

Simţeai într-adevăr, în inimă, calda ei mîngîiere. Dar, orcît de izolată stătea pe înaltul piedestal de marmoră al miracolelor marine, „Fugara" nu era totuşi singură. În spatele ei se ghicea bompresul unei uriaşe corăbii, care purta, înalt deasupra valurilor, chipul acela — drept, înainte, despicînd oraşul şi noaptea.

Eram totuşi destul de stăpîn pe simţămintele mele ca să pot deosebi o senzaţie obiectivă de una care ar fi părut mai pregnantă numai datorită împrejurărilor. Această statuie era punctul în jurul căruia gravitau toate simţămintele mele. Acum mi se pare că am auzit, stînd lîngă statuia aceea, zarva mulţimii, dar n-aş putea garanta acest lucru. Îmi venii în fire abia cînd simţii pe umăr apăsarea grea a unei mîini de bărbat. Făcui un pas înapoi. Un tip cu tricorn şi brîu de argint în jurul taliei încorsetate de o tunică arhaică mă măsura cu atenţie.

Faţa lui roşie, zbîrcită, cu sprîncenele tremurînd a mirare, îşi schimbă expresia imediat ce întrebai ce pofteşte.

— Aha ! făcu el şi, cum ne îmbrînceau eroii şi eroinele tuturor pieselor din toate timpurile, veni mai aproape de monument, făcîndu-mi semn să-l urmez. Era însoţit de încă vreo cîţiva indivizi costumaţi în fel şi chip — trei dintre ei cu feţele acoperite de măşti — care păreau cu toţii a pretinde sau a aştepta nişte explicaţii.

Autorul sus-pomenitei exclamaţii continuă :

— Nu s-a întîmplat pare-se, nimic. V-am deranjat pentru că staţi aici, fără să vă clintiţi din loc, de aproape un ceas. Asta ni s-a părut suspect. Văd însă că m-am înşelat, de aceea vă rog să mă scuzaţi.

— Cu multă plăcere, spusei, dacă sînteţi atît de bănuitor încît simpla atenţie a unui străin faţă de acest remarcabil monument vă stîrneşte teama de a fi furat.

— Ţi-am spus că te înşeli, interveni un tînăr cu chip leneş. Dar, adăugă el întorcîndu-se spre mine, ne-am stors într-adevăr creierii gîndindu-ne cum poate sta cineva atîta vreme pierdut în gînduri şi nemişcat, aici, în vuietul caruselului mulţimii.

Deşi nu erau beţi, se vedea că toată ziua chefuiseră.

— E un străin, spuse un al treilea din grup, potrivindu-şi mantia galbenă de culoarea flăcări-

lor. Pana roşcată de la pălăria lui făcu un gest de om beat. Şi faţa îi era roşcată ; o faţă pistruiată, puhavă, oarecum tristă, cu toate că ochii lui, de o culoare nedefinită, dar strălucitori, ascundeau un zîmbet. Un monument ca ăsta nu există nicăieri decît la noi, la Hel-Hiu.

Nevoind să scap prilejul de a afla ce se petrece, mă înclinai rostindu-mi numele. Cîteva mîini se întinseră imediat spre mine, însoţite de prezentări şi de rugămintea de a nu-mi lăsa nedumerirea să se preschimbe în jignire, sau în vreun gînd rău. Începui prin a-i întreba ce fel de suspiciune îi frămînta.

— Ştiţi ce ? spuse Bavs, omul cu tricorn. Dacă n-aveţi nimic împotrivă, putem sta puţin de vorbă. Tabăra noastră e destul de aproape : Iat-o !

Îmi arătă o masă enormă, scoasă probabil din restaurantul de vizavi. Pe faţa de masă, atît de lungă încît atingea trotuarul, zăceau de-a valma flori, farfurii, sticle, pocale şi măşti feminine — pesemne trofee ale unor îndelungate dezbateri. Chitare, panglici, serpentine şi săbii de carnaval se ciocneau neîncetat de coatele celor vreo zecedoisprezece convivi. Mă apropiai însoţit de noii mei cunoscuţi. Cum nu ne ajungeau scaunele, Bavs înhăţă un băieţaş care tocmai trecea în fugă, îi dădu un ghiont şi o monedă de argint, drept care cel astfel răsplătit tîrî din restaurant trei scaune. Apoi, oftînd, smiorcăi ştrengăreşte din nas şi dispăru.

— Am adus un recrut, spuse Treyt, stăpînul mantiei de culoarea flăcării. Iată-l. Îl cheamă

Harvey. Stătea lîngă monument neclintit şi visător ca la o întîlnire.

— Abia am sosit, spusei aşezîndu-mă, şi-s cu adevărat vrăjit de tot ce văd. Dar o mulţime de lucruri sînt de neînţeles pentru mine, iar altele mă tulbură într-un chip foarte ciudat. Pe deasupra, am şi izbutit să trezesc nişte bănuieli foarte neclare pentru mine.

Răsunară o mulţime de exclamaţii, unele prietenoase, altele mai greu de definit. În fine, se făcu remarcat un tip cu mască, unul din acei oameni vorbăreţi a căror voce monotonă le acoperă pe toate celelalte, mai calde, dimprejur şi ale căror chipuri, graţie acestei tenacităţi verbale, pot fi distinse chiar în spatele măştilor.

Eram numai urechi.

— Aţi auzit vreodată, începu el, de William Hobbes şi de ciudata-i soartă ? Cu o sută de ani în urmă aici era pustiu ca pe lună. Acest William Hobbes naviga, după cum spune legenda în care cred cei ce vor să creadă, pe o corabie numită „Fugara pe ape", din Europa spre Bombay. Dacă vă interesează ce treburi îl mînau la Bombay, în arhivele oraşului se păstrează...

— Să începem cu bănuielile, îl întrerupse Bavs. Există la noi un fel de partid, sau, dacă vreţi, pur şi simplu o bandă fără scrupule, care şi-a făcut o chestiune de onoare...

— Ei *n-au* onoare ! spuse un cetăţean beat criţă, îmbrăcat într-un domino verde. Îl ştiu eu pe şarpele ăla de Paran. Trebuie întors cu labele-n sus, şi basta !

— Am crezut, profită Bavs de o clipă de tăcere, că sînteţi de-al lor, pentru că trecuse mai bine de un ceas...

— ... o serie de documente, reluă grăbit povestitorul. Vă spun aşadar legenda despre începuturile oraşului. Prima casă a fost construită de acest William Hobbes, după ce s-a trezit aruncat de furtună pe un banc de nisip între stînci. Corabia se lupta cu uraganul ferindu-se de ţărmul necunoscut şi neputînd răzbate prin vîrtejul vîntului. Deodată o tînără şi frumoasă fată răsări pe punte o dată cu creasta unui val. „Sud-sud-est şi trei sferturi de cart!" îi strigă ea căpitanului, care vă puteţi închipui în ce stare era.

— Ba n-a fost aşa! îl întrerupse Bavs. Mai precis, fata a spus următoarele: „Îţi vorbeşte Fresie Grant! Nu te speria şi fă ce-ţi spun..."

— Sud-sud-est şi trei sferturi de cart! încheie repede omul cu mască. Am spus o dată asta... Aşa că s-au salvat după indicaţiile ei cu toţii — au eşuat pe un banc de nisip — iar fata a dispărut bineînţeles, de îndată ce l-a convins pe căpitan că trebuie s-o asculte. Alături de Hobbes pe corabie mai călătorea şi soţia lui, pe care cele întîmplate o speriaseră în aşa hal, încît a refuzat categoric să continue călătoria. După o lună, naufragiaţii au oprit printr-un semnal de pe ţărm bricul „Polina" şi s-au îmbarcat cu toţii pe el, în afară de Hobbes şi soţia lui, căreia tot nu-i trecuse spaima din timpul uraganului. Le-au lăsat provizii. A mai rămas cu el şi un om care nu voia să-l părăsească, fiindu-i foarte îndatorat. Numele lui e Hed

Hort. Aşa a început viaţa primilor colonişti, care au găsit aici un pămînt roditor şi o climă minunată. Au murit abia cu optzeci de ani în urmă. Ce încet trece vremea!...

— Dimpotrivă, trece foarte repede, obiectă Bavs.

— Eu v-am spus, desigur, numai esenţialul, continuă interlocutorul meu, miezul întîmplărilor: detaliile legendei le găsiţi în arhiva noastră. Dar să vă povestesc mai departe...

— Ştiţi, am întrebat, că există şi acum o corabie cu acelaşi nume?

— Cum nu, răspunse Bavs. A fost o fantezie a bătrînului Senieli. L-am cunoscut. E de fel din Hel-Hiu, dar acum vreo zece ani a dat faliment şi s-a mutat la San-Rioli. Neamurile lui trăiesc şi azi aici.

— V-am întrebat pentru că am văzut corabia la Lyss...

— A fost o poveste stranie cu el, spuse Bavs. Cu vasul, nu cu Senieli. De fapt, poate că l-a vîndut...

— Dar iată ce a intervenit, îl întrerupse nerăbdător omul cu mască. Într-un rînd...

Deodată unul din comeseni sări de pe scaun cu pumnul întins spre un automobil care tocmai înconjurase monumentul „Fugarei", oprindu-se la cîţiva paşi de noi. Într-o clipă, furăm cu toţii în picioare.

În forfota pestriţă şi asurzitoare din piaţă limuzina aceea elegantă, neagră era tot atît de stridentă ca un cărbune stins, cuprins deodată de flăcări. În maşină, sfidînd carnavalul în costumele lor negre, de seară, cu jobene, se lăfăiau

cinci bărbați și două femei: una urîțică, trecută, cu trăsături aspre, cealaltă tînără, palidă și foarte înțepată. Dintre bărbați, doi erau bătrîni. Unul, semănînd cu un buldog gras cu dinții rînjiți, se sprijinea cu coatele larg desfăcute de speteaza banchetei și morfolea între dinți o enormă havană. Celălalt rîdea. Acesta îmi făcu o impresie deosebit de neplăcută. Era lat în umeri, dar slab, cu obraji căzuți, posomorît, cu o frunte înaltă, sub care trăsăturile feței lui mici și musculoase, încrețite de încordare și sarcasm, se strînseseră înr-un zîmbet veninos.

— Iată-i! strigă Bavs. Iată valeții de cupă ai carnavalului! Dobs, Couts — la monument! Ăștia-s capabili să-și înfigă colții în el!

În jurul automobilului și al mesei se îmbulzea mulțimea. Toți săriseră de la locurile lor. Scaunele se răsturnaseră. Cei din limuzină răspundeau prin strigăte amenințătoare și batjocuri.

— Ce, faceți pe santinelele? strigă bătrînul cel gras. Vedeți să nu rămîneți cu buzele umflate!

— Cît îl am pe *ăsta*, puțin îmi pasă de voi! strigă dominoul verde, agitîndu-și revolverul. Învîrtiți-vă p-aici cît vreți, ștergeți-o sau frîngeți-vă gîtul! Pînă la urmă tot n-o să-mi scăpați!

Celălalt bătrîn strigă, ițindu-se și el din automobil:

— O să-i rupem păpușii voastre mîinile și picioarele, asta-i. Și cît de curînd. O să mă pomeniți voi cînd o să-i culegeți țăndările pentru brelocuri!

Scos din răbdări, Bavs se repezi spre automobil, căutîndu-și arma în buzunar. Mașina trepidă, făcînd un viraj și pieri, petrecută de fluierături și aplauze. Îndată după aceea apărură doi polițiști cu uniformele pline de serpentine. Cu gesturi domoale, încercară să-l potolească pe Bavs. Acesta, după ce slobozise cîteva împușcături în aer, oprise un ciclist voind să gonească pe modestul vehicol în urma dușmanului. Proprietarul bicicletei înlemnise. Căuta împrejur un loc unde s-o rezeme, pentru ca eliberîndu-și astfel mîinile să-și poată manifesta indignarea. Unul din polițiști preveni însă încăierarea. Îl auzii strigînd prin larma aceea:

— Vă înțeleg foarte bine, dar răfuiți-vă și voi în altă parte.

În tot timpul acestei ciocniri, căreia i se puse capăt nu mai știu cum, nu m-am clintit de lîngă masă. O părăsiseră, ca să-și bage nasul în treabă sau numai să se distreze, aproape toți. Rămăsesem eu, dominoul verde și cherchelit căruia îi aluneca sistematic cotul de pe marginea mesei, de care individul tot încerca să se sprijine, și povestitorul cel vorbăreț și metodic. Întîmplarea cu automobilul îi schimbă cursul gîndurilor.

— Rechinii pe care i-ați văzut în automobil, spuse el urmărind dacă-l ascult cu atenție, au pus la cale toată tărășenia. Din pricina lor stăm aici. Uscățivul e Kabon: are opt mori cu aburi. Celălalt era grăsunul de Tucar, fabricant de gheață artificială. Au vrut să spargă carnavalul, dar nu le-a mers. Așa că...

Fu întrerupt de reîntoarcerea întregii societăți, care își reluă locurile vociferînd sau rîzînd. Mai departe discuția a fost atît de aprinsă și de incoerentă, încît mi-e cu neputință s-o reproduc. O parte din comeseni începură să-mi explice cum și

de ce, ceilalți interveneau mereu cu diverse observații, cele două tabere contrazicîndu-se și întrerupîndu-se reciproc. Băui cu ei, ascultîndu-l cînd pe unul, cînd pe altul, pînă mă edificai complet asupra situației.

Bineînțeles, șederea noastră în jurul mesei aici, sub cerul liber, în mijlocul mulțimii dezlănțuite, n-a fost lipsită de incidente. O droaie de cunoștințe ale celor ce mă invitaseră răsăreau necontenit salutîndu-i, șoptindu-le misterios la ureche sau luîndu-i deoparte pentru tainice colocvii și creînd astfel o atmosferă de neîntreruptă agitație, peste care cădeau strălucitoare puzderie de confetti, presărate de atîtea mîini gingașe. Încercările unor măști necunoscute de a ne scote din sărite țopăind în spatele nostru și sîcîindu-ne cu ghidușii — acoperindu-ne ochii pe la spate sau smulgînd scaunul de sub cîte unul, care tocmai era gata să se așeze — chițcăiturile, scrîșnetele, pocnetele, tropăitul, chiotele prostești care acopereau orchestra, iluminația feerică deasupra căreia trona zîmbind marmoreana „Fugară" — toate acestea făceau parte din discuția noastră, definind-o.

Oricît de sublimă ar fi fost cauza materială a dușmăniei și urii — statuia aceea solitară — conflictul degenerase. La baza lui stăteau răfuieli vechi și interese meschine. Încă acum cinci ani cîțiva afaceriști din partea locului ceruseră înlocuirea sau pur și simplu dărîmarea statuii, pentru că de aceasta depindea extinderea antrepozitelor portuare. Cea mai mare parte a terenului ce urma să fie afectat acestor construcții aparținea lui Grass Paran. Paranii — una din cele mai vechi familii ale orașului — erau cu toții comercianți sau ocupau

funcții publice. Erau oameni norocoși și puternici, înzestrați cu acea cunoaștere a vieții care, întrebuințată în scopul înavuțirii, te duce sigur spre țelul propus. Averea lor sporise după legile creșterii copacului. Ea nu se deosebise prea mult de altele pînă în anul 1863, cînd Elevzie Paran, bunicul lui Grass, descoperise între bolovanii unei surpături de pe terenul ce-i aparținea, mărginit dintr-o parte de munți, o băltoacă argintie și, băgînd mîna, simțise în căușul palmei greutatea mercurului.

— Ajunge să te uiți la termometru sau la poleiala oglinzii, ca să-ți răsară în minte numele ăsta : Grass Paran, spuse Bavs. Lui îi aparțin o treime din port și patruzeci de case. În afară de cel investit în căile ferate, de cele șase fabrici, de moșii și plantații, capitalul lui Grass Paran se cifrează la circa o sută douăzeci de milioane.

Grass Paran divorțase de nevastă, care nu-i făcea copii, și înfiase un nepot, pe fiul surorii lui mai mici — Georg Herd.

Peste cîțiva ani Paran se recăsătorise cu o fată tînără. Scara vîrstelor era următoarea : Paran, cincizeci de ani, nevastă-sa, optsprezece și Herd, douăzeci și patru. Împotriva voinței lui Paran, Herd se făcuse sculptor. Petrecuse în Italia cinci ani, studiase în atelierele unor Farnessi, Avis, Carducci și la întoarcere își văzuse tînăra și frumoasa mamă vitregă ; între ei se legase o prietenie care se prefăcuse în iubire. Amîndoi erau oameni hotărîți. Întîi plecase în Europa ea, apoi el, și nu se mai întorseseră niciodată.

Cînd la Hel-Hiu se pusese problema unui monument închinat întemeierii orașului, Herd luase parte la concurs și modelul trimis de el se bucu-

rase de un succes neobişnuit. Pe lîngă că era frumos, îi fermecase pe edili prin inscripţia aceea „Fugara pe ape", care amintea de legendă, de mare, de corăbii. Pînă şi cuvintele acelea, luate în sine, sugerau mişcarea. Modelul lui Herd (încă nu se ştia că e al lui) evoca ţărmurile pustii de odinioară şi chipurile bărbăteşti ale primilor colonişti. Comanda fu trimisă, numele lui Herd dezvăluit şi statuia adusă din Florenţa la Hel-Hiu, cu toată împotrivirea disperată a lui Paran, care, aflînd că memoria ruşinii sale fusese imortalizată de însuşi fiul său adoptiv, pusese în mişcare banii, presa şi şantajul, dar nu izbutise să obţină înlocuirea monumentului. Paran îşi găsise duşmani puternici, care sprijiniseră hotărîrea municipalităţii. În afacere interveniseră pasiunile şi vanitatea. Monumentul fu ridicat. Chipul „Fugarei" nu amintea prin nimic de soţia lui Paran, dar sentimentele acestuia, pervertite de gîndul obsedant al trădării ei, se prefăcuseră într-o autosugestie de maniac : el rămăsese la convingerea că Herd o întrupase în statuia aceea pe Himena Paran.

Un timp păru că totul s-a oprit aici. Dar, aşteptînd momentul potrivit, Paran pornise o luptă acerbă, făcîndu-şi din dărîmarea monumentului raţiunea vieţii sale ; îşi împinsese numeroasele rubedenii, precum şi pe oamenii care depindeau de el sau pe care-i corupsese, să ridice problema imoralităţii monumentului, ceea ce atrase de partea lui o gloată de indivizi inconştienţi, gata să se vaiete o viaţă întreagă din pricina unor străvechi înţepături, a marilor şi micilor necazuri, dintr-o răutate primitivă, care caută numai un pretext pentru a ieşi la iveală ; indivizi cu suflete cenuşii şi întunecate, a căror viaţă lăuntrică se ascunde, revărsîndu-se apoi deodată într-un gest de neînţeles, dar la baza căruia stă de fapt o concepţie despre lume, care calcă în picioare o alta, evident, în totală necunoştinţă de cauză. Mijloacele la care se recurgea şi împrejurările în care se desfăşurase această luptă se concretizaseră în încercarea de a dărîma statuia în timpul nopţii. Cei năimiţi pentru asta fură însă înhăţaţi de un grup de trecători, care mirosiseră ceva suspect în comportarea lor. În fine, hotărîrea municipalităţii de a sărbători centenarul oraşului printr-un carnaval — hotărîre care se lovise şi ea de împotrivirea lui Paran şi a partidului său — îl adusese pe acesta într-o stare de furie vecină cu turbarea. Fuseseră proferate ameninţări, care ajunseseră neîntîrziat la urechile contribuabililor. În ajunul carnavalului cineva trăsese asupra statuii cu cartuşe brizante, nimerind însă numai colţul de sus al soclului. Atentatorul izbutise să dispară. Din clipa aceea cîţiva oameni hotărîţi făceau în permanenţă de gardă, stînd la masa cu pricina. Tabăra agresorilor jurase deschis, fără să-şi mai ascundă intenţiile, că o să nimicească monumentul, prefăcînd obşteasca bunăvoie în triumful unei mîrşave urzeli.

Asta fu povestea pe care a trebuit s-o ascult, cu o încordare dublată de numeroasele întreruperi mai sus pomenite, datorate unor cauze mai mult sau mai puţin materiale.

După cum aflai tot atunci, mulţumită francezilor şi italienilor, care formau în oraş o colonie destul de numeroasă, nu asistam la întîiul carnaval din Hel-Hiu. Acesta însă le eclipsa pe toate. Era extrem de popular, pentru că marca şi centenarul

urbei. Veninul reciproc al celor două gazete şi înteţirea luptei pentru monument, care devenise un fel de război al moravurilor, îi confereau o notă sportivă. Pe neaşteptate sărbătoarea luase proporţii. Oraşul cheltuise pentru pavoazare şi festivităţi o parte din bugetul comunal, ceea ce mai turnase gaz peste foc, ciracii lui Paran nelăsînd să le scape prilejul de a-şi împroşca cu noroi adversarii. Aceştia, la rîndul lor, dezgropaseră, cu un tapaj la fel de mare, nişte procese vechi, pe nedrept încheiate în favoarea lui Paran. Patronii firmelor de expediţie, jinduind la terenurile din preajma antrepozitelor, îi urau pe apărătorii monumentului, pentru că Paran îşi proclamase promt hotărîrea de a nu ceda nici o părticică din ele cît timp în piaţă mai stă „Fugara pe ape", cu braţele întinse spre cer.

După cîte îmi dădusem seama din violentul episod cu limuzina neagră, statuia, care căpătase în ochii mei o semnificaţie aparte, era cu adevărat în primejdie.

Răspunsei deci fără ezitare „da" la întrebarea lui Bavs dacă sînt gata să mă alătur prietenilor săi, intrînd în rîndurile gărzii. Ce-i mîna oare pe Bavs şi pe tovarăşii săi să apere statuia ? După cum aflai apoi, membrii gărzii erau proprietari de imobile, funcţionari vamali, tîrgoveţi, un ofiţer. Nu mă aşteptam nici la imnuri întru slava artei, nici la consideraţii siropoase sau patetice despre profunzimea sentimentelor pe care statuia — ocrotită cu atîta grijă — le stîrnea. Mă uimiră totuşi cele spuse de Bavs : „Statuia asta ne-a dat atîtea emoţii, încît Fresie Grant a devenit pentru noi un fel de cunoştinţă apropiată. Unde mai pui că e

într-adevăr o capodoperă. Fără ea oraşul părea neterminat. Acum e în sfîrşit întreg. Mulţi gîndesc aşa, vă asigur."

Cum presupunerea că toate hotelurile sînt arhipline îmi fu confirmată, primii cu plăcere invitaţia unui cetăţean nespus de volubil, rotofei, nervos, buhăit şi roşu la faţă, fără mască, dar costumat în jocheu. Nimic nu scăpa ochilor lui care jucau în orbite cu o viteză uluitoare. Fredona, bombănea, bătea toba cu degetele pe masă, se foia neastîmpărat pe scaun sau se băga subit în discuţie, nemailăsînd pe nimeni să scoată o vorbă, pentru ca apoi să amuţească la fel de brusc, privind cu gura căscată frunţile şi sprîncenele celor ce vorbeau. După ce se prezentă : Arinogel Cook şi mă informă că locuieşte în afara oraşului, dar că îşi rezervase din timp o cameră la hotel, omul îmi propuse s-o împart cu el.

— Din toată inima, spuse el. Am în faţă un gentleman şi sînt fericit că-i pot fi de folos. Nu, nu mă deranjaţi de fel. *Eu* vă voi deranja pe dumneavoastră. Vă previn cu neruşinare că sînt un palavragiu. Bîrfa e slăbiciunea mea ; îmi place grozav să bîrfesc, se spune chiar că am atins perfecţiunea în această artă. Material ? După cum vedeţi, cu duiumul. Sînt şi foarte curios şi s-ar putea să vă chinui cu întrebările. Taciturnii ca dumneavoastră sînt prada mea favorită. N-am să mă supăr însă cînd o să-mi aduceţi aminte de această mărturisire, dacă o să vă plictisesc prea mult.

Îmi notai adresa hotelului în cauză. Abia izbutii să scap de Cook, care voia să-mi facă pe loc o demonstraţie de convieţuire. Nu mă putui dez-

lipi încă mult timp de masa aceea ; îi ascultai cu interes, cînd pe unul cînd pe altul, pînă ce, în fine, mă ridicai și mai dădui un ocol statuii. Voiam să examinez locul unde nimerise cartușul acela brizant.

CAPITOLUL XXIII

În zona din dreapta mesei și a monumentului circulația era mai puțin intensă. Două străzi fuseseră barate, ceea ce obliga șirul de echipaje să treacă în sens unic, pe o singură parte a pieței, frîngîndu-se într-un unghi drept, fără să se încrucișeze, evitînd astfel ciocnirile. Pe aici am și înconjurat statuia.

Unul din colțurile soclului de marmoră era într-adevăr ciobit, dar, din fericire, stricăciunea era aproape insesizabilă pentru cine nu era la curent cu cele întîmplate. Tot aici zării o a doua inscripție : „Georg Herd, 5 decembrie 1909". Revăzui aripioarele acelea ascuțite, zimțînd sinistru valurile, pe urmele „Fugarei". „Nu ți-e urît pe calea-ntunecoasă ?" îmi amintii vorbele ei prietenoase. Două femei îmbrăcate, în dantele negre și cu fețele acoperite de voaluri trecură repede, la braț, pe lîngă mine.

— Să tragi într-o femeie ! exclamă una din ele, băgînd de seamă că examinam urmele împușcăturii.

A doua răspunse :

— Individul era pesemne nebun !

— Ba pur și simplu o brută ! obiectă prima. Dar să mergem.

Apoi în șoaptă, dar destul de tare ca să aud :

— Știi, există un semn. Trebuie s-o rugăm...

Restul sună ca un fel de „a", „o !", „nu ?", „zău ?". Măștile pufniră în rîs — rîsul acela scurt, din piept, al tainelor și al iubirii — trecînd apoi mai departe în drumul lor.

Tocmai voiam să mă întorc la masă, cînd o femeie într-o rochie viu colorată, garnisită cu șireturi și panglici și purtînd mască, o femeie care părea a căuta pe cineva în mulțime, se repezi deodată spre mine.

— Sînteți singur ? vorbi ea pripit, potrivindu-și cu o mînă masca, în timp ce cu cealaltă încerca să mă oprească. Stați o clipă, trebuie să vă transmit un mesaj. Cineva dorește să vă comunice prin mine... („Vin ! strigă ea cuiva din mulțime)... să vă comunice că a luat-o spre teatru. O puteți recunoaște după rochia galbenă cu franjuri castanii. Așa a spus. Sper să n-o confundați... Și femeia dădu s-o ia la fugă, dar izbutii s-o rețin.

Carnavalul e plin de mistificări. Eu însumi trimisesem cîndva niște creduli să caute o persoană cu totul fictivă, dar în cazul de față părea a fi vorba de ceva serios. Apucasem de capătul eșarfei de muselină, pe care femeia o trăgea cu toată forța, rămînînd totuși captivă, ca un pește în plasă.

— Cine te-a trimis ?

— O s-o rupeți ! strigă ea, răsucindu-se astfel încît eșarfa căzu și rămase în mîinile mele.

Femeia reveni în fugă după ea.

— Dă-mi eşarfa. Ea m-a trimis, doamna aceea. Mi-a spus doar atît şi-a plecat. Mă rătăcesc de ai mei ! Vin ! răspunse ea la chemarea îndepărtată a unei femei. Să ştiţi că nu vă amăgesc. Aşa se întîmplă întotdeauna : te înşfacă, în loc să-ţi mulţumească. Ei ? Îşi smulse eşarfa, dădu din cap în semn de salut şi o rupse la fugă.

Era posibil oare ca cineva să se gîndească în taină la mine ? La omul pierdut în noapte, în această mulţime pusă pe şotii şi dans, în oraşul acesta străin ? Pradă emoţiei, îmi închipuiam vag cele petrecute în spatele meu. Cine şuşotise cu femeia aceea ? Cine o trimisese ? Cine aranjase această întîlnire ? Cine zîmbea privindu-mă din umbră ? Cine trecea neştiut şi misterios prin lumină ?" „Bice Senieli, îmi spusei, numai ea poate fi." Toată noaptea asta mă gîndisem la ea, îi căutasem chipul printre trecători. „Nu ştiu despre ce poate fi vorba, mi-am zis, dar din moment ce sînt aici şi am primit mesajul, trebuie să mă duc." Eram în acea stare iraţională, cînd te agăţi de primul sens bănuit în mijlocul absurdului, cînd te gîndeşti la tine de undeva dinafară, orbecăind parcă cu sufletul. Totul devine criptic şi inaccesibil : numai acţiunea e posibilă. Privind în jur şi întrebînd un trecător unde-i teatrul, îl zării nu prea departe, la colţul format de piaţă cu una din ulicioarele acelea strîmte. Înăuntru aceeaşi hărmălaie. Toate geamurile erau larg deschise şi luminate. Orchestra tuna, zgîndărindu-ţi nervii cu un motiv care flutura ca o trenă. În hol era un adevărat infern. Printre umeri, spinări şi coate, prin aerul înăbuşitor, mirosind a pudră şi a tutun, mă strecurai

spre o scară, pe care urcau şi coborau în fugă măşti împopoţonate. Evantaie, flori, pantofi şi mătăsuri. Urcai strivit între nenumăraţi umeri, dobîndind o oarecare libertate de mişcare abia sus, unde, în stînga, zării arcada împodobită cu flori a unui mare foaier. Înăuntru se dansa. Cercetînd cu privirea mulţimea, descoperii în fine rochia aceea galbenă cu franjuri castanii.

La apariţia mea, făptura aceea — clădită astfel încît îţi plăcea, fără să ştii prea bine de ce — se ridică de pe divanul aşezat în colţul din stînga intrării şi, încercînd să evite o masă ovală ce-i stătea în cale, o atinse, privi în urmă spre obstacolul cu pricina, apoi, apropiindu-se în fugă, se opri lîngă mine, clătinînd gingaş din căpşor. Prin tăieturile alungite ale măştii negre ochii ei sclipeau mut şi expresiv, avînd, împreună cu zîmbetul sfielnic al buzelor întredeschise, un aer şiret şi vag conspirativ. Costumul ei era ceva intermediar între un matiné şi o fantezie de carnaval. Cusăturile, mînecile largi şi poalele fustei scurte erau garnisite cu franjuri lungi, castanii. Masca îşi duse un deget la buze ; răsuci apoi cu cealaltă mînă nişte mustăţi imaginare, îmi atinse mîneca şi în fine îmi dovedi că mă cunoaşte desenînd în aer cuvîntul „Harvey". Mă străduiam să pricep de unde ştia ea de fapt că sînt Tomas Harvey, cel pe care-l chemase. Tocmai îmi spuneam că faptele ei reclamă o explicaţie imediată şi serioasă, cînd masca dădu din cap, de data asta cu repros, şi, arătîndu-mi spre pieptul ei, se lovi cu degetul peste buze voind să-mi sugereze prin asta că ar dori să-i spun, la rîndul meu, cine este.

— Te cunosc, am spus, dar încă nu ți-am auzit glasul. Te-am văzut, dar n-am vorbit niciodată cu dumneata.

Rămase o clipă nemișcată, numai privirea ei se umplu, în tăieturile negre ale măștii, de o adîncă și dureroasă mirare. Deodată mă întrebă cu o voce prefăcută, subțirică, nemaipomenit de nostimă :

— Spuneți-mi, cum mă cheamă ?

— Dumneata ai trimis după mine ?

Urmă o ploaie de aprobări din cap.

Nu întrebai nimic altceva, dar tărăgănai răspunsul. Mi se părea că pronunțîndu-i numele aș fi tulburat o apă netedă ca oglinda, speriind imaginea dinăuntru. Îmi plăcea mai mult să-l știu și să nu-l spun. Dar mîna ei mică mă smucea acum de mînecă, cerîndu-mi să-l rostesc.

— Bice Senieli, spusei încet, articulînd pentru întîia oară cu glas tare aceste cuvinte. Lyss, hotelul „Douvre". Acolo te-ai oprit cu vreo opt zile în urmă. E o situație penibilă, dar nădăjduiesc să primești explicațiile mele simplu, așa cum sînt de altfel și eu. Nu știu, continuai văzînd că ea se dăduse un pas înapoi, își lăsase mîinile în jos și tăcea — tăcea cu toată ființa ei — nu știu dacă s-ar fi căzut să mă interesez de numele dumitale la hotel.

Buzele ei tremurară, se întredeschiseră cu intenția de a spune ceva. Femeia mă privi lung, liniștită, cu buza de jos strînsă între dinți, apoi, cu o mișcare bruscă, își smulse masca și deodată mă trezii față-n față cu Daisy. Cu toată amărăciunea, își trădă printr-un zîmbet satisfacția de a mi se înfățișa în locul celeilalte.

— Nu mai vreau să mă ascund, spuse ea întinzîndu-mi mîna. Nu vă supărați pe mine, nu-i așa ? Și acum iertați-mă, mă grăbesc.

Dădu să-și tragă mîna pe care eu o rețineam încă fără voie. Privirea ei mă părăsi. Cînd, în fine, îi dădui drumul, fata făcu iar un pas înapoi și, pe jumătate întoarsă spre mine, își puse masca la loc.

Fără să înțeleg prea bine rostul acestei șotii, îmi dădeam totuși seama că fata voise să mă dea gata cu costumul acela, să-mi facă o surpriză. Eram îngrozitor de dezolat.

— Puteam să jur că la ora asta dormi de mult pe „Scufundar", spusei. De ce nu te-ai apropiat atunci, lîngă monument ?

Daisy se întoarse. Fața îi era din nou acoperită. Îi venea foarte bine rochia aceea : toți bărbații întorceau capul după ea măsurîndu-mă apoi cu privirea, dar eu îi simțeam amara dezamăgire. În cele din urmă, bîlbîindu-se, vorbi :

— Aveți dreptate, dar pur și simplu așa mi-a venit. Și-acum de ce sînteți atît de tulburat ? Fiți pe pace, n-am să vă încurc cu nimic. Am venit pur și simplu pentru că s-a nimerit să cumpăr rochia asta nu prea scumpă și am vrut să mă amuz un pic. S-a mai nimerit ca Tobbogan să întîrzie undeva, iar eu, lăsată de capul meu, am început să mă zgîiesc la toate bunătățile. Pe dumneavoastră v-am zărit din întîmplare. Stăteați singur lîngă monument. E chiar Fresie Grant ? Ce ciudat !... Pînă să ajung aici, m-au ciupit de mama focului. Ce-o s-o mai încasez de la Tobbogan ! Fug să-l liniștesc. Mă puteți lăsa singură dacă aveți treabă,

adăugă ea văzînd că o urmam. Cunosc drumul şi o să nimeresc şi singură la ai mei. Cu bine !

N-aveam de ce şi nici nu se cădea s-o însoţesc. Mă oprii lîngă scară privind-o cum coboară încet, cu fruntea plecată, jucîndu-se cu franjurile acelea de pe piept. În umerii şi în spatele ei, care parcă-şi pierduseră deodată supleţea, se citea o jenă de-a dreptul mişcătoare. Nu-şi mai întoarse ochii spre mine. Rămăsei locului pînă se pierdu în mulţime, apoi revenii oftînd în foaier, regretînd nespus că răspunsesem la simpatica ei soţie jignind-o fără voia mea. Totul se petrecuse atît de repede, încît n-am mai izbutit s-o întorc în glumă, aşa cum ar fi trebuit, sau să fac pe încîntatul. „Sînt un dobitoc, mă beştelii singur, un bădăran !" Cu toate că nu meritam aceste învinuiri, mă strecuram prin mulţime, cuprins de o căinţă inutilă şi făcîndu-mi mii de reproşuri.

Deodată muzica se opri, dansul încetă.

Dinspre uşa de vizavi veneau în întîmpinarea mea două persoane : un ofiţer de marină înalt, simpatic, cu o faţă lătăreaţă la braţul căruia păşea... Daisy. În orice caz era silueta ei, rochia ei galbenă cu franjuri castanii. Mă oprii ca fulgerat. Simţurile răscolite îngheţară. Tresărind, pornii în întîmpinarea lor. Nu exista nici o îndoială. Dublura de carnaval a lui Daisy era Bice Senieli. Eram atît de convins de asta, de parcă i-aş fi văzut chipul. Ajuns mai aproape, am distins fără greş, după impresia pe care o produse asupră-mi această nouă şi totuşi binecunoscută figură, acel „ceva" tainic, numai al ei, care o deosebea profund de Daisy. Am fost izbit de uimitoarea lor asemănare în ceea ce priveşte statura, culoarea părului, silueta, mersul, gesturile... În timp ce toate acestea îmi treceau prin minte, spusei înclinîndu-mă :

— Sînteţi Bice Senieli, v-am recunoscut.

Ea tresări.

Ofiţerul mă privi cu un zîmbet mirat. Eram pe deplin stăpîn pe mine. Aşteptam răspunsul ei cu o siguranţă desăvîrşită. Fata roşi uşor. Îşi scoase în afară buza de jos, de parcă masca ar fi împiedicat-o să vadă, şi rîse, dar cam fără chef.

— Bice Senieli ? întrebă ea cu un glas voit indiferent, cristalin, tărăgănînd cuvintele. Iertaţi-mă, dar n-o cunosc. Mă confundaţi.

Hotărît să sparg atmosfera aceea de farsă carnavalescă insistai :

— Vă rog să mă iertaţi. Nu numai că vă cunosc, dar avem şi cunoştinţe comune. Căpitanul Hess, cu care am navigat încoace, trebuie să fi sosit zilele astea, poate chiar aseară.

— Ah ! exclamă ea profund nedumerită. Nu sînt atît de încrezută încît să continuu să neg. Poftim, nici masca nu mai e o apărare ! Sînt uluită ! Vă văd pentru prima oară în viaţa mea. Trebuie să vă declar învingător.

Rostind aceste cuvinte, menite să-i ascundă tulburarea, fata îşi scoase masca. În faţa mea se afla într-adevăr Bice Senieli. Mă examină o clipă cu atenţie. Mă înclinai şi-mi rostii numele.

— Păreţi cam surprins de efectul propriei dumneavoastră perspicacităţi, domnule. Mărturisesc că, în ce mă priveşte, nu pricep absolut nimic.

Rămăsei nemişcat, dîndu-i a înţelege prin tăcerea şi privirile mele că aş fi preferat să

ne explicăm fără martori. Ea pricepu numaidecît și, întorcîndu-se spre ofițer, spuse :

— Nepotul meu, Botwell... Va trebui pare-se să stăm puțin de vorbă.

Botwell, care aștepta, cu mîinile încrucișate pe piept, observă, mutîndu-și privirile asupră-mi :

— Mătușică dragă, ai primit o lecție de toată frumusețea. Ai susținut că nici chiar eu n-am să te recunosc. Cobor să-l caut pe Nouvel, să aranjez călătoria spre Latorine.

După ce convenirăm asupra modalității de a ne regăsi, Botwell ne salută și, răsucindu-se scurt pe călcîie, începu să examineze sala. Pocni apoi din degete și se îndreptă cu mersul lui greoi și totodată elastic spre un grup de bărbați și femei care stăteau, braț la braț, nu prea departe. Se mai opri o clipă înainte de a pieri în mulțimea pestriță, făcîndu-ne un semn cu mîna.

Bice mă privea cu intensitatea unui gînd răscolitor. Eram conștient de toate dificultățile dialogului ce avea să urmeze. Șovăii de aceea o clipă. Cea care deschise vorba, după ce ne așezarăm în fundul unui mic separeu împodobit cu flori, fu Bice :

— Ați navigat deci pe „Fugară" ? Își vîrî degetul cel mic printr-o tăietură a măștii și începu să o legene încoace și încolo, distrată.

Fiecare gest al ei mă împiedica să gîndesc și primele mele fraze au fost foarte confuze. Mă cam bîlbîiam, pentru că nu voiam să încep prin a vorbi despre ea, dar cînd îmi dădui seama că nu mai există altă ieșire, îmi recăpătai coerența și simplitatea de exprimare.

Îi eram recunoscător pentru atenția și calmul cu care urmărea relatarea scenei de pe chei — acest episod în care era vorba de propria ei persoană. Zîmbi numai cînd menționai că sunînd „Douvre"-ul cerusem să mi se facă legătura cu *Anna Makfersohn.*

— La telefon, glumi ea. Apoi, redevenind serioasă : Îmi închipui cum m-ați descris.

Curînd își puse din nou masca, ceea ce mă făcu mai sigur pe mine și mai calm. Îi mai puteam ghici reacțiile numai după mișcarea buzelor. Abia după ce-i povestii scena de pe chei, mă hotărîi să-i relatez strania întîmplare din seara aceea.

— Acum va trebui să mă credeți pur și simplu, pentru că nici eu nu pricep o groază de lucruri, multe mi se par doar un efect al hazardului.

N-aș fi vrut să pomenesc de Daisy, dar n-aveam altă ieșire. Îi relatai gluma acesteia, precum și a doua mea întîlnire cu aceeași, exact aceeași rochie galbenă cu franjuri castanii, adică cu Bice în persoană. Precizai că numai mulțumită acestei identități a costumelor mă apropiasem de ea cu atîta siguranță.

— Erați sigur deci c-o să *mă* întîlniți ? întrebă ea. O, asta e într-adevăr foarte complicat... Mai e ceva : Hess. V-a vorbit desigur despre mine ?

— Nu.

— Întîmplarea cu rochia, cu costumul acesta, mă rog, e oarecum de înțeles. Erau două rochii la fel în atelierul de unde am cumpărat-o pe asta. Mîngîie unul din ciucurii aceia de la piept, apoi continuă : Atîrnau acolo pe umeraș între alte cîteva. Rămăseseră de altfel destul de puține. Cînd

i-am arătat rochia, patroana mi-a spus că cele două costume i le comandase o doamnă necunoscută, dar cum clienta nu mai apăruse, le poate vinde. Am cumpărat unul, pe ăsta. Celălalt a nimerit deci la cunoștința dumneavoastră absolut din întîmplare. Ce altceva ar putea fi ?

— Trebuie că așa a fost, răspunsei, căutînd să nu complic lucrurile, care, chiar dacă am fi admis o triplă coincidență, extrem de ciudată de altfel, tot n-ar fi părut mai lămurite. În ce-l privește pe Hess și corabia lui...

— În asta nu-i nimic misterios, spuse Bice, după ce se gîndi o clipă. N-o să fie ușor, dar cred că o să ne înțelegem. Corabia e a noastră ; a aparținut tatălui meu. Hess a pus mîna pe ea printr-o escrocherie... Da, e ceva ciudat în faptul că ne-am întîlnit, ceva ca într-un vis, deși nu-mi dau seama ce anume. De fapt eu am venit la Hel-Hiu numai pentru a-l convinge pe Hess să ne restituie „Fugara". Iată de ce mi-am desconspirat numele, imediat ce ați pomenit de Hess. Tocmai pe el îl aștept și m-am gîndit că poate-mi puteți da vreo relație.

Muzica și dansul reîncepură, podeaua prinse să trepideze. Cuvintele acelea „o escrocherie a lui Hess formulau atît de clar atitudinea ei față de căpitan, încît prezența portretului fetei în cabina acestuia își pierdu pentru mine latura neplăcută. În felul ei de a vorbi și a te privi era o simplitate înțeleaptă, o discretă amabilitate, care mă obligă la unele omisiuni. Simțeam că e cu neputință nu să-i vorbesc, dar să fac chiar cea mai

mică aluzie la mobilurile neobișnuite ale faptelor mele. Trecui de aceea sub tăcere cele petrecute la Sters.

— În schimbul unei sume apreciabile, spusei, Hess a consimțit să-mi rezerve o cabină pe „Fugară". Am navigat o vreme împreună, dar în urma unui scandal cu niște femei bete, cînd purtarea lui revoltătoare m-a obligat să intervin, același Hess m-a debarcat în plin ocean. Era atît de furios încît a catadicsit chiar să renunțe la o barcă, numai să se știe scăpat de mine. Spre fericirea mea am fost pescuit în zori de un mic schooner care se îndrepta spre Hel-Hiu. Am sosit chiar în seara asta.

Relatarea mea o făcu pe Bice să-și scoată din nou masca, de data asta fără s-o mai pună la loc, de parcă ea ne-ar fi despărțit. Asculta însă fără exclamații și în general fără să-și manifeste zgomotos indignarea, cum ar fi făcut altele în locu-i. Ofta numai, încruntîndu-se.

— Halal, spuse ea pe un ton care înlocuia multe semne de exclamare, Așadar, Hess... Știam că-i o canalie, dar nu bănuiam că poate fi chiar o brută.

Luîndu-mă cu vorba, era cît p-aci să pomenesc de Fresie Grant ; mi se părea că deslușesc în licărul neastîmpărat al ochilor ațintiți asupra mea, în tremurul involuntar al mîinilor ei, sprijinite cu vîrfurile degetelor de marginea mesei, un semn că acum ar fi momentul potrivit să-i povestesc cele ce se întîmplaseră în noaptea aceea în barcă. Dar îmi amintii că *nu mi-e îngăduit* să pomenesc despre asta. Mă întrebai cu durere : de ce oare ? De fapt îmi dădeam seama *de ce*, dar nu voiam

să accept această explicaţie, neîmbrăcată încă în cuvinte.

Fără să pomenesc nimic de portretul ei, adăugînd numai o serie de fapte care priveau direct povestirea, îi relatai mai cu de-amănuntul experienţa mea cu Hess, după care Bice, căreia pesemne îi cîştigasem încrederea, mă iniţie în povestea cu corabia explicîndu-mi cum ajunsese la Hel-Hiu.

„Fugara" fusese construită de tatăl ei pentru doamna Senieli — mama lui Bice — o femeie sensibilă şi capricioasă, moartă cu opt ani în urmă. Căpitan se angajase Hess. Butler şi Sincreyt îi erau necunoscuţi lui Bice; pesemne îşi începuseră slujba pe corabie abia după ce aceasta căzuse în mîinile lui Hess. Cînd Senieli, ruinat, rămăsese cu o singură rată de despăgubire, pe care n-avea cu ce s-o onoreze, Hess îi propusese să salveze de la licitaţie corabia păstrată cu sfinţenie ca o amintire a soţiei, care îndrăgise nespus nava şi făcuse cu ea mai multe croaziere, trecînd-o fictiv în proprietatea lui. Căpitanul făcuse toate formalităţile, pe deasupra achitase jumătate din datoria bătrînului.

Apoi, deşi conform înţelegerii îi era interzis să se folosească de corabie în scopuri private, Hess îşi proclamă deschis dreptul de proprietate şi mută „Fugara" în alt port. Împrejurările nu-i permiseseră lui Senieli să se adreseze justiţiei. Bătrînul nădăjduia să încaseze o sumă considerabilă din lichidarea unei alte întreprinderi, cu care fusese în legături de afaceri, dar, cum banii întîrziară, nu-şi putu răscumpăra de la Hess propria

corabie, aşa cum ar fi dorit. Îşi închipuia că pe Hess îl interesează banii.

— Dar el nu voia bani, spuse Bice privindu-mă îngîndurată. Aici sînt amestecată şi eu. O poveste care a durat o veşnicie şi m-a plictisit din cale-afară. Zîmbi dispreţuitor, lăsîndu-mă să înţeleg ce se întîmplase. Asta e... Nu m-a sîcîit chiar în aşa măsură încît să fiu nevoită să mă apăr; îmi scria numai nişte scrisori interminabile. În ultimele (le citeam pe toate), spunea pe şleau că el reţine nava în virtutea unei obsesii, a unei presimţiri — anume că, dacă n-o să restituie „Fugara", soarta mă va face, pasămite... soţia lui. Da, aşa e el. E un tip ciudat şi ceea ce discutam noi în legătură cu opiniile atît de diferite despre el e pe deplin plauzibil. E extraordinar de influenţabil; o carte oarecare îl poate schimba în două-trei zile. De fapt se autosugestionează, lăsîndu-se fermecat de vreun erou „virtuos" sau de un ticălos melodramatic cu „o scînteie de nobleţe în suflet". Ce zici de asta? Bice pufni în rîs. Aşa că îţi dai seama. Dar ce-i în adîncul lui, spuse ea cu convingere, naiba ştie! La început a fost cu totul altfel, cel puţin în relaţiile cu noi. E drept că uneori ne mai ajungeau la urechi feluritele lui isprăvi, dar nu le dădeam nici o atenţie.

Tăcui. Ea zîmbea propriilor sale gînduri.

— „Fugara pe ape"! spuse Bice, lăsîndu-se pe spate şi mîngîind uşor masca ce-i dormea pe genunchi. Tata e foarte bătrîn. Nu ştiu cine e mai bătrîn: el sau bastonul lui. Acum nici nu mai umblă fără baston. Dar am primit în sfîrşit banii aceia. Acum, la capătul unei vieţi lungi, furtunoase, fericite şi pline de miez, chipul mamei mele

e tot mai clar, mai distinct pentru el, amintirea ei tot mai copleșitoare. Îl văd cît se chinuiește pentru că „Fugara" rătăcește încoace și încolo pe ocean, cărînd saci, mînată de o mînă de șnapan. Am luat cu mine un cec de șapte mii... Citesc în ochii dumitale : „curajoasă, neînfricată..." ...Fapt este, sau cel puțin așa mi se pare, că Hess are o anumită considerație pentru mine. Asta n-o să-l împiedice bineînțeles să-mi ia banii. Acest talmeș-balmeș afectiv se cheamă „psihologie"... Mi-am procurat informațiile necesare și-am hotărît să-i fac bătrînului meu o surpriză. La Lyss, unde mă îndrumau aceste informații, l-am așteptat pe Hess numai o zi neștiind dacă o să treacă pe acolo sau o s-o ia direct spre Hel-Hiu. Apoi am luat trenul spre Hel-Hiu, unde trebuia oricum să apară. În această privință primisem asigurări ferme. Să-i scriu n-are sens și e și riscant : scrisul meu nu trebuie să încapă pe astfel de mîini. Dar mai mult ca de orice mă minunez iar și iar de faptul că ne-am întîlnit. Mă uimește de altfel și propria mea comunicativitate, nu pentru că nu mi-aș fi dat seama că vorbesc cu un gentleman, dar... nu prea-mi stă în fire. Am impresia că mi-am cam pierdut capul. Cunoașteți legenda Fresiei Grant ?

— Am auzit-o.

— Ea e „Fugara". Foarte original oraș acest Hel-Hiu, îmi place grozav de mult. Noi, cei din neamul Senieli, sîntem propriu-zis eroii sărbătorii : avem o corabie cu acest nume „Fugara pe ape" și, pe deasupra, mama mea e originară din Hel-Hiu, o descendentă directă a lui William Hobbes, unul din fondatorii orașului.

— Știți, întrebai, că Hess i-a cedat nava lui

Brown tot fictiv, cum a cumpărat-o de la tatăl dumneavoastră ?

— O, da, Brown n-are însă nici în clin nici în mînecă cu povestea asta. Hess trebuie să facă totul. Dar iată-l pe Botwell.

Văzînd că încetaserăm discuția și ne uitam la el, așteptîndu-l, Botwell, care ne urmărea cu ochii din mulțime, se apropie.

— Închipuie-ți, îi spuse Bice, noua noastră cunoștință, Tomas Harvey, a navigat pe „Fugara" cu Hess. Căpitanul e aici, sau trebuie să sosească dintr-o clipă în alta.

Nu mai adăugă nimic, lăsîndu-mi latitudinea să relatez singur, dacă voiam, cearta cu Hess și nelegiuirea acestuia. Mă mișcă tactul ei. Confirmîndu-i în cîteva cuvinte spusele, trecui sub tăcere detaliile călătoriei mele.

— M-a recunoscut printr-o întîmplare, mai spuse Bice, dar una foarte bizară. Am să-ți povestesc ; între timp ne-am dezvăluit multe unul altuia.

Îi explică lui Botwell că eram la curent cu datele reale ale problemei care o frămînta.

— Da, spuse acesta, un pirat fioros cu cuțitul în dinți o hăituiește pe Bice a noastră. Asta o știu toți atît de bine, încît uneori sîntem întrebați dacă n-avem și alt subiect de discuție.

— Rîdeți ! exclamă Bice. Dar pe mine, fără nici o glumă, mă așteaptă o discuție cît se poate de penibilă.

— O să mergem amîndoi cu tine la Hess, o liniști Botwell, și o să asistăm la discuția aia.

— Atunci chiar că n-o să iasă nimic. Bice oftă. Hess o să se răzbune întîmpinîndu-ne cu

o politețe de gheață, iar eu o să rămîn cu buzele umflate.

— Nu vă sperie... Nu reușii să închei. Fata înțelesese perfect ce voiam să spun.

— Și încă cum ! replică ea, măsurîndu-mă cu o privire limpede. Dar noaptea minunilor s-a cam prelungit. Trebuie să mergem, Botwell. Brusc însuflețită, izbucni într-un rîs care o schimbă pe de-a-ntregul, scrise cîteva rînduri într-un carnețel și-mi întinse fila ruptă. Adresa mea, spuse. Treceți pe la noi ? E o stradă frumoasă și veche, o casă bătrînească, doi oameni bătrîni și eu. Cum să facem ? Vă invit mîine la masă.

Îi mulțumii. Bice și Botwell se ridicară. Îi condusei pînă la ușă, strecurîndu-mă cu greu prin droaia de măști. Bice îmi întinse mîna.

— Așadar, dumneavoastră nu uitați nimic ? Nici măcar ce se întîmplă pe un chei oarecare ? (Botwell zîmbi fără să înțeleagă.) Groaznic lucru și memoria asta ! Nu ?

— Nu în cazul nostru.

— Dar atunci în care ? Botwell, toate astea merită să i le povestim Herdei Tornstone. O să aibă la ce se gîndi multă vreme. Nu vă supărați, se întoarse ea spre mine, sînt nevoită să glumesc ca să nu mă las copleșită de tristețe. Totul e atît de complicat ! Totul ! Toată viața ! Mă simt grozav de intrigată cînd nu înțeleg ceva ce doresc din tot sufletul să pricep. Mă ajutați mîine ? De pildă, întîmplarea cu rochiile identice. E o problemă. Ei, pe mîine.

Cînd se întoarse și ieși împreună cu Botwell, chipul ei, văzut din profil, era îngrijorat și nedumerit. Merseră vorbind în șoaptă spre ușă, unde

se întoarseră amîndoi să mă privească. Ghicindu-le gestul, mă întorsei și eu să plec. Îmi dădui seama cît de dragă îmi e fata asta, pe care abia acum o cunoscusem. Plecase, dar parcă rămăsese totuși alături de mine. După ce încasai o ploaie de ghionturi pentru că, adîncit în gînduri, nici nu vedeam pe unde calc, izbutii să-mi revin și părăsii teatrul printr-o ușă laterală. Pe scări îmi amintii cum, numai cu un ceas mai devreme, coborîse pe aceste trepte Daisy, jucîndu-se îngîndurată cu franjurile rochiei și, smerit, îi dorii din toată inima noapte bună.

CAPITOLUL XXIV

Mi se făcuse foame. Descoperii nu prea departe un mic restaurant și, cu toate că numai anevoie te puteai strecura prin gloata cherchelită de la intrare, izbutii, cum-necum, să răzbat înăuntru. Toate mesele, spațiile de trecere ca și locurile de la bar erau ocupate ; lumina orbitoare, fumul de țigară, cîntecele bețivilor, hărmălaia aceea de glasuri și chiuituri mă zăpăciră cu totul. Era la fel de ușor să-ți găsești un loc sau să treci capătul unei parîme prin urechile acului. Curînd îmi luai nădejdea de la un scaun ca lumea, dar mai aveam totuși șansa să se elibereze o palmă de podea lîngă bar, ceea ce de altfel se și întîmplă. Mă repezii într-acolo. Începui să mănînc în picioare, turnîndu-mi singur dintr-o sticlă destupată în pripă. Atmosfera nu te-mbia

să zăboveşti prea mult. Între timp, în spatele meu izbucni un scandal. Croindu-şi drum spre bar, un necunoscut îmbrîncea mulţimea, înfruntînd printr-un rîs insolent protestele muşteriilor. Îmi fu de ajuns să-i arunc o singură privire şi, lăsînd baltă mîncarea, mă năpustii cuprins fără veste de mînie în mulţime. Omul acela era Sincreyt.

Încercînd să-mi aplice acelaşi tratament ca şi celorlalţi, secundul se întoarse.

— Bună seara, spusei atunci fixîndu-l. Precum vezi, ne-a fost dat să ne mai întîlnim.

La vederea mea Sincreyt se sperie atît de tare, încît se dădu brusc înapoi, nimerind peste mulţimea din spate. O clipă întreaga lui înfăţişare exprimă o jale chinuitoare, patetică, dorinţa de a o rupe la fugă, de a se ascunde, chit că dintr-o asemenea îmbulzeală numai o pisică s-ar fi învrednicit poate să scape.

— Măi să fie, făcu el în cele din urmă, ştergîndu-şi cu dosul palmei, sub cozoroc, fruntea asudată. Tremur tot. De-aţi şti cît de bucuros, de fericit sînt că trăiţi !... Eu n-am nici o vină, vă jur. Hess, el e ! Pentru Dumnezeu, ascultaţi-mă şi-am să vă spun tot. Ce noapte smintită a mai fost şi aia ! Blestemat fie Hess ! Mă ofer cel dintîi ca martor, pentru că, hotărît lucru, n-am nici în clin, nici în mînecă.

Nu catadicsii să-i răspund, îl priveam numai, dar Sincreyt, înşfăcîndu-mi mîna, continua să-mi vorbească tot mai speriat şi mai tare. Îmi smulsei mîna, spunînd :

— Să ieşim de aici.

— Desigur... Eu... oricînd...

Se repezi în urma mea ca un cîine. Tremurul lui era de înţeles mai cu seamă că, după cum aflai tot de la el, cei de pe „Fugara" se aşteptau — şi se temeau de asta — să mă întorc la Dagon, de care în noaptea aceea mă despărţeau doar cincizeci de mile şi ceva. Numai Butler îşi închipuise că lucrurile pot lua o întorsătură şi mai nefastă pentru ei.

Îl dusei după colţ într-o ulicioară, unde, pe treptele din faţa unei uşi închise, scosei de la el tot ce ştia în legătură cu chestiunea care mă interesa. După cum pe bună dreptate mă şi aşteptam, văzînd că nimeni n-are de gînd să-l pocnească, Sincreyt îşi reveni curînd ; vorbi totuşi respectuos, şi slugarnic, sorbindu-mi cea mai măruntă remarcă. Această înflăcărată solicitudine îl costă scump.

Iată ce se întîmplase :

Încă din momentul cînd pusesem piciorul pe corabie, Hess începuse să se gîndească în ce fel s-ar putea descotorosi de mine, oprindu-şi însă banii. Îşi făcuse tot felul de planuri. De pildă, să schimbe la Dagon ruta, luînd-o spre Sumat. Spera că noul itinerar n-o să-mi convină şi-o să cobor în primul port. Dar un atare plan îl putea face ridicol în ochii mei. După plecarea din Lyss, Hess se înrăise, devenise foarte irascibil.

— Blestematul ăsta de Harvey o să ne poarte ghinion, spunea el tot timpul.

— Am simţit din plin această „gingaşă iubire", spusei. Îmi poţi explica totuşi de ce mă urăşte atît de mult ?

— Vă jur că nu știu ! strigă Sincreyt. Poate... greu de spus, vedeți, el e cam superstițios...

Deși nu izbutisem să lămuresc mare lucru, simțeam că-mi ascunde ceva. Trecu apoi la scandalul de pe corabie. Hess se jurase în fața femeilor c-o să mă aducă la masă. Asta pentru că ele voiseră să-l vadă cu orice preț pe pasagerul „misterios“, după expresia lor, și-l tachinaseră pe căpitan cu disprețul meu pentru societatea lui. Femeia pe care o lovise Hess pariase că voi răspunde la invitația lui Sincreyt. Cum asta nu se întîmplă, căpitanul se înfuriase pe toți și pe toate. Femeile călătoreau spre Hel-Hiu ; abia acum părăsiseră și ele corabia. „Fugara“ sosise aseară. După propriile-i spuse Sincreyt văzuse femeile în cauză pentru întîia oară și habar n-avea cine sînt. După busculadă Hess voise mai întîi să mă arunce peste bord, numai cu mare greutate l-au putut opri. În chestiunea cu barca Hess tunase și fulgerase. Era turbat de ură. Pentru reușita acestei isprăvi era gata să-și pună capul în joc.

— Atunci, spuse Sincreyt, adică imediat ce ați coborît în barcă, Bulter l-a luat pe căpitan de umeri încercînd să-l înduplece : „Vino-ți în fire, cît încă nu-i prea tîrziu. Adu-l înapoi !“ Hess nu spunea încă nimic, dar începuse să ezite. Poate că dacă l-am fi strîns puțin cu ușa, ar fi urmat îndemnul lui Butler. Dar atunci, știți, a apărut femeia aceea...

Sincreyt se opri, neștiind dacă-i permit să vorbească despre asta. Încuviințai din cap. Trebuia să aleg între a-l întreba de unde apăruse „femeia aceea“, dîndu-i astfel un motiv să mă creadă mincinos, și între a confirma ipoteza lui simplistă. M-am decis pentru a doua variantă :

— E clar, spuse Sincreyt, s-a îmbarcat cu dumneavoastră. Dar cum ? Unde ? Asta ne-a lăsat paf. Cînd a apărut pe punte, ni s-a făcut rău de spaimă. Ce mai puteau însemna toate astea ? Hess și-a ieșit din minți. A vrut să pună mîna pe ea, dar femeia i-a scăpat, habar n-am cum, și-a ajuns lîngă scară. Noi înmărmurisem. Atunci Hess a poruncit să se coboare scara. Ați luat-o și-ați plecat. Apoi am dat buzna cu toții în cabina dumneavoastră. Hess a jurat că femeia urcase pe corabie la Lyss, în toiul nopții. Altfel totul ar fi fost absurd. După cele întîmplate, căpitanul s-a pus pe băut într-un hal fără de hal. Spunea că ați făcut toate astea cu un scop pe care el tot o să-l afle odată și odată. A doua zi nu puteai găsi sub toate catargele lumii un laș mai jalnic ca Hess. Vorbea numai de temniță și ocnă. I-a învățat pe toți ce să spună cînd dumneavoastră veți povesti judecătorilor cele petrecute. Marinarilor le-a dat bani, i-a îmbătat, le-a promis o soldă dublă, numai să ateste că dumneavoastră înșivă ați cumpărat de la el barca aceea.

— Sincreyt, spusei după o tăcere, în care timp îmi veni în minte un plan destul de bun, util mai cu seamă pentru Bice. Cînd am deschis ușa, dumneata ai fost acela care te-ai năpustit asupra ei, împiedicîndu-mă s-o închid la loc.

— Vă jur... începu Sincreyt. Dar printr-un gest îl redusei la tăcere.

— Aşa *a fost*, continuai, nu mai are rost s-o întorci. Urmările n-au nevoie de comentarii. N-am să pomenesc de dumneata la judecată, cu o singură condiţie...

— Spuneţi-o, pentru Dumnezeu! Sînt gata de orice!

— Condiţia nu-i prea grea: nu-i vei spune lui Hess nici un cuvînt despre întîlnirea noastră.

— Sînt gata să tac şi o mie de ani! Iertaţi-mă!

— Aşaa... Unde-i Hess: pe corabie sau pe ţărm?

— A coborît şi stă într-un mic hotel de pe chei: „Pînză şi Abur". Dacă vreţi, vă conduc pînă acolo.

— Cred că o să nimeresc şi singur. Ei, Sincreyt, cu asta, deocamdată, discuţia noastră s-a terminat...

— V-aş mai putea fi de folos cu ceva?!...

— Bea mai puţin, spusei, înmuiat deodată de spaima şi slugărnicia lui. Şi încă ceva: nu te mai înhăita cu Hess.

— Jur... începu el, dar eu mă şi ridicasem să plec.

Nu ştiu: a rămas acolo pe trepte, sau a intrat înapoi în crîşmă. Îl părăsii pe străduţa aceea şi ieşii în piaţă. Nu mai găsii pe nimeni din fosta mea societate la masa de lîngă monument. Întrebai de soarta lui Cook şi aflai că-mi lăsase vorbă să-l caut la hotel.

Forfota se mai potolise, mulţimea se împrăştia. Din înaltul amurgului „Fugara" privea oraşul adormit. Îmi luai rămas bun de la ea ca de la o fiinţă vie.

Găsii hotelul. Cineva mă conduse pînă în camera lui Cook. Omul se culcase. Auzind zgomot, încercă să deschidă ochii, dar i se închiseră pe dată la loc. Izbuti să-i redeschidă, fără să se poată însă trezi. După cumplita sforţare a ochilor acelora care dormeau, timp deschişi, îmi dădui seama că omul voia să-mi spună ceva plăcut. Era pesemne extenuat. Pe jumătate adormit, dar recunoscîndu-mă, oftă: „faceţi-vă comod", apoi se întoarse cu zgomot pe partea cealaltă. Mă lungii în celălalt pat, adus special pentru mine, şi închisei numaidecît ochii. Bezna coborî peste lume. Camera începu să se răsucească şi, deodată, adormii.

CAPITOLUL XXV

Ştiam încă de cu seară că voi cădea într-un somn greu, dar de sculat voiam să mă scol devreme şi dorinţa asta, rămasă în subconştient, mă deşteptă. Cînd deschisei ochii îmi simţii memoria pustie, ca după un leşin. Nu izbutii să mă agăţ de nici un gînd pînă nu văzui buza de jos, repezită în afară, a lui Cook, care dormea încă tun. Abia atunci ceaţa se risipi. Am reconstituit într-o clipă cele trăite cu o zi în urmă. Întinsei mîna după ceas. Din fericire era numai nouă şi jumătate.

Mă îmbrăcai încetişor şi, străduindu-mă să nu-mi trezesc gazda, coborîi în salon, unde cerui un ceai tare şi cele necesare pentru scris. Terminai

curînd două scrisori : una pentru Bice Senieli, prin care o anunţam că Hess sosise la Hel-Hiu, indicîndu-i şi adresa acestuia, a doua pentru Proktor, pe care îl rugam să predea lucrurile mele aducătorului. Neştiind dacă era bine să-i amintesc lui Daisy de întîlnirea de ieri, mă mărginii să-i transmit pur şi simplu salutări. După ce expediai prin doi comisionari scrisorile, părăsii hotelul şi mai întîrziai vreo jumătate de oră la frizerie.

Timpul zbura nemaipomenit de repede. Cînd am pornit spre hotelul lui Hess se făcuse deja zece şi un sfert. Era o zi toridă. Mai pierdui încă vreo jumătate de ceas pentru că, necunoscînd oraşul, am nimerit din greşeală în partea opusă a cheiului şi-a trebuit să mă întorc înapoi. De teamă ca nu cumva Hess să iasă ca să-şi vadă de afaceri sau pur şi simplu ca să se ascundă (în cazul că Sincreyt nu-şi ţinuse jurămîntul) şi mai cu seamă pentru că, potrivit planului meu de a-l strînge cu uşa pe căpitan şi a-l determina să fie rezonabil în chestiunea corăbiei lui Senieli, voiam să i-o iau înainte lui Bice — angajai o birjă. Curînd ajunsei în faţa hotelului „Pînză şi Abur", o clădire albă, destul de neîngrijită, cu un geamlîc mare la etaj, prăvălii şi un birt la parter. Intrarea părea a fi scara abruptă şi întunecoasă din stînga porţilor. Mă oprii o clipă să-mi mai adun gîndurile. Deodată auzii paşii grăbiţi ai cuiva alergînd în urmă-mi.

— Aşteptaţi-mă ! gîfîi omul.

M-am răsucit. Era Butler, cu zîmbetul lui greoi.

— Să urcăm împreună, spuse el, şi eu mă duc la Hess. Am răsuflat uşurat cînd v-am văzut în birjă. Puteţi să mă credeţi sau nu, cum doriţi. Am alergat numai ca să vă pot ajunge. Îngrozitoare, infamă treabă ! Ce să mai vorbim ! Dar nu l-am putut împiedica s-o facă. Dacă am vreo vină, ea constă tocmai în motivele *pentru care* nu putea fi împiedicat atunci. Mă-nţelegeţi ? În fine, acum e totuna, dar adevărul e că am fost de partea dumneavoastră. Numai de dumneavoastră depinde dacă o să mă socotiţi prieten sau duşman.

Nu ştiu dacă m-am bucurat sau nu că-l întîlnesc. O îndoială plină de mînie se lupta înăuntrul meu cu încrederea instinctivă în cele ce-mi spunea. „E prea devreme să-l judec", mi-am zis. Vorbele lui sunau cum se cuvenea : amara autoacuzare se împletea în ele cu bucuria sinceră de a mă vedea viu. Pe deasupra, Butler era absolut treaz. Tăceam, neştiind ce să-i răspund. Deodată din fundul curţii enorme răsunară ţipete şi porunci răstite. Fără să dau prea mare importanţă celor ce se petreceau acolo, începui să urc scara, spunîndu-i totodată lui Butler :

— Înclin să te cred, dar să lăsăm asta acum. Am treabă cu Hess. Fii amabil, arată-mi camera lui şi pleacă apoi, te rog, pentru că va urma o discuţie foarte serioasă.

— Bine, spuse el. Tocmai coboară camerista. O să ne spună dacă omul nostru s-a trezit sau nu. Îi spun lui Hess doar două vorbe şi-am plecat.

Ajunseserăm la etaj. Intrarăm pe un coridor, îngust, care dădea spre terasa cu geamlîc. La dreapta se zăreau un şir de uşi, patru sau cinci, dispuse la intervale inegale. Oprii femeia, o

persoană corpolentă și zgomotoasă, de vreo patruzeci de ani, cu o basma pe cap și o perie în mînă. Aflînd că-l căutăm pe Hess, ne arătă furioasă o ușă din fundul coridorului.

— Habar n-am dacă-i acasă și nici nu vreau să știu ! declară ea, potrivindu-și grăbită sub basma cele cîteva șuvițe de păr năclăit, care-i scăpaseră, și ieșindu-și deodată din pepeni. Poftiți și vedeți singuri. La ticălosul ăla eu nu mai intru ! Ce-a mai răcnit la mine aseară !... Un porc și un ticălos — ăsta e Hess al vostru ! Era cît p-aci să mă și pocnească ! „Ieși afară !" Auzi ! Să-mi spună mie una ca asta ! În pereți, sfîrși ea oftînd furioasă, a slobozit de-acum cîteva gloanțe. N-are decît să sune cît o pofti, eu nu mai urc. Dracu să-l ia ! Acum trage-n tavan. Cică mă cheamă. Chiar adineauri m-a „sunat" în felul ăsta. Duceți-vă și, dacă întreabă de mine, spuneți-i că nu-s sluga lui ! E cu o muiere, adăugă grăsana. Desfrînatul dracului !...

Dispăru apoi, agitîndu-și peria. Mă întorsei spre Butler, care privea pe gînduri ușa. Dincolo de ea era liniște.

Bătui, întîi încet, apoi cu putere. Ușa se mișca, nu era deci încuiată, dar de răspuns nu răspundea nimeni.

— Bateți mai tare, spuse Butler, poate c-a adormit. Îmi amintii de spusele cameristei în legătură cu femeia aceea. Ridicai din umeri și bătui din nou, mai tare. Ușa se întredeschise, puteai acum trece mîna printre toc și cant. Deodată simții că înăuntru nu-i nimeni, fapt pe care-l comunicai și lui Butler.

— Într-adevăr, nu-i nimeni, întări el. Curios, dar adevărat. Ei, ce să-i faci, haideți să intrăm.

Atunci, hotărîndu-mă deodată, împinsei ușa, care se lovi zburînd în lături de un dulap masiv, și pășii înăuntru. Hess zăcea pe dușumea.

CAPITOLUL XXVI

— Da, spuse Butler după un răstimp de tăcere în care ne convinserăm că Hess e mort, puteam bate oricît de tare. Un glonț în frunte. Exact cum i-ați prezis.

Mă apropiai de cadavru, ocolindu-l cu grijă, ca să nu calc în sîngele ce se prelingea spre prag din capul zdrobit al lui Hess.

Zăcea pe spate în mijlocul camerei, lîngă masă, pieziș față de ușă. Era îmbrăcat într-un costum alb. Genunchiul îndoit al piciorului drept era îndreptat spre intrare, iar brațele larg desfăcute și de asemeni îndoite aveau aerul că fac un efort pentru a ridica trupul acela mort. Unul din ochi era pe jumătate deschis, al doilea părea că te privește viu pe sub genele nemișcate. Sîngele ce cursese pe fața lui și pe podea se închegase oglindind ca o baltă scaunul de alături. Rana făcută de glonte chiar deasupra rădăcinii nasului se umflase puțin. Hess murise cu o jumătate, cel mult o oră înainte de sosirea noastră. Camera, destul de spațioasă, era de mult nedereticată. Pe podea luceau cîteva cartușe goale. Pe divan — un morman de ziare, sticle goale prin colțuri, pahare și o sticlă netermi-

nată pe masă, între ţigări, cravate şi mănuşi ; lîngă uşă un dulap negru, foarte vechi, în coasta căruia se proptea patul de fier cu aşternutul răvăşit. Cam asta-i tot ce-am izbutit să observ rotindu-mi de cîteva ori privirea prin încăpere. Lîngă creştetul lui Hess zăcea revolverul. În peretele din spatele mesei — un geam deschis.

Uşa lovită de dulap începuse să se închidă încet, singură. Bulter o deschise din nou, larg, şi o înţepeni cu ceva.

— Nu-i bine să ne închidem, spuse el prevăzător. N-avem ce face, trebuie să chemăm pe cineva, să dăm de ştire că Hess a fost ucis. A fost ucis, sau s-a împuşcat. Că e mort.

Dar nici unul din noi nu mai apucă să iasă. Cele două capete ale coridorului se umplură de zarvă. Din dreapta venea în fugă cineva ; din stînga — mai mulţi. Primul apăru un bărbat corpolent cu bărbie dublă şi cu o faţă posomorîtă ; se holbă înăuntru. Chipul i se schimonosi de groază. Le făcu celorlalţi semne disperate cu mîna, fugi mai departe, dar se întoarse aproape imediat şi intră primul. Raţiunea ne îndemna să nu părem cuprinşi de panică. Rămăsei deci în poziţia în care eram, în picioare, lîngă masă. Butler, făcînd un pas, se aşeză. Era foarte palid şi mohorît. Se ridică iar, curînd, frecîndu-şi nervos palmele.

Primul, după cum am mai spus, intrase în odaie tipul cel gras. Îşi pierduse capul. În grupul care pătrunse buluc în urmă-i — erau vreo cincisprezece — răsări o tînără femeie sau fată într-un costum deschis, cu dungi, şi purtînd o pălărie înflorată. Era strîns încercuită de ceilalţi,

atentă şi prudent-calmă. Nu-mi *crezui* ochilor. Era Bice Senieli, care, de îndată ce mă văzu, spuse : „Oamenii aceştia îmi sînt necunoscuţi !"

Am înţeles. Pricepuse pesemne şi Butler, care-i văzuse la Hess fotografia destul de fidelă, pentru că îmi aruncă o privire speriată. Uluiţi, continuarăm deci să *n-o cunoaştem*. Dacă voia acest lucru, înseamnă că avea un motiv serios. O privii întrebător în hărmălaia de ţipete şi exclamaţii, prin care cei ce se năpustiseră tremurînd înăuntru îşi sporeau groaza. „Nu", răspunseră ochii ei limpezi, de un calm poruncitor. Abia atunci îmi dădui seama că întrebarea mea era pur şi simplu neghioabă.

Ieşind din cercul de bărbaţi şi femei care se îmbulzeau vociferînd lîngă uşă şi în jurul cadavrului şi oftînd uşor, stingherită, Bice se aşeză aruncînd de pe divan ziarele. Era ţeapănă şi distantă. Bătu cu degetele în braţul divanului, apoi, cu aerul omului care traversează prudent o stradă noroioasă, îl examină în fugă pe Hess şi îşi întoarse privirea cu o grimasă de oroare.

— Tocmai cobora scara cînd am prins-o, declară un tip înalt, în jiletcă, fără pălărie, cu o faţă suptă şi lacomă, împingînd înainte o femeie roşie de spaimă. Să vă spună şi nevastă-mea. Hei, patroane ! Harden ! Noi doi am pus mîna pe ea !

— Dar dumneavoastră cine sînteţi ? se informă Harden, privindu-mă. Era tipul corpolent care intrase primul.

— Butler şi acest gentleman abia au picat, îl lămuri femeia pe care o întîlnisem pe coridor.

M-au întrebat dacă Hess e acasă. În clipa asta au intrat aici.

— Sînt secundul celui ucis, spuse Butler. Am venit împreună cu domnul. Am bătut, am intrat și am văzut.

Atenția tuturor se concentră apoi asupra lui Bice. Cineva din grup îi declară lui Harden că un băiețaș, care tocmai trecea prin curte, văzuse deodată o femeie tînără și elegantă ieșind pe fereastra odăii și coborînd pe scara de incendiu. Scara cu pricina, pe care o remarcai abia acum, uitîndu-mă pe geam, străbătea oblic zidul pînă sub acoperișul casei, întîlnind sub fereastră, destul de aproape, o mică platformă. Bice schițase întîi gestul de a coborî, apoi urcase puțin oprindu-se pe această proeminență a fațadei. Băiatul fugise să-i spună unei femei care tocmai ieșise în curte, aceasta își strigase, la rîndul ei, bărbatul, care trebăluia în magazie. Amîndoi o luaseră spre scară și atunci răsunase împușcătura. Se trăsese undeva în clădire, dar unde anume martorii habar n-aveau. Bice ajunsese deja jos și se îndrepta de-a lungul zidului spre ieșire. O opriseră. Auzind gălăgie, încă vreo cîțiva oameni se apropiaseră în fugă. Bice încercase să dispară. Reținută, refuzase să comenteze cele întîmplate, dar, cînd unul dintre bărbați încercase s-o înșface de braț, încetase să mai opună rezistență, declarînd că ieșise de la căpitan în chipul acesta puțin obișnuit pentru că fusese închisă în cameră. Apoi urcaseră cu toții sus, convinși că puseseră mîna pe asasin. Toate astea mă uluiră și mă contrariară în așa măsură încît, călcînd interdicția fetei, îmi întorsei din nou spre ea pri-

virea întrebătoare. Citii în ochii ei același „nu". Calmul absolut firesc de care dădea dovadă era de altfel elocvent. Mă uimea sublima ei stăpînire de sine într-un atare loc și în niște circumstanțe atît de potrivnice. Asculta cu atenție tot ce se vorbea, străduindu-se pesemne să priceapă desfășurarea neașteptatei tragedii. Remarcai cîteva priviri care parcă se sfiau s-o atingă, atît de absurdă era prezența ei aici.

În tumultul general, pe coridor răsunară din nou pași ; cei din ușă se dădură la o parte făcînd loc reprezentanților legii. Intră comisarul, un tip înalt, cu o mină preocupată, purtînd ochelari pe fața prelungă, urmat de medic și de doi polițiști.

— Cine a descoperit cadavrul ? întrebă comisarul rotindu-și privirea peste cei prezenți.

Întîi eu, apoi Butler, îi relatarăm sinistra noastră vizită.

— Rămîneți la dispoziția noastră. Cine-i patronul ?

— Eu.

Harden îi oferi un scaun și comisarul se așeză. Îl privi o vreme pe Hess cu mîinile împreunate între genunchii desfăcuți, în timp ce doctorul, ridicînd mîna grea și pipăind fruntea mortului, constata decesul, care, după părerea lui, survenise cu cel mult o jumătate de oră în urmă.

Tipul slăbănog, cu jiletcă, ieși din nou în față și, arătînd spre Bice Senieli, povesti cum și de ce fusese aceasta reținută în curte.

La ivirea poliției Bice nu se clintise, îmi reamintise numai cu privirea că nu ne cunoaștem. Acum se ridică, gata să răspundă la întrebări.

Comisarul se ridicase și el. După expresia chipului său îți puteai da seama că în lunga lui carieră n-avusese de rezolvat prea multe cazuri de acest fel.

— Luați loc, spuse. Sînt obligat să vă pun întrebările de rigoare. Numele dumneavoastră, vă rog?

— Nu-l veți afla, spuse Bice. Își mușcă apoi buzele, roși și se reașeză pe divan.

— Hangiu, dispuse comisarul, scoate-i pe toți afară. Rămîn aici numai doamna și acești doi gentlemeni. Doamnă, explicați-ne, dacă vreți, prezența și comportarea dumneavoastră în această casă.

— N-am să vă explic nimic, spuse Bice destul de amabil, dar pe un ton atît de categoric, încît comisarul o privi intrigat.

Între timp toți, afară de Harden, de mine și de Butler, părăsiră odaia. Ușa se închise în urma lor. În spatele ei se auzeau șoaptele și pașii tiptili ai curioșilor.

— Refuzați să-mi răspundeți la întrebare? repetă comisarul cu toată compătimirea pe care i-o permitea slujba pentru frumusețea și tinerețea principalului personaj al scenei.

— Da. Bice încuviință din cap. Refuz să răspund. Dar vreau să fac o declarație, pe care o consider imperios necesară. După aceea ori veți întrerupe interogatoriul, ori îl veți continua în prezența judecătorului de instrucție.

— Vă ascult.

— Se înțelege de la sine că nu sînt implicată în acest accident sau, poate, asasinat. Vreau să

declar, în al doilea rînd, că nici în această încăpere și nici în acest oraș nu veți găsi o persoană care să mă cunoască.

— Asta-i tot? întrebă comisarul, notîndu-i spusele într-un carnet. Sau poate, după ce veți mai medita, veți dori să adăugați ceva? După cum vedeți, aici s-a comis o crimă sau a avut loc o sinucidere — în privința asta nu sîntem încă edificați. Ați fost văzută ieșind pe fereastră și trecînd pe platforma scării de incendiu. Încercați vă rog să apreciați acțiunile dumneavoastră din punctul meu de vedere.

— Sînt suspecte într-adevăr, recunoscu fata cu aerul omului care cîntărește cu grijă fiecare cuvînt rostit. Am însă suficiente motive ca să vă ascund numele meu și cele ce mi s-au întîmplat aici. Dacă, în cele din urmă, nu va fi descoperit asasinul, voi fi nevoită, desigur, să-mi fac propria depoziție, vai! foarte lapidară de altfel, dar îmi e cu totul imposibil să vă spun acum, după toate cele ce m-au adus în fața dumneavoastră, cine sînt. Tatăl meu are optzeci de ani. A și avut un infarct. Apariția numelui meu în ziare i-ar putea fi fatală.

— Vă e frică deci de publicitate?

— Exclusiv. De fapt depoziția de care vorbeam e legată direct de numele meu; și a povesti ce s-a întîmplat e totuna cu a-mi dezvălui identitatea.

— Așaa... făcu comisarul, lăsîndu-se cucerit de tonul ei chibzuit, care devenise de altfel caracteristic pentru întreaga discuție. Dar nu vi se pare că refuzînd să dați vreo explicație dăunați în

mod serios unor cercetări, care, de fapt, sînt în propriul dumneavoastră interes ?

— Nu știu. Poate că nu. De fapt asta e nenorocirea : trebuie să aștept. Deocamdată mă mulțumesc cu conștiința că sînt nevinovată, dacă altfel nu-mi pot ameliora situația.

— Totuși, obiectă comisarul, nu vă închipuiți sper că vinovatul va veni să se autodenunțe ?

— De fapt asta e singura mea nădejde. Ori se va preda, ori va fi descoperit.

— N-aveți armă ?

— Nu port arme.

— Să procedăm metodic, spuse comisarul, consemnînd cele auzite.

CAPITOLUL XXVII

Tot timpul nu mă gîndisem, ascultîndu-i, decît la un lucru : cum aș putea oare îndepărta această bănuială plină de contradicții, dar întemeiată și explicită, care, indiferent de înfățișarea și felul de a fi al lui Bice, incompatibile cu crima, plana asupra ei ? Stăteam între fereastră și masă, lîngă Butler, răsucind îngîndurat în mînă un șurub cu piuliță oarbă, pe care-l luasem mecanic de pe măsuța de lîngă perete. Forțînd piulița observai că se deșurubează. Dintr-o distrată curiozitate pentru ciudata alcătuire a capătului orb al șurubului scosei piulița. Abia atunci băgai de seamă că șurubul e găurit și umplut cu un fel de

pastă întunecată, a cărei consistență amintea de o vopsea uscată. N-apucai să scormonesc bizara umplutură, că Butler, apropiindu-se, își trecu fulgerător mîna stîngă prin spatele meu și, dîndu-mi a înțelege printr-o privire că șurubul în cauză, pe care eu continuam să-l răsucesc între degete, trebuie ascuns, mi-l luă din mînă și-l strecură pe furiș în buzunar. Îmi mulțumi apoi printr-un semn cu capul. Nimeni nu-l văzuse. Eu însă izbutisem să simt un slab miros de opiu, care se risipi de îndată. Asta mi-a fost de ajuns ca să cad victimă unui înșelător imbold al minții, ce părea că aruncă o nouă lumină asupra tuturor întîmplărilor din ziua aceea și apoi unui al doilea, mult mai puternic, din care se născu certitudinea că dorința lui Butler de a păstra taina traficului de stupefiante nu lămurește circumstanțele crimei și nu o salvează de fapt pe Bice. Dar, avînd în vedere că secundul îi trecea sub tăcere numele — or, după cum am mai spus, portretul din cabina lui Hess n-avusese cum să-i lase vreo îndoială — mă gîndii că, deși nu pricep mare lucru, e mai bine ca șurubul să dispară.

Renunțînd pentru moment la interogarea lui Bice, comisarul începu să se ocupe de revolverul ce zăcea pe podea. Toate cele șapte gloanțe erau la locul lor.

— Îmi puteți spune cui aparține acest revolver ?

Întrebarea i se adresa lui Butler.

— E revolverul căpitanului, răspunse marinarul. Niciodată nu se despărțea de el.

— Sigur e arma lui ?

— E al lui, repetă Butler. Îl cunosc la fel de bine cum își cunoaște bucătarul cafetiera.

Doctorul examina rana.

Glontele străbătuse craniul lui Hess și se oprise în perete. Era foarte ușor să-l scoți din tencuială, ceea ce comisarul și făcu pe loc, cu ajutorul unui cui. Era un glonte turtit, mai lung și de calibru mai mic decît cele din revolverul lui Hess ; în afară de asta era nichelat.

— *Reavers-buldog*, spuse comisarul răsucindu-l în palmă. Puse glontele într-o despărțitură a servietei. Victima nu s-a folosit de propriu-i Colt.

Percheziția lucrurilor căpitanului nu furniză nici un indiciu. Din buzunarele lui polițiștii scoaseră o batistă, un port-țigaret, un ceas, cîteva scrisori și un pachet mare de bancnote învelite într-un ziar. După ce numără banii, comisarul pronunță o cifră apreciabilă : cinci sute de lire.

— N-a fost prădat, observai, neliniștit de faptul că situația, complicîndu-se necontenit, lua o întorsătură din ce în ce mai defavorabilă pentru Bice.

Comisarul mă privi de parcă aș fi fost o fereastră. Nu spuse nimic, dar se vedea că nu mai știe ce să creadă. Începu apoi interogatoriul patronului.

După ce menționă că Hess se oprea la el pentru a patra oară, că de obicei nu se tocmea la preț și răsplătea cu generozitate slugile, dar că uneori nu înnopta acasă și că, în general, era un oaspete cam dificil, Harden fu invitat să treacă la subiect.

— Pe la nouă, începu el, angajata mea Peggi se prezentă la bar și-mi declară că nu intenționează să-l mai servească pe Hess pentru că acesta se purtase grosolan cu ea în ajun. Curînd coborî și căpitanul, care, după ce comandă niște whisky, începu să ne înjure pe amîndoi — pe mine și pe cameristă. Nevoind să-mi pun mintea cu el, îi promisei că Peggi o să-l slujească în continuare. Hess se mai liniști și urcă sus. Am fost ocupat apoi o vreme cu furnizorul. În jurul orei zece am auzit niște împușcături, nu-mi amintesc cîte anume. Am uitat să vă spun : Hess ne amenințase că de acum încolo n-o să mai sune, ci o să tragă pur și simplu. Nu știu ce s-a întîmplat între el și Peggi, dacă femeia i-a răspuns sau nu la apel. Nu mult după aceea camerista apăru din nou, de data asta plîngînd. O întrebai care-i necazul. La Hess, pare-se, venise o doamnă și ei, lui Peggi, îi era frică, nu știa să se ducă sau să nu se ducă, de cumva or s-o sune. Izbutii totuși să-mi dau seama că pur și simplu nu mai voia să meargă și, știți, am cam beștelit-o, mai cu seamă că mă înfuriaseră și marinarii de pe „Spring", care mă întrebaseră cîte cadavre se vor aduna pînă seara în hotelul meu. Urcai eu însumi sus, unde-l găsii stînd de vorbă pe verandă cu domnișoara aci de față. Mă așteptam să se răstească la mine, dar el se întoarse și mă privi lung, zîmbind. Era clar că nici măcar nu mă vede. I-am făcut cîteva reproșuri în legătură cu împușcăturile acelea. „Ce dracu cauți aici ?" ăsta a fost răspunsul. Îl întrebai dacă mai dorește ceva. „Deocamdată nimic", zise. După care intră cu domnișoara în camera asta. Coborîi, pentru că

mă aştepta furnizorul. Nu trecu nici o jumătate de ceas şi am auzit iar o împuşcătură. Toate astea începuseră să mă neliniştească, mai cu seamă că Hess nu mai era singur. Urcai în fugă sus şi deodată, închipuiţi-vă, mă trezii cu locatarii imobilului alăturat (avem o curte comună) şi cu domnişoara în mijlocul lor. Uşa la camera lui Hess — larg deschisă. Înăuntru — doi oameni : Butler (pe el îl cunosc) şi dumnealui ; Hess, lungit pe duşumea. Am intrat o dată cu ceilalţi.

— Chemaţi-o vă rog pe cameristă, spuse comisarul.

Nu trebuiră s-o caute prea departe. Se învîrtea nerăbdătoare pe culoar. Cînd Harden deschise uşa, Peggi îşi suflă în grabă nasul şi se apropie decisă de masă.

— Spune-ne ce ştii, o invită comisarul, după obişnuitele întrebări : cum o cheamă şi cîţi ani are.

— Hess e mort şi n-aş vrea să-l vorbesc de rău, spuse Peggi solemn, ducîndu-şi mîna la inimă. Dar ieri m-a jignit rău de tot. De aici a început totul.

— Ce anume a-nceput ?

— Iertaţi-mă, m-am cam luat cu vorba... A venit aseară tîrziu... Da, Hess. La plecare, încuiase uşa, luînd cheia cu el, aşa că n-am putut face curat. Nu dormeam încă cînd îi aud paşii pe scară : se întorcea, va să zică, acasă. Urc să-i fac patul ; mai strîng una, mai aranjez alta, cum mi-e slujba. El stătea tot timpul cu spatele la mine, beat, cu mîna în buzunarul de la piept. Aştepta pesemne să ies cît mai degrabă. Deodată ţipă : „Ieşi afară !" I-am răspuns fireşte — Peggi îşi strînse cu demnitate buzele, şi eu îmi închipuii mutra pe care trebuie s-o fi făcut la răcnetele lui Hess — că-mi fac serviciul. „Da p-ăsta l-ai văzut ?" urlă el iar. Adică dacă văzusem scaunul. Şi unde începe să mi-l vînture pe deasupra capului... Ce-aş fi putut să fac ? Era bărbat şi, desigur, mai puternic ca mine. M-am lăsat păgubaşă şi am ieşit. Azi-dimineaţă iar mă sună...

— La ce oră ?

— Pe la opt. Dacă aş fi ştiut ce-o să se întîmple, aş fi ţinut minte şi minutul. Eram hotărîtă să nu mă duc. N-au decît să mă dea afară. Eu treaba mi-o fac. Nimeni nu-mi poate băga nici o vină, nici una...

— Aşa este, n-ai nici o vină, Peggi, spuse comisarul. Ce a urmat după soneria aceea ?

— Încă una. Cum cei de sus plecaseră toţi mai devreme, am ştiut că numai el poate să fie.

Ascultînd destăinuirile acestei inimi fierbinţi cuprinzătoare, Bice zîmbi. Am fost bucuros să observ această dovadă a tăriei sale de caracter.

Peggi continuă :

— ...Şi ce credeţi ? Începe să sune-n felurite chipuri, de fiecare dată altfel. (El suna de obicei scurt : un-doi.) Sloboade întîi un fel de tril, apoi ţîrîie blînd, pe urmă iar în felul lui, foarte scurt. Cobor la bar, unde apare şi el curînd şi se pune pe băut, fără să mă bage în seamă. Înjura de mama focului. Cum pleacă, patronul încearcă să mă convingă : „Du-te, Peggi — zice — că ăsta-mi ciuruieşte tavanul, a şi-nceput să tragă-n el". Da pe mine, ştiţi, nu mă sperie nimeni cu una cu două. La noi se-ntîmplă lucruri

și mai și. Domnul comisar își amintește cred de mexicanii ăia care au baricadat anul trecut ușile și-au început să se bată: trei contra șase...

— Ești o femeie curajoasă, Peggi, o întrerupse comisarul, dar astea au fost și s-au dus. Să ne-ntoarcem la oile noastre.

— Da, nu-s chiar o mămăligă, toată lumea știe. Dacă mi-aș povesti viața, ați auzi un întreg roman... Deodată acolo la Hess încep să se-audă niște împușcături. Trage, va să zică, în tavan cu pistolu. Poftim, uitați-vă și dumneavoastră...

Într-adevăr, grinda groasă care străbătea de-a curmezișul tavanul părea ciuruită de o armă automată. Comisarul numără găurile din bîrnă și cartușele de pe podea. Numărul lor coincidea. Peggi își continuă povestirea:

— Urc la el. Nu de frică, din milă. Omul, care va să zică, nu-i în apele lui. Eram pe-afară și de-aia am urcat pe scara dinspre poartă. Deodată aud că mă strigă cineva. Domnișoara asta, iertați-mă, nu vă știu numele. Mi-a căzut cu tronc din prima clipă: după toate mizeriile, mai văd și eu o față de om. „A tras la dumneavoastră un căpitan pe nume Hess?" Așa m-a-ntrebat. „În ce cameră stă?" Va să zică, iar el! Nu mai puteam scăpa de Hess ăsta, și pace! Auzi! Să-l caute o persoană atît de distinsă!.. Mai că nu-mi venea să-mi cred urechilor. Da ce mai tura-vura: fiecare se duce unde-i tună! Pe aceeași frînghie spînzură tot felul de rufe. O conduc. Bat la ușă și mă dau înapoi. Hess iese. Se face odată alb ca peretele. Începu să tremure tot. „Dumneata! Dumneata aici!" zice. Eu înlemnisem. Se-ntoarce spre mine și-atunci: valea! Am șters-o. Picioarele mi s-au urnit singure; fugeam ca din pușcă. „Mai bine să n-aud cum își urlă blestemele față de lume străină", mă gîndesc. Mă opresc totuși pe scară. „Poate, îmi zic, mă cheamă să-i servesc sau să le aduc ceva." Da nu m-au chemat. I-am auzit șușotind pe verandă — despre ce-au vorbit nu știu. Se-auzea numai un fel de șu-șu-șu... Îi las. Știți cum e: dimineața nu-ți vezi capul de treabă. Și-apoi, fiecare se duce unde poftește! Cobor. Peste vreo jumătate de ceas vine o scrisoare pentru samsarul de la unu. Urc să i-o bag sub ușă. Stau, ascult — nimic. Hess nu mai suna. Deodată: bum! — o-mpușcătură. Uite *ce* împușcătură a fost! Dar atunci numai bine că m-a pufnit rîsul: să sune ca oamenii, ce naiba! Auzise doar că bat la ușa ăluilalt; aș fi venit oricum, mai ales că erau de față și persoane străine. Între timp vine aia de jos și-mi spune că trebuie măturat la bar, ea n-avea vreme. Știți, Lizzy e mereu pe lîngă patron: ea încolo, ea încoace; ce să-i faci, trebuia să mă duc. Tocmai coboram cu peria, cînd urcă Butler însoțit de acest gentleman. Și tot de Hess întreabă: „E acasă?" De furie am zis alte alea, să mă ierte dumnealor că n-am fost politicoasă. Le arăt ușa și cobor iute pentru că, mă gîndesc, de cumva mă sună, să știe măcar că nu m-am învîrtit pe lîngă ușa lui ca un cîine, ci eram la treburile mele. Dar n-am mai apucat să ajung la bufet, c-au apărut ceilalți. O aduceau pe domnișoara asta. Mai întîi am crezut că ea îi aduce pe ei. Domnul Harden a urcat și el în fugă, se cam pierduse cu firea. Și cînd intru, ce să văd: s-a zis cu Hess!

Notînd şi diversele observaţii mărunte care urmară şi care n-aduceau nimic nou, comisarul o lăsă pe cameristă să plece. Femeia ieşi cu spatele înainte, tot făcînd temenele. Era rîndul meu. Luasem hotărîrea fermă ca, în măsura posibilităţilor, să atrag bănuielile asupra mea, oricît ar fi fost de greu după „arestarea" lui Bice Senieli. Recunosc că nu riscam de fapt nimic, pentru că venisem — camerista era martoră — o dată cu Butler, cînd Hess era plecat dintre cei vii. Nădăjduiam însă să îndrept suspiciunea comisarului într-o altă direcţie: asupra aventurii mele. Îi relatai deci sincer felul cum se purtase Hess cu mine pe ocean. Despre taina mea, despre ceea ce avea însemnătate doar pentru mine, comisarul nu află mai mult decît Brown sau Hess, adică nimic. Legat de promisiunea făcută lui Sincreyt, trecui sub tăcere partea lui de vină. Butler îmi confirmă depoziţia. Cu scopul de a concentra întreaga atenţie asupra mea, am trecut sub tăcere o serie de amănunte, de pildă, faptul că zărisem fotografia lui Bice pe biroul lui Hess, sau povestea încurcată a drepturilor acestuia asupra corăbiei. Vorbeam alegîndu-mi cu grijă cuvintele. Încordarea vizibilă a lui Bice, căreia îi era teamă să nu mă ia gura pe dinainte, se dovedi neîntemeiată. Cînd încheiai, recunoscînd deschis că venisem la Hess pentru a-i cere satisfacţie, fata îşi dădu pesemne seama cît mă temeam pentru ea, pentru că în umbra genelor ei sclipi un licăr de recunoştinţă.

Oricît de flegmatic ar fi fost comisarul, de mult deprins cu anchete şi cadavre, spusele mele în legătură cu Hess îl uimiră. Mă întrerupse nu

o dată, revenind asupra momentelor principale ale dramei, confruntînd una sau alta din declaraţiile mele cu cele ale lui Butler. Acesta, văzînd că eu povestesc totul fără a pomeni o vorbă despre apariţia acelei femei necunoscute, ocoli şi el subiectul, pricepînd pesemne că tăcerea mea se întemeiază pe considerente serioase. Era de la o vreme foarte nervos. Comisarul a fost nevoit nu o dată să-i dirijeze răspunsurile sau să i le scoată cu cleştele înrebărilor repetate. Nu-i înţelegeam agitaţia pentru că, în ceea ce mă priveşte, îl înfăţişasem sub un unghi favorabil, menţionînd rolul lui pasiv, ba într-o oarecare măsură chiar ponderator în toată afacerea. Poate însă că se simţea vinovat pentru că nu intervenise activ în apărarea mea. Dintr-un motiv sau altul, Butler răspundea monosilabic şi cu jumătate de gură la întrebările comisarului. Era foarte posomorît şi se închisese în sine ca un arici. O singură clipă chipul îi tresări străbătut de un fior imperceptibil, cum se întîmplă cînd îţi aduci aminte pe neaşteptate de ceva neplăcut dar fiorul pieri îndată, nevăzut şi neştiut de nimeni.

După faţa comisarului, care devenise neobişnuit de gravă, şi după numărul de pagini pe care le scrisese, îmi dădui seama că noi trei nu vom putea evita arestarea. Eu însumi aş fi procedat la fel în locul poliţiei. Temerile mele fură confirmate numaidecît.

— Declar arestaţi, spuse comisarul ridicîndu-se, pînă la deplina elucidare a cazului pe doamna, care refuză să-şi dezvăluie numele, pe Tomas Harvey şi pe Elias Butler.

Deodată în încăpere răsună un glas straniu. În primul moment nici n-o recunoscui, atît de străină, de schimbată, era vocea lui Butler. Se ridică greoi, oftînd zgomotos şi, livid dintr-o dată, cu un zîmbet stînjenit, spuse :

— Numai pe Butler. Pe Elias Butler.

— Ce înseamnă asta ? întrebă comisarul.

— Eu l-am ucis pe Hess.

CAPITOLUL XXVIII

Eram atît de buimac, de copleşit, încît nici chiar punerea noastră sub stare de arest nu mă afectase din cale-afară. Mărturisirea neaşteptată a lui Butler îmi biciui însă nervii supraîncordaţi, ca o nouă crimă, săvîrşită în văzul tuturor. Bice Senieli îl privea pe asasin cu ochii dilataţi şi sprîncenele ridicate, urmărindu-i insistent şi cu adîncă uşurare fiecare gest. Comisarul trecea dintr-o stare în alta — de la derută la certitudinea că aici, în faţa lui, stă adevăratul asasin, pe care-l considerase un martor neinteresant şi cam greu de cap. Îşi recăpătase acel aplomb al funcţionarului care atribuie fiecare succes, chiar unul întîmplător, calităţilor sale personale.

— Era de aşteptat, declară el cu atîta emfază încît, probabil, ajunsese să creadă şi el ceea ce spune. Elias Butler, aţi recunoscut de faţă cu martori. Ocupaţi loc şi explicaţi-ne cum a fost săvîrşită crima.

— Am hotărît, începu Butler, după ce se mai deprinse cu schimbarea centrului de greutate al scenei, a cărei povară se prăbuşise în întregime asupră-i, zugrăvindu-i perspectiva inevitabilă a puşcăriei, am hotărît să vă povestesc totul, pentru că altfel nu veţi putea înţelege istoria cu Hess. Căci e o întreagă istorie. N-am vrut să-l ucid. Am tăcut pînă acum pentru că nădăjduiam într-un deznodămînt fericit pentru domnişoara. S-a întîmplat însă altfel. Am văzut bănuielile încolăcindu-se în jurul unui om nevinovat. Dînsa n-a dat nici un fel de explicaţii, prin urmare trebuia să o arestaţi. E drept, era şi firesc. N-am mai putut sta ca un nemernic, cu braţele încrucişate. Trebuia să vorbesc. Am auzit-o exprimîndu-şi speranţa în propria conştiinţă a asasinului. Nu m-am gîndit decît la asta în tot timpul interogatoriilor. N-am găsit nici o altă ieşire decît să mă ridic şi să spun : eu l-am împuşcat pe Hess.

— Vă mulţumesc, spuse Bice cu simpatie, sînteţi un om cinstit şi dacă va fi cazul am să vă ajut.

— Probabil că va fi, zîmbi Butler zdrobit. Şi-acum să vă spun tot. Am adus la Dagon din Hel-Hiu un transport de contrabandă. Patrucinci sute de saci cu şuruburi. Vreţi să vedeţi o mostră ?

— Comandă specială, spuse comisarul examinînd capul şurubului. A cui a fost ideea ?

— Trebuie să declar, menţionă Butler, că întreaga operaţie era în mîna lui Hess. Reţeaua îi aparţine : participarea mea se reduce la bani. Am investit în afacere toate cele trei sute cincizeci de lire pe care le-am economisit în decurs de

zece ani. Fără nici o garanție ; trebuia să-l cred pe Hess pe cuvînt. Mi-a promis c-o să cumpere ieftin și-o să vîndă scump. După socotelile noastre mi-ar fi revenit în jur de o mie două sute de lire. Merita să risc. Numai Hess, Sincreyt și cu mine eram la curent cu toată afacerea. Femeile pe care le-am luat cu noi n-aveau nici o legătură cu încărcătura, nici măcar nu bănuiau despre ce e vorba. Hess era împotriva lui Harvey pentru că devenise foarte bănuitor, se temea și de umbra lui. Nici eu nu eram, la drept vorbind, prea încîntat de apariția lui pentru că, oricum, în situații din astea te simți mai liniștit dacă nu sînt amestecate persoane străine. După scandalul pe care-l cunoașteți, cînd în pofida insistențelor mele omul a fost abandonat într-o barcă, la cincizeci de mile depărtare de Dagon (intervenția mea activă ar fi însemnat să pierd totul, pentru că Hess cînd se înfurie e capabil să treacă pe față la jaf, am început însă să-l suspectez pe căpitan că vrea să mă tragă pe sfoară. De la o vreme prea se văieta că opiul se dovedise de două ori mai scump de cum prevăzuse, că la Dagon se vorbea de o scădere a prețului de desfacere și că deci cîștigul ar fi putut fi cu mult mai mic. Părea că-și pregătește terenul. Toate astea mă alarmară foarte serios. Lui Sincreyt i se promiseseră doar cincizeci de lire și puțin îi păsa, fiind pesemne convins că oricum o să miroasă totul la timp și o să scoată de la Hess cît nici nu-și închipuise acesta.

N-am spus nimic, așteptînd să văd ce-o să se întîmple la Hel-Hiu. Mai era și povestea cu Harvey, ale cărei urmări am fi vrut să le evităm,

rămînînd aici nu mai mult de două zile și luînd-o apoi spre San Hubert sau și mai departe, unde urma să așteptăm pînă s-ar fi liniștit lucrurile. Important era să vindem opiul.

Hess îmi promisese că tratativele cu agentul căruia trebuia să-i vîndă o parte din șuruburi vor avea loc în prezența mea, dar la sosire a aranjat, bineînțeles, totul de unul singur. A dispărut imediat după acostare, reapărînd foarte bine dispus, dar străduindu-se să pară îngrijorat. Mi-a arătat banii.

„Iată tot ce-am izbutit să obțin, mi-a spus. Trei mii cinci sute cu totul. Prețul mărfii a scăzut ; agenții noștri ne-au propus sau să așteptăm îmbunătățirea condițiilor de desfacere, sau să ne mulțumim cu trei mii cinci sute de lire pentru o mie o sută kilograme."

Îmi revenea la împărțeală — în cursul căreia mi-a jurat că șuruburile îl costaseră trei guinee suta — un profit neglijabil. Mă alegeam cu cinci sute de lire în schimbul a trei sute cincizeci. Ne-am certat. Nu-i puteam însă dovedi nimic și de aceea, în aceeași seară, m-am adresat unui cunoscător pe care n-am să-l numesc și-am aflat adevărul : era exclus ca marfa să fi fost vîndută sub cinci mii, pentru că prețurile erau ferme. Mă tot gîndeam cum să-l prind pe Hess cu mîța-n sac. Cunoscutul meu mă duse la un antrepozit unde, pitit în spatele unui zid subțire, ascultai o discuție semnificativă. Un tip pe care nu-l vedeam, pentru că era de cealaltă parte a zidului, oferi imediat, la „propunerea" cunoscutului meu, patru lire și jumătate pe kilogram, iar cînd acesta începu să se tîrguiască — cinci,

bă chiar cinci și jumătate. Atît mi-a fost de-ajuns. Cinstindu-l pe om pentru serviciul pe care mi-l făcuse, m-am grăbit spre corabie, dar cum Hess, dornic să trăiască pe picior mare, se mutase deja, l-am căutat aici, fără să-i dau însă de urmă. Am revenit seara o dată, de două ori, tot fără succes. În sfîrșit, azi-dimineață pe la zece am urcat pe scara din curte, pustie la ora aceea, și am bătut la ușa lui Hess. Nu mi-a răspuns nimeni. Am apăsat ușor clanța și, văzînd că ușa nu-i închisă, am intrat. Pesemne Hess coborîse chiar atunci să se plîngă de Peggi.

Cum-necum, m-am pomenit aici, singur în cameră. M-a cuprins un fel de stinghereală ; nu știam cum e mai bine : să-l aștept, sau să cobor și să-l caut. Deodată i-am auzit pașii și vocea, care spunea cuiva : „trebuie să apară dintr-o clipă în alta".

Cum în ultimele zile mă gîndisem numai la vînzarea opiului, am crezut că e vorba de o cucoană bătrînă cu care el aranja de obicei treburile de genul ăsta. Nici că se putea născoci o ocazie mai bună de a afla totul. Hotărît să profit de șansa ce mi se oferea, m-am ascuns repede în dulap trăgînd ușa după mine. Eram gata de orice. Acolo, în dulap, mi-am pus planul la punct. Era foarte simplu : urma să ascult convorbirea dintre Hess și cucoană și la momentul potrivit, cînd cifrele vor fi fost pronunțate, să-mi fac apariția. Nu-mi rămăsese altceva de făcut. În fine Hess intră trîntind ușa. Începu să umble de colo, colo prin cameră bombănind : „Vă arăt eu vouă ! Nu mă cunoașteți încă, ticăloșilor !"

Apoi, o vreme — tăcere. Hess — îl vedeam printr-o crăpătură a ușii — se oprise pe gînduri, în mijlocul camerei. Curînd începu însă să fredoneze, după care oftă și spuse : „Afurisită viață !"

În clipa aceea cineva bătu la ușă. Hess alergă să deschidă și exclamă : „Cum ? E cu putință ? Intră mai repede și convinge-mă că nu visez !"

Era domnișoara. Refuză să intre, informîndu-l că venise exclusiv ca să convină cu el asupra unui loc potrivit pentru tratative. Ce fel de tratative n-am căderea să spun...

Butler tăcu obligîndu-l pe comisar să curme situația penibilă și să-l întrebe ce s-a întîmplat apoi, sau cerîndu-i o explicație lui Bice. Aceasta vorbi însă din proprie inițiativă :

— Nu mai am nici un motiv să-mi ascund numele, spuse. Mă numesc Bice Senieli. Venisem la Hess să ne înțelegem unde ne-am putea întîlni să discutăm intenția mea de a „cumpăra" corabia „Fugara pe ape", care, de fapt, aparține tatălui meu. Amănuntele vi le voi spune ulterior.

— E limpede, conchise comisarul cu oarecare grabă în favoarea fetei, că veți fi citată numai ca martoră.

Butler continuă :

— Domnișoara a refuzat, cum vă spuneam, să intre. Îl auzii pe Hess insistînd cu voce joasă pe coridor. Același răspuns calm. Nu știu cît timp a trecut în felul ăsta. Eram furios că mă ascunsesem degeaba în dulap și pe deasupra nici nu mai puteam ieși cît era cineva pe coridor sau în cameră. Altfel, chiar dacă Hess ar fi închis ușa cu cheia, scara exterioară, care ajungea pînă sub

geam, rămînea la dispoziția mea. Asta mă mai liniști.

Între timp ei intrară și discuția reîncepu. Domnișoara o să vă povestească singură ce s-a petrecut între dînșii. M-am simțit atît de prost, încît am și uitat de bani. De două ori am fost gata-gata să mă năpustesc afară și să curm purtarea nerușinată a lui Hess. Se aruncase asupra ușii, închizînd-o cu cheia. În momentul acela domnișoara a sărit pe geam și apoi s-a lăsat în jos spre scară, ceea ce am văzut prin aceeași crăpătură. L-am auzit pe Hess strigînd: „O, chin! Mai bine moartea!“ Ceasul rău m-a împins să ies. Mă hotărîsem să-l șantajez. Nu mă temeam de el, pentru că aveam revolverul asupra mea.

Hess a fost ucis într-un timp mai scurt decît mi-a trebuit ca să ies din dulap. Văzîndu-mă, tulburat cum eram și palid pesemne, a zbughit-o întîi într-un colț, de unde s-a aruncat asupra mea ca o minge respinsă de perete. Nu mi-a cerut nici un fel de explicații. Lacrimile îi curgeau pe față. „Te ucid ca pe un cîine!“ strigă și înșfăcă revolverul de pe masă. Atît mi-a trebuit. Sălbateca lui bucurie, stîrnită de iminența răfuielii, mi se transmise. Răcnii și eu și deodată îi văzui fruntea. Atunci am auzit sau mi-am amintit — nici eu nu știu bine — aceste cuvinte ciudate: „O să se aleagă cu un glonț în frunte“. Mîna mea se ridică. Fără să ochesc, glontele nimeri exact la țintă, ca atras de un magnet. N-am auzit împușcătura. Hess scăpă revolverul din mînă, se frînse și începu să se clatine. Apoi se apucă de masă, lunecă în jos pe piciorul ei și

se întinse cît era de lung. Un timp nu m-am putut clinti din loc. Apoi m-am gîndit că oricum trebuie să fug. Am deschis ușa și, pe vîrfuri, am alergat spre scară, așteptîndu-mă clipă de clipă să fiu strigat sau înșfăcat de cineva de la spate. Dar, la fel ca la venire, n-am întîlnit pe nimeni. Curînd m-am pomenit în stradă. Am început să mă-nvîrt împrejurul hotelului, nevenindu-mi să cred că toate astea se întîmplaseră aievea. Creierul îmi vuia, de parcă aș fi stat între șine sub un tren în plină goană. Toate sunetele deveniseră stridente, lumea era înfricoșătoare și orbitoare. Atunci l-am văzut pe Harvey. M-am bucurat, cu toate că nu putea fi vorba de o bucurie adevărată. Raționam prompt și limpede. Aflînd că Harvey îl caută pe Hess, am hotărît pe loc, fără ezitare, că dacă planează oarecare bănuieli asupră-mi, cel mai bun lucru ar fi să intru din nou, chiar acum, împreună cu el. Eram convins că domnișoara e departe. Nu mi-am închipuit că afacerea va lua întorsătura nefericită pe care a luat-o. Un singur gînd îmi stăruia în minte: „Am intrat, am văzut și sînt la fel de uluit ca toți ceilalți“. Între timp însă multe s-au schimbat în mine și în cele din urmă n-am mai putut tăcea.

Astfel își încheie Butler depoziția, în timpul căreia, agitat, ba se ridica, ba se așeza la loc pe scaun.

— Dă-mi mîna, Butler, spuse Bice. Luă mîna pe care el i-o întinse încet și greoi și-o scutură cu putere. Ești tot atît de nevinovat ca mine. Chiar dacă ai fost vreodată, nu mai ești acum. Apoi se întoarse spre comisar: Acum e rîndul meu.

— Vreţi să-mi faceţi o declaraţie fără martori ?

— Numai în aceste condiţii.

— Elias Butler, eşti arestat. Tomas Harvey, eşti liber, dar obligat să apari ca martor la solicitarea tribunalului.

Poliţiştii, a căror prezenţă o observai abia acum, îl luară pe Butler. Ieşii, lăsînd-o pe Bice înăuntru, după ce ne-am înţeles s-o aştept în trăsură. Trecînd prin coridorul atît de pustiu azi-dimineaţă şi atît de ticsit acum de gloata care se revărsase aici din toate ungherele cartierului şi pe care nici o forţă n-o putea împrăştia, ajunsei cu chiu cu vai, prin bar, în stradă. Văzui nu departe o birjă. O angajai şi, aşteptînd-o pe Bice, completai cu ajutorul imaginaţiei faptele despre care Butler vorbise doar în treacăt şi care făceau obiectul acestei declaraţii atît de penibile chiar pentru o femeie, darmite pentru o fată. Cunoscînd-o însă într-o oarecare măsură pe Bice, nu-mi putui imagina această declaraţie altfel, decît asemănînd-o cu gestul acelor mîini de femeie pe care le vedem dimineaţa deschizînd ferestrele larg, spre grădină.

CAPITOLUL XXIX

A trebuit să aştept aproape o oră. Cu privirea aţintită asupra intrării hotelului, coborînd în fiecare moment, nerăbdător, din birjă, eram obsedat de un singur gînd : „Ea nu e încă aici". Aşteptarea mă obosise mai mult decît oricare episod al acestei sinistre istorii. Ieşi în sfîrşit cu

paşi repezi şi, zărindu-mă, zîmbi. O ajutai să urce şi-o întrebai dacă nu cumva doreşte să rămînă singură.

— Da şi nu. Sînt extenuată într-adevăr, dar mă gîndesc că pe drum o să mai putem sta de vorbă. Nu vă invit acum la mine, pentru că sînt foarte obosită.

Era palidă şi nervoasă. Merserăm un răstimp în tăcere. Într-un tîrziu, începu să-mi vorbească despre Hess.

— A închis uşa. A urmat o scenă pe care mă străduiesc s-o uit. Nu m-am speriat, dar eram atît de furioasă, încît aş fi fost în stare să-l omor eu însămi, dacă aş fi avut o armă. M-a înşfăcat în braţe ; voia să mă sărute. M-am smuls, am zbughit-o spre fereastră şi deodată mi-am dat seama că pot scăpa : pe sub geam trecea o scară. Am sărit repede pe platforma aceea. Ce bine că ai venit şi dumneata...

— Din păcate nu te-am putut ajuta cu nimic.

— Ajunge că ai fost de faţă. De fapt te-ai străduit dacă nu să te inculpi singur, cel puţin să creezi o suspiciune la adresa dumitale. Îţi sînt foarte recunoscătoare, Harvey. Treci diseară pe la noi ? Să stabilim chiar acum ora. Să zicem, pe la şapte. Vreau să te văd şi să stau de vorbă cu dumneata. Ce crezi, ce-o să fie cu corabia ?

— E puţin probabil s-o obţii curînd, am răspuns. Mai mult ca sigur întîi va fi interogat restul echipajului, în frunte cu Sincreyt. Corabia va fi reţinută în port pînă cînd drepturile familiei Senieli vor fi restabilite de tribunalul maritim. Or, pentru asta trebuie să se ia legătura cu Brown.

— Nu înţeleg, spuse Bice pe gînduri, cum s-a ivit contradicţia asta îngrozitoare şi vulgară. Corabia asta s-a născut din iubire şi tandreţe. A fost dintru început pură. Cu greu vor putea fi uitate decăderea şi istoriile necurate petrecute la bordul ei, încheiate prin prăbuşirea totală a trei oameni : Hess, Butler şi Sincreyt, care va fi, desigur, arestat.

— Trebuie că ai tras o spaimă, nu glumă...

— Nu, dar e greu să vezi un om care cu numai cîteva minute înainte îţi vorbea ca în delir — şi probabil sincer — mort aşa, deodată. Aproape că am ajuns : după colţ, la stînga, e casa în care locuiesc.

Am oprit trăsura lîngă o străveche poartă de piatră şi mi-am luat rămas bun. Fata coborî în grabă. Privii o vreme în urmă-i. La uşă se întoarse. Mă privi stăruitor şi lung, de departe, fără să zîmbească. Apoi, cu o mişcare vagă, ostenită, dispăru printre copaci. Am pornit spre hotel.

Se făcuse ora două. Cook părea, la lumina zilei, de-a dreptul veşted. Chipul lui îşi pierduse de mult strălucirea trandafirie din noaptea trecută. Părea sau foarte îngrijorat, sau nemulţumit din cine ştie ce pricină. Mă informă că-mi fuseseră aduse lucrurile. Le zării într-adevăr alături, rînduite cu grijă. De geamantan era prins un plic. Îl desfăcui. Era un bilet de la Daisy, care-mi făcea cunoscut că „Scufundarul“ pleacă înapoi peste o zi, că speră totuşi să-şi poată lua rămas bun, că-mi mulţumeşte pentru cărţi şi mă roagă încă o dată s-o iert pentru gestul de ieri. „Totuşi, a fost amuzant, scria ea la sfîrşit. Va să zică,

aţi mai văzut încă o rochie la fel ? Mi-am promis să fiu discretă, dar e ceva care mă depăşeşte. Mor de curiozitate. Trebuie să vă spun o mulţime de lucruri.“

Oricît de mult mă acaparase Bice, sentimentele mele pentru ea rătăceau prin fumul neliniştii şi al dezastrului moral trăit astăzi, fum pe care-l putea risipi numai cursul normal al vieţii. Scrisorica drăgălaşă şi simplă a lui Daisy a fost de aceea pentru mine la fel ca zîmbetul ei. Mi se părea că-i aud iar glasul sonor şi cald, al cărui colorit se schimba cu fiecare stare sufletească. Hotărîi să fac neapărat o vizită pe „Scufundar“, a doua zi dimineaţa.

Între timp starea lui Cook începuse să mă neliniştească : tăcea foarte sumbru, rozîndu-şi cu osîrdie unghiile, obicei care-mi e de-a dreptul nesuferit. Ochii ni se întîlniră, ne privirăm îndelung. În sfîrşit Cook izbuti să curme clipele acelea penibile printr-un oftat prelung şi o scurtă referire la dracu. Mi-am arătat compătimirea. Îmi răspunse că are un acces de neurastenie.

— După cum m-am şi recomandat, începu el sfîşiind o cutie de chibrituri, sînt un palavragiu convins, de vocaţie, unul dăruit de bunul Dumnezeu. Dar sînt şi neurastenic. Azi, după micul dejun, am avut cu cineva o discuţie despre nuci. Cineva căruia viermii i-au nimicit toată recolta. Ce m-aş face dacă nenorocirea asta m-ar fi lovit pe mine !? Grădinile mele ?! Nucile mele formidabile ?! Nu-mi pot imagina viermele scormonind în inima albă a nucii, aducînd cu el moartea, jalea şi pustiul. Sînt indispus iremediabil şi hotărît să mă întorc imediat acasă. Vreau să văd ce-mi

fac nucile. Nu-mi dă pace gîndul că poate tocmai acum le rod viermii.

Îmi exprimai nădejdea că spre seară cînd, în mijlocul mulțimii, al distracțiilor, în valurile muzicii, va reîncepe carnavalul, necazul o să-i piară ca luat cu mîna. Dar Cook era foarte sceptic.

— Și carnavalul îmi apare într-o lumină sumbră, spuse el plimbîndu-se prin încăpere, cu mîinile la spate și ochii în podea. Mi se năzare următorul tablou : niște cercuri feeric luminate în beznă. Din umbra neagră năvălesc spre ele fel de fel de naivi. Cercurile alea nu-s decît niște capcane. Scaune, lumini, muzică și puzderie de femei frumoase. Un vals languros te ispitește să strîngi în brațe talia subțirică a vecinei. Talie după talie, mînă după mînă umplu cercul într-un vîrtej îmbătător. Slove de foc se aprind în podea, sub picioarele dansatorilor : „Iubirea e veșnică !", „Sînt femeie, ești bărbat", „Iubesc ! Sufăr ! Cred în fericirea imposibilă !", „Ce frumoasă e viața !", „Să petrecem azi, iar mîine — braț la braț — pînă la moarte lîngă tine." Dar în beznă, abia vizibile, rămîn umbrele acelorași naivi — dublii lor adică. Au trecut, să zicem, zece ani. Aud căscături și certuri, scrîșnetul de piatră funerară al prozei cotidiene, reproșuri și scene, tainice socoteli meschine, necazuri cu copii care se vînzolesc rostogolindu-se pe podea și dînd din picioare, într-un protest zadarnic împotriva acestui destin, pe care-l presimt și ei, văzînd acra suspiciune ce domnește între părinții lor — aceiași care se adoraseră pe vremuri. Soția se gîndește la un altul care tocmai a trecut pe sub fereastră. „Cîndva, gîndește bărbatul, eram liber și grozav îmi mai plăcea valsul !..." Apropo, spuse Cook mai liniștit și adulmecînd aerul asemeni unui cîine ajuns în goană lîngă o baltă, cunoașteți cazul Florei Salier ? O mică actriță venită din San Rioli ? Vai, dar trebuie să vă povestesc... E întreținuta unui anume Champes, patronul oficiului de pompe funebre. Originalul nostru concetățean i-a cucerit inima făcîndu-i cadou un superb coșciug în miniatură, îmbrăcat în catifea și doldora de bijuterii clinchenitoare. Ei bine...

Văzînd că am într-adevăr a face cu un palavragiu, izbutii să scap de supliciul întregii povești prin simplul fapt că-mi luai pălăria și plecai, pretextînd niște treburi urgente. Cook ieși după mine pe coridor, strigîndu-mi cu vocea lui răsunătoare :

— Cînd vă întoarceți o să vă povestesc tot. Mai știu una grozavă, care... Mult succes !

Părăsii hotelul în sunetele unui fluierat vioi, care vădea dispariția totală a neurasteniei. Intenționam s-o caut pe Daisy încă în aceeași zi. Recunosc însă că luasem această hotărîre numai pentru că nu eram în stare și nu voiam să ascult palavrele lui Cook după cele trăite în dimineața aceea.

CAPITOLUL XXX

Ajuns afară, mă instalai într-un restaurant de la ferestrele căruia se zărea, deasupra acoperișurilor, linia mării. Mi se servi o gustare și un

vin. Fac parte dintre oamenii înzestraţi cu o bună memorie a sentimentelor şi, cu gîndul la Daisy, retrăii jena plină de căinţă de ieri cînd, necăjită cum era de nereuşita acelei mici şotii, o concediasem atît de brutal. N-o jignisem oare în vreun fel pe fata asta gingaşă şi atît de simpatică ? Încercam teama penibilă că ea se gîndeşte la mine mai mult decît o îngăduie situaţia fiecăruia din noi. După ce luai micul dejun, căutai „Scufundarul", care, după cum îmi scria şi Daisy în biletul ei, era ancorat nu departe de clădirea vămii, cu pupa spre chei, într-un lung şir de schoonere la fel de mici, rînduite bord lîngă bord.

Zărindu-l pe Bolt, care vopsea cambuza cocoţat pe acoperişul ei, îl întrebai dacă e cineva pe acasă.

— Numai Daisy, spuse marinarul. Proktor şi Tobbogan sînt plecaţi la poliţie. I-au chemat în legătură cu cazul dumneavoastră. S-au dus şi ceilalţi cu ei. Am aflat totul, adăugă el. Nemaipomenită chestie ! Oricum, măcar aţi scăpat de-o grijă. Daisy e jos.

Coborîi în interiorul corăbiei. Pe coridor erau patru uşi. Neştiind în care din ele să bat, mă oprii.

— Tu eşti, Bolt ? răsună glasul fetei. Apoi, după o scurtă tăcere : Cine-i ? Intră !

Bătui în uşa dindărătul căreia se auzea glasul. Era o cabină în care nu mai intrasem niciodată, aşezată chiar lîngă scară.

— Nu-i închis ! strigă fata.

Intrai. Mă trezii într-o odăiţă mică. În dreapta — o cuşetă ascunsă de un fel de perdea improvizată dintr-un cearşaf. Între cuşetă şi măsuţă — Daisy. Era îmbrăcată şi coafată cu grijă. Purta aceeaşi rochie de muselină din ajun. Văzîndu-mă, roşi deodată puternic. În faţa mea stătea un fel de altă Daisy. Nu mai rîdea, nu se mai zbenguia, privirea ei era amabilă, dar rece. Pe măsuţă zăcea o carte deschisă.

— Ştiam c-o să veniţi, spuse fata. Iată, mîine plecăm. Azi-dimineaţă au început să descarce atît de devreme, că nici nu mi-am putut face somnul, iar ieri m-am culcat tîrziu. Şi dumneavoastră păreţi obosit ; nu arătaţi prea strălucit. L-aţi văzut pe căpitanul ucis ?

Mă aşezai. Îi povestii cum intrasem la Hess împreună cu asasinul. Nu-i pomenii însă nimic despre Bice. Daisy asculta în tăcere, ridicînd mereu cu degetul o filă a cărţii.

— V-a fost frică ? mă întrebă ea după ce-mi terminai povestirea. Îmi închipui ce groaznic trebuie să fi fost.

— Toate mi-s încă atît de proaspete în minte, am spus zîmbind fără voie, pentru că zărisem într-un colţ rochia galbenă cu franjuri castanii, încît îmi vine foarte greu să-ţi spun ce simţăminte am încercat. Cît despre spaimă, a fost mai mult aparentă. Ceva cu adevărat înfricoşător cred că n-a fost.

— De ce, de ce-aţi zîmbit ? sări Daisy observînd că mă uitam la rochia aceea. V-aţi adus aminte de povestea de aseară ? Vai, ce uluit aţi fost ! Mi-am jurat să nu mai fac niciodată glume de-astea. Sînt pur şi simplu o proastă. M-aţi iertat, nu-i aşa ?

— Parcă se poate cineva supăra pe dumneata ?!... răspunsei eu sincer. Nu, nu m-am supărat. Ba m-am simțit chiar vinovat, deși e greu de spus pentru ce. Dar, știi...

— Înțeleg, spuse fata. Totdeauna am știut că sînteți bun. Dar trebuie să vă povestesc cum a fost. Ascultați.

Își acoperi fața cu palmele și se așeză ținîndu-și căpșorul ușor aplecat pe umăr. Mă examina printre degetele desfăcute, cu o atenție meditativă, lipsită de veselie. În cele din urmă își lăsă brațele în jos. Pe fața ei juca iar zîmbetul acela inimitabil. Începu să-mi povestească aventurile ei. Tobbogan se alăturase pare-se unui numeros grup de jucători ce înconjura ruleta într-o baracă oarecare.

— La început, spuse ea, și pe chip i se așternu un fel de ciudă plîngăreață, mi-a promis că o să joace de cel mult trei ori, după care ne ducem undeva să dansăm, să mîncăm și să ne distrăm și noi. Dar, cum începuse să cîștige (i-a mers grozav de bine ieri), nu l-am mai putut dezlipi de ruletă. Am sfîrșit prin a-l mai îngădui o jumătate de oră. M-a instalat la o măsuță în cafeneaua din apropiere, dar aici am auzit atîtea amabilități în timp ce-mi beam paharul cu ciocolată, încît băutura aceea a fost un chin pentru mine. Era o mojicie să mă lase singură într-o seară ca aceea : voiam și eu să mă distrez puțin. N-am dreptate ? Am așteptat o jumătate de ceas, apoi am încercat din nou să-l iau de acolo. Dar îți era și milă să te uiți la el. Cîștiga înainte. Mi-a vorbit pe un asemenea ton, încît m-am lăsat păgubașă. Dar nici să-l aștept o noapte întreagă

nu puteam. Cei din jur începuseră să rîdă. Lui Tobbogan i se înroșiseră tîmplele. Semn rău la el. „Daisy, du-te acasă, mi-a spus cu o privire imploratoare. Vezi ce baftă am ! Toate astea, știi, sînt numai pentru tine !" Atunci mi-am închipuit foarte clar niște lucruri. Am uneori niște viziuni, atît de vii, încît parcă trăiesc aievea tot ce mi se năzare. Se făcea că rătăcesc singură pe uliți scăldate în lumină și deodată vă întîlnesc pe dumneavoastră. M-am hotărît să-l pedepsesc pe Tobbogan și, luîndu-mi inima-n dinți, am început să mă îndepărtez tot mai mult de locul acela. Mi-am spus că în fond nu fac nici o crimă, și de atunci n-am mai avut decît un singur gînd : „Mai repede ! mai repede ! mai repede !" Rareori mi se întîmplă să am atîta curaj. Mergeam și mă tot uitam prin vitrine, gîndindu-mă ce fel de mască să-mi cumpăr. Am intrat într-o prăvălioară, deschisă încă. Mi-au plăcut cîteva lucruri, dar mai toate nu erau pentru buzunarul meu. În sfîrșit patroana mi-a arătat rochia asta și mi-a spus că o lasă mai ieftin. Avusese două la fel. Una o vînduse deja, după cum probabil v-ați convins... adăugă Daisy. Nu, nu vreau să știu nimic ! Pur și simplu n-am avut noroc. Așa a fost să fie ! Groaznic, dacă stai să te gîndești... Atunci, bineînțeles, habar n-aveam de nimic și eram foarte mulțumită. Acolo mi-am cupărat și masca și tot acolo am lăsat și rochia asta pe care-o vedeți pe mine. Parcă nu eram în toate mințile, zău așa... Apoi hoinărește, neică, încoace și încolo. Trebuia să mă salvez cumva, pentru că bărbații începuseră să se agațe de mine. O-ho-ho !... Fugeam ca pe patine ! Cînd am ajuns în

piața aceea mi se făcuse deja frig și obosisem. Deodată v-am văzut. Stăteați și vă uitați la statuie. Ba, de ce să mint? Trecusem pe la teatru și mă pusese păcatul să și dansez un pic, adică, la drept vorbind, vreo trei dansuri. Într-un cuvînt, martie din post n-a lipsit... Daisy pufni în rîs. Dacă sînt singură, măcar să-mi fac de cap! În fine, fugind de prea înflăcărații mei parteneri, v-am văzut, cum vă spuneam. O femeie s-a oferit să-mi facă un mic serviciu. Știți ce fel de serviciu... M-am întors la teatru și-am început să-mi imaginez ce-o să ziceți de toate astea.... Și... n-am avut noroc. Am fost atît de furioasă pe mine însămi încît am plecat imediat în căutarea hotelului unde ai noștri, bine făcuți, cîntau în cor și unde am produs furori. Noroc de Proktor care, supărat foc pe Tobbogan, a trimis imediat un marinar să mă conducă pe „Scufundar". Închipuiți-vă, Tobbogan a apărut abia în zori! Da, cîștigase în continuare. Ne-am făcut unul altuia reproșuri... Dar acum ne-am împăcat.

— Dragă Daisy, spusei mult mai mișcat decît mă așteptam de povestirea ei, doar în aparență hazlie, am venit să-mi iau rămas bun. Să știi că dacă ne vom reîntîlni, și trebuie să ne reîntîlnim, vom rămîne mereu prieteni. Nu mă poți face să uit vreodată ce ai făcut pentru mine.

— Niciodată... spuse ea solemn. Și dumneavoastră ați fost foarte bun cu mine. Sînteți atît de...

— Atît de?...

— Sînteți bun.

În timp ce mă ridicam, îmi scăpai pălăria. Daisy se repezi s-o ridice. I-am luat-o înainte.

Mîinile noastre se întîlniră pe pălăria aceea, pe care o ridicarăm împreună.

— De ce? am spus blînd. O ridic și singur... Adio, Daisy.

I-am luat mîna și, trecînd-o în dreapta mea, i-am strîns-o cu putere. Ea se întunecă, mă privi drept în ochi, gravă, apoi mi se aruncă deodată în brațe și mă îmbrățișă puternic, pitulîndu-se toată la pieptul meu și tremurînd.

Ceea ce nu-mi era limpede, deveni acum clar ca lumina zilei. Eram într-o situație penibilă. Ridicîndu-i de bărbie fața care se ascundea cu încăpățînare, mișcat și eu adînc și înduioșat de elanul acela copilăresc, privii în ochii ei umezi, deznădăjduiți, și nu avui puterea s-o îndepărtez printr-o glumă.

— Daisy, am spus, Daisy!...

— Da, Daisy. Și ce încă? șopti ea.

— Ești logodită...

— Dumnezeule, știu! Plecați atunci mai repede!

— Nu trebuia, șoptii, nu trebuia...

— Da, dar ce-aș mai putea face acum?

— Ești nefericită?

— O, nu știu... Plecați!

Cu o mînă mă respingea, cu alta mă trăgea spre ea. Am așezat-o pe cușetă și ea deveni deodată supusă, fața i se făcu palidă, rușinată; se strădui totuși să-și înfrumusețeze ultima privire printr-un surîs. Nemaiputînd îndura, îi sărutai zguduit mîna și ieșii. Sus dădui peste Proktor și Tobbogan, care tocmai urcau pe vas. Proktor mă privi atent, cu un fel de tristețe.

— Ați venit pe la noi ? Tocmai ne întoarcem de la judecătorul de instrucție. Haideți înapoi, să vă povestim. Afacerea a făcut vîlvă. Al treilea dușman al dumneavoastră, Sincreyt, e deja arestat. I-au luat și pe marinari, aproape pe toți. De ce plecați atît de repede ?

— Sînt foarte ocupat, am spus, atît de ocupat încît de fapt n-am nici o clipă liberă. Sper să treceți voi pe la mine. Le-am dat adresa. Voi fi oricînd foarte bucuros să vă văd.

— Nu vă promit, spuse Proktor scrutînd cu atenție marea și căzînd pe gînduri. Dar dacă o să avem timp... De fapt n-avem să vă spunem cine știe ce lucruri deosebite, adăugă el cu o expresie stînjenită. Mîine în zori plecăm..

În timp ce discutam cu Proktor, Tobbogan privea mohorît în altă parte. Contrariat de dușmănia lui evidentă, prin care mă condamna cu anticipație, atît de naiv și de grosolan, am spus :

— Tobbogan, aș vrea să-ți strîng mîna și să-ți mulțumesc.

— Nu știu dacă e cazul, răspunse el în silă, încercînd să se hotărască a mă privi în ochi, am părerile mele în această privință.

Se lăsă o tăcere destul de elocventă ca s-o mai tulbur cu explicații inutile. Totul devenise și mai penibil.

— La revedere, Proktor, i-am spus căpitanului, strîngîndu-i amîndouă mîinile. El îmi răspunse prin același gest și astfel încheiarăm ușurați această scenă neplăcută. Tobbogan se întoarse și plecă fără să se mai uite înapoi. La revedere. Tocmai mi-am luat rămas bun de la Daisy. Am să vă păstrez amîndurora cea mai frumoasă

amintire. Vă mulțumesc foarte mult pentru că m-ați salvat.

— Ciudate vorbe, răspunse Proktor. Oare pentru astfel de lucruri se mulțumește ? Oricînd sînt bucuros să ajut un om. Nu vă uitați la Tobbogan, nici el nu știe ce vorbește.

— Da, *nu știe*, subliniai.

— Ei, vedeți ? Proktor avusese pesemne anumite îndoieli, pentru că răspunsul meu îi plăcu vizibil. Oamenii se întîlnesc și se despart. Nu-i așa ?

— Întocmai.

I-am strîns încă o dată mîna și-am plecat. Din spate mă ajunse Bolt, venind în fugă.

— De la mine ați și uitat să vă luați rămas bun, spuse el vesel, ștergîndu-și mîna murdară de vopsea de genunchiul pantalonilor. După ritualul strîngerii de mînă, adăugă : Iertați-mă, mi-am dat seama că nu sînteți în apele dumneavoastră. E și firesc după niște întîmplări ca astea. La revedere, vă doresc mult noroc !

Își flutură chipiul și fugi înapoi la treabă.

Am umblat multă vreme după aceea fără țel, ca un om izgonit și părăsit de toți, fără să vreau să ajung undeva, mîhnit și abătut. Daisy era ființa pe care aș fi vrut s-o necăjesc cel mai puțin pe lumea asta. M-am gîndit dacă n-am scăpat cumva, din nebăgare de seamă, vreo vorbă de felul celor cărora fetele le dau apoi atîta importanță. Daisy îmi plăcea ca un zefir care mi-ar fi mîngîiat fața. O vedeam intrînd într-o ședință a consiliului de miniștri și întrebîndu-i candidă dacă nu cumva îi împiedică să scrie. Dar în afară de conștiința că oamenii lasă din cînd în cînd co-

piii să hoinărească, fără măcar să le îndrepte cămaşa, a cărei poală ei o bagă în gură, stînd în văzul tuturor, solemni şi mîndri nevoie mare, n-aveam faţă de această fată nici un fel de simţămînt obsesiv sau vijelios, care s-ar fi putut exterioriza în ciuda voinţei şi a raţiunii. Nădăjduiam că ieşirea ei a fost cu totul întîmplătoare, că ea însăşi va zîmbi amintindu-şi de asta peste cîteva zile, cînd totul va reintra în normal. Dar îi eram recunăscător pentru încrederea pe care o simţisem în tulburătorul şi disperatul ei rămas bun, plin de dorul mut al iubirii, al pasiunii, al adevărului.

Eram posomorît şi istovit. Săturîndu-mă să tot bat străzile, aproape pustii încă, o luai spre hotel. Voiam să-mi schimb costumul. Cook lipsea. Îmi lăsase pe masă un bilet, în care îmi înşira locurile unde merita să merg în seara aceea, menţionînd că-l pot găsi la aceeaşi masă de lîngă monument. Aveam o oră la dispoziţie. Am utilizat-o cu folos, descriindu-i pe scurt lui Philatre cele întîmplate la Hel-Hiu. Am ieşit apoi şi am pus scrisoarea la cutie. Am ajuns la Bice pe la şapte, după apusul soarelui.

CAPITOLUL XXXI

O găsii pe Bice împreună cu Botwell în salon. Vederea ei mă linişti imediat. Îmi era de ajuns s-o văd şi să-i vorbesc. Bice era de o voioşie stăpînită. Botwell — preocupat şi încordat.

— Am reuşit să punem la punct o serie de lucruri, spuse el. Am fost la judecătorul de instrucţie şi mi-a promis s-o scutească pe Bice de indiscreţia ziarelor, precum şi de prezenţa la proces. O să-şi trimită depoziţia în scris. Am mai fost însă în cîteva locuri şi peste tot a trebuit să las atîţia bani, încît tot timpul mi se pare că cineva mi-a tăiat fundul buzunarelor. Bice, mai ai de gînd să cumperi de multe ori corăbii?

— De cîte ori drepturile îmi vor fi lezate, răspunse fata. E adevărat însă că am primit o lecţie. Nu mi-a făcut cine ştie ce mare plăcere, adăugă ea adresîndu-mi-se de data asta mie, să ating din nou un lucru care mi-a căzut o dată în cap. Dar cine şi-ar fi putut închipui...

— Canalia s-a curăţat, spuse Botwell. O să-i trimit lui Butler la închisoare ţigări, vin şi flori. Dar dumitale, Harvey, dumitale care n-ai fost inculpat şi n-ai avut nici în clin nici în mînecă cu toată afacerea, cum ţi s-au părut *dumitale* ceasurile acelea petrecute lîngă cadavru?

— Mi-a fost greu dintr-o altă pricină, răspunsei adresîndu-mă fetei, care mă privea îngîndurată şi atentă. Detestam această situaţie care-şi aruncase asupra dumitale umbra acerbă. Cît priveşte circumstanţele cazului — limpezi la drept vorbind — sînt totuşi stranii, ca o reîntîlnire după mulţi ani, deşi toate acestea nu sînt decît nişte mişcări convergente...

Recapitularăm apoi toate momentele dramei cu implicaţiile ei deosebite pentru fiecare din participanţi. Botwell nu-şi imagina cu destulă claritate dispoziţia încăperilor din hotel. Atunci Bice ceru o hîrtie pe care el i-o aduse numaidecît.

— Cum te simţi acum ? mă întrebă fata în absenţa lui.

— M-am gîndit că o să vin la dumneata...

Ea ridică uşor mîna şi voi să-mi spună în grabă ceva, un gînd care pesemne o frămînta de mult, dar, schimbîndu-şi deodată expresia feţei, remarcă numai, calmă :

— Ştiu asta. Am început să meditez la toate mult mai adînc de cînd sînt la Hel-Hiu. Uite ce e...

Aşteptam. Calmul ei mă neliniştea mai mult decît ar fi făcut-o răceala sau enervarea. Ea zîmbi :

— Îţi mulţumesc încă o dată pentru că ai fost alături de mine. Botwell, mi-ai adus un creion fără vîrf.

— Într-adevăr, recunoscu Botwell, dar ultimele zile m-au deprins în aşa măsură cu senzaţionalul, încît nu m-ar mira dacă ar începe deodată să se ascută singur. Cred că Harvey e de aceeaşi părere.

— În principiu, da.

— Ţine totuşi briceagul, rîse Bice întinzîndu-mi-l o dată cu creionul. Iată singurul principiu util.

Am ascuţit creionul, mulţumit că măcar nu e prost dispusă. Bice îi pipăi neîncrezătoare vîrful ascuţit, apoi se apucă să deseneze intrarea, ieşirea, camera, coridorul şi scara cu pricina.

Stam în picioare, aplecat peste umărul ei. Creionul alerga în mîna ei mică şi sigură cu o asemenea precizie şi uşurinţă, încît părea că urmăreşte sinuozităţile unui şablon sau nişte linii invizibile pentru ceilalţi. Dedesubt schiţă cîteva

chipuri : al meu, al lui Butler, al comisarului şi al lui Harden. Toate erau expresive ca într-un grotesc japonez. Mi-am exprimat convingerea că măiestria şi dexteritatea de care dădea dovadă au lăsat în viaţa ei urme mult mai însemnate decît părea la prima vedere.

— Dimpotrivă, nu prea-mi plăcea să desenez, spuse ea trăgînd distrată o linie perfectă, ca trasă cu rigla. Nu... e o bagatelă pentru mine. Dacă aţi fi vînător, v-ar mulţumi vînătoarea de găini în curte ? Aşa şi cu mine. În plus prefer întotdeauna originalul desenului. Dar aş vrea să mă sfătuiesc cu dumneata în legătură cu Brown. Îl cunoşti. Ai vorbit cu el. Crezi că e indicat să-i ofer bani ?

— Avînd în vedere situaţia delicată în care se află actualmente Brown, eu cred că trebuie acţionat pornind de la ideea că el ar fi cumpărat într-adevăr corabia de la Hess şi i-ar fi plătit-o efectiv. Dar sînt convins că n-o să ia bani, adică o să-i ia doar pe hîrtie. În locul dumitale aş încredinţa toată afacerea unui jurist.

— Aşa i-am spus şi eu, observă Botwell.

— Dar totul e foarte simplu, stărui Bice. Brown ţi-a spus doar că e numai aparent, nu şi în realitate, stăpînul corăbiei...

— Da, pentru nişte oameni ca noi, pe care nu-i interesează hîrtiile şi formalităţile, aşa ar sta lucrurile. Dar oamenii de afaceri au cultul formei. Or, cum noi presupunem că Brown n-are nici interes şi nici chef să trişeze, încasînd nişte bani pentru o proprietate care nu-i aparţine, n-avem de ce să-i refuzăm această acurateţe formală în afaceri, care i-a intrat în sînge.

— Am să mă mai gîndesc, spuse Bice, privind îngîndurată desenul și înconjurînd figura mea cu o dublă linie ovală. Poate o să vi se pară straniu, dar mie mi s-ar fi părut mai firesc să perfectez această afacere cu răposatul Hess, decît să mă încurc în lianele acestor fleacuri oficiale. Crezi că Brown s-ar simți jenat dacă m-aș înfățișa personal la el ?

— Aproape sigur, am răspuns. Dar tot atît de sigur e că își va manifesta jena trimițîndu-ți împuternicitul lui, un vulpoi oarecare, cu gîndul numai la mită. N-ar fi mai bine de aceea să faci chiar dumneata acest lucru ?

— Ai dreptate. Așa totul va fi mai simplu și pentru el, și pentru mine. Deși... Nu, hotărît, ai dreptate. Avem un plan, continuă ea alungînd cuta de îngrijorare care i se săpase între sprîncenele subțiri, ceea ce-i schimbă deodată întreaga alură, și zîmbi. Iată-l : lăsăm deocamdată toată povestea baltă și mergem pe „Fugară". N-am mai călcat de atîta vreme pe puntea ei. Și ce dragă mi-era în copilărie !... Azi a fost prea cald... Auziți ce hărmălaie ? Trebuie să ne mai înviorăm și noi.

Prin uriașele ferestre ale salonului pătrundeau într-adevăr chiotele și muzica — toată zarva sărbătorească a carnavalului care reîncepea cu un nou elan. M-am arătat numaidecît de acord. Botwell ieși să se îngrijească de trăsură. Am rămas însă doar o clipă singur cu Bice, pentru că imediat intrară rudele ei — stăpînii casei — un bătrînel și o bătrînică, rotunjori ca niște mingi frumos îmbrăcate. Se făcură prezentările, cu care prilej m-am convins nu fără un sentiment de

ușurare că bătrînii nu știau nimic despre povestea mea.

— Ați venit să vă distrați, să vedeți cum petrece lumea pe la noi ? spuse stăpîna casei. Fața ei zbîrcită se scuza parcă pentru forfota și larma din oraș. Noi nici nu mai ieșim. Nu. Nimic nu mai e ca pe vremuri. Nici carnavalul n-are haz. Pe vremea mea numai Bredener înhăma doisprezece cai. Karlson construise „Oceania", un minunat pavilion pe roate. Eu eram marea Veneră... În grădina lui Lacotte din arteziană țîșnea vin... Și ce mai dansam, Doamne !...

— Toate s-au schimbat, spuse moșul, care de bătrîn ce era părea că albește și se împuținează la trup văzînd cu ochii, gata-gata să se volatilizeze. Nu-ți vine nici măcar să te duci să caști gura. În o mie opt sute și... în fine, n-are importanță, m-am bătut în duel cu Osborne. Era costumat în „Motanul încălțat". Trei gloanțe au scos din mine. Din el șapte... A murit, sărmanul...

Stăteau alături — pereche, acoperiți de un mușchi nevăzut și străvechi. Se vedea că le era greu să se țină pe picioare. Curînd îmi luai rămas bun.

— Vă mulțumesc, spuse bătrîna cu glas neașteptat de puternic. Ați ajutat-o pe Bice să se descurce în povestea aceea... Da, vorbesc de pirați... Ce-au făcut, i-au spînzurat ? Înainte erau foarte mulți pirați pe meleagurile astea...

— Foarte, foarte mulți pirați, oftă bătrînul, clătinînd trist din cap.

Încurcau de-acum totul. Remarcai privirea semnificativă a lui Bice și, înclinîndu-mă, ieșii

împreună cu ea, petrecut de șoapta aceea bătrînească :

— Toate s-au schimbat... Foarte, foarte mulți pirați...

CAPITOLUL XXXII

Nu mă simțeam prea în largul meu alături de Bice și Botwell și-mi dădeam prea bine seama de ce. Bice, cu concepțiile ei exacte despre oameni și lume, nu mă putea înțelege. Trecusem din carnaval în plină viață, deschizînd parcă pur și simplu o ușă secretă, dar păstrîndu-mi în umbră adevărata personalitate, ceea ce dădea naștere la contradicții.

În trăsură m-am instalat lîngă Bice, avîndu-l în față pe Botwell, care, după toate aparențele, era legat de fată printr-o pură amiciție, cum se întîmplă adesea între tineri de sex opus, apropiați prin legături de rudenie, simpatie reciprocă și gusturi asemănătoare. Începurăm să conversăm, dar renunțarăm curînd, pentru că, abia porniți, căzurăm pradă legilor jocului, aceleiași metamorfoze carnavalești din ajun. Trăsura înainta foarte anevoie prin ninsoarea colorată de confetti, care aproape toate nimereau în partea lui Bice, ca și serpentinele ce coborau din balcoane lin, în panglici foșnitoare. Mulțimea se dezlănțuise. Dans, hohote și chiote. Era o lumină orbitoare, crudă ca în inima unui incendiu. Fanfare improvizate din tigăi, lighene și trîmbițe de carton, care scoteau niște mugete sălbatice, hălăduiau pe la răscruci. Alaiurile și cortegiile nu-și făcuseră încă apariția. Tonul era dat de cei care se veseleau mai abitir — băiețandri și puști cu pielea de toate culorile, precum și de grupurile adunate în balcoane, care ne pescuiau asiduu cu serpentinele.

După ce izbutirăm cu multă greutate să ieșim totuși pe chei, Botwell porunci surugiului să mîne spre locul unde era ancorată „Fugara", dar aici aflarăm de la cartnicul unui barcaz că nava fusese remorcată în radă, așa că am fost nevoiți să angajăm o barcă. A trebuit să ocolim cîteva vapoare feeric luminate, de pe care răzbătea o muzică asurzitoare. Părăsirăm în sfîrșit partea luminată de felinarele de pe țărm adîncindu-ne în penumbră, apoi în beznă. Zărind un felinar de catarg nemișcat, unul dintre vîslași spuse :

— Ea e.

— Te bucuri ? am întrebat, aplecîndu-mă spre Bice.

— N-aș putea spune. Bice se întoarse spre mine. N-am senzația că mă apropii de acea „Fugară" despre care tatăl meu îmi spunea că a fost construită pe fundul mării cu peștele fierăstrău și peștele ciocan de către doi flăcăi năzdrăvani, care-și scuipaseră în palme apucîndu-se cu nădejde de treabă : „Ideea" și „Taina".

— O să-ți treacă, spuse Botwell. Nu trebuie decît să vii să te uiți la ea. Să pui piciorul pe punte, și gata.

— Parc-ar fi bolnavă, spuse Bice. Roasă de formalități... Și trecutul atît de jalnic o roade...

— A călcat și ea pe-alături, observă Botwell și toți trei izbucnirăm în rîs.

— Se spune c-au găsit un cadavru, interveni un vîslaş întorcîndu-se spre noi. Aflase probabil de toată povestea. Am auzit o mulţime de...

— Te înşeli, i-o tăie Bice. Imposibil.

Barca se ciocni de bord. Pe navă domnea tăcerea.

— Hei, voi de pe „Fugara"! strigă Botwell ridicîndu-se în picioare.

O siluetă confuză se aplecă peste parapet. Era un poliţist care, după scurte tratative, presărate cu aluzii la singurele semne de recunoştinţă care-l interesau, chemă un marinar şi lăsă scara.

Curînd apăru un al doilea individ şi după el un al treilea. Erau Horaţio şi bucătarul. Mulatrul mă salută zgomotos. Bucătarul aduse un felinar. În lumina slabă, incertă, a felinarului urcarăm pe punte.

— În sfîrşit, spuse Bice cu satisfacţie, după ce trecu peste parapet şi se întoarse spre noi. Unde-i echipajul?

Foarte aferat, Horaţio începu să bîlbîie nişte explicaţii atît de încîlcite, încît, fără să-l mai ascultăm pînă la capăt, trecurăm în salon. Curentul electric, năvălind în becuri, lumină colţurile odăii şi lucrurile pe care le examinasem atît de atent cu numai cîteva zile în urmă. Constatai că nu se dereticase şi nu se măturase de loc. Pesemne panica stîrnită de catastrofă nu trecuse încă. Pe corabie rămăseseră numai bucătarul, Horaţio, poliţistul, care spera să descopere alte fire ale comerţului de contrabandă, şi un singur marinar. Toţi ceilalţi fuseseră arestaţi sau li se făcuse socoteala dîndu-li-se solda din banii aflaţi asupra

lui Hess. Nu m-au preocupat prea mult toate acestea pentru că o urmăream pe Bice, încercînd să-i ghicesc sentimentele.

Nu se aşezase încă. În timp ce Botwell discuta cu bucătarul şi poliţaiul, ea înconjurase salonul examinînd totul cu atîta atenţie, de parcă ar fi călcat aici pentru întîia oară. Într-un rînd făcu ochii mari, apoi îi închise cu o grimasă. Atent, am băgat de seamă că se uitase la un pieptene mic rupt, lăsat pe bufet de vreuna din cucoanele acelea.

— Mai povesteşte-mi o dată, spuse Bice, observînd cu cîtă atenţie îi urmărisem privirea îndreptată asupra obiectului aceluia neînsemnat, dar elocvent. Unde stăteai? În ce cabină? Nu cumva în prima din stînga scării? Da? Atunci hai s-o vedem.

Deschizînd uşa acelei cabine, îi descrisei lui Bice dispoziţia în scenă a personajelor principale şi modul cum căzusem în mîinile lor, înşelat de căinţa făţarnică a lui Hess.

— Încep să-mi imaginez, spuse Bice. Foarte tristă toată povestea asta. Grozav de tristă. Dar n-am intenţia să rămîn prea mult aici. Să urcăm.

— Nu te mai părăseşte senzaţia aceea?

— Nu. Umblu ca printr-o casă străină, care din întîmplare seamănă cu a mea. Mă gîndesc dacă nu e vorba chiar de o repulsie, pe care multă vreme n-am să mi-o pot smulge din suflet. Doamne, cît aş da ca nimic din toate astea să nu se fi întîmplat!...

— Te simţi jignită, nu-i aşa?

— Da, e cuvîntul potrivit. Sînt jignită, într-adevăr. Dar să mergem sus.

Urcarăm. Așteptam cu emoție să văd unde o să mă ducă și nu mă înșelai. Se opri lîngă scară.

— De aici, spuse ea arătînd cu mîna în jos. Și singur. Am impresia că niciodată n-am să-mi pot imagina cu toată forța trăirilor cum s-au putut întîmpla toate astea. Singur!

— Cum singur? exlamai, uitînd deodată de mine. Tot sîngele îmi năvăli brusc în inimă. Îmi amintii cuvintele Fresiei Grant. Dar era prea tîrziu. Bice mă privea gravă, profund decepționată. Clipa aceasta de tăcere mă trădă. Nu-mi mai puteam retrage cuvintele, nici nu găseam tăria de a-i înfrunta privirea, risipindu-i astfel îndoielile.

— Harvey, spuse ea cu o fermitate duioasă, care se făcea pentru întîia oară simțită în glasul de obicei zglobiu și nepăsător, Harvey, spune-mi adevărul.

CAPITOLUL XXXIII

— Nu te-am mințit, spusei, după un nou răstimp de tăcere în timpul căreia mă simții ca azvîrlit în haos, cu echilibrul pierdut.

Nimic nu mai putea fi schimbat acum. Bice stăpînea discuția. Trebuia să-i dezvălui totul, sincer, sau să tac. O respectam prea mult ca să recurg la subterfugii. Nu revolta împotriva acelei opreliști, ci năzuința spre ea, sentimentul de jignire pe care-l încercasem în numele ei și o adîncă

nostalgie îmi smulseseră cuvintele pe care nu le puteam lua înapoi.

— N-am mințit, continuai, am trecut numai sub tăcere unele lucruri. Da, n-am fost singur, Bice, am fost martorul unor întîmplări care te vor ului. În barca aceea a coborît și s-a așezat lîngă mine Fresie Grant — „Fugara pe ape", care răsărise deodată, nu se știe cum, pe punte.

— Dar Harvey! exclamă Bice. Vorbește mai încet. Te ascult. În lumina slabă a felinarului fața ei era palidă și tulburată.

Ceva în tonul în care-mi vorbise îmi aduse aminte de o întîmplare din copilărie. Îmi meșterisem un arc. Într-o bună zi m-am lăsat ispitit de cruzii mei tovarăși de joacă și-am izbit de pămînt partea curbată a acelei arme de producție proprie. Nu-mi explicaseră de ce trebuie să fac asta, îmi spuseseră numai: „ai să vezi singur". Am simțit vag că ceva nu e în regulă, dar n-am putut rezista tentației. Coarda a plesnit.

Alungai amintirea asta ca pe o scînteie ce mi-ar fi căzut deodată pe mîneca hainei și-i relatai lui Bice convorbirea cu Fresie Grant, cum coborîse „Fugara" lîngă mine în barcă și plecase apoi alergînd pe valuri. Nu-i ascunsei nici faptul că, fără să-mi dea nici o explicație, Fresie Grant îmi interzisese să-i vorbesc ei, lui Bice, despre toate acestea. Bice asculta fără să mă privească, sprijinindu-se cu cotul de parapet și cu bărbia în palmă.

— Să nu-mi povestești *mie*, spuse ea gînditoare și un zîmbet se deslușí în glasul ei. Trebuie

să mă gîndesc la asta. Dar de ce mi-ai povestit totuşi ?

— Ar trebui să ştii de ce, Bice.

— Pînă atunci nu ţi s-au mai întîmplat niciodată astfel de lucruri ? mă întrebă ea, de parcă nu mi-ar fi auzit răspunsul.

— Nu, niciodată.

— Dar, vocea, vocea aceea pe care ai auzit-o la jocul de cărţi ?

— A fost unicul caz.

— E prea mult pentru o singură zi, oftă ea. Mă privi în treacăt, cald, cu o uşoară tristeţe, apoi, zîmbind stingherită, adăugă : Să mergem jos. Unde-o fi Botwell ? Azi trebuie să mă culc mai devreme ; mă doare capul. Dar cealaltă fată ? Ai întîlnit-o ?

— Nu ştiu, răspunsei. Un asemenea gînd despre Daisy nu-mi trecuse încă prin minte. Abia acum avui ciudata senzaţie că-mi stă ca o gingaşă şi tulburătoare stavilă în drum. Bice, de dumneata depinde, cel puţin aşa vreau să cred, de dumneata depinde ca făgăduiala pe care-am călcat-o să nu se întoarcă înpotrivă-mi.

— Te cunosc foarte puţin, Harvey, răspunse Bice, gravă şi stingherită. Ba, după cîte văd, de loc. Doresc însă să te cunosc. O să stăm de vorbă despre asta mîine. Asta e, deocamdată, Bice Senieli şi acesta e răspunsul ei.

Apoi, fără să-mi dea timp să mai spun ceva, se apropie de scară şi strigă :

— Botwell ! Plecăm !

Îmi luai rămas bun de la echipaj şi, aparte, de la poliţai, care avea aerul că se trezise absolut din întîmplare cu mîna mea între degetele lui

foarte receptive, şi coborîi în barcă unde mă aşteptau Bice şi Botwell. Pornirăm spre oraş. Botwell ne împărtăşi vestea, aflată chiar atunci, că „Fugara" urma să rămînă la Hel-Hiu pînă la noile dispoziţii ale lui Brown, care fusese informat telegrafic de cele întîmplate.

Bice tăcu tot drumul. Abia cînd barca ajunse în raza nenumăratelor lumini ale ţărmului, spuse încet şi hotărît :

— Botwell, îţi arunc în spinare o mulţime de griji neplăcute. Ai să vinzi în lipsa mea această corabie. La licitaţie, sau cum vei crede de cuviinţă.

— Ce ? strigă Botwell, făcînd în glumă pe speriatul.

— N-ai priceput ?

— O să vorbim mai tîrziu, spuse Botwell. Cînd barca se opri lîngă treptele de piatră ale debarcaderului, adăugă : Infectă chestie ! Dar Bice e de neînduplecat. Te cunosc foarte bine, Bice.

— Dar dumneata, mă întrebă fata luîndu-şi rămas bun, dumneata îmi aprobi hotărîrea ?

— Nu puteai proceda altfel, am spus, înţelegînd perfect accesul ei de dezgust.

— Păi, nu ? Rămase o clipă pe gînduri. Da, aşa e. Nu mi-a fost uşor, dar acum mă simt uşurată. Noapte bună, Harvey. Ne vedem mîine.

Îmi strînse mîna bărbăteşte, voioasă. Am desluşit în ochii ei îngrijorarea aceea care mă neliniştea, amestecată cu o vădită notă de nemulţumire — de mine sau de ea însăşi ? — nu-mi dădeam seama. O greutate sumbră mi se aşezase pe inimă.

Plecară imediat. Privii o vreme în urma trăsurii, apoi o luai spre piață, cu gîndul la discuția de adineauri. Simțeam nevoia să mă pierd în tumultul mulțimii. Zărind o birjă liberă, o angajai și ajunsei curînd pe locul de unde privisem cu o seară înainte statuia Fresiei Grant. O privii din nou, de data asta încercînd să mă conving că nu sînt vinovat. Coborîi în cele din urmă, copleșit, din birjă. Rămăsei o clipă locului prostit și buimac, atît era de strîmt aici din pricina forfotei și a carelor alegorice — minunate prin diversitatea, bogăția și ciudățenia lor — care veneau într-un șir nesfîrșit, unul în spatele celuilalt. Dar întîia mea privire, primul meu gînd care zbură peste mulțime a fost: Fresie Grant. Statuia se înălța dintre flori. Piedestalul ei era de fapt o piramidă de flori, un morman uriaș, din care se revărsau în cascade jasminul, trandafirii și magnoliile. Numai cu multă greutate descoperii masa de ieri. Era acum mult mai aproape de monument, înconjurată cu bariere și ascunsă de muntele acela de flori. Un loc îngust și strîmt ca o tranșee. În starea de atunci, cînd vuietul de afară nu-l întrecea pe cel dinăuntrul meu, nu-mi ardea de stat la taclale. Nu mă apropiai deci de masă. Simții deodată imboldul de a mă strecura prin mulțimea de gură-cască ce impresura piedestalul și să-l privesc dinăuntru acestui cerc. Dar, abia desprins de lîngă zidul de care mă țintuise mulțimea, am fost aruncat de puhoi în cu totul altă direcție și am nimerit lîngă monument prin partea opusă mesei, în jurul căreia stăteau probabil, ca și ieri, Cook, Bavs și ceilalți cunoscuți ai mei de aseară.

Ajuns în centru, unde, în virtutea unei legi fizice precise, mișcarea se încetinește, cumpărai de la un vînzător ambulant o mască violetă și, ferit printr-un mijloc atît de simplu de privirea ascuțită a lui Cook, mă cocoțai pe unul din stîlpii aceia legați între ei printr-un lanț împrejurul „Fugarei". Pentru locul acesta, care mă scutea de goana enervantă de colo-colo și mă ferea de ghionturi, ridicîndu-mă totodată cu două-trei capete deasupra mulțimii, îi plătii celui ce-l ocupa — un ștrengar de vreo cincisprezece ani, care îmi mărturisi într-un acces de recunoștiță că stă acolo încă de dimineață, afacere improvizată de pe urma căreia se alese cu o monedă de aur.

Simțămîntul acela de încordare mă părăsi. Veselia contagioasă a celor din jur — o ceată flușturatică de cheflii însuflețiți de tactul melodios al orchestrelor împrăștiate prin toate colțurile pieței — se strecura pe neobservate în sufletul cel mai abătut.

Piața părea un fel de teatru uriaș căruia i s-ar fi smuls acoperișul. Balcoanele, ferestrele, cornișele, acoperișurile, marchizele, caprele trăsurilor erau ticsite de curioși. Sus, deasupra pieței, acrobațiile sutelor de zmee chinezești. Globuri de gutapercă pluteau peste capete. Pe sîrmele întinse între acoperișuri se tîra sfîrîind fulgerul lung al focurilor de artificii. Înăuntrul unghiului drept format de cele două laturi ale pieței, pe care accesul atelajelor era interzis, unghi al cărui vîrf se sprijinea chiar în centrul ei, treceau în lanț personaje de basm. Aveai ce vedea; am remarcat cîteva echipaje memorabile.

Trecu legănîndu-se agale o caretă străveche de aur, cu fundul în formă de luntre și o capră înaltă pentru vizitiu. Era de-a dreptul uriașă. Oamenii în toată firea care ședeau în ea păreau niște copii. Purtau costume din epoca lui Watteau. Echipajul era mînat de Don Quijote, care îndemna cu o lance enormă cei patru cai împodobiți cu zale de aur, atîrnînd pînă-n pămînt. După caretă venea o lotcă lungă — de data asta autentică — în care o droaie de căpitani, marinari, mușî, pirați și robinsoni își agitau topoarele de carton sau trăgeau cu pistoale mute, imitîndu-le pocnetul cu gura și slobozind din ele în locul gloanțelor banali șobolani de catifea. În urma lotcii călcau mîndru, legănîndu-și trompele, cîțiva elefanți pe spinarea cărora se lăfăiau, cîntînd șansonete pipărate, baiadere și gheișe. Dintre toate carele alegorice cel mai mult mă impresionă însă o inimă din pluș purpuriu de vreo doi stînjeni, ai cărei creatori dăduseră dovadă de o iscusință remarcabilă. Părea vie; tresărea, se dilata sau se contracta înfiorată, legănîndu-se domol în mijlocul grupului de măști ce-o înconjura. Rolul lui Amor era jucat de un tip mărunt înarmat cu o pană uriașă, pe care o împlînta mereu ca pe o lance în rana aceea enormă de catifea. Un altul, cu mutră de liliac, ștergea cu buretele inițialele scrise pe suprafața inimii de o fată îmbrăcată într-o tunică albă și purtînd pe plete o coroniță verde. Dar oricît de repede le scria fata și oricît de prompt le ștergea mîna aceea lacomă, cîteva litere rămîneau mereu neatinse. În stînga inimii, pitulîndu-se și țîșnind apoi deodată în sus, se încolăcea un șarpe respingător, amenințînd cu limba-i otrăvită

brațele încărcate cu flori ce se avîntau spre auriculele acelea gigantice; în partea dreaptă, brațul gol, fermecător, al unei femei presăra monede de aur în pălăria unui tînăr cerșetor; în față, examinînd cordul cu o lupă enormă, un individ cu alură de savant își dicta grav observațiile unei tinere și harnice dactilografe.

Cu toată naivitatea ei, alegoria producea o impresie puternică. Urmăream încă vîrful fumegînd al acelei inimi de carnaval, cînd, deodată, procesiunea se opri. Echipajele se învălmășiră. În primul moment nimeni nu pricepu ce se întîmplase. Șirul atelajelor se frînse. Cele din față se îndepărtară continuîndu-și drumul, în timp ce carele rămase în urmă se învîrteau pe loc, încercînd fără succes să înainteze sub presiunea țipetelor nerăbdătoare și tot mai furioase. În fața monumentului se oprise o instalație bizară. Era un fel de ladă înaltă cu o perdea lungă în spate. Din părți interiorul era ascuns privirilor de alte două draperii care ajungeau pînă la roți. Nu zării alți oameni afară de surugiul mascat de pe capra înaltă. Urmărindu-i mișcările, observai că manevrează în așa fel, de parcă ar fi vrut să se smulgă din lanțul de care. Partea din spate a ciudatului colos ajunse chiar în dreptul monumentului. Se produse pe loc o busculadă. Cîțiva oameni, voind să-l ajute, se repeziseră la cai; alții, agitîndu-și pumnii prin fața surugiului, îi cereau să se care cît mai repede de acolo. Sărind de pe stîlpul meu, fără să bănuiesc încă nimic, dar foarte intrigat de faptul că surugiul, coborînd de pe capră, se amestecase în mulțime și dispăruse, mă năpustii spre duba aceea. Deodată perdeaua din spate

țîșni în sus ; înăuntru, pitit într-un colț, un individ mascat meșterea ceva la o funie. Zăbovi : călcase pe capătul ei.

Un gînd ca o piatră care-ți șuieră deodată pe lîngă ureche îmi fulgeră în clipa aceea prin minte : totul mi se înfățișă limpede ca lumina zilei. Izbutii să răzbat pînă la monument și, aruncînd florile de lîngă piedestal, urcai pe proeminențele acestuia pînă ajunsei cu capul ceva mai sus de genunchii „Fugarei". Jos se îmbulzea răcnind sălbatic gloata. Cîteva revolvere se îndreptaseră spre mine. Aveam în fața ochilor interiorul acelei lăzi enorme.

— Caii ! Biciuiți caii ! strigai, apucîndu-mă cu stînga de o ieșitură a soclului și repezindu-mi dreapta înainte.

Neștiind încă precis ce urma să se întîmple, simțisem grozăvia primejdiei ce se apropia și eram gata s-o înfrunt în locul statuii.

Uluirea ce-i cuprinsese pe toți abia că înlesni punerea în funcțiune a mașinii infernale. Din fundul dubei se desprinse o umbră neagră care se nărui întîi cu zgomot, apoi se înălță fulgerător, gata-gata să-mi atingă fața, și se răsuci deodată. Era un bloc lunguieț de fontă de vreo douăzeci de puduri, care aluneca legănîndu-se ca un pendul pe frînghia solidă. În clipa aceea umbra unui braț de femeie, întins într-un gest de apărare, se interpuse între mine și masa oarbă ce se apropia. Izbitura ei cu latul ar fi fost pentru mine și pentru statuie tot atît de distrugătoare ca lovitura unui topor pentru o lumînare de stearină. Dar, rotindu-se, blocul de fontă trecu pe lîngă mine, la un țol de umărul statuii, apoi se

opri și, întorcîndu-se iar, porni înapoi. Reculul fu înspăimîntător. Peretele lateral al dubei zbură în țăndări cu un bubuit formidabil, care azvîrli caii în lături. Întregul eșafodaj se clătină și se nărui. Doi cai căzură împiedicîndu-se în hamuri, ceilalți cabrară și se năpustiră în mulțimea îngrozită, tîrînd după ei ceea ce mai rămăsese întreg. Tremurînd încă din pricina șocului nervos, sării jos și cuprinsei mai întîi într-o privire statuia : era superbă și intactă.

Mulțimea năvăli buluc din toate colțurile pieței. Îmi pierdui pălăria și, scos de puhoi din centrul scenei, unde gloata turbată de mînie spulbera mașina infernală acum răsturnată, mă pierdui în învălmășeală ca o piatră căzută în rîu. Doi sau trei indivizi se învîrtiră o vreme în jurul meu, pipăindu-mă și oferindu-și serviciile, dar, cum în fiecare clipă mulțimea dezlănțuită amenința să ne calce în picioare, am fost privat în chip firesc și foarte curînd de bunele lor intenții. Aș fi putut rămîne în chip de simplu spectator, dar mă grăbii să scap de mulțime. Pretutindeni răcnete furioase atribuiau atacul lui Grass Paran și partizanilor săi. Carnavalul se sparse pălind în fața senzaționalului eveniment, devenit episodul central al serii. Din toate părțile tălăzuiau spre piață fluvii de oameni. Alții o luau la goană. Ostenit de atîta hărmălaie, cotii pe o ulicioară și curînd mă aflam acasă.

Surescitarea aceea nu mă părăsi multă vreme. Încercai să mă așez pe un scaun, dar nu puteam sta locului. Sub impresia morții subite care-mi trecuse pe lîngă tîmplă și care fusese îndepărtată în ultima clipă de mîna aceea mică și misterioasă,

umblam nemaigăsindu-mi locul prin încăpere. Auzeam încă pîrîitul dubei aceleia distruse de recul. Întreagă întîmplarea se concentrase în această din urmă imagine. Simțind că altfel n-am să pot adormi, mă ameții cu o porție de whisky, pe care eu însumi aș fi socotit-o în alte vremi drept monstruoasă, și mă prăvălii pe pat, fără să mai am puterea de a urmări în minte imensa inimă de pluș care pulsa doldora de venin și de aur, de durere și bucurie, de dorință și blestem.

CAPITOLUL XXXIV

Mă trezii la fel de singur a doua zi pe la zece. Cook nu înnoptase acasă. Patul îi era neatins. Cum eram numai bucuros de această solitudine nesperată, nu-mi făcui prea multe griji în legătură cu soarta lui.

Tocmai mă îmbrăcasem și-mi împrospătam fața cu șuvoaiele de apă rece ca gheața, cînd valetul mă anunță că jos mă așteaptă o femeie. Îmi întinse totodată o carte de vizită pe care citii următoarele: Gustav Brenner — corespondent al RIF. Ghicind că era vorba de Bice Senieli, coborîi în grabă. Îmi fu de ajuns să-i văd voalul, și criza nervoasă din pricina căreia mă trezisem într-o stare de vagă neliniște pieri, prefăcîndu-se pe dată într-o bucurie atît de mare că, apropiindu-mă de Bice, exclamai sincer, aproape fără voia mea:

— Slavă Domnului că ești dumneata, Bice, și nu un necunoscut.

Ea mă privi atentă, zîmbind, și-și ridică voalul.

— Ce palid ești!.. spuse, după o tăcere. Știi... plec. Azi sau mîine, nu știu încă. Am venit așa devreme pentru că... în fine, pentru că trebuia neapărat să vin.

Ne aflam într-un mic salon a cărui ușă dădea în grădină. La intrarea mea, în afară de Bice se ridicase și un tînăr înalt cu o față roșie și uscățivă, purtînd *pince-nez* și o mapă în mînă. Mi-a fost foarte greu să stau de vorbă cu el pentru că, fără să mă uit într-acolo, o vedeam numai pe Bice și fiecare clipă pierdută era pentru mine o suferință. Dar, la urma urmei, Gustav Brenner avea și el dreptul să mă plictisească puțin, să mă salute apoi și să plece.

Cerîndu-i scuze lui Bice, care se îndepărtă și începu să admire grădina, îl întrebai cu ce i-aș putea fi de folos.

Tînărul mă iniție în prea binecunoscuta mie istorie cu Hess și-și exprimă dorința de a obține pentru ziar informații în legătură cu încîlcitul meu rol în toată afacerea.

N-aveam altă șansă să scap de el. I-am spus:

— Din păcate nu sînt cel pe care-l căutați. Sînteți victima unei coincidențe întîmplătoare de nume. Acel Tomas Harvey care vă interesează n-a înnoptat aici. E înscris în registru sub numele de Arinogel Cook. S-a dat de gol singur, așa că nu văd de ce aș face eu un secret din asta.

Povara pe care o purtam pe inimă (cuvintele lui Bice despre apropiata ei plecare abia fuseseră rostite) mă făcu să par de un calm desăvîrșit. Brenner era cu ochii în patru. Pînă și urechile i se ciuliseră de nerăbdare.

— Un singur cuvînt, vă rog, vă rog foarte mult... sări el văzînd că eram gata să-l părăsesc. Arinogel Cook ?.. Tomas Harvey ... aventura lui... poate vă e cunoscută...

— Va trebui să mă scuzați, spusei răspicat, dar sînt foarte ocupat. Tot ce vă pot spune e locul unde-l puteți găsi pe falsul Cook. Stă la masa gărzii voluntare de la monumentul „Fugarei". Poartă o mască trandafirie și e îmbrăcat într-un domino galben.

Bice, care ne asculta convorbirea, își întoarse capul și-mi aruncă o privire mirată, dar aprobatoare. Brenner îmi strînse mîna, se înclină adînc, frîngîndu-și în două trupul deșirat și, făcînd stînga-mprejur, zbură cu pași de un arșin în căutarea lui Cook.

Mă apropiai de Bice.

— Nu te-ai simți mai bine în grădină ? o întrebai. Văd o umbră în colțul de colo.

Ajunserăm la ea și ne așezarăm pe o bancă. Cîteva tufe de trandafiri ne ascundeau de privirile indiscrete.

— Bice, deschisei eu vorba, pari foarte preocupată. Ce s-a întîmplat ? Ce te frămîntă ?

Ea mă privi stingherită, de departe parcă, mușcîndu-și buza, și într-o clipă stînjeneala se prefăcu în atît de caracteristica ei expresie de francă îndărătnicie.

—Iartă-mă că nu știu să umblu cu ocolișuri diplomatice, spuse ea. Ieri... Harvey, spune-mi c-ai glumit !

— Cum aș fi putut ? Cum aș fi cutezat să glumesc cu astfel de lucruri ?

— Să nu te superi pe mine, dar am să fiu sinceră, Harvey, tot atît de sinceră cum ai fost dumneata în seara aceea, la teatru. Mi-ai spus atunci puține și multe totodată. Sînt femeie și te înțeleg foarte bine. Dar să lăsăm asta deocamdată. Mi-ai spus povestea cu Fresie Grant și eu te-am crezut, dar nu în sensul în care probabil ai fi vrut dumneata. Am crezut în asta ca într-o ficțiune, ca într-o plăsmuire a sufletului dumitale, cum ai crede într-un desen al lui Callot, Fragonard, Beardsley ; eu nu eram alături de dumneata atunci. Îți jur că niciodată n-am vorbit atîta despre mine și cu un asemenea simțămînt de stranie ciudă ! Dar dacă te-aș fi crezut, aș fi fost, probabil, foarte nefericită.

— Bice, nu-i adevărat !

— E adevărul adevărat, Harvey. Am nouăsprezece ani, viața e pentru mine minunată. Încă nici n-o cunosc cum trebuie. Or, mulțumită dumitale, iată că lumea a început să se dedubleze : două rochii galbene, două „Fugare", doi oameni într-unul singur. Izbucni în rîs, dar ce neliniștit îi era rîsul... Da, sînt o ființă foarte rațională, adăugă ea gînditoare, și poate că asta nu e bine. Sînt de-a dreptul disperată din pricina asta !

— Bice, am spus, fără să mă las înșelat de strălucirea ochilor ei, pronunțînd doar cuvinte, pentru că pe mine însumi nimic nu mă putea exprima, totul e accesibil tuturor.

— Pentru mine totul e criptic. Sînt oarbă. Văd umbra de pe nisipul acesta, trandafirii și pe dumneata, dar sînt oarbă într-un sens care te face să-mi pari aproape neînsuflețit. Dar am glumit. Fiecare cu lumea lui proprie. Harvey, toate acestea *n-au fost aievea,* nu-i așa ?

— Bice, au fost aievea, am spus. Iartă-mă.

Ea mă privi ușor îngîndurată și ostenită, apoi, oftînd, se ridică.

— Odată poate ne vom mai întîlni și vom sta iar de vorbă. Toate astea nu-s atît de simple. Ai auzit ce s-a întîmplat azi-noapte ?

N-am înțeles în prima clipă la ce se referă. Ridicîndu-mă imediat după ea, am știut fără alte explicații că o văd pentru ultima oară, că vorbesc cu ea pentru ultima oară. Neliniștea de ieri și de azi fusese o adevărată presimțire. În fine, îmi adusei aminte că trebuie să-i răspund.

— Da, am fost acolo, spusei gata să-i povestesc ce se întîmplase. Dar rațiunea mea încerca aceeași repulsie față de vorbele fără rost pe care o mai trăisem la Lyss în timpul convorbirii telefonice cu hotelul „Douvre". În plus aș fi silit-o pe Bice să prelungească această discuție încheiată. Trebuia păstrată aparența că totul nu fusese decît o confuzie.

— Așadar, pleci ?

— Chiar astăzi. Îmi întinse mîna. Adio, Harvey, spuse apoi privindu-mă stăruitor în ochi. Îți mulțumesc din tot sufletul. Nu... lasă. Am să ies singură.

— Cum s-a năruit totul ! am spus. Degeaba ai petrecut atîtea zile pe drum. Să-ți ajungi scopul și totuși să renunți... Nu orice femeie ar fi putut face asta. Adio, Bice. Voi vorbi cu dumneata încă multă vreme, după ce vei fi plecat.

Niște cuvinte, rămase nespuse, se oglindiră pe chipul ei. Ieși. Rămăsei o vreme insensibil la cele ce mă înconjurau... În cele din urmă mă

pomenii stînd în picioare, nemișcat, în camera mea, fără să am puterea și nici dorința de a reîncepe să trăiesc. Îmi era imposibil să-mi aduc aminte cum ajunsesem acolo. Mă lungii pe pat, străduindu-mă să birui suferința, gîndindu-mă la altceva, dar nu izbutii decît să-i revăd la nesfîrșit imaginea pierdută.

— Dacă-i așa, strigai disperat, dacă fără să știu am năzuit numai spre durere, o, Fresie Grant, nu există putere omenească să poată îndura asta. Mîntuie-mă de suferință !

Nădăjduind că o dată plecat din Hel-Hiu îmi va fi mai ușor, urcai în trenul de șase seara fără să-l mai văd pe Cook, bărbatul care, după cum aflai mai tîrziu în ziare, fusese ucis în timpul asediului casei lui Grass Paran. Ciudata-i dedublare, umorul lui negru și faptul că murise apărînd statuia Fresiei Grant, în numele unui colțișor tăinuit cu grijă al sufletului său, mă tulburară încă multă vreme, ca o dovadă a slabei noastre cunoașteri întru oameni.

Sosii la Lyss pe la zece și-l căutai imediat pe Philatre. Nu izbutii însă să stau de vorbă cu el. Deși toate ferestrele erau luminate ca de zile mari și ușa deschisă, la intrare nu mă întîmpină nimeni. Trecui intrigat în salon, unde dădui peste valet. Avea un aer descumpănit, solemn.

— Ah, îmi șopti el, domnul doctor nu poate... Nici măcar nu știu unde e. Hoinărește prin toată casa cu soția dînsului... Aici, la noi, s-au întîmplat niște lucruri !... Cu puțin înainte de sosirea dumneavoastră...

Pricepînd imediat cum stăteau lucrurile, îl oprii să mă anunțe domnului doctor, îl oprii și

o luai spre ieşire. Deodată, prin uşa deschisă a salonului, zării o tînără femeie care şedea într-un fotoliu jos, destul de departe de mine. Doctorul stătea în picioare, cu spatele la mine. Îi ţinea mîna într-a lui. Păcătoasa şi cel ce-o iertase erau complet absorbiţi unul de celălalt. Eu şi valetul trecurăm, unul în spatele celuilalt, încet, pe vîrfuri, ca nişte hoţi, spre uşa închisă acum cu grijă. Ajuns pe trotuar, mă gîndii oarecum stînjenit că zilele acestea Philatre n-o să prea aibă timp de prieteni. În situaţia lui, el trebuia să fie întîiul care să dorească să mă vadă la el în casă.

Mă îndepărtai sub impresia cu totul aparte lăsată de scena de adineauri care, în liniştea amurgului, îmi amintea de elanul acela neaşteptat al Daisy-ei — singurul lucru prin care îi eram în această noapte egal lui Philatre, a cărui neîmplinire se împlinise. „Dar ce-aş mai putea face acum ?" spuse Daisy iar undeva în amintire.

O altă voce, sonoră şi clară, mă întrebă blînd, retoric : „Harvey, *toate astea n-au fost aievea*, nu-i aşa ?"

— Au fost aievea, am răspuns eu iar, ca atunci. Au fost aievea, Bice. Iartă-mă !

CAPITOLUL XXXV

După ce-i scisei doctorului o scrisoare prin care-l puneam la curent cu reîntoarcerea mea, plecai, fără să mai aştept răspunsul, la San Riol,

unde, timp de vreo trei luni, mă ocupai împreună cu Lerh de vînzarea averii imobile rămase de la tatăl meu. Nu-mi rămăsese cine ştie ce după plata poliţelor şi a ipotecilor, ca să fie de ajuns, ca înainte, să-i telegrafiez lui Lerh. Pe deasupra aveam la San Riol şi un proces care se lungea de vreo cinci ani şi care speram să se încheie în favoarea mea.

Caracterul meu se împacă foarte bine atît cu lipsa cît şi cu prisosul de mijloace materiale. După ce şovăii o vreme, hotărîi să accept funcţia de şef al serviciului de corespondenţă externă la firma de ceai a lui Albert Witmer. Duceam o stranie viaţă dublă, împărţită între ziua de lucru şi lumea complet aparte a serilor singuratice în umbra cărora se înfruntau, limpezindu-se, amintirile. Imaginea lui Bice îmi stărui multă vreme, dureroasă, în minte ; apoi începu să pălească, prefăcîndu-se în amintirea unei triste dar îndreptăţite fatalităţi. Eram cu toate acestea fericit că nu minţisem în clipa aceea hotărîtoare, cînd se punea pe o singură carte dreptul meu de a avea o soartă proprie, indiferent de ce ar crede alţii despre asta. Eram bucuros de asemeni că Bice nu renunţase la nici un petic din grădina luminoasă a lumii ei sufleteşti, umplîndu-mi astfel memoria de admiraţie, o admiraţie asemănătoare cu cea care te cuprinde în faţa bărbăţiei unui adversar, care nu se teme să-ţi spună primejdiosul adevăr chiar în faţa morţii. Bice făcea parte dintre puţinii oameni a căror societate te înalţă. Gîndind în felul acesta, recunoşteam însă că distanţa dintre sufletele noastre e obiectivă şi puteam regreta cel mult faptul că sînt altfel decît

ea. Dar cine a încercat vreodată, în mod serios, un astfel de regret ?

Depoziţia mea trimisă în scris tribunalului, la procesul din Hel-Hiu, îl absolvea pe Butler de orice culpabilitate în samavolnicia lui Hess, lăsînd totodată deschisă chestiunea apariţiei acelei femei misterioase care coborîse o dată cu mine în barcă. Ea nu fu pomenită nici la proces, nici în timpul instrucţiei, datorită probabil unei convenţii tacite a inculpaţilor, care-şi dăduseră perfect seama cît de defavorabil ar fi putut influenţa această împrejurare asupra soartei lor. Profitaseră de discreţia mea în această privinţă, discreţie pe care şi-o explicase fiecare în felul său.

Marinarii primiseră o pedeapsă uşoară pentru complicitate la contrabandă. Sincreyt scăpase cu un an de puşcărie. În urma demersurilor lui Botwell şi a unor cheltuieli făcute de Bice, Butler a fost condamnat la numai cinci ani muncă silnică. După ispăşirea lor se angajase pe un carbonier la Dagon, de unde urma i se pierduse.

Cînd voiam să mă odihnesc, să-mi opresc gîndurile asupra unei persoane reconfortante şi gingaşe, îmi aminteam de Daisy, lăsîndu-mă chinuit de cumplita şi nestinsa căinţă pentru nevinovata mea vină. Amintirea ei mă mîhnea şi mă înveselea totodată. Îmi aminteam gesturile ei abia schiţate, atît de caracteristice, sau unele scene a căror eroină fusese. O vedeam restituindu-mi banii pierduţi la pocher sau ridicîndu-se pe vîrfuri şi lovindu-se cu degetul peste buze în încercarea de a mă face să pricep ce doreşte şi rîdeam fără voia mea şi mă odihneam. Spre deosebire de Bice, al cărui chip se făcuse cu timpul străveziu, pierzîndu-şi acea putere care s-ar fi putut menţine numai printr-un reviriment brusc al sentimentului, Daisy, care rătăcea cine ştie pe unde, era reală, ca o strîngere de mînă însoţită de un surîs şi de bineţe. O simţeam atît de vie încît eram capabil să stau de vorbă cu ea de unul singur, cu voce tare, fără să am sentimentul bizarului sau al ridicolului, iar cînd memoria îmi repeta gingaşul şi nestăpînitul ei elan spre mine, şi nu mai puteam alunga senzaţia apropierii acelui cap de copil care ar fi trebuit, la drept vorbind, mîngîiat pe plete, mă întrebam : „De ce n-am fost mai bun cu ea ? De ce nu i-am vorbit aşa cum dorea, aştepta, nădăjduia ? De ce n-am încercat să-i ofer măcar un strop de fericire ?"

Într-o zi, abia sosit la Leg, mă oprii în faţa unei prăvălii în a cărei vitrină era expusă macheta unei nave cu pînze — o construcţie mare, bine utilată, amintind de o caravelă de pe vremea lui Vasco da Gama. Era unul din acele obiecte interesante, dar total inutile, care-şi aşteaptă ani de zile cumpărătorul, pînă ajung să se prefacă în adevărate obiecte de inventar ale încăperii în care fuseseră iniţial doar o marfă. O examinai amănunţit, cum privesc orice lucru legat de însăşi temelia simpatiilor mele. Foarte rar poţi spune în astfel de cazuri ce anume te-a atras, de ce seamănă această contemplare cu un dialog, cu cea mai autentică şi mai captivantă comunicare. Nu mă grăbii să intru înăuntru. Admirînd velele minuscule, nemişcarea solemnă a punţii şi a tambuchiurilor, pătrunzîndu-mă de

tragismul destinului acestei corăbii pitice, care la proporţiile ei putea să încarce vreo patru funturi de marfă şi chiar să plutească, dar care nu putea răspunde destinaţiei ei fireşti decît în imaginaţia omenească, hotărîi că va fi neapărat a mea.

Dar deodată caravela dispăru. Dispăru totul. Strada şi vitrina. Mîinile calde ale cuiva îmi cuprinseseră capul pe la spate şi-mi acoperiseră ochii. Spaima, dar nu una adevărată, ci o spaimă plină de bucurie, împletită cu lipsa oricărei dorinţe de a mă elibera şi, probabil, cu un zîmbet prostesc, îmi luase graiul. Rămăsei nemişcat, simţind cum urcă înăuntrul meu un val de căldură. Ghicind ce se va întîmpla peste cîteva momente, clipii sub degetele acelea care tremurau deasupra pleoapelor mele şi şoptii :

— Cine-i ?

— „Fugara pe ape", răspunse o voce care se străduia să pară cît mai misterioasă. Poate *acum* o să ghiceşti.

— Daisy ! exclamai îndepărtîndu-i mîinile. Ea şi le retrase răsărind între mine şi vitrină.

— Iartă-mi îndrăzneala, spuse înroşindu-se şi izbucnind într-un rîs nervos. Mă examina cu privirea ei deschisă, veselă, şi ochii ei spuneau ceea ce nu mai puteau ascunde. Văd că de la o vreme am noroc. Vezi, e a doua oară cînd stai pierdut în gînduri, iar eu apar deodată din spate. Te-am speriat ?

Purta o rochie albastră şi o pălărie de mătase brună cu panglică azurie. Pe trotuar zăcea un coş gol, pe care-l lăsase din mînă ca să mă salute prin gestul acela atît de fermecător. Alături de ea păşea

un cîine uriaş, la a cărui vedere se cutremurau probabil toate căţeluşele ; se uita la mine ca la un obiect, pe care, cu siguranţă, i se va porunci să-l ducă.

— Daisy, scumpa mea Daisy, am spus, ce fericit sînt că te văd ! Mă simt foarte vinovat faţă de tine. Eşti singură aici ?

Îi strînsei mîna. Ea şi-o smulse curînd din a mea, dar fără violenţă. Apoi se ridică pe vîrfuri şi, agăţîndu-se de gîtul meu, mă sărută pe obraz.

— Te iubesc, Harvey, spuse ea grav şi blînd. O să-mi fii ca un frate, iar eu voi fi sora ta. O, cît am dorit să te revăd !... Aveam atîtea să-ţi spun !... Tu ai văzut-o pe Fresie Grant ? Ţi-a fost teamă să mi-o destăinui ? *Asta* s-a întîmplat pe ocean ? Nici nu ştii ce uluită am fost şi cît te-am admirat. Sufletul meu se înfiora la gîndul că totul ar fi putut fi adevărat.

— Da, e adevărat, am răspuns simplu şi dezinvolt, pentru că vorbeam aceeaşi limbă. Dar nu despre asta vreau să vorbim acum. Eşti singură la Leg ?

Ştiind ce voiam să aflu, ea încuviinţă printr-un semn cu capul.

— Sînt singură. Nu ştiu pe unde o mai fi Tobbogan. M-a jignit foarte tare atunci. Poate că şi eu l-am jignit pe el, dar, în fine, toate astea aparţin trecutului. Nu i-am spus nimic pînă n-am ajuns înapoi la Riol. Acolo însă i-am spus totul. I-am spus şi cum ai reacţionat tu. Am plîns amîndoi, am plîns îndelung, pînă am obosit. El a insistat mult, mult de tot, dar a inter-

venit Proktor, trebuie să-i fiu foarte recunoscătoare pentru asta. A stat de vorbă cu el şi l-a liniştit. Tobbogan a plecat spre Kasset. Locuiesc aici la soţia lui Proktor. Ţine un chioşc de ziare. Bătrîna e drăguţă cu mine, dar fumează îngrozitor şi, ştii, stăm cu toţii în trei cămăruţe strîmte. Închipuie-ţi : fumează pipă ! Iar acum, deodată, tu ! Ce faci pe-aici ? Ai avut noroc cu femeia aceea ?

Păli. Ochii i se umplură de lacrimi.

— O, iartă-mă ! Limba mea—vrăjmaşul meu ! Sora ta e tare proastă, nu-i aşa ? Spune, de mine ţi-ai mai amintit măcar aşa, din cînd în cînd ?

— Oare tu poţi fi uitată ? am răspuns, îngrozit la gîndul c-aş fi putut să n-o mai întîlnesc niciodată. Da, am avut noroc cu o femeie... uite, chiar acum ! Daisy, te-am iubit întotdeauna fără să ştiu. Iubirea pentru tine a luat locul celeilalte, care şi-a trăit viaţa şi a pierit.

Puţinii trecători de pe străduţă se uitau la noi, aprinzîndu-şi în priviri lumînările ascunse ale unei curiozităţi lipsite de discreţie.

— Să plecăm de aici, spuse Daisy cînd îi luai mîna, şi fără să-i mai dau drumul o condusei spre grădina publică în care dădea străduţa aceea. Harvey, dragul meu, inima mea, am să mă schimb, am să fiu mai cuminte, dar acum avem nevoie de patru pereţi, că aici nu pot nici să te sărut, nici să fac tumbe de bucurie. O, cîine, mai eşti aici ? Îl cheamă Hlops, dar ar fi trebuit să-l cheme Hams. Harvey !

— Daisy ?!

— Nimic. Să fim fericiţi...

EPILOG

I

În lungile mele discuţii cu Daisy, prelungite adesea pînă-n pragul dimineţii, pentru că în cursul lor descopeream mereu alte faţete ale lucrurilor sau noi puncte de vedere asupra unora şi aceloraşi chestiuni, deosebit de drag ne era subiectul unei călătorii în doi prin toate locurile pe care eu le vizitasem mai înainte. Era însă un plan mult prea ambiţios şi am fost nevoiţi să-l restrîngem. Cam pe atunci cîştigai în sfîrşit procesul cu pricina, de pe urma căruia mă alesei cu vreo cîteva mii cît se poate de binevenite pentru realizarea dorinţei noastre. Deşi ştiam că n-o să-mi mai rămînă mare lucru din ele, cumpărai la Leg, nu departe de San Riol, o casă de piatră cu grădină, precum şi o bucată de pămînt liberă, pe care plantai pomi fructiferi. Făcui un plan amănunţit al interioarelor, ţinînd seama de cele mai mărunte exigenţe ale confortului şi de prima impresie pe care ar fi trebuit s-o producă odăile asupra celui ce ar fi intrat în ele. Execuţia planului o încredinţai prietenului meu Tovalle, ale cărui gust şi artă de a face lucrurile să vorbească îmi erau cunoscute încă de pe vremea cînd îşi amenajase propria lui locuinţă. Imediat ce o văzu pe Daisy a mea, care nu ştia bineînţeles nimic despre mi-

cul nostru complot, Tovalle mă înțelese de minune. Plecai așadar liniștit, cu Daisy, într-o călătorie care se prelungi doi ani încheiați.

Pentru soția mea, o ființă profund absorbită de lumea ei interioară și foarte timidă, în ciuda îndrăznelii pe care-o afișa, era un chin să petreacă ceasuri întregi în societate sau să primească lume. Centrele cu viață de societate clocotitoare ca Parisul, Londra, Milano sau Roma o plictisiră de aceea curînd. Se văieta mereu pentru timpul, după expresia ei, „pierdut". Uneori, după ce spunea cîte ceva, amuțea brusc, fîstîcită, numai pentru că atrăsese atenția asupră-i. Văzînd cum stau lucrurile, îmi limitai societatea — deși greu, pentru că ea era mereu alta — la oameni în compania cărora puteai vorbi sau nu, după cum îți era voia. Chiar și atunci însă, capacitatea ei de a-și asimila trăirile altora o făcea uneori să ofteze din adîncul sufletului. Îi plăcea să apară în mijlocul nostru din proprie inițiativă și numai atunci cînd avea chef.

Cea mai mare distracție a ei era să hoinărească împreună cu mine pe străzi, admirînd casele. Îi plăcea arhitectura și avea surprinzător de multe cunoștințe în materie. O mișcau zidurile străvechi înconjurate de șanțuri străjuite de copaci, vreun colțișor înflorit între ruinele unei epoci apuse, sau căsuțele curățele și noi dăruite cu acea armonie lipsită de ostentație a detaliilor, atît de rar întîlnită. Se lăsa fermecată de un fronton, de o ușă singuratică zăvorîtă și ascunsă între crengi de jasmin ; de un pod, de pe care turnurile și arcadele se zăreau pe suprafața apelor repezi ca pete vagi de umbră ; știa să aprecieze

cu competență un palat sau să remarce stilul unei cocioabe. Toate astea mă făceau să-mi amintesc cu o ascunsă perfidie de casa noastră din Leg.

La întoarcere am tras la un hotel din San Riol. Abia după trei zile îi propusei o excursie la Leg, ca să admirăm pasămite cascadele. Totdeauna de acord cu mine, indiferent ce i-aș fi propus, Daisy subscrise de îndată și, cu gîndul la călătorie, nu adormi, după obiceiul ei, pînă pe la două. De cum lua o hotărîre, Daisy se entuziasma în așa măsură, încît nu mai avea liniște pînă ce totul nu prindea viață. A doua zi dimineața eram la Leg. De la gară pornirăm, într-o trăsură, spre casa noastră, în care-i spusesem că vom sta doar două zile la invitația judecătorului din localitate, un cunoscut de al meu.

Pe chipul ei apăru bine știuta expresie de stînjeneală și curiozitate care se ivea de cîte ori trebuia să vizităm lume străină. Mă prefăcui distrat și oarecum obosit.

— Ce casă minunată ! exclamă Daisy. Și atît de singuratică !... Grădina, pe cinstea mea, merită toată atenția. Simpatic, judecătorul tău !

Daisy știa să vadă întotdeauna oamenii dincolo de lucruri.

— Judecătorul ca judecătorul, răspunsei. El poate că e nemaipomenit, dar ce găsești atît de grozav în cubul ăsta cu două verande ?

Nu reușea să-și exprime întotdeauna promt gîndurile și de aceea răspunsul fu unul din zîmbetele ei care spunea limpede : „Prefăcătoria e un păcat. Vezi doar puritatea simplă a liniilor, care fac parcă zidurile imponderabile, și olanele verzi, și pereții albi cu geamuri străvezii ca apele al-

bastre, treptele astea largi, pe care poţi coborî agale, cufundat în gînduri, trunchiurile, uriaşe, sub umbra înaltelor frunzare, unde, în insule de lumină şi umbră, pe pergolele atît de inspirat amplasate, cresc florile luminoase şi învoalte. Te simţi aici ca pierdut în natura care, atrasă parcă şi ea de clădire, o împresoară cuminte şi blînd, făcînd corp comun cu faţadele. De ce, iubitule, aceste vorbe de prisos, cărora singur nu le dai crezare ?"

Cu voce tare spuse numai :

— E foarte plăcut aici ; îţi merge la inimă.

Tovalle ne întîmpină, răsărind de undeva din fundul casei.

— Bună, prietene Tovalle. Nu mă aşteptam să te întîlnesc, spuse Daisy. Ce faci pe aici ?

— Îi aşteptam pe stăpîni, spuse Tovalle, foarte inspirat, în timp ce Daisy, potrivindu-şi sub bărbie panglica pălăriei de voiaj, admira micul salonaş. Ochii ei ageri remarcară totul : covorul, stejarul sculptat şi lăcuit al mobilei, căminul, tablourile alese cu grijă, înrămate în nuc şi malahit. Între acestea era şi o pînză de Huero înfăţişînd doi cîini : unul paşnic, cu botul pe labe, măsurîndu-te cu o privire omenească, celălalt — în picioare, încordat, gata de salt spre ceva nevăzut.

— Stăpînii lipsesc, spuse Daisy examinînd de aproape tabloul, nu-s acasă. Cîinele ăsta o să înceapă dintr-o clipă în alta să latre. O să latre neapărat. Frumos tablou, prietene Tovalle ! Cîinele simte poate apropierea duşmanului ?

— Sau a stăpînului, observai.

— Bine, atunci o să latre în semn de salut. Dar noi ce facem ?

— Camerele voastre sînt pregătite, răspunse Tovalle, al cărui chip slab şi ascuţit, ca şi ochii mari şi îngăduitori se luminară într-un zîmbet enigmatic. Judecătorul, pare-se, e chiar aici.

— Adică, Adam Korner ? Parcă aşa mi-ai spus că-l cheamă ? se întoarse Daisy spre mine, aşteptînd să-i explic cum poate fi judecătorul în cauză prezent şi totodată absent.

— Tovalle vrea să spună probabil că domnul Korner trebuie să apară. Mă bîlbîiam însă într-un asemenea hal, încît din răspunsul meu se înţelese ceva în genul : „'rea 'obabil 'ună 'orner 'ară"...

— Mesteci ceva acolo, sau ce-i cu tine ? mă întrebă soţia mea, privindu-mă drept în ochi. Eu una n-am priceput o iotă. Tovalle, nu mi-ai spus cu ce ocazie eşti aici, dar sînt foarte bucuroasă să te văd. De ce vrei să mă duci de nas ?

— Dar, Daisy, oftă implorător Tovalle, ce vină am eu dacă judecătorul e într-adevăr aici ?

Cu o mişcare plină de mînie, care nu reuşise însă să se transmită în privire, ea se răsuci brusc spre el, dar imediat apoi izbucni în rîs.

— Mă crezi proastă ? îl întrebă deschis. Dacă judecătorul e aici şi-i atît de politicos încît te-a trimis pe tine să-mi povesteşti despre el nişte istorioare misterioase, atunci fii bun şi transmite-i că s-ar putea ca şi noi să fim pe aproape.

Oricît de simpatic ar fi fost jocul, venise momentul să-l curm.

— Daisy, i-am spus luîndu-i mîna într-a mea, priveşte în jurul tău şi obişnuieşte-te cu gîndul că eşti la tine acasă. Am vrut să te mai chinuiesc puţin, dar văd că a fost de ajuns. Mulţumeşte-i

deci lui Tovalle pentru ceea ce a făcut pentru noi. Eu am cumpărat doar ; el a jertfit mult din timpul lui preţios pentru tot ce vezi aici. Judecătorul însă e cu adevărat aici şi acest judecător eşti tu. Tu trebuie să hotărăşti dacă e frumos sau nu.

Daisy îşi muta necontenit privirea de la mine la Tovalle şi de la Tovalle la mine.

— Jură, spuse ea palidă de bucurie, jură cu jurămîntul cumplit al marinarilor că toate astea... Vai, ce proastă sînt ! În ochii fiecăruia din voi străluceşte cîte o casă... Iar eu, cum s-ar spune, sînt judecătorul ?! Dar o baracă mizeră să fie şi...

Se aruncă în braţele mele, scăldîndu-mă în lacrimi de extaz. Tovalle se străduia să-şi păstreze aerul îngăduitor, sarcastic, al omului străin de lumea lirismului. În fine, vizitarăm casa. La sfîrşit, Daisy, în ochii căreia se oglindeau, irizate, ca pe suprafaţa umedă a unui balon de săpun, toate lucrurile, perspectivele, florile, ferestrele şi perdelele, spuse :

— N-ai senzaţia că totul ar putea dispare aşa, într-o clipă ?

— Niciodată !

— Ştiu, dar sînt o fire atît de păcătoasă !... Cum îmi place cu adevărat un lucru, cum încep să mă tem că-mi va fi luat, că n-am să mai fiu fericită...

II

Fiecare om simte uneori, cînd dintre zilele frumoase înfloreşte una neobişnuit de frumoasă, nevoia firească de a se întoarce cu gîndul în trecut, ba chiar de a redeveni pentru o clipă cel ce a fost cîndva. E o senzaţie asemănătoare cu cea care te îndeamnă să răsfoieşti scrisorile vechi. Un astfel de imbold simţirăm şi noi într-o bună zi dînd undeva peste rochia galbenă cu franjuri castanii, pe care Daisy o păstra ca pe o amintire a carnavalului organizat în cinstea Fresiei Grant — „Fugara pe ape" — şi a întîlnirii noastre de la teatru, cînd fără să vreau îmi jignisem viitoarea tovarăşă de viaţă. O dată stîrnite, amintirile continuară să se depene cu mici întreruperi ziua întreagă : în timpul micului dejun, al mesei de prînz, al plimbării, precum şi în răstimpul dintre micul dejun şi masa de prînz, dintre muncă şi plimbare. Chiar cînd treburile importante ale zilei ne distrăgeau pentru o vreme atenţia, în mintea fiecăruia din noi continua să stăruie oraşul Hel-Hiu şi „Scufundarul", care, în treacăt fie spus, se zdrobise cu un an în urmă de un recif, dar întreg echipajul scăpase teafăr. Răsărit distinct din negură, trecutul se ceru analizat şi comentat. Retrăirăm pe rînd întîmplările de atunci, cu regretul că ele nu se pot repeta iar, acum, în prezent, fără viitorul lor nesigur. Era oare o presimţire că în amurg amintirile vor prinde viaţă, sau numai fluxul acela calm, care-i aminteşte celui ajuns la ţărm de spaţiile nesfîrşite ce-l înconjurau cînd încă nu ştia ce se ascunde sub tăcerea orizontului ? La această întrebare numai cel ce nu-şi iubeşte propria viaţă, adică investigarea psihologică rece ar putea afla un răspuns. Într-un tîrziu veni vorba şi de Bice Senieli, fata pe care o iubisem.

— Ochii aceştia au văzut-o pe Fresie Grant, spuse Daisy mîngîindu-mi pleoapele. Mîna asta a strîns-o pe a ei. Daisy îmi atinse mîna. Această gură i-a grăit. Cînd te gîndeşti la asta te apucă pur şi simplu ameţeala, dar apoi devii dintr-o dată grav şi important şi calci pe pămînt, de parcă ţi-ar fi frică să nu verşi ceva. Şi starea asta nu se transmite nimănui, e a ta şi numai a ta !

Se lăsase seara. Grădina nu se mai vedea, dormea acolo, în întunecata ei singurătate, şi totuşi atît de aproape de noi !... Şedeam alături în faţa casei. Deodată lumina ferestrei căzu pe chipul lui Dick, majordomul nostru, omul în grija căruia era toată casa. În urmă-i, zîmbind şi străduindu-se să pătrundă întunericul cu privirea, păşea un bărbat înalt, îmbrăcat într-un costum de voiaj. Chipul lui bronzat, vag cunoscut, trecu în lumină.

— „Fugara pe ape", spuse el în chip de salut.

— Philatre ! strigai, zburînd din şezlong în întîmpinarea lui. Ştiam că ne vom revedea. Ţi-am pierdut urma după cele trei luni de corespondenţă, cînd, după cum mi-ai scris, erai cînd la Saler, cînd la Dyble. Eu însumi am petrecut doi ani pe drumuri. Cum ai izbutit să ne găseşti ?

Intrarăm înăuntru, unde Philatre ne spuse povestea lui. Daisy păru la început rezervată şi nedumerită, dar curînd prinse să zîmbească, apoi se metamorfoză complet, începînd — după obiceiul ei — să completeze din imaginaţie spusele lui Philatre, imediat ce acesta îşi întrerupea pentru o clipă istorisirea. De obicei mi se adresa mie, explicîndu-mi, cu mult bun-simţ, dar aproape întotdeauna la nimereală, cum se petrecuse cutare sau cutare întîmplare — semn că era foarte atentă.

Aflarăm că Philatre fusese numit într-o colonie de leproşi la două sute de mile de Leg, pe cursul superior al Tavassei, unde se şi mutase, cu nevastă cu tot, curînd după plecarea noastră în Europa. Două, trei zile şi ne-am fi întîlnit pe drum.

— I-am dat de urmă, spuse la un moment dat Philatre. Mă refer la ce te interesează, probabil, mai mult decît„ Maria Celesta", nava a cărei poveste ai spus-o pe „Scufundar"... E vorba de...

— „Fugara pe ape" ! izbucni Daisy, care nu se prea împăca cu vorba lui domoală. Entuziasmată că ghicise, sări de pe scaun, apoi se aşeză la loc într-o poză cuminte, care voia să sugereze tuturor că ea atîta a avut de spus şi acuma, gata, tace.

— Aveţi dreptate. Mi-am amintit de „Maria Celesta"... Şi cum îţi spuneam, dragă Harvey, navigam printr-un golf, pe o vedetă cu aburi, împreună cu doi cunoscuţi ai mei de la staţia biologică din Oro, cu care plecasem la vînătoare. Noaptea ne prinse pe un braţ stîncos, în partea dreaptă a insulei Kaparol. Trebuia să-l parcurgem repede ca să ajungem la un mal împădurit, unde a doua zi dimineaţa marinarii urmau să facă provizii de lemne. La o cotitură vedeta încercă să se strecoare prin nişte răgălii. Locul e presărat cu sute de insuliţe. Manevrele navei pe meandrele apelor ne aduseră într-o lagună liniştită şi rotundă, ascunsă sub cupola unei vegetaţii luxuriante. Temîndu-se ca nu cumva să se abată din drum, rătăcind orbeşte prin acest labirint, căpi-

tanul piti nava într-un ascunziş străjuit de stînci enorme, unde ne şi petrecurăm noaptea. Cum nu mă culcai în cabină, ci pe punte, mă deşteptai destul de devreme ; abia se luminase de ziuă.

Nu era un vis. Rotindu-mi privirea peste cercul închis al lagunei, zării la două ancabluri de mine o corabie absolut reală, aproape strivită între nişte copaci mai înalţi decît catargele ei. O alta, răsturnată, se răsfrîngea în ape. Tresărind, de parcă cineva m-ar fi aruncat din pat, aşa somnoros cum eram, direct în apă, mă căţărai pe o stîncă şi, ajuns pe mal, mă apropiai de corabie dinspre pupa, făcîndu-mi praf vestonul printre liane şi trunchiuri. Nu mă înşelasem : era „Fugara pe ape", un vas părăsit de echipaj în voia apelor, a vîntului şi a singurătăţii. La strigătul meu — nici o mişcare. O barcă, pe jumătate plină cu apă, zăcea pe ţărm aplecată într-o coastă, gata să se prăvălească. Ridicai de jos o cutie de tablă ruginită şi goală şi începui să scot apa din barca aceea. Apoi, cum vîslele erau întregi, alături, urcai în ea şi pornii spre corabie. Pe odgonul ancorei din prova mă căţărai pe punte.

După toate aparenţele corabia fusese abandonată de mai bine de un an. Pe punte creştea iarba. Vîntul adunase pe lîngă borduri puzderie de frunze şi crengi. Pe vergi coborîseră încolăcindu-se lianele, ai căror lujeri plini de flori se legănau ca nişte rămăşiţe de greement. Coborîi înăuntrul navei şi deodată tresării : un mic şarpe, singura vietate care mai însufleţea salonul, îmi înfăţişă, lunecînd repede în culoar, viaţa lui stranie, de o sinistră frumuseţe. Un şoarece ţîşni apoi de undeva. Trecui prin cabina dumitale. Într-o

harababură de nedescris, printre cioburile şi zdrenţele ce acopereau podeaua, foiau o groază de gîndaci, de un verde murdar. Era înăbuşitor înăuntru — o zăpuşeală psihică ; mă simţeam ca îngropat acolo, trecut în rîndul gîndacilor. Urcai din nou pe punte, intrai în cambuză, apoi în cabina echipajului ; peste tot dezastru şi pustiu, gunoi şi ţînţari. O stupefacţie neplăcută, un fel de jenă şi jale mă cuprinseră. Îl pusei pe căpitan la curent cu descoperirile mele. El apropie vedeta de „Fugară". Umplînd golful de strigăte uimite, marinarii se apucară cu rîvnă să care tot ce le mai putea fi de vreun folos. Cunoscuţii mei, cei doi cercetători de la staţiunea biologică, se abandonară şi ei hazardului descoperirilor. Îşi petrecură toată dimineaţa ucigînd cu nişte pari şerpii şi cotrobăind prin toate colţurile în speranţa că vor găsi urmele oamenilor. Dar nu găsiră nici jurnalul de bord şi nici alte hîrtii. Numai într-o crăpătură a celui mai întunecat sertar din biroul căpitanului zăcea un petec de scrisoare. Îl păstrez şi o să vi-l arăt odată.

Vreau să sper că veţi citi scrisoarea asta pe care eu n-am vrut s-o... Cred că a fost ruptă de propriul ei autor. Dar ipoteza asta e şi o problemă pe care nu eu sînt chemat s-o rezolv.

Stăteam pe punte privind vîrfurile catargelor şi coroanele arborilor giganţi, mai înalţi decît ele. Sus, şi mai sus, lunecau leneşi şi nepăsători norii. Ca o ploaie înmărmurită coborau spre punte lianele, întinzîndu-şi în toate părţile tentaculele subţiri ale cîrceilor nesăţioşi din capătul lujerelor. O pală uşoară de vînt puse în mişcare această armată de spirale şi frunze care, sclipind

în lumina soarelui, se agăţaseră de tot ce găsiseră în cale. Cînd răbufnirea vîntului se stinse, unul din cîrceii aceia, care oscilase foarte aproape de mărul arborelui mare, nu recăzu paralel cu catargul, ci rămase îndreptat spre el sub un unghi nu prea mare, ca un pendul reţinut în punctul mort. Îi simţeam parcă sforţarea. La prima suflare de vînt, atingînd în treacăt arborele, cîrcelul se încolăci împrejurul lui, vibrînd ca o strună.

Daisy amuţise, cu ochii plini de lacrimi aţintiţi asupra lui Philatre.

— Ce-i cu tine ? o întrebai, tulburat eu însumi de tabloul atît de plastic zugrăvit de doctor.

— O, şopti ea, temîndu-se să vorbească tare, ca nu cumva să izbucnească în plîns, cît e de frumos şi de trist, şi ce bine că toate sînt aşa cum sînt !...

Făcui prostia s-o întreb ce-o impresionase chiar atît de mult.

— Nu ştiu, răspunse Daisy ştergîndu-şi lacrimile. Am să-mi dau seama mai tîrziu. Povesteşte mai departe, dragă doctore.

Băgînd de seamă cît era de tulburată, doctorul îşi scurtă povestirea.

Ieşiseră destul de greu din labirintul acela. Nădăjduind să mă revadă cîndva, Philatre se străduise să afle, prin Brown, amănunte despre soarta „Fugarei". Abia după luni primise informaţiile cerute. „Fugara pe ape" fusese vîndută cu jumătate de preţ unui anume El Letri şi, imediat după vînzare, se îndreptase spre Akviten, sub comanda căpitanului Heruda. De atunci nimeni nu mai auzise nimic despre ea. Căzuse oare victima unei uneltiri obscure, a unui plan neştiut

de nimeni, sau se refugiase în labirintul acela urmărită de duşman ? Dar echipajul ? Fusese secerat de vreo epidemie, sau, părăsind corabia, pierise în hăţişuri de foame sau sfîşiat de fiare ? Cine ştie... Numai după mulţi ani, o dată cu descoperirea zăcămintelor de aur din Tavassa, apăru legenda aventurii, a unui vis de aur capabil să prefacă în copii oameni în toată firea, dar şi această ipoteză îi mulţumi numai pe cei incapabili să se împace cu misterul. „Fugara" fusese abandonată acolo unde dăduse din întîmplare peste ea vedeta aceea, pentru că nu se găsise nici un amator dispus să plece în căutarea unei corăbii complet jefuite şi cu o reputaţie care alimenta superstiţiile.

— Dar asta nu-i tot, cel puţin în ce ne priveşte, spuse Philatre după ce epuizarăm subiectul corăbiei lui Senieli. Nu mai departe ca ieri am întîlnit o tînără doamnă : Bice Senieli.

Ochii lui Daisy se zvîntară. Îşi reţinu un zîmbet.

— Bice Senieli ? întrebai, dîndu-mi seama abia acum ce important era pentru mine să mai aflu ceva despre soarta ei.

— Bice Kavaz.

După o pauză prelungită, Philatre continuă :

— Da, pe vaporul de Riol. Soţul ei, Hector Kavaz, o însoţea. Lui Bice i se făcuse rău şi, aflînd că sînt medic, m-au chemat la căpătîiul ei. Nu ştiam cine-i, dar ghicii de îndată ce, auzind de numele meu, femeia mă întrebă dacă-l cunosc cumva pe Tomas Harvey din Lyss. Răspunsei afirmativ şi-i povestii o mulţime de lucruri despre dumneata. Prudenţa m-a oprit să

pomenesc de întîmplarea numai de noi ştiută din seara aceea cînd am jucat pocher la Sters şi de alte cîteva împrejurări de alt ordin decît cele despre care se cade să vorbeşti cu nişte cunoştinţe întîmplătoare. Dar, cum venise vorba de povestea „Fugarei", considerai necesar să-i relatez cele văzute în golful acela din pădure. Bice a fost destul de rezervată. Pînă şi episodul descoperirii corăbiei îi tulbură calmul doar pentru o clipă, cînd îmi spuse că toate astea ar trebui să ajungă neapărat la urechile dumitale. Soţul ei, un tip plin de viaţă, inteligent şi foarte agreabil, îmi povesti la rîndul lui că ea te visase adesea în primele luni de după nuntă într-o barcă singuratică, alături de o femeie cu faţa acoperită de un voal. Se dovedi că şi el îţi cunoaşte povestea şi, începînd să discutăm mult mai deschis, ajunserăm la întîmplările din Hel-Hiu. Kavaz îşi pierduse orice urmă de stinghereală. Bice n-a spus nici un cuvînt despre dumneata, dar eu simţeam că în sufletul ei te priveşte încrezătoare şi îngîndurată, de departe — un mal cu privirile aţintite asupra celuilalt prin întinderea albastră a apelor.

— Poate că v-aţi fi apropiat mai mult unul de altul, dragă Bice, spuse Hector Kavaz, dacă n-ar fi fost tragedia cu Hess. Cercul trebuia să se închidă. L-a frînt această năpastă neaşteptată, moartea căpitanului.

— Nu, viaţa ! răspunse tînăra femeie învăluindu-l pe Kavaz într-o privire plină de încredere şi zîmbind. Viaţa m-a pus atunci în faţa unei porţi închise, fără să-mi înmîneze şi cheia cu ajutorul căreia să mă pot convinge că nu e doar

o imitaţie. Or, eu nu bat niciodată la porţi ermetic închise. A fost clar imediat că trebuia să rupem relaţiile. Nu înţeleg, deci nu există !

— Asta ai spus-o într-o clipă de exaltare, observă Kavaz.

— De ce ? se miră ea sincer. Vreau să rămîn eu însămi în orice împrejurare. Există ceva mai modest pe lume, dragă doctore ?

— Sau mai grandios ? observai aprobator.

Avea puţină temperatură, o răceală inofensivă. M-am despărţit de ei plin de impresia vie pe care mi-o lăsase personalitatea acestei femei, o impresie de siguranţă şi amabilitate. La San Riol m-a căutat Tovalle, care, descoperindu-mi în registrul hotelului numele şi aflînd că sînt chiar acel doctor Philatre despre care-i vorbiseşi, mi-a dat veşti despre dumneata. Trebuie să-ţi mai spun că mi-am făcut imediat bagajele şi-am ştersu-o, lăsînd baltă toate treburile coloniei ? Exact aşa s-au petrecut lucrurile. Ah ! Era să uit. Bice Kavaz m-a rugat să-ţi transmit cînd te întîlnesc această scrisoare.

Philatre scotoci în portofel şi scoase un plic nu prea mare pe care era scris numele meu. Aruncîndu-i o privire lui Daisy, care încuviinţă grăbită şi jenată din ochi, citii cu voce tare biletul acela : „Fii fericit. Îmi amintesc de dumneata cu recunoştinţă şi respect. Bice Kavaz."

— Numai atît ?! exclamă dezolată Daisy. Mă aşteptam la mult mai mult. Ea se ridică şi faţa i se împurpură deodată. Mă aşteptam să fie recunoscute dreptul şi fericirea soţului meu de a vedea tot ce vrea, acolo unde vrea. Şi mai trebuia adăugat ceva : „Totul e adevărat, pentru

că ai spus-o dumneata, Tomas Harvey, un om care nu minte". Şi iată, o spun eu în locul tuturor : Tomas Harvey, ai spus adevărul. Eu însămi am fost lîngă tine în barca aceea şi am văzut-o pe Fresie Grant, fata în rochie dantelată, care nu s-a temut să facă pasul acela spre beznă, pentru că ea vedea ceea ce alţii nu văd. Şi ceea ce a văzut e dat tuturor ! Luaţi ! Eu, Daisy Harvey, prea tînără ca să judec lucruri atît de complicate, strig încă o dată : „Da, omul e o făptură neînţeleasă !" Şi el trebuie înţeles, numai astfel vom putea vedea cele nevăzute. Fresie Grant, tu exişti, alergi, eşti aici ! Spune-ne : „Bună seara, Daisy ! Bună seara, Philatre ! Bună seara, Harvey !"

Chipul ei strălucea, patetic şi surîzător. Mă ridicai fără voie şi un fior rece mă străbătu. Philatre se ridică şi el imediat, atît de uimitor suna glasul soţiei mele. Atunci auzirăm nişte cuvinte mute, dar atît de distincte, încît Philatre privi surprins împrejur.

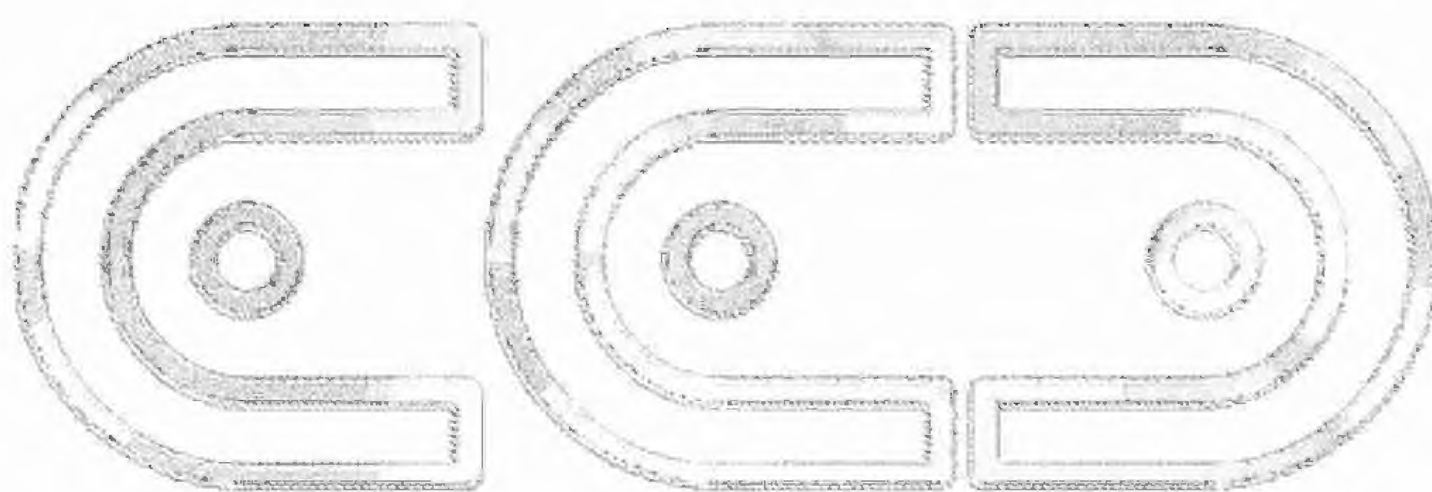
— Aţi auzit ? spuse Daisy reaşezîndu-se şi oftînd uşurată. Bună seara şi ţie, Fresie.

— Bună seara ! răspunse marea. Bună seara, prieteni ! Nu vi-i urît pe calea-ntunecoasă ? Sînt zorită, fug...

1925 — 1926

SFIRŞIT

Scanare și prelucrare digitală

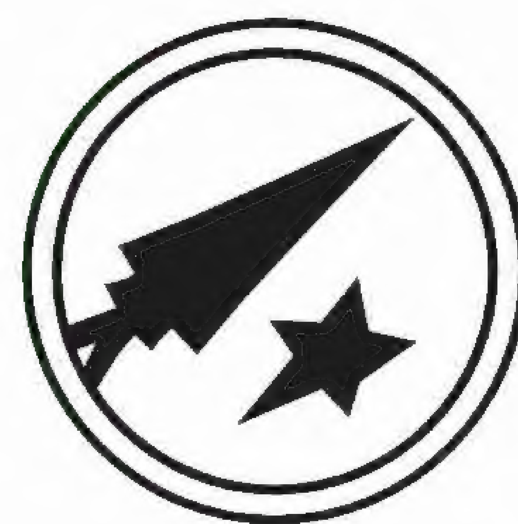

de

Anonim

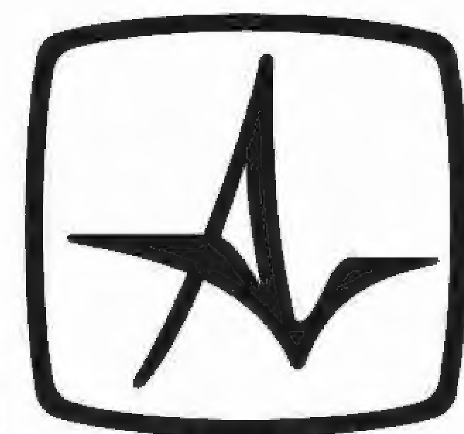

și

CAT Graur

Antwerpen

2023